

Ἐν Κ)πόλει τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1923

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΟΥ ΟΙΚ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ
ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΝΘΗΚΗΝ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ

Ὡς εἶναι γνωστὸν κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τῆς Συνδιασκέψεως τῆς Λωζάνης κατὰ πρότασιν τοῦ λόρδου Κούρζων τὸ οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀποψιλούμενον τῆς τε πολιτικῆς καὶ τῆς διοικητικῆς αὐτοῦ ἐξουσίας περιορίζετο εἰς μόνον τὰ πνευματικὰ καὶ Ἐκκλησιαστικά αὐτοῦ δικαιώματα. Καθὼς καὶ εἰς τὰς σχετικὰς συνεδρίας τῆς Συνδιασκέψεως ἀνεπτύχθη ὁ Οἰκουμ. Πατριάρχης μετὰ τὴν ἄλωσιν ἦτο ἐθνάρχης, ἀντιπρόσωπος ὅλου τοῦ ἐν Τουρκίᾳ χριστιανικοῦ στοιχείου, ὁ μεταξὺ τουρκικῆς Κυβερνήσεως καὶ χριστιανῶν μεσάζων. Πολλὰ ὑποθέσεις κοσμικῆς φύσεως, ληψοδοσίαι καὶ ἐγκληματικαὶ ἐνίοτε πράξεις τῶν χριστιανῶν παρεπέμποντο ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ Οἰκουμ. Πατριαρχεῖον πρὸς ἐκδίκασιν· τὰ πρακτικά τοῦ ἀρχαίου Διβανίου τῆς Μ. Πρωτοσυγγελλίας ἀναγράφουσιν ὄχι μόνον συζυγικὰς ὑποθέσεις ἀλλὰ καὶ πλείστας ὅσας πολιτικῆς φύσεως. Πλὴν τούτου οἱ Μητροπολίται τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἢ οἱ ἀντιπρόσωποι αὐτῶν ἐλάμβανον

ἐν τινι μέτρῳ μέρος εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους διὰ τῆς παρεδρείας αὐτῶν ἐν τοῖς διοικητικοῖς Συμβουλίοις τῶν ὑποδιοικήσεων, τῶν διοικήσεων καὶ τῶν Νομαρχιῶν. Οἱ πνευματικοὶ λειτουργοὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀποβάλλουσι τὸν τεῦθεν πᾶσαν τοιαύτην ἐξουσίαν περιορίζοντες εἰς μόνον τὰ πνευματικὰ καὶ Ἐκκλησιαστικά αὐτῶν καθήκοντα. Ποῖα ὁμῶς εἶναι τὰ καθήκοντα ταῦτα;

Ἐὰν ἐπιχειρήσωμεν νὰ ἀναλύσωμεν τὰς δύο ταύτας λέξεις θὰ ἀνοιχθῶμεν εἰς πέλαγος ἄχανές· διὰ τῆς λέξεως πνευματικός = (θρησκευτικός) θὰ ὀδηγηθῶμεν εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν ιδιοτήτων τοῦ Πατριαρχείου αἱ ὁποῖαι ἀπορρέουσιν ἐκ τῆς δογματικῆς Θεολογίας καὶ τῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς καὶ τὸ πρόσωπον τὸ ὁποῖον διεδραμάτισε τοῦτο ἐν τῇ σειρᾷ τῶν αἰώνων ὡς πρὸς τὰ δύο ἐκεῖνα ζητήματα.

Τὰ δογματικὰ ζητήματα τοῦ ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ κόσμου τῆς Τουρκίας ἐλύοντο ὑπὸ τῆς περὶ τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Ἱερᾶς Συνόδου. Ποῖον τὸ κῦρος τῶν χειροτονιῶν

ἀλλοδόξων Ἑκκλησιῶν, τοῦ βαπτίσματος, τοῦ γάμου αὐτῶν κ. ἄ. ἐκανονίζοντο καὶ θὰ κανονίζονται ὑπὸ τοῦ οἴκου. Πατριαρχείου. Εἰς ζητήματα δογματικῆς φύσεως τὸ οἰκουμενικ. Πατριαρχεῖον εἶχε καὶ θὰ ἔχη πρωτοβουλίαν ἢ καὶ βαρύνουσαν ἐν τῇ λύσει αὐτῶν ψήφον καὶ ὁσάκις τοιαῦτα ζητήματα ἀπασχολοῦσι τὰς λοιπὰς ὀρθοδόξους αὐτοκεφάλους Ἑκκλησίας. Ὅλοι σχεδὸν αἱ αὐτοκέφαλοι Ἑκκλησίαι ἐν τοῖς καταστατικοῖς αὐτῶν δηλοῦσιν ὅτι τυγχάνουσι δογματικῶς ἡνωμένοι μετὰ τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἑκκλησίας καὶ ὅτι εἰς αὐτὴν θὰ ἀπευθύνονται ὁσάκις θὰ πρόκειται περὶ ζητημάτων δογματικῆς φύσεως. Τὸ τελευταῖον τοῦτο σημεῖον ἐξηγεῖται ὑπὸ τοῦ μακροῦ παρελθόντος τοῦ οἴκου. Πατριαρχείου χωρὶς νὰ σημαίνει ὅμως ὑποταγὴν τινα ἐκκλησιαστικὴν ἐκ μέρους τῶν αὐτοκεφάλων Ἑκκλησιῶν, ἀφ' οὗ τὰ τοιαύτης φύσεως ζητήματα λύονται πάντοτε διὰ τῆς συνεννόησεως καὶ τῆς ψήφου ὅλων τῶν ἐπὶ μέρους Ὀρθόδοξων Ἑκκλησιῶν.

Ἐν τῇ λέξει θρησκευτικός ἢ (πνευματικός) περιλαμβάνονται γενικῶς ὅλα τὰ καθήκοντα τὰ ὁποῖα εἶνε ἀπόρροια τῆς ἀρχιερατικῆς ιδιότητος τῶν Ἐπισκόπων. Καὶ ὁ γάμος ὡς μυστήριον ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν θρησκευτικῶν ἢ πνευματικῶν καθηκόντων τῶν Ἐπισκόπων. Ὁ Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς ἐν Χρυσοβούλλῳ αὐτοῦ ἐκδοθέντι τῷ 1086 λέγει «τὰ μέντοι **Ψυχικά** πάντα καὶ αὐτὰ δὴ τὰ συνοικέσια παρὰ τῶν Ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων ὀφείλουσι κρίνεσθαι καὶ ἐκβιβάζεσθαι» Αἱ λέξεις «ψυχικός» «πνευματικός» «θρησκευτικός» καταντῶσιν ἐπὶ τοῦ προκειμένου σχεδὸν ταυτόσημοι.

Ἡ διάκρισις τοῦ «θρησκευτικοῦ» (πνευματικοῦ) ἀπὸ τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ τυγχάνει εὐχερῆς ὅταν πρόκειται νὰ ἐξετάσωμεν τὰ δύο ταῦτα (θρησκευτικός καὶ Ἑκκλησιαστικός) αὐτὰ καθ' ἑαυτά. Ὅταν πρόκειται ὅμως νὰ ἀνα-

λύσωμεν ταῦτα ἐν σχέσει πρὸς τὸ οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ἕνα ἀνώτατον φορέα συγκεκριμένον, ἢ διάκρισις ἐπιτυγχάνεται μᾶλλον θεωρητικῶς παρὰ πραγματικῶς. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον εἶναι Ἑκκλησιαστικὴ ὀργάνωσις καὶ δὴ ἀνωτάτη. Καὶ ὡς τοιαύτη ἐκκλησιαστικὴ ὀργάνωσις διατελεῖ εἰς σχέσεις κανονικὰς (Ἑκκλησιαστικὰς) μεθ' ὅλων τῶν ὑπὸ τὴν πνευματικὴν αὐτοῦ δικαιοδοσίαν διατελούντων Ἀρχιερέων. Διὰ τῶν Ἀρχιερέων τούτων ἢ καὶ ἀπ' εὐθείας κανονίζει καὶ τὰς πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τοῦ κλίματος αὐτοῦ σχέσεις εἴτε κληρικοὺς εἴτε λαϊκοὺς. Ἐν ἄλλαις λέξεσι τυγχάνει ὁ ρυθμιστὴς τοῦ ἐσωτερικοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ δικαίου. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς Ὀρθοδόξους Ἑκκλησίας (Πατριαρχεῖα καὶ Συνοδικὰς Αὐτοκεφάλους Ἑκκλησίας) ὁσάκις πρόκειται περὶ ζητημάτων πανορθόδοξου φύσεως. Τὸ αὐτὸ Πατριαρχεῖον ἔρχεται ὡσαύτως εἰς ἐπικοινωνίαν καὶ μετὰ τῶν ἑτεροδόξων χριστιανικῶν Ἑκκλησιῶν διὰ ζητήματα παγχριστιανικοῦ ἐνδιαφέροντος. Ὡστε πάντα τὰ σημεῖα τὰ ἀφορῶντα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν Ἑκκλησιαστικὸν δίκαιον ἀνήκουσιν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Ὡς οἴκοθεν ἐννοεῖται τό τε ἐσωτερικὸν καὶ τὸ ἐξωτερικὸν δίκαιον εἶναι ἀπόρροια τῆς Ἀγ. Γραφῆς, τῶν Κανόνων καὶ τῶν διαφορῶν Συνοδικῶν διατάξεων τῆς Μεγ. Ἑκκλησίας ἢ μᾶλλον τῆς μακρᾶς πράξεως τῆς Ἑκκλησίας ταύτης.

Καθὼς δὲ δὴ τοῦ ὅρου θρησκευτικός φερόμεθα εἰς τὸ ἕδαφος τῶν δογμάτων καὶ τῶν ἠθικῶν διατάξεων τοῦ ὀρθοδόξου Χριστιανισμοῦ τοιοῦτοτρόπως διὰ τοῦ ὅρου Ἑκκλησιαστικός ἀναγόμεθα εἰς τὸ πέλαγος τοῦ Ἑκκλησιαστικοῦ δικαίου ἐφαρμοζομένου ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Οἴκου. Θρόνου καὶ ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὸ ἱστορικὸν παρελθὸν τοῦ θρόνου τούτου.

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν βάσιν ταύτην ὡς πρὸς

τὰ ἀφορῶντα τὸ δεύτερον σημεῖον ἦτοι τὰ ἐκ-
κλησιαστικά δικαιώματα τοῦ Πατριαρχείου
δυνάμεθα νὰ καθορίσωμεν τὰ ἐπὶ μέρους.
Ἐν τῇ καταστρώσει δηλαδὴ τοῦ καταλόγου
τῶν δικαιωμάτων τούτων θὰ ὀδηγηθῶμεν ὑπὸ
τῶν κανόνων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς ἀδια-
κόπου αὐτῆς Νομολογίας. Εἴτε πρόκειται π. χ.
περὶ τῶν σχέσεων τοῦ Ναοῦ καὶ τοῦ κλήρου
τοῦ Ναοῦ καὶ τῶν σχέσεων τῶν δύο τούτων
πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον, εἴτε πρόκειται περὶ τῆς
σχέσεως τῆς περιουσίας τῶν Ναῶν πρὸς τὸν
κλῆρον καὶ τοὺς ἐνορίτας τοῦ Ναοῦ, εἴτε περὶ
ἄλλων οὐδὲν ἄλλο ἔχομεν νὰ πράξωμεν εἰ μὴ
νὰ ἐφαρμόσωμεν τοὺς σχετικούς κανόνες καὶ
τὰς σχετικὰς ἐκκλησιαστικὰς διατάξεις προσ-
αρμόζοντες ταύτας πρὸς τὰς ἰδιαιτέρας ἀπαι-
τήσεις τῆς σημερινῆς ἐποχῆς καὶ πρὸς τοὺς

ἰδιαιτέρους νόμους τοῦ Κράτους(1) χειραγω-
γούμενοι ὑπὸ τῶν ἐκκλησιαστικῶν καὶ κανονι-
κῶν διατάξεων θὰ δυνηθῶμεν νὰ καταρτίσω-
μεν τὸ καταστατικὸν κυρίως τοῦ ἐσωτερικοῦ
Ἐκκλησιαστικοῦ δικαίου ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ
τὰς σχέσεις ἐνοριῶν, ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν, ἐ-
νοριακῶν ἀρχῶν καὶ, ἐν οἷς ἀνάγκη παρίσταται,
πολιτείας. Μὴ λησμονῶμεν μόνον ὅποια δι-
καιώματα παρέχουσιν οἱ ἀποστολικοὶ κανόνες
εἰς τὸν Ἐπίσκοπον καὶ ποίαν σημασίαν προσ-
λαμβάνουσι ταῦτα ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἀνω-
τάτου ἐπισκόπου, τοῦ Οἰκουμένου Πατριάρχου.

† ὁ Σκοπέλου Γεννάδιος

(1) Π. χ. Προκειμένου περὶ τῶν Ναῶν δὲν δυνά-
μεθα νὰ μὴ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν ἐὰν τὸ Κράτος ἀνε-
γνώρισεν αὐτοὺς ἢ οὐ ὥς νομικὰ πρόσωπα. Ἐντεῦθεν
ἐξαρτᾶται ἡ ἀνάλογος διακανόνισις τῆς περιουσίας
τῶν Ναῶν.

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΕΝ ΤΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΕΙ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ

Τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ ἄνω ζήτημα Πρακτικὰ τῆς συνεδρίας

Ἡ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἰταλοῦ ἀντιπρο-
σώπου κ. Μοντάνια ἐπὶ τῆς ἀνταλλαγῆς τῶν
πληθυσμῶν ὑποεπιτροπὴ μὴ δυνηθεῖσα νὰ
περατώσῃ αἰσίως τὰς ἐργασίας της ἀπετάθη
διὰ τοῦ προέδρου αὐτῆς πρὸς τὸν πρῶτον
Ἀγγλον (κατὰ τὴν 1ην περίοδον τῆς Συνδια-
σκέψεως) πληρεξούσιον Λόρδον Κούρζων ζη-
τοῦσα ὅπως τὸ ζήτημα συζητηθῇ καὶ λυθῇ ἐν
συνεδρίᾳ (10 Ἰανουαρίου 1923,) τῆς ὁλομελείας
τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Συνδιασκέψεως.

Ἡ δυσκολία ἢ ματαιώσασα τὸ ἔργον τῆς
ὑποεπιτροπῆς ἦτο τὸ ζήτημα τῆς παραμονῆς
τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου ἐν τῇ ἱστορικῇ αὐτοῦ
ἑδρᾷ, τῇ Κωνσταντινουπόλει. Τεθέντος πρὸ
τῆς γενικῆς συνεδρίας τοῦ συνόλου τῶν ζη-
τημάτων μὲ τὰ ὅποια ἦτο ἐπιφορτισμένη ἡ
ὑποεπιτροπὴ ἀρχίζει ἡ συζήτησις τοῦ πατρι-
αρχικοῦ ζητήματος,

Παραθέτομεν τὰ σχετικὰ πρακτικὰ ἐπὶ τῇ
βάσει τοῦ ἐπισήμου κειμένου τοῦ ὑπουργείου
τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας.

* * *

Ὁ Λόρδος Κούρζων (σ. 263) γνωρίζει ὅτι κα-
τὰ τὰς συζητήσεις τῆς ὑποεπιτροπῆς, ἡ τουρ-
κικὴ ἀντιπροσωπεΐα, ἀπαραλλάκτως καθὼς καὶ
αἱ συμμαχικαὶ ἀντιπροσωπεΐαι ἐπέδειξαν τὴν
καλὴν θέλησιν ἐν τῇ συζήτησει τῶν σημείων ἐ-
κείνων, (ἀπόδοσις τῶν πολιτικῶν ὁμήρων, ἀν-
ταλλαγὴ τῶν στρατιωτικῶν αἰχμαλώτων καὶ (γ)
ἀνταλλαγὴ τῶν μειονοτήτων), ὅτε αἰφνης ἠγέρ-
θη ζήτημά τι τὸ ὁποῖον οὐδεὶς προέβλεπεν ἢ δὴ
ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς συστάσεως τῆς ὑποεπιτρο-
πῆς καὶ τὸ ὁποῖον οὐδέποτε ἐφ' ἑαυτῷ ἐφάνταζετο ὁ Λόρ-
δος Κούρζων ὅτι θὰ ἐτίθετο ἐνώπιον τῆς Συν-
διασκέψεως. Ἡ τουρκικὴ ἀντιπροσωπεΐα ὑπε-
κίνησε τὸ ζήτημα τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταν-

τινουπόλεως καὶ προσεπάθησε νὰ θέσῃ ὡς ὅρον τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει παραμονῆς τῶν ἐλλήνων τὴν κατάργησιν τοῦ θεσμοῦ τούτου. Ἐνεκα τοῦ προσκόμματος τούτου μικροῦ δεῖν ἀπετύγχανον αἱ ἐπιχειρηθεῖσαι διαπραγματεύσεις· δι' αὐτὸν δὲ ἀκριβῶς τὸν λόγον ὁ κ. Μοντάνια παρακαλεῖ ἐν ὀνόματι τῆς ὑποεπιτροπῆς τὸν Λόρδον Κούρζων ὅπως εὐαρεστηθῇ νὰ κωνονίσῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ζήτημα.

Ὁ Λόρδος Κούρζων μέλλει νὰ καταβάλῃ πᾶσαν προσπάθειαν πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος. Τὸ Ἑλληνικὸν Πατριαρχεῖον (ἀγορεύει ὁ Κούρζων) τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐδρεύει ἀπὸ πολλῶν αἰώνων ἐν τῇ πόλει ταύτῃ. Ὁ Ἰσμετ πασᾶς(1) πρὸ τινων ἐβδομάδων ὑπέμνησεν εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν ὅτι πρῶτος ὁ κατακτητὴς Μωάμεθ ἔδωκεν εἰς τὸν Πατριάρχην προνόμιόν τινα. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης τὰ προνόμια ταῦτα ἐπεκυροῦντο καὶ ἐπολλαπλασιάζοντο ὑπὸ τῶν διαδεξαμένων τὸν κατακτητὴν Σουλτάνων. Ἐκτὸς τούτου κατὰ τὸ χρονικὸν ἐκεῖνο διάστημα ὑπὸ τῆς πράξεως κατέστη βέβαιον ὅτι ὁ πατριάρχης ἂν καὶ Ἀρχηγὸς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διατελεῖ ἐν τούτοις ὡς ὑπάλληλος ἐξαρτώμενος ἀπὸ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ἢ ὁποία ἐγκρίνει τὸν διορισμὸν του. Γεγονὸς τυγχάνει τὸ ὅτι ὁ Πατριάρχης κατὰ τὰ τελευταῖα πεντακόσια ἔτη κατέστη εἰς ἓκ τῶν μᾶλλον σεβαστῶν πνευματικῶν Ἀρχηγῶν τοῦ κόσμου.

Ὁ πρόεδρος τῆς ἀμερικανικῆς ἀντιπροσωπείας ἐξεφράσθη ἥδη ἐπειγόντως ὑπὲρ τῆς παραμονῆς τοῦ Πατριάρχου ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἔδειξεν ὡσαύτως πόσον ἡ Ἀμερικὴ, ἂν καὶ ἀπομακρυσμένη, ἀποδίδει σπουδαιότητα εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἀφ' ὅτου εὕρισκεται ἐν Λωζάνῃ ὁ Λόρδος Κούρζων καθημερινῶς κατακλύζεται ἀπὸ τηλεγραφήματα καὶ ἐπιτολὰς ἀποστελλομένας ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου. Δὲν ὑπάρχουσι πολυαριθμότερα, συγκινητικώ-

τερα καὶ εἰλικρινέστερα ἐκείνων τὰ ὁποῖα ἀφορῶσι τὸ Πατριαρχεῖον.

Ὁ Λόρδος Κούρζων ὡμίλησε μέχρι τοῦδε περὶ τῶν πνευματικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν ιδιοτήτων τοῦ Πατριάρχου· ὁ Πατριάρχης ὅμως δυνάμει τῶν αὐτοκρατορικῶν διαταγμάτων, τὰ ὁποῖα πρὸ ὀλίγου ὑπηνίχθη, ἐξήσκει καὶ ἄλλην ἐξουσίαν πολιτικοῦ καὶ διοικητικοῦ χαρακτῆρος τὴν ὁποίαν, ὡς ἡ τουρκικὴ ἀντιπροσωπεία ἰσχυρίσθη ἐνώπιον τῆς ὑποεπιτροπῆς, ἐχρησιμοποίησεν ἐσχάτως πρὸς πολιτικούς σκοπούς· ἰσχυρίσθη μάλιστα (ἡ τουρκικὴ ἀντιπροσωπεία) ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον κατέστη κέντρον πολιτικῆς ταραχῆς. Ἐὰν αἱ πληροφορίες αὗται ἀληθεύουν δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ὡς ἀποχρῶν λόγος πρὸς τροποποίησιν, περιορισμὸν ἢ καὶ κατάργησιν τῶν πολιτικῶν προνομίων τοῦ Πατριάρχου. Μία τοιαύτη πρότασις πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ἐὰν ἀπεδεικνύετο ὅτι ὁ Πατριάρχης ἔκαμε κατάχρησιν τῆς πολιτικῆς του ἐξουσίας ἢ ὅτι ἡ τοιαύτη τοῦ πατριάρχου ἐξουσία ἀποτελεῖ κίνδυνον διὰ τὸ τουρκικὸν κράτος. Ὅπως καὶ ἂν ᾖ τὸ τοιοῦτον δὲν δικαιολογεῖ τὴν κατάργησιν τῶν πνευματικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν προνομίων τοῦ Πατριάρχου. Δὲν ὑπάρχει λόγος ἐπιτρέπων τὴν μὴ ἐξάσκησιν τῶν προνομίων τούτων ἂν καὶ χάνῃ πᾶν εἶδος πολιτικῆς καὶ διοικητικῆς ἐξουσίας. Ἐὰν τούναντίον ἐπρόκειτο νὰ ἐξαφανισθῶσι τὰ πνευματικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ αὐτοῦ προνόμια καὶ ἐὰν ἡ ἔδρα τοῦ πατριαρχείου θὰ ἀπεμακρύνετο ἐκ τῆς Κων]πόλεως θὰ ἐπλήσσετο ἡ συνείδησις ὅλου τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου.

(ἔπεται συνέχεια)

ΤΟ Δ. Ε. Μ. ΣΥΜ. ΣΓΝΕΧΙΖΕΙ ΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ
Η ΕΠΙ ΤΟΥΤΩ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΠΡΩΤΟΣΥΓΚΕΛΛΙΑΣ

Τὸ Διαρκὲς Ἑθνικὸν Μικτὸν Συμβούλιον λαβὼν ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ Συνεδρίᾳ, ὅτι ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου νόμος τις ἢ ἀρχὴ καταργεῖται διὰ τῆς συντάξεως καὶ δημοσιεύσεως ἐτέρου νεωτέρου νόμου καὶ ἐπομένως ἡ ἀπὸ τοῦδε ἀδικαιολόγητος διάλυσις αὐτοῦ θὰ προῦξένη

(1) Ὁ Κούρζων ὑπαινίσσεται τὸν μακρὸν λόγον τοῦ πασᾶ τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν οὗτος τῇ 12 Δεκεμβρίου 1922 εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν ἐκθέσας διὰ μακρῶν ὅλων τὸ ἱστορικὸν τῶν προνομίων καὶ τὴν πρὸς τὴν Ὑ. Πύλιν συμπεριφορὰν τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν. Σελὶς Πρακτικῶν 154-164.

ζημίας καὶ θὰ προῦκάλει τὴν ἀποσύνθεσιν τῶν ἐνοριῶν ἐνέκρινεν ὅπως συνεχίσῃ τὰς ἐργασίας αὐτοῦ μέχρις ὅτου καταρτισθῇ καὶ ἐπικυρωθῇ καὶ τεθῇ εἰς ἐφαρμογὴν τὸ νέον σύστημα διοικήσεως τῆς Ρωμαϊκῆς Κοινοῦτος συμφώνως πρὸς τὴν περὶ μειονοτήτων κεφάλαιον τῆς συνθήκης τῆς Λωζάνης. Ἡ ἀπόφασις αὕτη σύμφωνος καὶ πρὸς τὸν νόμον καὶ πρὸς τὸ συμφέρον τῶν Κοινοτήτων ἐγνωστοποιήθη εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους διὰ τῆς κατωτέρω δημοσιευομένης Ἐγκυκλίου.

Ἀριθ. | Πρωτ. 4109
| Διεκπ. 2237

Πρὸς τοὺς Θεοφιλεστάτους καὶ Ὀσιωτάτους Προϊσταμένους τῶν ἐνοριῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ τιμιωτάτους Ἐπιτρόπους τῶν ἱ. ἐκκλησιῶν καὶ Ἐφόρους τῶν σχολῶν καὶ λοιπῶν εὐαγῶν καθιδρυμάτων.

Ἐπικυρωθείσης, θεία συνάρσει ὑπὸ τῆς Μεγάλης Ἐθνοσυνελεύσεως, τῆς εἰρήνης, διὰ τῆς ὁποίας ἀπὸ τοῦ τέως ὀργανικοῦ καθεστῶτος τῶν Πατριαρχείων διαμορφοῦνται νέον σύστημα διοικήσεως τῶν Κοινοτικῶν τῆς Ρωμαϊκῆς Κοινοῦτος ὑποθέσεων συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ δευτέρᾳ παραγράφῳ τοῦ 42 ἄρθρου τοῦ περὶ Μειονοτήτων κεφαλαίου τῆς Συνθήκης ἐν ἀναμονῇ τῶν αἰτηθεισῶν ἐπὶ τούτῳ ὁδηγιῶν

ἀπὸ μέρους τῆς σεβιστῆς Κυβερνήσεως, τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον θεωρεῖ καθήκον αὐτοῦ, πρὸς πρόληψιν καὶ ἀποφυγὴν πάσης ἀνωμαλίας καὶ ἀταξίας περὶ τὴν διοίκησιν καὶ τὴν διαχειρισιν, ἵνα συστήσῃ τὴν ἐπιβαλλομένην παραμονὴν εἰς τὰς θέσεις αὐτῶν ὅλων τῶν καθεστηκυῶν ἀρχῶν τῶν Κοινοτικῶν καὶ τῶν εὐαγῶν Καθιδρυμάτων, ἥτοι Ἐφορειῶν, Ἐπιτροπῶν κ.τ.λ. καὶ τὴν νομοταγῇ ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν μέχρι τῆς κοινοποιήσεως τῶν διατάξεων καὶ ὁδηγιῶν τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ δὲ ταύτῃ ἐπαναλαμβάνει ἅπαξ ἔτι τὴν σύστασιν τῆς ἀπαραιτήτου ἀνάγκης, εἰς ὅσας ἐκ τῶν κοινοτικῶν καὶ ἄλλων εὐαγῶν Καθιδρυμάτων καθυστερεῖ ἢ κατάστρωσις καὶ συμπλήρωσις τῶν διαχειριστικῶν βιβλίων καὶ τῶν πινάκων τῶν κτηματικῶν αὐτῶν περιουσιῶν, τῆς ταχίστης πάντων τούτων διευθετήσεως δι' ἔγκαιρον κατὰ τὴν τάξιν ἐξέλεγξιν.

Τὴν ὡς ἄνω σύστασιν τοῦ Ἐντίμου Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἀνακοινούμεθα πᾶσιν ὑμῖν διὰ τῆς παρούσης ἐγκυκλίου, διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐπὶ δὲ τούτοις εἴητε ἐν Κυρίῳ ὑγιαίνοντες.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 25 Αὐγούστου 1923.

Ὁ Πρωτοσυγκελλεύων

† Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ἀρχιεραγματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ι. ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἀνεγνώσθη τηλεγράφημα τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ. Δαμιανοῦ ἀφορῶν τὰ κατὰ τὸ Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων.

— Ἀνεγνώσθη γράμμα τοῦ Μακαρ. Μητροπολίτου Ἀθηνῶν κ. Χρυσοστόμου ζητοῦντος σχεδιαγράμματα τῶν καλλίστων Ναῶν τῆς Κων]πόλεως πρὸς χρησιμοποίησιν αὐτῶν διὰ τὸν ἐν Πειραιεῖ μέλλοντα νὰ ἀνεγερθῇ μεγαλοπρεπὴ Ναὸν τῆς Ἀγίας Τριάδος. Ἀνετέθη εἰς τὴν Μεγάλῃν Πρωτοσυγκελλίαν ἡ σχετικὴ φροντίς.

— Ἀνεγνώσθη τηλεγράφημα τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ

Ἀστεροσκοπεῖου Ἀθηνῶν κ. Αἰγινήτου ἐκ Λυκέρνης δηλοῦντος ὅτι δέχεται νὰ ἀντιπροσωπεύσῃ τὸ Οἶκον. Πατριαρχεῖον ἐν τῷ περὶ ἡμερολογίου Συνεδρίῳ τῆς Γενεύης.

— Ἐκθεσις τοῦ ἐν Μόσχᾳ Πατριαρχικοῦ ἀντιπροσώπου Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Ἰακώβου πληροφοροῦντος ὅτι ἐν συνεδρίᾳ πλήρει ἀντιπροσώπων ὅλων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μερίδων, πλὴν τῶν Τυχωνικῶν, μετὰ συζήτησιν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ τιτλοφορουμένου Μητροπολίτου Ὁδησσοῦ Εὐδοκίμου κατηργήθησαν ὀριστικῶς πᾶσαι αἱ μέχρι τοῦδε ὑπάρχουσαι ἐκκλησιαστικαὶ ὁμάδες. Ἀντ' αὐτῶν δὲ καθωρίσθη νέον σύστημα

Ἑκκλησιαστικῆς ἐν Ρωσσίᾳ Διοικήσεως ἐπανάγον τὸ νέον Συνοδικὸν καθεστῶς ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσσικῆς Ἐκκλησίας» ὅτι τὸ μέτρον τοῦτο τῆς ἀνασυστάσεως τοῦ Συνοδικοῦ καθεστώτος ἐν τῇ Ρωσσικῇ Ἐκκλησίᾳ ἀποβλέπει πρὸς τὸν σκοπὸν ἵνα προσελκύσῃ τοὺς ὁπαδοὺς τοῦ Πατριάρχου Τύχωνος καὶ ἐπιφέρῃ τὴν ἑνωσιν καὶ τὴν εἰρήνην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ.

— Ἐτέρᾳ ἐκθεσίς τοῦ αὐτοῦ ζητοῦντος ὅπως ἀποσταλῶσιν αὐτῷ ἐν ἀντιγράφῳ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου πρὸς πληροφориαν τῶν αὐτόθι Ἑκκλησιαστικῶν κύκλων, τὰ μάλιστα ἐνδιαφερομένων. Ἐνεκρίθη ἡ ἀποστολὴ τῶν αἰτουμένων ἀποφάσεων ὁμοῦ μετὰ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν.

— Παρεπέμφθη εἰς τὸ Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον ἡ αἴτησις τοῦ κ. Ἀνδρονίκου Βλαστοῦ δικηγόρου περὶ τῆς ἐκ 3500 λιρῶν δωρεᾶς πρὸς αὐτὸν τοῦ αἰοιδίου Πατριάρχου Γερμανοῦ τοῦ Ε'.

— Ἐχορηγήθη τῷ Πιν. Μητρολίτῃ Ξάνθης κ. Πολυκάρπῳ ζητηθεῖσα ἄδεια μεταβάσεως εἰς Λουτράκι πρὸς περίθαλψιν τῆς κλονισθείσης υἱείας αὐτοῦ.

— Παρεχωρήθη τῷ Παν. Μητροπολίτῃ Μηθύμνης κ. Διονυσίῳ αἰτηθεῖσα μηνιαία ἄδεια μεταβάσεως εἰς Χίον δι' οἰκογενειακὴν αὐτοῦ ὑπόθεσιν.

Προτάσει τῆς Ἐφορείας τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς καὶ ἐγκρίσει τῆς ἁγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου, ἐκτὸς τῶν ὁρισθέντων διὰ τὸ ἀρχόμενον σχολικὸν ἔτος τριάκοντα ὑποτρόφων τῆς Σχολῆς προσληφθήσονται καὶ ἄλλοι ἐσωτερικοὶ μαθηταὶ ἐπὶ καταβολῇ τριακοσίων λιρῶν ἑτησίως, οἵτινες θὰ ὑπόκεινται εἰσπάσας τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ πλὴν τῆς σχετικῆς ἐπὶ ἐγγυήσει πρὸς χειροτονίαν ὑποχρεώσεως.

— Ἡ Π. Κ. Ἑκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ ἐν τῇ περὶ φωτίσματος πρὸς τὴν ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον ἐκθέσει αὐτῆς ὑπέβαλεν ὡς γνωστὸν καὶ τὴν σκέψιν ἵνα προκειμένου νὰ συνταχθῇ προσεχῶς νέος Ἑκκλησιαστικὸς ὁργανικὸς χάρτης ἀνατεθῇ αὐτῇ ἀπὸ τοῦδε ἡ μελέτη καὶ ἐκπόνησις τῆς σχετικῆς ἐργασίας τῆς ἀφορώσης τὸν ἐνοριακὸν Ναὸν καὶ τὸν κλῆρον αὐτοῦ καὶ ἡ ὑποβολὴ ἔπειτα τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ σχετικοῦ ὑπομνήματος διὰ τὰ περαιτέρω. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἀπεδέχθη τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἐκθέσεως καὶ ἀνέθηκε τὴν ἐργασίαν ταύτην τῇ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπῇ, ἥτις ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς παρελθούσης Τετάρτης ἔλαβε γνῶσιν τοῦ ἀποσταλέντος αὐτῇ σχετικοῦ ἀποσπάσματος καὶ ἐπὶ ἱκανὸν ἐμελέτησε τὸν τρόπον τῆς ἐπιτυχεστέρας διεξαγωγῆς τοῦ ἀνατεθέντος αὐτῇ ἔργου.

Καὶ ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος σχετικὴ ἐργασία παρεσκευάσθη. Ὁ Σεβ. Μητρολίτης Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας ἀνεκοίνωσεν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἑλλάδος ὅτι ἐπεδόθη ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν κ. ὑπουργὸν

τῶν Ἑκκλησιαστικῶν τὸ καταρτισθὲν περὶ ἐνοριῶν καὶ ἐνοριακοῦ κλήρου Νομοσχέδιον καὶ ἀπεφασίσθη ἵνα ἡ Ἱ. Σύνοδος παρουσιασθῇ καὶ αὐτοπροσώπως καὶ παρακαλέσῃ τὴν Κυβέρνησιν πρὸς ταχεῖαν διὰ Νομοθετικοῦ Διατάγματος ἔγκρισιν αὐτοῦ.

Ἡ Π. Κ. Ε. Ἐπιτροπὴ ἐν τῷ σχετικῷ πρὸς ἐντολὴν τῆς Ἱ. Συνόδου ἔργῳ αὐτῆς θὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ὡς ἄνω ὑπόμνημα τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἑλλάδος.

ΤΕΛΕΤΑΙ καὶ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Τὸ προπαρελθὸν Σάββατον κατὰ τὸν ἑσπερινὸν ἐχοροστάτησεν ὁ προεδρεύων τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Μητροπολίτης Καισαρείας κ. Νικόλαος ἐν τῷ πανηγυρίζοντι ἱ. ναῷ τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Γαλατᾶ καὶ ἐκήρυξε τὸν θεῖον λόγον εἰς τὸ πολυπληθὲς εὐσεβὲς ἐκκλησίασμα. Τῇ δὲ ἐπαύριον Κυριακῇ ἑορτῇ τῆς Μεταμορφώσεως ἡ Α. Σεβ. ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ ναῷ, τὸν δὲ θ. λόγον ἐκήρυξεν ὁ Μ. Ἱεροκῆρυξ τοῦ Οἴκ. Θρόνου Αἰδес. κ. Στέφανος.

— Τοὺς ἄγοντας τὴν ἐπέτειον τοῦ ὀνόματος αὐτῶν ὁμογενεῖς ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ συνεχάρη ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ὁ Σεβ. Προεδρεύων διὰ τῶν Πατριαρχικῶν διακόνων.

— Τοὺς τὸ προπαρελθὸν Σάββατον ἐπισκεφθέντας τὸν Σεβ. προεδρεύοντα Ἀμερικανοὺς ἀντεπεσκέφθη ἡ Α. Σεβασμιότης ἐν τῷ ἐν Πέραν Ξενοδοχείῳ (Royal).

— Τὴν προπαρελθοῦσαν Τετάρτην ἐπισκεφθῆναι τὸν Σεβ. Προεδρεύοντα καὶ ἀπεχαιρέτησε ἐπὶ τῇ προσεχεῖ ἀναχωρήσει αὐτοῦ ὁ Ἐπιτετραμμένος τῆς Πολωνίας κ. Χέμπελ. Τὴν ἐπίσκεψιν ἀνταπέδωκε χθὲς ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Γερμανὸς Ἀρχιεραματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

— Τὸν ἄγοντα τὴν ἐπέτειον τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ Παν. Μητρολίτην Γρεβενῶν κ. Αἰμιλιανὸν τηλεγραφικῶς συνεχάρη ἡ Ἱερὰ Σύνοδος.

— Ἐνεκρίθη ὅπως διὰ τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλείας ἐκφρασθῶσιν εὐχαρισταὶ τῷ ἐν Γαλατᾶ διαμένοντι κ. Δημοσθένει Παππαδοπούλῳ δωρήσαντι εἰς τὴν Πατριαρχικὴν Βιβλιοθήκην ἀρχαῖον Μουσικὸν χειρόγραφον.

— Ἐν μέσῳ πολλοῦ ἐκκλησιάσματος συλλειτουργούντων τῶν Σεβ. Συνοδικῶν ἁγίων Φιλίππου πόλεως κ. Βενιαμίν καὶ Ροδοπόλεως κ. Κυρίλλου ἐτελέσθη τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐν ἐπιβλητικότητι καὶ κατανύξει τὸ προαναγραφέν μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν αἰοιδίμων Ἀρχιερέων Ἱκονίου Προκοπίου, Ἀγχιάλου Κωνσταντίνου, Ξάνθης Ἀνθίμου καὶ Ἰμβρου Παναρέτου.

Ἐν τῷ ἁγίῳ Βήματι παρίσταντο ὁ Προεδρεύων τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Μητροπολίτης Καΐσερι κ. Νικόλαος καὶ οἱ Σεβ. Μητρολίται Ἰζνὴ κ. Βασίλειος, Προύσης κ. Κωνσταντῖνος καὶ Σηλυβρίας κ. Εὐγέ-

νιος. Ἐν δὲ τῷ Σωλῆα μεταξὺ ἄλλων καὶ ὁ ἄρχων Μέγας Πρωτέκδικος κ. Γεώργιος Παπαδόπουλος, οἱ ἀπήγγειλε τὸ σύμβολον τῆς πίστεως καὶ τὴν Κυριακὴν προσευχὴν. Τὰ συλλυπητήρια ἐδέχθη ὁ Σεβασμ. Μητρολίτης Βάρνης κ. Νικόδημος μετὰ τῶν συγγενῶν τοῦ ἀειμνήστου.

—Τοὺς ἄγοντας τὴν ἐπέτειον τοῦ ὀνόματος αὐτῶν τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἐγκρίτους ὁμογενεῖς ἐξ ὀνόματος τοῦ Προεδρεύοντος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἐπεσκέφθησαν οἱ Πατριαρχικοὶ Διάκονοι.

— Ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Γερμανὸς Ἀρχιερατικῶς τῆς Ἱ. Συνόδου ἐν συνοδείᾳ τοῦ Διερχομένου κ. Σπ. Κωνσταντινίδου μεταβὰς παρὰ τῷ Ἀρχιστρατήγῳ τῶν Συμμαχικῶν Δυνάμεων κ. Χάρριγκτον ἠὲ χαρίστησεν αὐτὸν διὰ τὴν πρόσκλησιν, ἣν εὐηρεστήθη νὰ κάμῃ εἰς τὸν Σεβ. Προεδρεύοντα τῆς Ἱ. Συνόδου εἰς τὸ παρατεθὲν ἐν τῷ ἐν Θεραπείᾳ μεγάρῳ αὐτοῦ ἀποχαιρετιστήριον τέιον καὶ ἐξέφρασε τὴν λύπην τῆς Α. Σεβ. διότι δὲν ἠδυνήθη νὰ παραστῇ κατ' αὐτό.

* * *

Τὸ ἀναγραφὲν τελευταίως ἐν τῇ πρωϊνῇ ἐφημερίδι «Ἡμερήσια Νέα» ὅτι «ἐδηλώθη ἐπισήμως εἰς τὸ Οἶκον. Πατριαρχεῖον ὅτι ἔνεκα τῆς ἀναχωρήσεως ἐντεῦθεν πολλῶν ἁγίων πολιτῶν καταργεῖται τὸ ἐν τῷ μεγάρῳ τῆς Ἀγγλικῆς Πρεσβείας παρεκκλήσιον ἀπέρχεται δὲ ἐντεῦθεν ὁ αἶδης. Προϊστάμενος αὐτοῦ» εἶνε τελείως ἀνυπόστατον καὶ φαντασιώδες.

Τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην ἐν τοῖς Ἑθνικοῖς Νοσοκομείοις ἀπεβίωσε καὶ τὴν ἐπαύριον Τετάρτην ἐκηδεύθη ἐν τῷ αὐτόθι ἱερῷ ναῷ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς ὁ ἐφημέριος τοῦ ἐν Ταταούλοις ἱεροῦ ἁγιάσματος τῆς Ἀγίας Κυριακῆς ἱερομόναχος **Εὐσέβιος**.

Τῆς κηδείας αὐτοῦ προέστη κατ' ἐντολὴν τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας ὁ ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς Θεοφ. Ἐπίσκοπος Θεοδορουπόλεως κ. Λεόντιος, συμμετέσχε δὲ καὶ ὁ ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενος Ταταούλων ἅγιος Κωνσταντῖος κ. Ἰωάννης μετὰ δύο ἱερέων τῆς αὐτῆς Κοινότητος.

Οἱ συγγενεῖς τοῦ ἀειμνήστου εἰς μνημόσυνον αὐτοῦ ἐδώρησαν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα περικαλλεστάτην εἰκόνα τῆς Παναγίας.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν ἐνδιαφερομένων ὅτι ἡ ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ Χάλκης θὰ ἐργασθῇ ἐφέτος προσλαμβάνουσα μαθητὰς διὰ τὴν Ἀθην καὶ Βαν Γυμνασίον τετρατάκτου, ἡλικίας 14 μέχρι 17 ἐτῶν.

Διὰ πλείονας πληροφορίας ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Ἐφορείας ἐν τοῖς Παλαιοῖς.

Ἐκ τοῦ Γραφείου

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΕΡΚΩΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 250

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐτ. ἀρ. 17 καὶ ἡμερομ. 23 Αὐγούστου 1923 ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκῃ μεταξὺ Φραγκίσκου Ἀντ. Κράνοτις κατὰ Φιλομένης τὸ γένος Γεωρ. Φλερί,

Διὰ τὰ ὅτι

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 79, 155, 201 καὶ 207 τῶν Πατριαρχικῶν Δικονομικῶν Ὁδηγίων,

καὶ Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 228 καὶ ἡμερομ. 1 Αὐγούστου 1923 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τοῦ Φραγκίσκου Ἀντ. Κράνοτις κατὰ τῆς Φιλομένης Φραγκ. Κράνοτις τὸ γένος Γεωρ. Φλερί ὡς νόμιμον καὶ βάσιμον,

Κηρύσσει διαλυτέον τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως εἰς δύο κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων ἐφημερίδων «Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Προόδου», καὶ

Ἐπιτίθησι τοῖς διαδίκοις ἐξ ἡμισείας τὰ δικαστικά ἐξοδα καὶ τέλη τῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἀνιόντα εἰς γρόσια 600 προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος ὡς καὶ τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβήν.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη ἐν τῇ ἐν Θεραπείᾳ ἱ. Μητροπόλει Δέρκων αὐθημερόν.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.) † ὁ Δέρκων **Καλλίνικος**

Τὰ μέλη

Ὁ γραμματεὺς

(ὑπογρ.) Ἀρχιμ. **Λεόντιος**

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐν τῇ ἐν Θεραπείᾳ ἱερᾷ Μητροπόλει Δέρκων αὐθημερόν

Ὁ γραμματεὺς

Ἀρχιμ. **Λεόντιος**

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς «Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»

PHANAR

Constantinople.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 4104

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 97 καὶ ἡμερομ. 17 Ὀκτωβρίου 1922 ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης μεταξὺ τοῦ Θεοδώρου Παναγιωτίδου καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας Παναγιωτίδου.

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 79, 200 καὶ 201 τῶν Πατριαρχικῶν Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 5195 καὶ ἡμερομ. 25 Αὐγούστου 1922 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τοῦ Θεοδώρου Παναγιωτίδου κατὰ Κλυταιμνήστρας Θ. Παναγιωτίδου, τὸ γένος Παναγιώτου Τσίγκρη, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει διαλυτέον τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης καὶ

Ἐπιτίθησιν αὐτῇ ὡς τε ἐρημοδικησάση καὶ ἡττηθεῖση ἐν τῇ δίκῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντων εἰς γρόσια χίλια διακόσια ἐξήκοντα (ἀρ. 1260) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος ὡς καὶ τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβὴν συνωδὰ τῷ Νόμῳ.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1922.

Ὁ ἀναπληρωτὴς Πρόεδρος

(ὑπογρ.) † Ὁ Κορυτσαῖς Ἰωακείμ.

Ὁ Β' Γραμματεὺς

καὶ ἀ. α. Ε. Ταβανιώτης

Σημείωσις.—Κατὰ τὴν δικάσιμον τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῆς 21 Αὐγούστου 1923 ἀνεγνώσθη αἴτησις τοῦ Θεοδώρου Παναγιωτίδου ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 4011 καὶ ἡμερομ. 20 Αὐγούστου 1923 ἀναφέροντος ὅτι ἡ ἀντίδικός του τυγχάνει ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ζητοῦντος ὅπως διαρρυθμισθῇ τὸ διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀρ. 97 καὶ ἡμερομ. 17 Ὀκτωβρίου 1922 ἀποφάσεως προστιθεμένης εἰς αὐτὸ διάταξιν περὶ δημοσιεύσεώς του εἰς δύο τῶν παρ' ἡμῖν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων. Ἐφ' ᾧ τὸ δικαστήριον λαβὼν ὑπ' ὄψιν σχετικὸν πιστοποιητικὸν τῆς Κοινότητος Σταυροδρομίου ἀπεφάσισεν ὅπως τὸ παρὸν διατα-

κτικὸν δημοσιευθῇ δις διὰ τῶν ἐφημερίδων «Ἑκκλησι. Ἀληθείας» καὶ «Ταχυδρόμου».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 22 Αὐγούστου 1923.

Ὁ ἀναπληρωτὴς Πρόεδρος

2

(ὑπογρ.) † Ὁ Κορυτσαῖς Ἰωακείμ.

Ὁ Α' Γραμματεὺς

(ὑπογρ.) Π. Ν. Κεσίσουγλους

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον αὐθημερόν

Ὁ Α. Γραμματεὺς

Π. Ν. Κεσίσουγλους

Ἀριθ. Πρωτ. 4119.

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 8 καὶ ἡμερομ. 20 Μαρτίου 1923 ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης μεταξὺ τοῦ Νικολάου Συμεωνίδου καὶ τῆς Θεοδώρας Συμεωνίδου (τὸ γένος Γρ. Βαξεβάνογλου).

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 79, 155, 201 καὶ 207 τῶν Πατριαρχ. Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀρ. Πρωτ. 8760 καὶ ἡμερομ. 28 Δεκεμβρίου 1922 ἀγωγὴν τοῦ Νικολάου Ι. Συμεωνίδου κατὰ Θεοδώρας Ν. Συμεωνίδου (τὸ γένος Γρηγορίου Βαξεβάνογλου) ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην.

Κηρύττει διαλυτέον τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰς δύο κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Προόδου».

Ἐπιτίθησιν τῇ ἐναγομένῃ ὡς ἡττηθείση ἐν τῇ δίκῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια χίλια τετρακόσιαι τεσσαράκοντα (ἀρ. 1440) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος ὡς καὶ τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβὴν κατὰ τὸν νόμον.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ἐν τοῖς Παλαιοῖς, τῇ 27 Αὐγούστου 1923.

Ὁ ἀναπληρωτὴς Πρόεδρος

2

(ὑπογρ.) † Ὁ Κορυτσαῖς Ἰωακείμ.

Ὁ Α' Γραμματεὺς

(ὑπογρ.) Π. Ν. Κεσίσουγλους

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον, ἐν τοῖς Παλαιοῖς αὐθημερόν

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Π. Ν. Κεσίσουγλους

Υπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΛΕΩΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΜΓ'
ΑΡΙΘ. 34

Ἐν Κ)πόλει τῇ 8 Σεπτεμβρίου 1923

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ὁ Μητροπολίτης Ρόδου ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ (Πρόεδρος·

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, ἀντιπροσ. μέλος Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου

Ὁ Πρωτοσυγκελεύων Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ Ἀρχιγραμματεὺς
τῆς Ἱ. Συνόδου (Γαμίας)

Διάκονος ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ (Γραμματεὺς)

Ἀρχισυντάκτης, Ἐπίσκοπος Σκοπέλου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΝΟΜΟΣ, ΒΙΑ, ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Εἰς ἐκ τῶν ὑψηλοτέρων σκοπῶν, τοὺς ὁποίους ἐπεδίωξε τὸ Εὐαγγελικὸν κήρυγμα, εἶναι ἡ ἐξημέρωσις τοῦ ἀτόμου καὶ ἡ διὰ τῆς ἐξημερώσεως τῶν ἀτόμων ἐξυγίανσις καὶ ἠθικὴ ἀνύψωσις τῆς κοινωνίας. Ἡ ἄρσις τοῦ βασιλείου τῆς βίας καὶ ἡ ἐγκαθίδρουσις τοῦ βασιλείου τῆς δικαιοσύνης καὶ μάλιστα τῆς ἀγάπης εἶναι ἡ ψυχὴ ὅλων τῶν ἠθικῶν λόγων τοῦ Κυρίου. «Τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον καὶ ὅστις σέ ἀγγαρεύσει μίλιον ἓν, ὑπαγε μετ' αὐτοῦ δύο»· «ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ἡμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ προσεύχετε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς καὶ διωκόντων ὑμᾶς»· καὶ περαιτέρω «πάντα ὅσα ἂν

θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς».

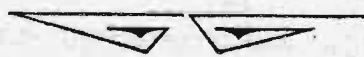
Οἱ λόγοι αὐτοὶ τοῦ Χριστοῦ ἀναφέρονται εἰς τὴν συμπεριφορὰν καὶ τὴν πολιτείαν τῶν χριστιανῶν πρὸς ἀλλήλους, ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἐκρίζωσιν ὅλων τῶν ἐκδικητικῶν παθῶν καὶ καταδικάζουσι τὴν χρῆσιν τῆς βίας καὶ ὅταν πρόκειται περὶ τοῦ δικαίου, πολὺ δὲ περισσότερο ὅταν ὁ μεταχειριζόμενος τὴν βίαν ἔχη ἄδικον. Τὰ ἀνωτέρω ἠθικὰ παραγγέλματα τοῦ Σωτῆρος ἀποτελοῦσι κυρίως τὸν κώδικα τῆς ἀτομικῆς ἠθικῆς· ἄλλως προκειμένου περὶ τῆς ἐξουσίας, περὶ τῶν σχέσεων τῶν ἀρχομένων πρὸς τοὺς ἄρχοντας, ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέγει «οὐκ εἰκῇ τὴν μάχαιραν φορεῖ».

Ὅτι εἶναι τὰ ἄτομα πρὸς ἀλλήλα τὸ ἴδιον εἶναι καὶ τὰ διάφορα κράτη εἰς τὰς πρὸς ἀλλήλα σχέσεις των. Ὁ Ἀγγλος φιλόσοφος

Hobbes ἀποβλέπων πρὸς τὴν συμπεριφορὰν τῶν πρώτων ἀνθρώπων ἀνεβόα τὸ *homo homini lupus*[†] καὶ ἐὰν ἔστρεφε τὸ βλέμμα του πρὸς ὁλόκληρα ἔθνη θὰ ἐπαναλάμβανε τὰ ἴδια ἐν τῇ περιγραφῇ τῶν σχέσεών των. Τοὺς λύκους τούτους προσεπάθησε νὰ ἐξημερώσῃ τὸ εὐαγγέλιον τοῦ πρᾶου καὶ ταπεινοῦ τῇ καρδίᾳ Ἰησοῦ. Καὶ ἐὰν ἐν πολλοῖς τὰ ἄτομα καὶ τὰ κράτη μετεβλήθησαν ἐκ λύκων εἰς ἀλώπεκας—διὰ τῆς ἐξωτερικῆς συμπεριφορᾶς τῶν τύπων, διὰ τῆς κατὰ κόρον χρησιμοποίησεως τῶν κατὰ συνθήκην ψευδῶν, τηροῦντες τὰ προσχήματα, ἥτοι «διυλίζοντες τὸν κώνωπα καὶ καταπίνοντες τὴν κάμηλον»—(*homo homini lupus*, κατὰ τὴν ἔκφρασιν διασήμου συγχρόνου Γάλλου ἱεροκήρυκος), ἐν τούτοις ἡ ἀγαθὴ ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως ἐπίδρασις τοῦ εὐαγγελίου δὲν ἔπαυσε. Πολιτικοὶ ἰδεολόγοι καὶ ἀνθρωπιστοὶ ὑπὸ τῶν εὐαγγελικῶν ἀρχῶν ἐμπνεόμενοι ἀποδοκιμάζουσι τὴν βίαν, τὴν ἀντικαθιστῶσαν τὸν νόμον καὶ τὸ δίκαιον βίαν, καὶ συνιστῶσι τὴν διὰ τῶν νόμων λύσιν ὅλων τῶν διεθνῶν διαφορῶν. Καρπὸς τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν τάσεων τούτων ὑπῆρξεν ἡ ἰδρυσις τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν, τὴν ὁποίαν ἐφαντάσθη καὶ ἐσχεδίασεν ἤδη κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 15. αἰῶνος ὁ μέγας βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Ἑρρίκος ὁ Δος.

Ἐν τούτοις παρὰ τὰς διὰ τῶν σκληρῶν πραγματικότητων διαψεύσεις τῶν μεγάλων εὐαγγελικῶν ἀρχῶν πιστεύομεν εἰς τὸν θρίαμβον τοῦ ἰδεώδους τῆς χριστιανικῆς εἰρήνης, πιστεύομεν εἰς προσεχῇ τελειότεραν διαπαιδαγώγησιν τῶν λαῶν, εἰς τὸ μέγα θαῦμα περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλεῖ καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ (Ψαλμ. με) «Δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, ᾧ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς, ἀνταναιρῶν πολέμους μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς».

† ὁ Σκοπέλου Γεννάδιος

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΕΝ ΤΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΕΙ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ

Τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ ἄνω ζήτημα Πρακτικὰ τῆς συνεδρίας

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ λόρδος Κούρζων νομίζει ὅτι ἡ πρότασις, τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου ἔκαμε (νὰ παραμείνῃ δ. λ. δ. τὸ Πατριαρχεῖον ἐν Κων]πόλει διατηροῦν μόνον τὰ πνευματικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ αὐτοῦ δικαιώματα) τυγχάνει ἡ καλλίτερα λύσις τοῦ ζητήματος. Ἐν ὀνόματι τῶν συμμάχων Ἀντιπροσωπειῶν, αἱ ὁποῖαι εἶναι σύμφωνοι ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο, ὁ Κούρζων ἐπιθυμεῖ νὰ δηλώσῃ ὅτι αἱ Σύμμαχοι Δυνάμεις ἀναγνωρίζουσιν ὅτι ὁ θεσμὸς τοῦ Πατριαρχείου πρέπει νὰ ἀποβάλῃ εἰς τὸ μέλλον τὸν πολιτικὸν καὶ διοικητικὸν αὐτοῦ χαρακτῆρα, νὰ ἐξακολουθῇ μὲν ἑδρεῖον (τὸ Πατριαρχεῖον) ἐν Κων]πόλει ἀλλ' ὡς θεσμὸς καθαρῶς θρησκευτικὸς. Τοιαύτη εἶναι ἡ πρότασις, τὴν ὁποίαν ὑποβάλλει ὁ Κούρζων εἰς τὴν Τουρκικὴν Ἀντιπροσωπείαν καὶ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν. Ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Γαλλίας κ. Barrère παρεδέχθη τὴν ἀπόψιν τοῦ κ. Κούρζων.

Ὁ ἀντιπρόσωπος τῆς Ρουμανίας κ. Διαμαντῆ ὑπενθυμίζει ὅτι ἡ Ρουμανικὴ ἐκκλησία οὔσα ἀνεξάρτητος καὶ αὐτοκέφαλος μόνον διὰ πνευματικῶν δεσμῶν συνδέεται μετὰ τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου. Ἐν τούτοις φιλικῶς δηλοῖ εἰς τὴν Τουρκικὴν Ἀντιπροσωπείαν ὅτι ἐὰν ἐλαμβάνοντο σύντομα μέτρα κατὰ τοῦ Πατριαρχείου, τοῦ ὁποῖου ἀπὸ πολλῶν αἰώνων ἔδρα τυγχάνει ἡ Κωνσταντινούπολις, τὸ τοιοῦτον θὰ προσέβαλε τὴν θρησκευτικὴν συνείδησιν τοῦ ρουμανικοῦ λαοῦ. Ὁ Ἰσμέτ πασᾶς εἰς μίαν ἐκθεσίν του(1) —γενομένην ἐν συνεδρίᾳ πλήρει καὶ ἀκουσθεῖσαν μὲ πολλὴν προσοχὴν καὶ πολὺ ἐνδιαφέρον— εἶπεν ὅτι ἡ ἐθνικὴ καὶ θρησκευτικὴ ἀνοχὴ (ἀνεξιθρησκεία) τοῦ τουρκικοῦ λαοῦ ἐβεβαιώθη διὰ μέσου τῶν αἰώνων καὶ εἶναι πα-

τροπαράδοτος ἐν Τουρκίᾳ. Ἡ νεωτέρα ἀντίληψις τῶν κρατῶν ἀπαιτεῖ ὡσαύτως τὴν αὐτὴν εὐρύτητα πνεύματος.

Ἡ ρουμανικὴ Ἀντιπροσωπεία φρονεῖ ὅτι κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐπαναλήψεως τῶν φιλικῶν τῆς σχέσεων μετὰ τῶν ἐν Συνδιασκέψει ἀντιπροσωπευομένων χριστιανικῶν Κρατῶν ἡ Τουρκία, μεγάλη ἰσλαμικὴ Δύναμις, θὰ ἐπραττε πρᾶξιν πεφωτισμένης πολιτικῆς ἐὰν δὲν ἔθιγε τὰ θρησκευτικὰ αἰσθήματα προσβάλλουσα αἰωνοβίους θεσμούς. Αἱ προσβολαὶ αὗται τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως, ὅσον καὶ ἂν ἀνέρχωνται εἰς παρελθόν ἀπογεμακρυσμένον, ἀφίνουσι συνήθως παρὰ τοῖς λαοῖς δυσεξάειπτα ἴχνη.

Ὁ κ. Ράκις (Γιουγκοσλαβίας) δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰ οἰκονομικὰ καὶ νομικὰ φύσεως ἐπιχειρήματα. Θὰ περιορισθῇ εἰς τὸ νὰ ἐφευκύσῃ τὴν προσοχὴν ἐπὶ τῶν ἠθικῶν συνεπειῶν καὶ τῶν δυσαρέστων αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα θὰ προεκάλει εἰς ὅλον τὸν κόσμον ἡ ἐπίμονος ἀρνησις τῆς Τουρκικῆς ἀντιπροσωπείας τοῦνδ' λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὴν ἀπευθυνθεῖσαν αὐτῇ αἴτησιν παρ' ὅλας τὰς πρὸς αὐτὴν γενομένας ἤδη νέας παραχωρήσεις. Μετὰ ταῦτα ὁ κ. Ράκις ἐπαναλαμβάνων τὴν διδασκαλίαν τοῦ Αὐγούστου Κόντ, καθ' ἣν ἡ «ἀνθρωπότης ἀποτελεῖται ἐκ περισσοτέρων νεκρῶν παρὰ ζώντων» καὶ καθ' ἣν «ἡ ὀργάνωσις τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας παρέσχε μεγάλας εὐεργεσίας ἀπὸ ἀπόψεως κοινωνικῆς λέγει. «Τοιοῦτον εἶναι καὶ τὸ Οἰκ. Πατριαρχεῖον, τὸ ὁποῖον ὑπῆρξε πάντοτε σπουδαιότατος συντελεστής ἐν τῇ ἠθικῇ μορφώσει τμήματος τῆς Ἀνθρωπότητος. Ἐπὶ πολλοὺς αἰῶνας αἱ γενεαὶ ἰπνυθύνοντο πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον ζητοῦσαι παρ' αὐτοῦ βοήθειαν καὶ ἀντίληψιν, παρηγορίαν κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς δοκιμασίας, τῆς ἀρχῆς τοῦ πολιτεῦσθαι καὶ τοὺς κανόνες τῆς ὑψηλῆς χριστιανικῆς ἠθικῆς διὰ τὴν καθημερινὴν ζωὴν. Ἡ ἐξαφάνισις του θὰ παρήγαγεν ἠθικὸν κενὸν τόσον μέγα, ὥστε θὰ ἐφαίνετο ὅτι μέρος αὐτοῦ τούτου τοῦ

(1) Περὶ τῆς ἐκθέσεως ταύτης τοῦ Πασᾶ ἔσημειώσαμεν λέξεις τινὰς εἰς τὸ προηγούμενον φυλλάδιον.

πολιτισμοῦ θὰ ἐξηφανίζετο μετ' αὐτοῦ. Ὅλαι αἱ συνειδήσεις ἄνευ διακρίσεως θρησκείας θὰ ἐταράσσοντο καὶ δὲν θὰ ἠμποδίζετο τις ἀπὸ τοῦ νὰ διαπιστώσῃ ὅτι ἐξ ὅλων τῶν κρατῶν μόνον τὸ Τουρκικὸν εὐρέθη ἀρνούμενον θέσιν εἰς ἓνα σεβαστὸν χριστιανικὸν θεσμόν, αἰωνόβιον, πολὺ πρότερον ἐγκατασταθέντα ἐν Κωνσταντινουπόλει παρὰ αὐτὸ τοῦτο τὸ χαλιφάτον, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ ἐκπολιτιστικὸν καὶ ἀπὸ ἠθικῆς ἀπόψεως εὐεργετικὸν ἔργον οὐδέποτε διεκόπη οὐδὲ κατ' αὐτοὺς τοὺς ἀπομακρυσμένους χρόνους τῆς μισαλλοδοξίας καὶ τῶν θρησκευτικῶν

διωγμῶν. Ἡ διαπίστωσις αὕτη δὲν θὰ ἐγίνετο πρὸς ὄφελος τοῦ τουρκικοῦ κράτους, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀξιώσεις καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ καταταχθῇ μετὰ τῶν νεωτέρων κρατῶν, αἱ δὲ ἠθικαὶ συνέπειαι μιᾶς τοιαύτης καταστάσεως συντόμως θὰ καθίσταντο αἰσθηταί.

Ὁ κ. Ράκις, συντασσόμενος καθ' ὁλοκληρίαν μὲ τὴν πρότασιν τοῦ λόρδου Κούρζων, ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου ἐπιθυμεῖ ἰδιαίτερος νὰ ἐφελκύσῃ τὴν πρότασιν τῆς τουρκικῆς Ἀντιπροσωπείας.

(ἔπεται συνέχεια)

Η ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ

(συνέχ. ἐκ τοῦ προηγουμένου φύλλου καὶ τέλος)

Εἰσέρχεται μὲ τὰς τελευταίας λέξεις ὁ βαθὺς φιλόσοφος εἰς τὸ πέλαγος τοῦ καθήκοντος, τῆς ἠθικῆς. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο συναντᾶται μὲ τὸν προαναφερθέντα Ἕλληνα ποιητὴν καὶ μὲ τοὺς πατέρας τῆς Ἐκκλησίας.

«Καθ' ἐκάστην, λέγει, ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, τὴν ἡμέραν τῆς ψυχῆς τὴν ἰσχὺν περιεργαζώμεθα, καὶ ἑαυτοὺς διερευνώμενοι μηδέποτε διαλείπωμεν· καὶ λογοθέσιον ἑαυτοῖς ποιῶμεν, καὶ τῶν εἰσαγομένων καὶ τῶν ἐξαγομένων, τί μὲν χρήσιμον ἐφθεγξάμεθα, τί δὲ ἀργὸν ρῆμα προηνέγκαμεν, καὶ πάλιν τί μὲν τῶν ἰπωφελῶν διὰ τῆς ἀκοῆς εἰς τὴν ψυχὴν εἰσηγάγομεν, τί δὲ τῶν βλάπτειν δυναμένων εἰς ταύτην εἰσηνέγκαμεν. Καὶ τῇ μὲν γλώττῃ κανόνας τινὰς καὶ ὅρους ἐπιθῶμεν, ὥστε πρότερον διαμηρυκαῖσθαι τὰ ρήματα, καὶ οὕτω προφέρειν τοὺς λόγους· τὴν δὲ διάνοιαν παιδεύωμεν μηδὲν προΐεσθαι τῶν βλαβερῶν, ἀλλὰ κἂν ἔξωθεν τι ἐπισφέρνηται τοιοῦτον, τοῦτο ὥς

περιττὸν καὶ βλάπτειν δυνάμενον ἀποσεῖσθαι, κἂν ἔνδοθεν τίκεται ταχέως τοῦτο φυγαδεύειν»(1).

Ἡ ἔρευνα τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἡ καθημερινὴ ἐξέτασις τῆς δυνάμεως τῆς ψυχῆς μας, τὸ λογοθέσιον, περ τῶν ὁποίων ὁμιλεῖ ὁ θεῖος Χρυσόστομος, εἶναι ἡ ἄλλως αὐτοδοκιμασία λεγομένη, ἡ σοβαρὰ ψυχικὴ ἐργασία ποῦ μᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὴν ἠθικὴν αὐτογνωσίαν καὶ κατόπιν εἰς τὴν ἠθικὴν πρόοδον.

Διὰ τῆς πνευματικῆς αὐτογνωσίας ἀποκτῶμεν τὴν ταπεινοφροσύνην ἐκείνην τὴν σοφὴν, ἡ ὁποία οὐδὲν τὸ κοινὸν ἔχει πρὸς τὴν ἐπιμεμελημένην οἴησιν ποῦ συναντῶμεν εἰς κάθε βῆμά μας· διὰ δὲ τῆς ἠθικῆς αὐτογνωσίας «τὰ μὲν ὀπίσω, κατὰ τὸν Ἀπόστολὴν Παῦλον, ἐπιλανθανόμενοι τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενοι κατὰ σκοπὸν διώκομεν ἐπὶ τὸ βραβεῖον». Τὸ βραβεῖον αὐτὸ πρὸ παντός εἶναι ἡ ἑσωτερικὴ χαρὰ καὶ γαλήνη τῆς συνειδήσεως τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἐπακολούθημα καὶ τὸ θεῖον βραβεῖον.

† Ὁ Σκοπέλον Γεννάδιος

(1) Ὁμιλία Δ εἰς τὴν Γένεσιν. Migne Ἑλληνικὴ Πατρολογία τόμ. 54 σελ. 46.

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

Ἡ «ἐφημερὶς τῶν συζητήσεων» (Παρισίων) γράφει δηλώσεις τοῦ Νομάρχου Κων]πόλεως ἀναφορικῶς τοῦ πατριαρχικοῦ ζητήματος. Κατὰ ταύτας «ἡ Κυβέρνησις δὲν τρέφει κακὰς διαθέσεις πρὸς τοὺς ρωμηνοὺς τῆς Κων]πόλεως· τοῦ-

ναντίον εὐμενῶς διάκειται πρὸς αὐτούς. Ἐκ τῆς στάσεως αὐτῶν ἐξαρτᾶται τὸ νὰ προσλάβωσι τὰ (κυβερνητικὰ) αἰσθήματα ταῦτα συγκεκριμένην μορφήν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ πατριαρχικὸν ζήτημα, ἡ Κυβέρνησις θεωρεῖ τοῦτο ὡς ὑπόθεσιν

καθαρῶς ἐκκλησιαστικὴν. Οὐδέποτε ἐσκέφθημεν ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον εἶναι δυνατόν νὰ ἔχη, ὡς καὶ πρότερον πολιτικὰ καὶ διοικητικὰ δικαιώματα. Ἀγνοῶ ἀπολύτως τὰς περὶ τοῦ πατριαρχικοῦ ζητήματος ἀποφάσεις τῆς κεντρικῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ἐφημερὶς *Popolo d'Italia* (Μιλάνου) καταχωρεῖ δηλώσεις μακρὰς τοῦ Ἑξοχ. Ἀδνάν βέν-μεταξὺ ἄλλων ἀναγινώσκουμεν εἰς τὰς δηλώσεις ταύτας καὶ τὰ ἐξῆς: Ἡ Ἀγκυρα δὲν ἀνεγνώρισεν ἀκόμη τὸ ρωμαϊκὸν Πατριαρχεῖον· τὰ διπλὰ Πατριαρχεῖα (Πατριαρχεῖον Τουκορθοδόξων Ἀνατολῆς καὶ Κων]πόλεως) δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ ὑφίστανται.

Εἰς τοὺς *Times* τοῦ Λονδίνου καταχωροῦνται αἱ ἀποφάσεις τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου αἱ σχετικαὶ πρὸς τὴν ἡμερολογιακὴν μεταρρύθμισιν. Ἀναφέρονται, καθ' ἣν σειρὰν ἐδημοσιεύθησαν ἐν τῷ 21ῳ φυλλαδίῳ τῆς Ἐκκλ. Ἀληθείας τοῦ ἐ. ἔτους. Εἰς τὸ αὐτὸ φύλλον (27 Αὐγούστου) τοῦ Λονδινείου Χρόνου ἀναγινώσκουμεν καὶ περὶ τῆς μελλούσης νὰ συνέλθῃ ἐν Γενεύῃ διεθνoῦς—κοσμικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς—Ἐπιτροπῆς πρὸς λύσιν τοῦ αὐτοῦ ζητήματος ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμερομηνίαν καὶ ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἑορτασμοῦ τοῦ Πάσχα. Εἰς τὸ συνέδριον τοῦτο, κατὰ τοὺς αὐτοὺς *Times*, ἀπέστειλεν ὁ Καντουαρίας ἀντιπρόσωπον τὸν γραμματέα τῆς Βασιλικῆς Ἀστρονομικῆς Ἑταιρίας τὸν κ. Phillips Ἀναφέρει ὡσαύτως καὶ περὶ τῆς προσκλήσεως τοῦ τε Βατικανοῦ καὶ τοῦ Οἰκουμενικοῦ

Πατριαρχείου. Τριάκοντα καὶ ἑπτὰ ἔθνη ὀντες θὰ ἀντιπροσωπευθῶσιν ἐν τῇ ὑπὲρ τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου συνερχομένη ἐν Γενεύῃ συνεδρία. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ τὸ μέγα Λονδίνειον φύλλον ἀναφέρει καὶ τὰ περὶ τοῦ νομοσχεδίου—περὶ διαρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου—τοῦ λόρδου Desborough, περὶ τοῦ ὁποίου ἐν ἐκτάσει ἐγράψαμεν εἰς προηγούμενον φύλλον τῆς Ἐκκλ. Ἀληθείας.

Ἡ ἐφημερὶς τῆς Ζυρίχης *Judische Presszentrale* γράφει τὴν ἐξῆς πληροφορίαν προερχομένην ὡς λέγει ἀπὸ καθολικῆς ἐφημερίδας: «Οἱ καθολικοὶ κύκλοι ἐν συναθείᾳ μὲ τὴν εἰρήνην τῆς Λωζάνης μετὰ ἰδιαίτερου ἐνδιαφέροντος παρακολουθοῦσι καὶ τὴν κατάστασιν τῆς Παλαιστίνης. Ἐμβάλλει αὐτὰς εἰς σκέψεις καὶ φροντίδας ὅχι μόνον ἡ παρείσφρησις τῶν Ἰουδαίων ἀλλὰ καὶ ἡ ἀγγλοπροτεσταντικὴ προπαγάνδα, ἡ ὁποία ὑποστηρίζεται διὰ μεγάλων οἰκονομικῶν μέσων. Οἱ καθολικοὶ τῶν Ἀγίων Τόπων εὐρίσκονται μεταξὺ δύο πυρῶν, τῆς ἰουδαϊκῆς καὶ τῆς προτεσταντικῆς προπαγάνδας. Τὸ πρόβλημα τοῦτο κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐμβριθῶς θὰ ἐμελεῖται ὑπὸ τῶν ἰθυνόντων κύκλων τῆς Ἀγίας Ἐδρας. Ἐκ συμφώνου μετὰ τοῦ Λατίνου Πατριάρχου τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ τῶν ἐκεῖ Φραγκισκανῶν προτίθενται τὸ πᾶν νὰ πράξωσι πρὸς ὑποστήριξιν τῶν συμφερόντων τοῦ καθολικισμοῦ διὰ τὸ παρὸν καὶ τὸ μέλλον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ι. ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἀνεγνώσθη ἔκθεσις τοῦ ἐν Μόσχᾳ Πατριαρχικοῦ ἀντιπροσώπου Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἰακώβου πληροφοροῦντος ὅτι προσεχῶς θὰ ἀποσταλῶσι τῇ Μ. Ἐκκλησίᾳ ἐπίσημα γράμματα «τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς ὀρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας», δι' ὧν θὰ ἀναγγέλληται ἡ ἀνασύστασις καὶ ἀνασυστάσεις αὐτῆς καὶ θὰ ἐπιζητηται ἡ ἀνασύνδεσις τῶν μετὰ τῶν ἐν ἀνατολῇ ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν σχέσεων, ὅτι λίαν προσεχῶς θὰ ἀποσταλῇ εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὰς λοιπὰς ὀρθοδόξους Ἐκκλησίας διμε-

λῆς ἐπιτροπὴ ἐξ ἐνὸς ἀρχιερέως καὶ ἐνὸς λαϊκοῦ, ἥτις θὰ προβῇ εἰς σχετικὰς ἀνακοινώσεις περὶ τῆς ἐν Ρωσίᾳ ἐκκλησιαστικῆς καταστάσεως καὶ τῆς συντελουμένης αὐτόθι ἐργασίας καὶ θὰ ζητήσῃ τὴν ἀντίληψιν τῆς Μ. Ἐκκλησίας πρὸς εἰρήνευσιν καὶ ἀνόρθωσιν τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, ὅτι ἐν τοῖς ἀνωτέροις αὐτόθι κύκλοις ἐκφράζεται ἡ ἐπιθυμία νὰ προσκληθῇ εἰς Ρωσίαν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης καὶ διὰ τῆς αὐθεντίας, ἥς ἀπολαύει παρὰ τῷ ὀρθοδόξῳ Ρωσικῷ λαῷ ἐπαναγάγῃ τὴν εἰρήνην ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ παγίωσῃ τὴν σαλευθεῖσαν τάξιν ἐν αὐτῇ, ἀλλ' ὅτι ἡ

μετάβασις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου εἰς Ρωσσίαν θὰ εἶχε μεγάλην σημασίαν ὡς ἱστορικὸν γεγονὸς σκοποῦν τὴν εἰρήνευσιν τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας ἐὰν ἐζητεῖτο ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν μερίδων τοῦ Μακαρ. Πατριάρχου Τύχωνος τοῦτέστι καὶ τῆς παρουσίας Ἱερᾶς Συνόδου, ὅπερ λίαν δύσκολον ἔν γε τῷ παρόντι.

— Ἐκθεσις τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβ. Ἐντιμ. κ. Ι. Παπαδοπούλου ὑποβάλλοντος σχετικὰ πρὸς τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ἐργασίαν τῆς περιγραφῆς καὶ καταγραφῆς πάντων τῶν ἀρχαίων κειμηλίων τῶν εὕρισκομένων ἐν τοῖς Ἱεροῖς Ναοῖς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

— Ἐλήφθησαν ἔγκαιροι πληροφορίες, καθ' ἃς ὁ Πανος. Ἀρχιμ. Βησσαρίων Τζοβάννη μετοβὰς εἰς Σερβίαν ἵνα κανονίσῃ ἐκκρεμὴ μετὰ τῶν Ἐκκλησιῶν Ἀλβανίας καὶ Σερβίας ζητήματα ἀφορῶντα ἰδίως τὰς ἐπισκοπὰς Ὀχρίδος καὶ Σκόδρας ἔθιξε καὶ τὸ ζήτημα τοῦ Αὐτοκεφάλου τῆς Ἀλβανικῆς Ἐκκλησίας ζητήσας τὴν ἀναγνώρισίν της ὑπὸ τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας ὅτι εἰς ἀπάντησιν ἤκουσεν ὅτι ἡ Σερβικὴ Ἐκκλησία ἀδυνατεῖ νὰ ἀναμειχθῇ εἰς ζητήματα διαφεύγοντα τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῆς καὶ δέον προηγουμένως νὰ κανονίσῃ τὰς σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ μετὰ τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου, ἵνα δι' αὐτοῦ ὡς ἀρμοδίου ἐπιτύχῃ ὅ,τι ἀναρμοδίως ζητεῖ παρὰ τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας.

— Διὰ πειθαρχικοὺς λόγους συνοδικῶς ἐπεβλήθη ἡ ποινὴ τῆς ἀργίας εἰς τοὺς Πατριαρχικοὺς ἐφημερίους Μ. Σύγκελλον Γαβριήλ, Ἀρχιμ. Μελχισεδέκ καὶ Ἀρχιμ. Γεράσιμον.

ΤΕΛΕΤΑΙ καὶ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Τὴν προπαρελθοῦσαν ἐβδομάδα ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Κοιμήσεως τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὁ προεδρεύων τῆς Ἀγίας καὶ ἱερᾶς Συνόδου Σεβ. Μητροπολίτης Καΐσερη κ. Νικόλαος ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ ἐν Μουχλίῳ πανηγυρίζοντι ἱερῷ Ναῷ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ὅπου μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἐκήρυξε τὸν Θεῖον λόγον.

— Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ἐχοροστάτησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως κ. Βενιαμίν.

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ὁ προεδρεύων τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Μητροπολίτης Καΐσερη κ. Νικόλαος ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ἐκήρυξε δὲ τὸν θεῖον λόγον ὁ Κατηχητὴς καὶ Μ. ἱεροκῆρυξ τοῦ Οἰκουμ. Θρόνου αἰδεσιμ. κ. Στέφανος.

— Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην, ἑορτὴν τῆς ἀποδόσεως τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ἐπανηγύριζεν ὁ πάνσεπτος Πατριαρχικὸς Ναὸς ὁ φιλοξενῶν τὴν θαυματουργὸν εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς ἐπιλεγόμενης τῆς Φανερωμένης.

Πρὸς τοῦτο ἀφ' ἑσπέρας ἐψάλη πανηγυρικὸς ἔσπερινος καὶ ἐπηκολούθησε κατανυκτικὴ παράκλησις χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. προεδρεύοντος. Τὴν δὲ ἐπιοῦσαν Τετάρτην πανηγυρικὴ λειτουργία προεξάρχοντος τοῦ προεδρεύοντος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Σεβ. Μητροπολίτου Καΐσερη κ. Νικολάου καὶ συλλειτουργούντων τῶν Σεβ. Μηλιτῶν Νεοκαισαρείας κ. Ἀγαθαγγέλου καὶ τοῦ Σεβ. Μηλίτου Βάρνης κ. Νικοδήμου. Τὴν ἑσπέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας πανηγυρικὸς ἐψάλη ὡσαύτως ἑσπερινὸς καὶ κατανυκτικὴ ἐπηκολούθησε παράκλησις ἐν μέσῳ ἀπείρου εὐσεβοῦς ἐκκλησιασματος, κατὰ τὴν ὥραν δὲ τῶν ἀποστίχων ἐκήρυξε τὸν Θεῖον λόγον ὁ Σεβ. προεδρεύων.

— Ἡ Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία πρὸ τοῦ μεγέθους τῆς καταστροφῆς τῆς προκληθείσης ἐσχάτως ὑπὸ σεισμικῆς δονήσεως ἐν Ἰαπωνίᾳ συνεπεία τῆς ὁποίας ὑπάρχουσιν ἑκατοντάδες χιλιάδων ἀνθρώπινα θύματα καὶ ἐκρημνίσθησαν εἰς ἐρείπεια ἀνθοῦσαι χθὲς πόλεις καὶ ἀπετεφρώθησαν ἱστορικὰ μνημεῖα βαθύτατα συγκινηθεῖσα διετράνωσε τὴν λύπην αὐτῆς διὰ τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Πρωτοσυγκελλεύοντος καὶ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κ. Γερμανοῦ καὶ τοῦ διερμηνέως τῶν Πατριαρχείων κ. Σπυρ. Κωνσταντινίδου, οἵτινες μεταβάντες παρὰ τῇ ἐνταῦθα Ἰαπωνικῇ Ἀρμοστείᾳ παρεκάλεσαν τὸν Ἐξοχώτατον Ἀρμοστήν νὰ διαβιβάσῃ εἰς τὴν Κυβέρνησιν αὐτοῦ τὴν θερμὴν τῆς Μ. Ἐκκλησίας συμπάθειαν καὶ τὰ συλλυπητήρια αὐτῆς ἐπὶ τῇ πληξάσῃ τὴν χώραν ταύτην συμφορᾷ.

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἀντεπροσώπευεν ἐν μὲν τῷ ἐν Χαλκηδόνι τελεσθέντι μνημοσύνῳ τοῦ ἀειμνήστου Νικολαΐδου ὁ Ἀρχidiaκονεύων Πανος. ἀρχιμ. κ. Καλλίνικος ἐν δὲ τῷ ἐν Κοντοσκαλίῳ ὑπὲρ τοῦ ἀειμνήστου Ἀβραάμ Παπαδοπούλου ὁ ὑπογραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κ. Δωρόθεος.

— Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην ὁ Προεδρεύων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Σεβ. Μηλίτης Καΐσερη κ. Νικόλαος τηλεγραφικῶς συνεχάρη τοὺς ἄγοντας τὴν ἐπέτειον τοῦ ὀνόματος αὐτῶν Σεβ. Μηλίτας Κασανδρείας κ. Εἰρηναῖον καὶ Ἐλασσῶνος κ. Εἰρηναῖον.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ὁ διευθυντὴς τῆς «Γλασνικ» ἐπισήμου ὁργάνου τοῦ Σερβικοῦ Πατριαρχείου διὰ γράμματος αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἐκκλησ. Ἀλήθειαν ἐκφράζει τὴν συμπάθειαν αὐτοῦ πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ διαβιβάζει πληροφορίες ἀναφερομένας εἰς τὴν ὁργάνωσιν καὶ σύστασιν τῆς Σερβικῆς Ἐκκλησίας. Κατὰ

ταύτας τὸ συμβούλιον τῆς ἱεραρχίας τοῦ Σερβικοῦ Πατριαρχείου ἐπρόκειτο νὰ συγκληθῇ τῇ 22 Αὐγούστου ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἀποφάσεων τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου· ἐπειδὴ ὅμως τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ὀρησκευμάτων δὲν εἶχε καταχωρήσῃ ἐν τῷ σχετικῷ προϋπολογισμῷ τὰς δαπάνας τοῦ Συνεδρίου διὰ τὸν μῆνα Αὐγούστου ἀνεβλήθη ἡ σύγκλησις τοῦ συμβουλίου τῆς ἱεραρχίας διὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τοῦ 7]βρίου.

Τὸ σχέδιον τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ νόμου, ὅπερ ρυθμίζει τὰς σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν Πολιτείαν εἶνε ἑτοιμον, ἐπεδόθη δὲ εἰς τὴν ἐκ τριῶν ὑπουργῶν Ἐπιτροπὴν, ἣτις μετὰ ταῦτα θὰ ὑποβάλῃ τοῦτο εἰς τὴν Βουλὴν.

Ἐτοιμον ἐπίσης περίσταται τὸ νομοσχέδιον τὸ ἀφορῶν τὴν ἐσωτερικὴν σύστασιν τῆς Ἐκκλησίας, ἐν ᾧ ἐπεκράτησε τὸ σύστημα τῶν Μητροπόλεων τῆς Αὐστρίας τῆς μεγίστης δηλονότι συμμετοχῆς τοῦ λαϊκοῦ στοιχείου ἐν ταῖς οἰκονομικαῖς ὑποθέσεσιν.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΕΡΚΩΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

ΚΛΗΣΙΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 251

Ἐνώπιον τοῦ ἐν Θεραπείαις ἐδρεύοντος Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δέρκων καλεῖται ὡς αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν δικάσιμον τῆς Πέμπτης 20 Σεπτεμβρίου 1923 ὥρα 2 μ. μ. ὁ Ἀντώνιος Γιουρεβίτς, ὁρθόδοξος, διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς, ὑπήκοος Ρώσος, τανῦν ἀγνώστου διαμονῆς, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου του Ξενίας Α. Γιουρεβίτς, τὸ γένος Γεωργίου Μάρκοβιτς, ὁρθοδόξου, ἄνευ ἐπαγγέλματος ὑπηκόου Ρωσίδος, ἐπὶ διαζεύξει. Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανισεῶς του κατὰ τὴν ὥς ἄνω ἡμέραν, ὥραν καὶ τόπον δικασθῆσεται ἐρήμην.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται δις κατὰ συνέχειαν εἰς τὰς ἐν Κων]πόλει ἐκδιδόμενας ἐφημερίδας «Ἐκκλ. Ἀλήθεια» καὶ «Presse du Soir».

Ἐν Θεραπείαις τῇ 29 Αὐγούστου 1923.

Ὁ Πρόεδρος

2

(ὑπογρ.) † Ὁ Δέρκων **Καλλίνικος**

Ὁ Γραμματεὺς

(ὑπογρ.) Ἀρχιμ. **Λεόντιος**

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον αὐθημερόν.

Ὁ Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. **Λεόντιος**

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΕΡΚΩΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 250

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐτ. ἀρ. 17 καὶ ἡμερομ. 23 Αὐγούστου 1923 ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης μεταξὺ Φραγκίσκου Ἀντ. Κράνοτιτς κατὰ Φιλομένης τὸ γένος Γεωρ. Φλερί,

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 79, 155, 201 καὶ 207 τῶν Πατριαρχικῶν Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 228 καὶ ἡμερομ. 1 Αὐγούστου 1923 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τοῦ Φραγκίσκου Ἀντ. Κράνοτιτς κατὰ τῆς Φιλομένης Φραγκ. Κράνοτιτς τὸ γένος Γεωρ. Φλερί ὡς νόμιμον καὶ βάσιμον,

Κηρύσσει διαλυτέον τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης ἀποφάσεως εἰς δύο κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδόμενων ἐφημερίδων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Προόδου», καὶ

Ἐπιτίθησι τοῖς διαδίκοις ἐξ ἡμισείας τὰ δικαστικά ἐξόδα καὶ τέλη τῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἀνιόντα εἰς γρόσια 600 προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος ὡς καὶ τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβήν.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη ἐν τῇ ἐν Θεραπείαις ἱ. Μητροπόλει Δέρκων αὐθημερόν.

Ὁ Πρόεδρος

1

(ὑπογρ.) † Ὁ Δέρκων **Καλλίνικος**

Τὰ μέλη

Ὁ γραμματεὺς

(ὑπογρ.) Ἀρχιμ. **Λεόντιος**

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐν τῇ ἐν Θεραπείαις ἱερᾷ Μητροπόλει Δέρκων αὐθημερόν

Ὁ γραμματεὺς

Ἀρχιμ. **Λεόντιος**

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»

PHANAR

Constantinople.

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Ἀριθ. Πρωτ. 4104

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 97 καὶ ἡμερομ. 17 Ὀκτωβρίου 1922 ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης μεταξὺ τοῦ Θεοδώρου Παναγιωτίδου καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας Παναγιωτίδου.

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 79, 200 καὶ 201 τῶν Πατριαρχικῶν Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 5195 καὶ ἡμερομ. 25 Αὐγούστου 1922 περὶ διαζεύξεως ἀγωγὴν τοῦ Θεοδώρου Παναγιωτίδου κατὰ Κλυταιμνήστρας Θ. Παναγιωτίδου, τὸ γένος Παναγιώτου Τσίγκρη, ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην,

Κηρύττει διαλυτέον τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης καὶ

Ἐπιτίθῃσιν αὐτῇ ὡς τε ἐρημοδικησάση καὶ ἡττηθείσῃ ἐν τῇ δίκῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντων εἰς γρόσια χίλια διακόσια ἐξήκοντα (ἀρ. 1260) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος ὡς καὶ τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβὴν συνωδὰ τῷ Νόμῳ.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1922.

Ὁ ἀναπληρωτὴς Πρόεδρος

(ὑπογρ.) † Ὁ Κορυτσαῖς Ἰωακείμ

Ὁ Β' Γραμματεὺς

καὶ ἀ. α. Ε. Ταδανιώτης

Σημείωσις.—Κατὰ τὴν δικάσιμον τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῆς 21 Αὐγούστου 1923 ἀνεγνώσθη αἵτησις τοῦ Θεοδώρου Παναγιωτίδου ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 4011 καὶ ἡμερομ. 20 Αὐγούστου 1923 ἀναφέροντος ὅτι ἡ ἀντίδικός του τυγχάνει ἤδη ἀγνώστου διαμονῆς καὶ ζητοῦντος ὅπως διαρρυθμισθῇ τὸ διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀρ. 97 καὶ ἡμερομ. 17 Ὀκτωβρίου 1922 ἀποφάσεως προστιθεμένης εἰς αὐτὸ διατάξεως περὶ δημοσιεύσεώς του εἰς δύο τῶν παρ' ἡμῖν ἐλληνικῶν ἐφημερίδων. Ἐφ' ᾧ τὸ δικαστήριον λαβὼν ὑπ' ὄψιν σχετικὸν πιστοποιητικὸν τῆς Κοινότητος Σταυροδρυμίου ἀπεφάσισεν ὅπως τὸ παρὸν διατα-

κτικὸν δημοσιευθῇ δις διὰ τῶν ἐφημερίδων «Ἐκκλησ. Ἀληθείας» καὶ «Ἡμερησίων Νέων».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 22 Αὐγούστου 1923.

Ὁ ἀναπληρωτὴς Πρόεδρος

(ὑπογρ.) † Ὁ Κορυτσαῖς Ἰωακείμ

1

Ὁ Α' Γραμματεὺς

(ὑπογρ.) Π. Ν. Κεσίσουγλους

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον αὐθημερόν

Ὁ Α. Γραμματεὺς

Π. Ν. Κεσίσουγλους

Ἀριθ. Πρωτ. 4119.

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 8 καὶ ἡμερομ. 20 Μαρτίου 1923 ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης μεταξὺ τοῦ Νικολάου Συμεωνίδου καὶ τῆς Θεοδώρας Συμεωνίδου (τὸ γένος Γρ. Βαξεβάνογλου).

Διὰ ταῦτα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 79, 155, 201 καὶ 207 τῶν Πατριαρχ. Δικονομικῶν Ὁδηγιῶν,

Δικάζον ἐρήμην τῆς ἐναγομένης καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί,

Δέχεται τὴν ὑπ' ἀρ. Πρωτ. 8760 καὶ ἡμερομ. 28 Δεκεμβρίου 1922 ἀγωγὴν τοῦ Νικολάου Ι. Συμεωνίδου κατὰ Θεοδώρας Ν. Συμεωνίδου (τὸ γένος Γρηγορίου Βαξεβάνογλου) ὡς νόμιμον καὶ ἀποδεδειγμένην.

Κηρύττει διαλυτέον τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφιστάμενον γάμον ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης,

Διατάσσει τὴν δημοσίευσιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἰς δύο κατὰ συνέχειαν ἀριθμοὺς τῶν ἐνταῦθα ἐκδιδομένων φύλλων «Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας» καὶ «Προόδου».

Ἐπιτίθῃσι τῇ ἐναγομένῃ ὡς ἡττηθείσῃ ἐν τῇ δίκῃ τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ τῶν σχετικῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων ἀνιόντα εἰς γρόσια χίλια τετρακόσια τεσσαράκοντα (ἀρ. 1440) προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος ὡς καὶ τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβὴν κατὰ τὸν νόμον.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη αὐθημερόν.

Ἐν τοῖς Παλαιοῖς, τῇ 27 Αὐγούστου 1923.

Ὁ ἀναπληρωτὴς Πρόεδρος

1

(ὑπογρ.) † Ὁ Κορυτσαῖς Ἰωακείμ

Ὁ Α' Γραμματεὺς

(ὑπογρ.) Π. Ν. Κεσίσουγλους

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον, ἐν τοῖς Παλαιοῖς αὐθημερόν

Ὁ Α' Γραμματεὺς

Π. Ν. Κεσίσουγλους

Υπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

Ἐν Κ)πόλει τῇ 15 7]βρίου 1923

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ὁ Μητροπολίτης Ρόδου ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ (Πρόεδρος)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, ἀντιπροσ. μέλος Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου

Ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ Ἀρχιγραμματεὺς
τῆς Ἱ. Συνόδου (Ταμίας)

Διάκονος ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ (Γραμματεὺς)

Ἀρχισυντάκτης, Ἐπίσκοπος Σκοπέλου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΘΡΗΣΚΕΙΑ, ΕΚΚΛΗΣΙΑ & ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ

Εἰς δύο φύλλα τῆς «Ἐκκλ. Ἀληθείας» (19 καὶ 30 ἐ. ἔ.) ἡσχολήθημεν ὅπωςδῆποτε διὰ μακρῶν μετὴν ἐν Ρωσσίᾳ θρησκευτικὴν καὶ ἐκκλησιαστικὴν κατάστασιν. Ἐπανερχόμεθα σήμερον εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο, καθότι τρέφομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ ὀριστικὴ λύσις τοῦ μεγάλου πολιτικοῦ καὶ κοινωνικοῦ προβλήματος ἐν Ρωσσίᾳ εἶνε ἀρρήκτως συνδεδεμένη μετὰ τοῦ θρησκευτικοῦ-ἐκκλησιαστικοῦ ζητήματος. Τὴν πεποίθησιν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἐξεφράσαμεν καὶ εἰς τὸ φύλλον τῆς 11 Αὐγούστου 1923, στηρίζομεν ὅχι μόνον εἰς τὴν γνωστὴν θρησκευτικότητα καὶ μάλιστα τὴν μυστικοπάθειαν τοῦ Ρωστικοῦ λαοῦ ἀλλὰ καὶ εἰς ἕνα ἱστορικὸν νόμον, καθ' ὃν πᾶσα ἐπανάστασις κοινωνικὴ φέρει καὶ θρησκευτικὸν χαρακτήρα. Οἱ

διαπιστώσαντες τὴν ὑπαρξίν τοῦ ἱστορικοῦ τούτου νόμου ὠρμήθησαν κυρίως ἐκ τῆς παρατηρήσεως ὅτι αἱ κοινωνικαὶ ἐπαναστάσεις ὡς ἔχουσαι βαθυτέρας καὶ πλατυτέρας ρίζας παρὰ αἱ πολιτικαὶ ἐπαναστάσεις καὶ ὡς ἀποβλέπουσαι εἰς σκοπὸν ἐνδιαφέροντα περισσότερο τὴν ὅλην ζωὴν τῶν προκαλούντων αὐτὰς λαῶν, ἐκδηλοῦνται μὲ θρησκευτικὸν ἐνθουσιασμόν καὶ ψυχικὸν ἀναβρασμόν ὑπενθυμίζοντα πολλάκις τὴν ψυχικὴν διάθεσιν καὶ τὸ θρησκευτικὸν μένος τῶν μαρτύρων τῆς πίστεως. Ἡ τοιαύτη ἐκδοχὴ τοῦ θρησκευτικοῦ χαρακτήρος τῶν κοινωνικῶν ἐπαναστάσεων καθόλου καὶ τῆς Ρωσικῆς τοιαύτης ἰδίᾳ, δὲν ἐκφράζει ὅλην τὴν πραγματικότητα ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Βεβαίως ἐν φιλοσοφικὸν σύστημα, ἀπόρροια συστηματικῆς ἐργασίας μιᾶς μεγάλης διανοίας, ἐνδιαφέρει καὶ ἐνθουσιᾷ μερικοὺς διανοομένους· ἐν ὅμως κοινωνικὸν ἢ κοινωνιστικὸν σύστημα

ὑπισχνούμενον τὴν ταχεῖαν καὶ πλήρη ἱκανοποίησιν τῶν ἀμέσων ὑλικῶν ἀναγκῶν ὅλων τῶν κοινωνικῶν ομάδων, τὴν ἐν ἀνέσει ἀπόλαυσιν τοῦ ἐπιγείου παραδείσου, ἠλεκτρίζει καὶ παρασύρει τοὺς πάντας διότι παριστάνει πρὸς στιγμὴν πραγματοποιούμενα τὰ ὄνειρα τῆς φαντασίας, ἀφυπνίζει ὅλον τὸν κόσμον τῶν αἰσθημάτων καὶ τῶν ὁρμῶν τῆς καρδίας, τὴν δὲ σκέψιν ἀφίνει χωρὶς ἐργασίαν καὶ ἐπομένως χωρὶς κοίρασιν. Ὅταν ὁμοῦς τοιοῦτον κήρυγμα ἀπευθυνόμενον εἰς τὴν καρδίαν τῶν ἀκροατῶν ἀνοίγῃ ἐκεῖ πελάγη αἰσθημάτων εἰσέρχεται καὶ εἰς ἓνα μυχιαίτατον κόλπον τῆς καρδίας ὅπου εἶναι κεκρυμμένον τὸ ἰσχυρότατον καὶ πολλάκις τρικυμιῶδες θρησκευτικὸν αἶσθημα. Τὸ αἶσθημα αὐτὸ ἔχει τὰς ποικίλας ἐκδηλώσεις του, τὰ ἀντικείμενα τῆς πίστεως καὶ τῆς λατρείας, τὰ ὅποια συμβαίνει νὰ εἶναι τὰ αὐτὰ κατ' οὐσίαν καὶ κατὰ τύπους διὰ πολλοὺς, τὴν Ἑκκλησίαν.

Ἡ Ἑκκλησία ἀποτελεῖ καὶ μίαν ἢ ἐν μέρος τῆς ἐξωτερικῆς Κοινωνίας. Δὲν εἶναι δυνατόν τὸ μέρος τοῦτο τῆς Κοινωνίας νὰ μένῃ ἀβλαβὲς ἢ ἀπαθὲς ὅταν τὸ ὅλον κοινωνικὸν σῶμα συνταράσσεται, ἀφ' οὗ τὸ μέρος αὐτὸ ἀκριβῶς διὰ μέσου τῶν αἰώνων ἀπεδείχθη τὸ κατ' ἐξοχὴν γόνιμον εἰς ὑψηλὰ αἰσθήματα καὶ ἠθικὰς ἀρχάς. Ἴδου λοιπὸν πῶς ἐκλαμβάνομεν κυρίως τὸν θρησκευτικὸν χαρακτῆρα τῶν κοινωνικῶν ἐπαναστάσεων.

Ἐν Ρωσσίᾳ παρ' ὅλον τὸν φαινομενικῶς ἀποκλειστικὸν πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν χαρακτῆρα τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως δὲν δυσκολεύεται τις νὰ ἀνακαλύψῃ καὶ θρησκευτικὰς ἀφετηρίας καὶ θρησκευτικὰ κινήματα εἴτε ὑπὲρ εἴτε κατὰ τῆς ἐπαναστάσεως.

Οἱ ἀποτελοῦντες τὴν σοβιετικὴν κυβέρνησιν ἄνδρες ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀθεϊστικὴν σχολὴν καὶ τοὺς πρωτουργοὺς τῆς μεγάλης Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως ἀπομιμούμενοι προσεποiehθησαν κατ' ἀρχὰς ὅτι ἀγνοοῦσι καὶ χριστιανικὴν θρησκείαν καὶ χριστιανικὴν Ἑκκλησίαν. Αὐτὸ

ἄλλως τε ἐδήλου καὶ ὁ κατὰ τὸ 1919 θεσπισθεὶς ἐν Ρωσσίᾳ νόμος περὶ χωρισμοῦ Ἑκκλησίας καὶ Πολιτείας. Ὅταν οἱ πρωτεργάται τῆς Ρωσικῆς ἐπαναστάσεως ἀνελάβανον εἰς χεῖρας τὴν ἐξουσίαν τὸ πρόγραμμά των περιελάμβανε κυρίως τὴν κατάργησιν τοῦ Τσαρισμοῦ καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος τοῦ Κάρλ Μάρξ· ὡς πρὸς δὲ τὴν καταδίωξιν καὶ ἐκρίζωσιν τῆς θρησκείας ἐξελάβανον πάντοτε τὸ ἔργον τοῦτο ὡς ἐν ἀπὸ τὰ μέσα τὰ ὅποια θὰ μετεχειρίζοντο πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ των οὐχὶ δὲ ὡς σκοπόν. Ἡ φορὰ ἢ μᾶλλον ἢ λογικὴ τῶν πραγμάτων ἀπέδειξεν ὅτι ἡ χριστιανικὴ Θρησκεία καὶ Ἑκκλησία ἔπρεπε νὰ ἀποτελέσωσι σπουδαῖον σκοπὸν τοῦ προγράμματός των ἐπιδιωκόμενον παρὰλλήλως πρὸς τὸν ἤδη σημειωθέντα κύριον τοιοῦτον. Μερὶς τοῦ λαοῦ ἔχασε ἔστω καὶ προσωρινῶς τὰς θρησκευτικὰς τῆς πεποιθήσεις· τὸ τοιοῦτο καταλλήλως ἐχρησιμοποιήθη διὰ τὴν διάδοσιν καὶ τὴν ἐμπέδωσιν τῶν ἐπαναστατικῶν κοινωνιστικῶν ἀρχῶν ἢ νὰ εἰπωμεν καλλίτερον, κενὸν τὸ ὅποιον ἀφήκαν φεύγουσαι αἱ θρησκευτικαὶ πεποιθήσεις ἐπροθυμοποιήθησαν οἱ Βολσεβίκοι νὰ πληρώσωσι διὰ τοῦ Βολσεβικισμοῦ. Μέρος ὁμοῦς τοῦ λαοῦ ἔμεινε πιστὸν εἰς τὰς θρησκευτικὰς του πεποιθήσεις καὶ ἄλλη λαϊκὴ μάζα οὐχὶ μικρὰ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν θρησκείαν τῶν πατέρων τῆς· εἶνε δὲ γνωστὸν μὲ ποίαν ὁρμὴν ἀνίστανται πράγματα παλαιὰ θεωρούμενα ὡς διὰ παντὸς νεκρά. Ἐντεῦθεν προῆλθεν ἰσχυρὰ ἀντίδρασις κατὰ τῶν ἐνεργειῶν τῶν Βολσεβίκων.

Ἀνετράπη ὅλον τὸ πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν οἰκοδόμημα ἐσαλεύθη καὶ ἡ Ἑκκλησία. Δὲν ὁμιλοῦμεν περὶ τῆς ἐξωτερικῆς ἢ κομματικῆς διαιρέσεως τῆς Ρωσικῆς Ἑκκλησίας. Τὴν τοιαύτην διαίρεσιν θεωροῦμεν ὡς ἄμεσον ἀποτέλεσμα τῆς ἐξαφανίσεως ἐνὸς αἰωνοβίου συνεκτικοῦ τῆς Ἑκκλησίας παράγοντος καὶ δεσμοῦ, τῆς τσαρικῆς Πολιτείας. Στερηθεῖσα ἀποτόμως τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐκείνου ἀστυνόμου ἡ Ρωσικὴ Ἑκκλησία δὲν δύναται εὐκόλως νὰ ἀνακτήσῃ

τὴν ἐνότητα καὶ δὴ τὴν ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς ἀγάπης ἐνότητα. Ὁ κλονισμὸς, τὸν ὅποιον ἔχομεν ὑπ' ὄψιν, ἀφορᾷ αὐτὰς τὰς βάσεις τῆς Ἐκκλησίας, αὐτὴν τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν. Πρόκειται περὶ τῆς ἐσωτερικῆς δυνάμεως τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας καὶ Ἐκκλησίας καὶ ἰδιαίτερος περὶ τῆς ἐπιδράσεως, τὴν ὁποίαν ἀσκοῦσιν αὗται καὶ μέλλουσι νὰ ἀσκήσωσιν εἰς τὸ ἔργον τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ζυμώσεως τῆς ἀχανοῦς Ρωσσίας.

Τὴν δύναμιν ταύτην διείδον καὶ οἱ κυβερνῶντες τὴν Ρωσσίαν Βολσεβίκοι δι' αὐτὸν δὲ ἀκριβῶς τὸν λόγον δὲν ἀδιαφοροῦσι πλέον διὰ τὰς ἐνεργείας τῆς Ἐκκλησίας. Τὸν Πατριάρχην Τύχωνα ἡλευθέρωσαν ἐκ τῆς φυλακῆς· ἀλλ' ὅτε εἶδον τὸν λαὸν τῆς Μόσχας συρρέοντα εἰς τὰς λειτουργίας τὰς τελουμένας ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Τύχωνος ἐζήτησαν νὰ ἀνακόψωσι τὴν πρόοδον τοῦ ἔργου τοῦ Τύχωνος ὑποστηρίζοντες τὴν ἀντίθετον ἐκκλησιαστικὴν μερίδα τὴν μεταβαπτισθεῖσαν εἰς Σύνοδον τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ ἐπέμβασις τῶν Βολσεβίκων δὲν ἀπέβλεπε

κυρίως εἰς τὴν ὑποστήριξιν μιᾶς ἐκκλησιαστικῆς μερίδος, ἀλλ' εἰς μίαν ἄμυναν τοῦ ἰδίου τῶν προγράμματος ἀπειλουμένου περισσότερον ὑπὸ τῶν Τυχωνικῶν παρὰ ὑπὸ τῶν ἀντιθέτων τοῦ Τύχωνος. Τὸ ἀπὸ μέρους τῆς Χριστιανικῆς Θρησκείας κτύπημα θεωροῦσιν ὡς βαρὺ ἂν μὴ ὡς πληγμὰ θανάσιμον. Ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία εἴτε διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου — μελλούσης νὰ ζητηθῇ ὡς ἔγραψαμεν ἤδη — εἴτε ἀφ' ἑαυτῆς θὰ περισυλλεγῇ σὺν τῷ χρόνῳ· θὰ ἀνανήψωσιν ὅλαι αἱ ἐκκλησιαστικαὶ μερίδες, ἀνανήψουσαι δὲ θὰ κρίνωσι ψυχραιμότερον τὸ ἔργον τῶν Βολσεβίκων· συναισθανόμεναι δὲ τὸν κοινὸν κίνδυνον θὰ συνενωθῶσι πρὸς σωτηρίαν αὐτῶν. Τὴν ἀνάνηψιν καὶ τὴν συμμαχίαν τῶν διαφορῶν τούτων ἐκκλησιαστικῶν ὁμάδων ἀποστέργει ἡ Σοβιετικὴ Κυβέρνησις καὶ ζητεῖ νὰ ἀποτρέψῃ διὰ παντὸς μέσου. Ἀπὸ τὴν ἔκβασιν τοῦ μεταξὺ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας ἀγῶνος ἐν Ρωσίᾳ ἐξαρτᾶται κατὰ πολὺ καὶ τὸ μέλλον τῆς Χριστιανικῆς Ρωσσίας.

† Ὁ Σκοπέλου Γεννάδιος

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΕΝ Τῇ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΕΙ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ

Τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ ἄνω ζήτημα Πρακτικὰ τῆς συνεδρίας

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ κ. Βενιζέλος θὰ ἐξετάσῃ διὰ βραχέων τὰ ἐπιχειρήματα, τὰ ὁποῖα ἐπεκαλέσθη ἡ τουρκικὴ Ἀντιπροσωπεία ὑπὲρ τῆς καταργήσεως τοῦ Πατριαρχείου ἢ τῆς ἀπομακρύνσεως αὐτοῦ ἐκ τῆς Κων]πόλεως. Ὁ Ριζὰ Νουρὴ βένης ἐπέμενεν ἐνώπιον τῆς ὑποεπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι δῆθεν τὸ Πατριαρχεῖον πάντοτε κατεγίνετο μὲ πολιτικὰς ἐνεργείας καὶ ἐδήλωσεν ὅτι κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον συνειργάσθη μετὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς ἀρχαίας Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας. Ὁ κ. Βενιζέλος παρατηρεῖ ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον ἀπὸ πέντε αἰώνων συνυπάρχει μετὰ τῆς ὀθω-

μανικῆς Αὐτοκρατορίας καὶ ὅτι διὰ πρώτην φοράν αὕτη παραπονεῖται διὰ τὰς ἐνεργείας τοῦ Πατριαρχείου. Τὸ Πατριαρχεῖον εἰσούδεν ζήτημα, ἐξαιρέσει τῆς ὑπὸ τῆς τουρκικῆς Ἀντιπροσωπείας ἀναφερθείσης περιπτώσεως, ἀπεδείχθη παραβαῖνον τὴν νομιμοφροσύνην, τὴν ὁποίαν ὤφειλε νὰ τηρῇ ἀπέναντι τῆς Ὀθ. Αὐτοκρατορίας. Ὁ κ. Βενιζέλος πρὸς ὑποστήριξιν τῆς θέσεώς του ἐπιθυμεῖ νὰ ἐπικαλεσθῇ ἐν ἀκριβὲς παράδειγμα. Πρὸ ἐνὸς αἰῶνος ὁ Πατριάρχης Γρηγόριος ὁ Ε'. ἐκρεμάσθη κατόπιν τῆς ἐκρήξεως τῆς ἐλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Ἡ θανατικὴ αὕτη ποινὴ δὲν ἐπεβλήθη εἰς τὸν Πατριάρχην διότι ἡ Ὀθω-

μανικὴ Κυβέρνησις ἐθεώρει αὐτὸν ὡς προσωπικῶς ὑπεύθυνον τῆς ἐπαναστάσεως. Ὡς τοῦναντίον μάλιστα· ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐλληνικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ἦτο τόσο πεπεισμένος περὶ τῆς ὑπ' αὐτοῦ πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὀφειλομένης νομιμοφροσύνης ὥστε προέβη μέχρι τοῦ σημείου τοῦ νὰ ἀφορίσῃ τοὺς ὀθωμανοὺς ὑπηκόους, οἱ ὅποιοι ἤθελον λάβῃ μέρος εἰς τὴν ἐπανάστασιν. Ἐὰν ἐκρεμάσθῃ, ὑπέστη τὴν ποινὴν ταύτην ἕνεκα τῆς τότε κρατούσης ἀντιλήψεως, καθ' ἣν ὁ Πατριάρχης συμβολικῶς ἀντεπροσώπευε τὸ σύνολον τοῦ ἐλληνικοῦ ἔθνους, διὰ τὰς ἐνεργείας τοῦ ὁποίου ἦτο ὑπεύθυνος ἐν τῇ ιδιότητι τοῦ ὡς ἐθνάρχου, μὴ μὲν μισί, ἀναγνωρίζομένου ὡς τοιούτου ὑπὸ τῆς Ὀθωμ. Κυβερνήσεως.

Τὰ γεγονότα τὰ λαβόντα χώραν κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον, ἀκριδέστερον εἰπεῖν τὰ ἀπὸ τῆς ἀνακωχῆς τοῦ Μούδρου καὶ ἐντεῦθεν, καθότι διὰ ἐποχὴν προγενεστέραν οὐδεμίαν μομφὴν ἔχον νὰ προσάψῃ ἡ Ὀθωμανικὴ Κυβέρνησις κατὰ τοῦ Πατριάρχου, δὲν ἀποδεικνύουσιν ἑλλειψιν νομιμοφροσύνης παρὰ τῷ Πατριάρχῃ. Πρέπει νὰ λάβωμεν ὑπ' ὄψιν τὴν βαθεῖαν ταραχὴν, τὴν ὁποίαν εἰς τοιοῦτος κατακλυσμὸς προὔκალεσεν εἰς τὰς συνειδήσεις. Θὰ ἦτο ἄδικον καὶ συνάμα καὶ ἐπικίνδυνον νὰ θέλῃ τις νὰ βασισθῇ εἰς τὸ παρελθὸν διὰ νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ μέλλοντος. Ὁ κ. Βενιζέλος διὰ νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς ἀντιρρήσεις τῆς τουρκικῆς Ἀντιπροσωπείας ἐπικαλεῖται τὴν γραπτὴν δήλωσιν τὴν ἀναγνωσθεῖσαν πρὸ τῆς ὑποεπιτροπῆς ὑπὸ τοῦ Ριζὰ Νουρή βῆν τῇ 16 Δεκεμβρίου (1922). Ἡ δήλωσις ἔχει οὕτω:

Ἡ Κυβέρνησις τῆς Μεγάλης Ἐθνοσυνελεύσεως (τῆς Τουρκίας) παραχωρεῖ εἰς τὰς ἐν Τουρκίᾳ διαμενούσας μὴ μουσουλμανικὰς μειονότητες τὰ αὐτὰ δικαιώματα, ἅτινα ἐδόθησαν καὶ εἰς τὰς μειονότητας τὰς εὐρισκομένας εἰς τὰ συνελεῖα τοῦ γενικοῦ πολέμου μεγεθυνθέντα ἢ νεωστὶ ἰδρυθέντα Κράτη. Ἐπομένως τὰ ὑπὸ τῆς ἀρχαίας Ὀθωμ. Αὐτοκρατορίας εἰς τὰς μὴ μουσουλμανικὰς Κοινότητας παραχωρηθέντα προνόμια ipso facto ἀντικαθίστανται ὑπὸ τοῦ νέου τούτου συστήματος.

Ἐπειδὴ τὰ ἀρχαῖα προνόμια τῶν μὴ μουσουλμανικῶν κοινοτήτων προήρχοντο ἐκ τῆς πο-

λιτικῆς συστάσεως τῆς ἀρχαίας Ὀθ. Αὐτοκρατορίας, οὔσης θεοκρατικῆς μοναρχίας, οἷκοθεν ἐννοεῖται ὅτι ἀπὸ τοῦ χωρισμοῦ χαλιφάτου καὶ κράτους, ἀπὸ τῆς καταργήσεως τῆς μοναρχίας καὶ τῆς ἐγκαθιδρύσεως πολιτεύματος καθ' ὁλοκληρίαν δημοκρατικοῦ, οἱ πνευματικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν κοινοτήτων τούτων δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἀπολαύουν οὐδενὸς δικαιώματος ἢ προνομίου μὴ ἔχοντος χαρακτῆρα καθαρῶς πνευματικόν.

Ἡ ἀρχὴ ἡ διήκουσα διὰ τῶν ὀργανικῶν θεσμῶν τῶν διαφόρων κοινοτήτων συνίστατο εἰς τοῦτο ὅτι ὁ πνευματικὸς ἀρχηγὸς ἦτο ὁ ἐπίσημος παρὰ τῇ Κυβερνήσει ἀντιπρόσωπος, ὁ μεσάζων διὰ τὰς κυβερνητικὰς ἀποφάσεις τὰς σχετικὰς πρὸς τὰς μειονότητας ταύτας.

Ἀφ' οὗ εἰς τὸ ἐξῆς αἱ σχέσεις τῆς Κυβερνήσεως μετὰ τῶν σχολικῶν, φιλανθρωπικῶν καὶ λοιπῶν κοσμικῆς φύσεως καθιδρυμάτων θὰ διεξάγωνται ἀπ' εὐθείας μετ' αὐτῶν τούτων τῶν καθιδρυμάτων, οὐδὲν ἄλλο ὑπολείπεται εἰς τὸν κλῆρον καὶ εἰς τὸν ἱεραρχικῶς ἀρχηγὸν αὐτοῦ παρὰ νὰ ἀσχολῶνται μὲ ὑποθέσεις καθαρῶς θρησκευτικὰς εἰς τὰς ὁποίας δὲν θὰ ἐπεμβαίνει πλέον ἡ Κυβέρνησις. Ἡ Κυβέρνησις δὲν θὰ ἐπεμβαίνει ὡσαύτως καὶ εἰς τὰς ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας θὰ ἠδύνατο νὰ λάβῃ ὁ εἰρημένος κλῆρος.

Ἡ ἐλευθερία τῆς λατρείας θὰ ἐπιτρέψῃ ἐν Τουρκίᾳ εἰς τοὺς ὁπαδοὺς τῶν διαφόρων θρησκειῶν νὰ ἀναπτύξωσιν ἐλευθέρως, καθὼς καὶ εἰς τὰς ἄλλας χώρας, οἷαι ἡ, Ἀγγλία, ἡ Γαλλία, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι καὶ ἄλλαι, τοὺς θρησκευτικοὺς αὐτῶν πόθους· τὸ νέον πολίτευμα (ἡ νέα αὕτη τάξις τῶν πραγμάτων ἡ ἀφορῶσα τὴν θέσιν τοῦ κλήρου καὶ τὴν θέσιν τῶν μειονοτήτων) θὰ δώσῃ ἐπίσης νέαν ὥθησιν εἰς τὴν θρησκείαν ὑποχρεοῦν τὸν κλῆρον νὰ περιορίζηται εἰς τὸ καθαρῶς θρησκευτικὸν πεδίον.

Τὸ Πατριαρχεῖον, τὸ ὁποῖον μέχρι τοῦδε ὑπῆρξε πολιτικὸν ὄργανον, πρέπει νὰ μεταφερθῇ ἐξω τῶν ὁρίων τῆς Τουρκίας, δεδομένου ὄντος ὅτι αἱ ἐν τῷ παρελθόντι ἐνέργειαι τοῦ θὰ ἐμποδίσωσιν αὐτὸ ἀπὸ τοῦ νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τὴν νέαν κατάστασιν τῶν πραγμάτων, ἡ ὁποία καταργοῦσα τὰ πολιτικὰ προνόμια τοῦ Πατριαρχείου καὶ τοὺς

ἐξ αὐτῶν πηγάζοντας ὀργανικοὺς θεσμοὺς αἶρει πάντα λόγον τῆς ὑπάρξεως του.

Ἐκ τῶν προπηθέντων συλλογισμῶν ἐξάγεται ὅτι ἡ κατάργησις τῶν κοσμικῶν προνομίων τοῦ κλήρου καὶ ἡ μεταφορὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πα-

τριαρχείου ἐξω τῶν τουρκικῶν συνόρων εἶναι ἀνάγκη ἀναπόφευκτος τόσον διὰ τὴν Τουρκίαν ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐνδιαφερομένην Κοινότητα.

(ἔπεται συνέχεια)

ΟΙ ΜΟΔΕΡΝΙΣΤΑΙ ΚΛΗΡΙΚΟΙ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Καθολικὸι κληρικοὶ ἐπέκριναν τὰς ὀλίγας γραμμάς, τὰς ὁποίας εἶχον καταχωρήσῃ εἰς τὸ γαλλιστὶ ἐκδοθὲν πονημάτιόν μου «ἔνωσις ἡ προσέγγισις τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν» καὶ αἱ ὁποῖαι ἀνεφέροντο εἰς τὸν Μοδερνισμόν (Modernisme) τῶν καθολικῶν κληρικῶν.

Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ μοδερνισταὶ δὲν ἀποτελοῦσιν ἰδιαιτέραν ἐκκλησίαν, ἀλλὰ διασπῶσι τὸ σῶμα τῆς καθολικῆς Ἐκκλησίας ἐντὸς τῶν κόλπων αὐτῆς κρυπτόμενοι. Διάσημοι κληρικοὶ ὡς ὁ Loisy ἐθορύβησαν τὴν Ρώμην, ἡ ὁποία κατὰ τὸ 1907 ἐξέδωκε καὶ ἰδιαιτέραν ἐγκύκλιον (Pascendi) καταχωροῦσαν καὶ καταπολεμοῦσαν ἐν περιλήψει τὰς διδασκαλίας τῶν μοδερνιστῶν. Καὶ ἡμεῖς λυπούμεθα διὰ τὰς τάσεις ταύτας πολλῶν κληρικῶν τῆς Δυτικῆς Ἐκκλησίας, διότι αὗται εἶναι ἐντελῶς ἀντίθετοι πρὸς τὸν χριστιανισμόν καθόλου.

Ὡνόμασαν ἑαυτοὺς μοδερνιστὰς (νεωτερισταὶ) ὡς δῆθεν ἐμπεποτισμένοι μὲ τὸ νεώτερον ἐπιστημονικὸν καὶ ἱστορικὸν πνεῦμα καὶ δι' αὐτοῦ θέλοντες νὰ ἐξηγήσωσιν ὅλον τὸ περιεχόμενον πάσης θρησκείας (δόγματα, λατρείαν) καὶ ὅλα τὰ ἐσωτερικὰ θρησκευτικὰ φαινόμενα (θρησκευτικὸν αἶσθημα, πίστιν).

Ὁρμῶνται ἀπὸ τὴν θετικὴν λεγομένην μέθωδον περὶ τῆς ὁποίας ἐκάμαμεν λόγον εἰς τὴν περὶ Ἀγνωστικισμοῦ πραγματείαν μας. Τὸν ἀγνωστικισμόν μάλιστα θέλουσι νὰ ἐκμεταλλευθῶσι μόνον πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀπόψεως τῶν κηρύττοντες ὅτι τὸ θεῖον εἶναι ἀπρόσιτον εἰς ἡμᾶς, ὅτι δι' οὐδενὸς φυσικοῦ μέσου δυνάμεθα νὰ ἀνέλθωμεν εἰς τὴν γνῶσιν τοῦ Θεοῦ, λησμονοῦντες οὕτω τὸ τοῦ ἀποστόλου Παύλου

«τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ ἀπὸ κτίσεως κόσμου τοῖς ποιήμασι κοινά ἐκδηλοῦνται, ἡ τε ἀίτιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης».

Ἀπορρίπτοντες πᾶσαν ἀντικειμενικότητα ἐκ τῆς θρησκείας εἰσέρχονται εἰς τὴν συνειδησιν κατέρχονται εἰς τὴν ὑποσυνειδησιν διὰ νὰ ἀνεύρωσιν ἐκεῖ, ὡς φαντάζονται, τὴν αἰτίαν τῆς δημιουργίας τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος· προσφεύγουν ἔπειτα εἰς τὴν διάνοιαν πρὸς ἐξήγησιν τῆς δημιουργίας τῶν δογμάτων καὶ τῆς θεολογίας. Μεταχειρίζονται τὴν ἐσωτερικὴν μέθωδον, τὴν συνισταμένην ἐν τούτῳ ὅτι ὅλα τὰ αἰσθήματα ὑπὸ τῶν ὁποίων κατέχεται ὁ ἄνθρωπος, ἔχουσιν ὡς πηγὴν καὶ αἰτίαν αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον καὶ ὄχι ἐξωτερικὴν τινα αἰτίαν. Αὕτη εἶναι ἡ λεγομένη immanence vitale. (τὸ ἔμμονον ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἐξωτερικὸν ὑπερβατικόν).

Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τοῦ συλλογίζεσθαι ἐπὶ τῶν θρησκευτικῶν αἰσθημάτων καὶ δογμάτων, ὁ ὁποῖος μᾶς ὑπενθυμίζει ἐν μέρει τὴν φιλοσοφίαν τοῦ Ρίτςλ (Ritschl) χάνει πᾶσαν ἀξίαν τοῦ ὁ χριστιανισμὸς ὡς ὑπερφυσικὴ θρησκεία (θεῖα ἀποκάλυψις) καὶ πᾶσα φυσικὴ λεγομένη θρησκεία.

Ἡ ψυχολογικὴ μέθωδος, ἡ ὁποία παρὰ πολλῶν ἐφηρμόσθη εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν διαφορῶν κοινωνικῶν φαινομένων καὶ ιδίως τοῦ κύρους καὶ τῆς ὑποχρεώσεως, τὴν ὁποίαν κέκτηνται ἀφ' ἑαυτῶν ἡ θεία ἐντολὴ διατάξεις τινες κοινωνικαί, ἡ μέθωδος αὕτη εἶναι ἀποκλειστικὴ καὶ μονομερής. Ὡς τοιαύτη δύναται νὰ μᾶς ὀδηγήσῃ εἰς τὴν ἄρνησιν καὶ αὐτοῦ τοῦ περὶ ἡμᾶς κόσμου, νὰ μᾶς ὠθήσῃ εἰς τὸν ἄκρον ὑποκειμενισμόν καὶ τὴν καταστρεπτικὴν γενικὴν

ἀμφιβολίαν. Καὶ ὅταν φθάσωμεν εἰς τὸ κατάντημα αὐτὸ ποῦ εὐρίσκουσιν πλέον τόπον τὰ θετικὰ, τὰ πραγματικὰ γεγονότα, τὰ ὅποια λαμβάνουσιν οἱ Μοδερνισταὶ ὡς βάσιν καὶ ἀφετηρίαν εἰς τὰς ἐρεῦνας αὐτῶν; Καταντοῦν εἰς τέλος ἐκ διαμέτρου ἀντίθετον πρὸς τὴν ἀρχήν των.

Ἐὰν ἐν φαινόμενον φυσικὸν ἔχει πραγματικότητα ἐπὶ τῆς ὁποίας βασίζεται ἡ κυρίως ἐπιστήμη, ὑπάρχουν καὶ ἄλλα φαινόμενα, τὰ ὅποια ὡσαύτως εἶναι πραγματικὰ ἂν καὶ δὲν φέρωσι τὸν τύπον τῶν φαινομένων τῶν φυσικοχημικῶν ἐπιστημῶν. Ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶναι τόσον ἀπλοῦς· τοῦναντίον παρουσιάζεται πολυποίκιλος καὶ πολυσύνθετος μὲ πολλὰς ἀπαιτήσεις, αἱ ὁποῖαι ὁ-

λαι στηρίζονται ἐπὶ πραγματικῶν ἀναγκῶν, ἐπὶ ἀντικειμενικότητων. Τὸν Θεὸν ἀποκαλύπτει πρὸ παντὸς διὰ τῆς μελέτης τῆς φύσεως καὶ διὰ τῆς μελέτης ταύτης ἐνισχύει καὶ τονώνει τὸ ἐν αὐτῷ θρησκευτικὸν ἔνστικτον, τὴν μεγάλην δὲ ταύτην καὶ βασανιστικὴν τρόπον τινα ἀνάγκην ἐκπληροῦ καὶ ἱκανοποιεῖ τελείως ἢ ἄνωθεν ἐπικουρία, ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐξωτερικὴ θεία ἀποκάλυψις. Καὶ ἡ ἀποκάλυψις αὕτη ὡς ἐξωτερικὴ, θετικὴ, ἱστορικὴ θρησκεία δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς ἀλλοκότους ἐξηγήσεις τῶν μοδερνιστῶν. Ἡ ἀληθὴς ἱστορικὴ ἐρευνα ἀποδεικνύει ὅτι ὁ χριστιανισμὸς δὲν εἶναι μύθος ἀλλὰ ἔχει πάμπολλα ἱστορικὰ στοιχεῖα ἀνεπίδεκτα ἀμφιβολίας.

† ὁ Σ. Γ.

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

Τὸ ἡμερολογιακὸν ζήτημα.— Ἡ ἐφημερίς τῆς Πράγας Prager Presse (γερμανόφωνος) καὶ ἡ βερολίνειος ἐφημερίς Deutsche Allgemeine Zeitung ἐδημοσίευσαν μελέτην τοῦ Von Gustav Baron Bedeus (Χερμανστάντ) περὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος. Ἐν ἀρχῇ τῆς μελέτης του ὁ κ. Bedeus ἀναφέρει ὅτι αἱ ὑπὸ τοῦ Πανορθόδοξου συνεδρίου λαβθεῖσαι σχετικαὶ πρὸς τὸ ἄνω ζήτημα ἀποφάσεις ἔχουσι κοσμοϊστορικὴν σημασίαν. Δι' αὐτῶν ἀνακινεῖται, λέγει, ἐκ νέου τὸ ζήτημα τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου. Καταχωρεῖ ἐν μεταφράσει κατὰ λέξιν τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πανορθόδοξου Συνεδρίου, καθ' ἣν τοῦτο «παρακαλεῖ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὅπως μετὰ προηγουμένην συνεννόησιν μετὰ τῶν λοιπῶν ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν δηλώσῃ εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία προθύμως θέλει ἀποδεχθῇ τὸ μέλλον νὰ ἐξευρεθῇ νέον ἡμερολόγιον, ἐν ᾧ ὅσον τοῦτο ἤθελον ἀποδεχθῇ πᾶσαι αἱ Χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι κτλ.»

Κατόπιν ἐπακολουθοῦσι διάφοροι παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν προτεινομένων διαφόρων, σχεδίων καθ' ἃ ἡ πρώτη τοῦ ἔτους θὰ ᾔῃ πάντοτε Δευτέρα, ἡ 31 Δεκεμβρίου Κυριακὴ, οἱ μῆνες τοῦ ἔτους 13 καὶ ἄλλα, τῶν ὁποίων μνεῖα γίνεται ἐν τῇ μελέτῃ

περὶ γενικοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος τῇ δημοσιευθείσῃ εἰς προηγούμενον φύλλον τῆς «Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Περὶ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος γράφει καὶ τὸ «Βῆμα» (Tribune) τῆς Γενεύης. Τὸν δέκατον τρίτον μῆνα, λέγει, θὰ τὸν ὀνομάσουν «μῆνα τοῦ ἡλίου» καὶ θὰ τοποθετηθῇ μεταξὺ Ἰουνίου καὶ Ἰουλίου. Τὸ σχέδιον τοῦτο, προσθέτει ἡ Tribune, δὲν εἶναι νέον· ἤδη τὸ 1912 παρουσίασε αὐτὸ ἐν Γενεύῃ ὁ Leroy-Boyet.

Ἄγιοι Τόποι. Εἰς τὴν ἐφημερίδα «Vers l'avenir» τῆς Βελγικῆς πόλεως Namur ἐδημοσιεύθη μελέτη περὶ τῶν Ἁγίων Τόπων μαρτυροῦσα δυσαρέσκειαν καὶ μῖσος κατὰ τῶν σιωνιστικῶν ἐν Παλαιατίνῃ ἐνεργειῶν. «Ἡ παρούσα κατάστασις τῆς Παλαιστίνης, γράφει ὁ βαρὼν de Tranpoy, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀφήσῃ ἀδιαφόρους τοὺς καθολικοὺς οἰασδήποτε χώρας. Δύο εἶδη ζητημάτων τῶν Ἁγίων Τόπων ὑπάρχουσι· ζητήματα παλαιὰ καὶ ζητήματα νέα. Τὰ παλαιὰ, τὰ πατροπαράδοτα, ἀναφέρονται εἰς τὸ ἐπὶ τῶν χριστιανῶν καὶ τῶν Ἁγίων Τόπων προτεκτοράτον· τὰ νέα ἐγεννήθησαν ἐκ τῆς σιωνιστικῆς ἐν Παλαιστίνῃ ἐνεργείας.

Ἡ ἀνεξιθρησκεία τοῦ ὁθ. Κράτους — ἀφ' ἧς

ἐποχῆς ἤρξατο τοῦτο παρακμάζον— ἐπέτρεψεν εἰς τὰς ὑπὸ τῶν Διομολογήσεων προστατευόμενας χριστιανικὰς μειονότητες νὰ ἀναπνεύσωσιν ὀλίγον καὶ νὰ ἀναπτυχθῶσιν...». Ὅμιλεῖ περὶ τῶν ἐρίδων Ἑλλήνων καὶ Φραγκισκανῶν καὶ ἐπάγεται «ποῖος ἦτο ὁ ἐκ μέρους τῶν ἐλλήνων χθεσινὸς κίνδυνος τῶν καθολικῶν παραβαλλόμενος πρὸς τὸν σημερινὸν σιωνιστικὸν κίνδυνον;» Μετὰ ταῦτα λόγος γίνεται περὶ τῆς ἐπὶ τῆς Παλαιστίνης ἐντολῆς τῆς Μ. Βρετανίας καὶ περὶ τῆς μεταναστεύσεως Ἰουδαίων εἰς Παλαιστίνην, περὶ τῶν ὁποίων ἐγράψαμεν ἄλλοτε διὰ μακρῶν. Ἐν τέλει δὲ τῆς μελέτης τῆς ἐν λόγῳ βελγικῆς ἐφημερίδος ἀναγινώσκουμεν τὰ ἑξῆς: «Καὶ τὸ Βέλγιον; Οἱ καθολικοὶ τῆς χώρας ἡ ὁποία ἐγέννησε τὸν Γοδεφρίδον τῆς Βουλλῶ-

νος καὶ τὸν Βαλβουίνον τῆς Ἱερουσαλὴμ δὲν δύνανται νὰ καθυστερήσωσιν. Ἐχουσι τὸ καθῆκον καὶ τὸ δικαίωμα νὰ εἰπῶσιν εἰς τοὺς συμμάχους καὶ τοὺς φίλους ὅτι μερικὰ γεγονότα θίγουσιν πολὺ βαθεῖα τὴν καθολικὴν τῶν καρδίαν. Αἱ σταυροφορίαι ὑπῆρξαν πρὸ παντὸς βελγικὸν ἔργον. «Πρῶτοι μετέβημεν ἐκεῖ, ἔγραψεν ὁ Kurth μετὰ τοῦ Γοδεφρίδου τῆς Βουλλῶνος καὶ ἐμείναμεν τελευταῖοι μετὰ τοῦ Καρόλου Ε'. καὶ Δὸν Τζουὰν τῆς Αὐστρίας». Ἡ παρούσα κατάστασις τῶν Ἀγίων Τόπων ἀπαιτεῖ νέαν σταυροφορίαν. Ἡ φιλοτιμία τοῦ Βελγίου ἐπιβάλλει εἰς αὐτὸ τὸ καθῆκον νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ κινήματος».

† Ο Σ. Γ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ι. ΣΥΝΟΔΟΣ

Συνοδικὴ ἀποφάσει ἐπὶ τῇ γεννήσει τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλικοῦ θρόνου τῆς Σερβίας διεβιβάσθη εἰς τὸ Βασιλικὸν Ζεῦγος κατάλληλον συγχαρητήριον τηλεγράφημα καὶ παρέστη εἰς μὲν τὴν ἐν τῷ Ρωσικῷ ναῷ Παγκαλτίου ψαλεῖσαν δοξολογίαν ὁ Σεβ. Μητρ.]λίτης Δυρραχίου κ. Ἰάκωβος, εἰς δὲ τὴν γενομένην ἐν τῇ Σερβικῇ Ἀρμοστείᾳ δεξίωσιν ὁ Προεδρεύων τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Σεβασμ. Μητροπολίτης Καισαρίας κ. Νικόλαος.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Σερβίας Ἀλέξανδρος διὰ τηλεγραφήματος αὐτοῦ ἠὺχαρίστησε τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ἐπὶ ταῖς διαβιβασθείσαις συγχαρητηρίοις εὐχαῖς.

— Ἐπὶ τῷ θανάτῳ τοῦ ἀειμνήστου Α. Ψαλτῶφ ἱατροῦ παρασχόντος πολυτίμους ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἐγράφη πρὸς τοὺς οἰκείους αὐτοῦ κατάλληλον συλλυπητήριον γράμμα.

— Ἀνεγνώσθη ἔκθεσις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Ἀθηνῶν κ. Δ. Αἰγινήτου ἐκ Λωζάνης ὑποβάλλοντος ὅτι τὴν παραπομπὴν τοῦ ζητήματος τοῦ ἡμερολογίου εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἑθνῶν πρὸς πρακτικὴν λύσιν καὶ γενικὴν ἐφαρμογὴν αὐτοῦ εἶχε προτείνει εἰς τὸ ἐν Ρώμῃ συνελθὸν πέρυσι εἰδικὸν ἐπιστημονικὸν συνέδριον, καὶ πρό τινων μηνῶν ἐν σχετικῇ αὐτοῦ ἀνακοινώσει εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν ἐπιστημῶν τῶν Παρισίων, ὅτι ἐγένοντο 4 συνεδριά-

σεις εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν τῆς «διαμετακομίσεως», ὑφ' ἧς ἐκλήθησαν τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, τὸ Βατικανὸν καὶ ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Καντερβουρίας, ὅτι παρεκλήθησαν ὑπὸ τοῦ Προέδρου νὰ διαβιβάσωσιν εὐχαριστίας εἰς τοὺς ἀρχηγούς τῶν Ἐκκλησιῶν διὰ τὴν πρόθυμον ἀποδοχὴν τῆς προσκλήσεως ὅτι ἀνέπτυξε τὸ Ζήτημα ὑφ' ὅσας αὐτοῦ τὰς ἀπόψεις καὶ φάσεις ὑποστηρίξας ὅτι ἡ μεταρρύθμισις ἐνέχει δυσχερείας τινὰς ἀλλ' δὲν προσκρούει εἰς δογματικούς λόγους, εἰς δὲ συνεφώνησαν καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν δύο ἄλλων Ἐκκλησιῶν, ὅτι ἡ ἡμετέρα Ἐκκλησία, ἐὰν καὶ αἱ λοιπαὶ εἶναι σύμφωνοι, δὲν θὰ ἀρνηθῇ νὰ ἀποδεχθῇ τὴν μεταβολὴν, ὅτι ἀπεφασίσθη ὅπως συστηθῇ εἰδικὴ ἐπιτροπὴ παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἑθνῶν ἀποτελουμένη ἐξ αὐτοῦ καὶ τῶν δύο ἄλλων ἀντιπροσώπων τῶν Ἐκκλησιῶν πρὸς δὲ ἐκ τριῶν ἑτι ἄλλων εἰδικῶν προσώπων, ἡτις νὰ μελετήσῃ τὸ Ζήτημα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐν Ρώμῃ τῷ 1922(1) συνταχθέντος σχεδίου ν' ἀνακοινωθῇ δὲ ἡ ἀπόφασις αὕτη μετὰ τοῦ εἰρημένου σχεδίου εἰς τὰς Ἐκκλησίας καὶ τὰς Κυβερνήσεις ὅπως ὑποβάλωσιν εἰς τὴν συσταθεῖσαν Ἐπιτροπὴν τὰς σχετικὰς παρατηρήσεις καὶ σκέψεις τῶν πρὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1924.

— Τὸ παρελθὸν Σάββατον κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου ὁ Προεδρεύων αὐτῆς Σεβ. Μητρ.]λίτης Καισαρίας κ. Νικόλαος ἐκάλεσε παρ' ἑαυτῷ πάντας τοὺς Πατριαρχικούς ἐφημερίους, εἰς οὓς ἀπηύθυνε πατρι-

(1) Φυλλ. Ἐκκλ. Ἀληθ. 28. Σελ. 271.

κὰς συμβουλὰς καὶ ἀνεκοίνωσεν ὅτι αἶρει τὴν ποινὴν τῆς ἀργίας τὴν ἐπιβληθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου εἰς τοὺς τρεῖς ἐξ αὐτῶν.

ΤΕΛΕΤΑΙ καὶ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ ναῷ ὁ Προεδρεύων τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Μητρίτης Καισαρίας κ. Νικόλαος, ἐκήρυξε δὲ τὸν θεῖον λόγον ὁ Μέγας Ἱεροκῆρυξ τοῦ Οἴκ. Θρόνου καὶ Κατηχητὴς Αἰδεσιμολ. κ. Στέφανος.

Ὡσαύτως ἐχοροστάτησεν ἡ Α. Σεβ. καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς ἀποτομῆς τῆς Τιμίας Κεφαλῆς τοῦ Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου.

Νέα Ἰνδικτιῶν (Ζη)

Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱ. Συνόδου ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τοῦ νέου Ἑκκλησιαστικοῦ ἔτους ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ ναῷ κατὰ τε τὸν ἐσπερινὸν καὶ τὴν θεῖαν λειτουργίαν ὁ Προεδρεύων τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Μητρίτης Καισαρίας κ. Νικόλαος, παρίσταντο δὲ ἐν μὲν τῷ ἀγίῳ Βήματι ἐκ τῶν ἀγίων Συνοδικῶν οἱ Σεβ. Νικαίας, Χαλκηδόνας, Νεοκαισαρείας, Ρόδου, Φιλιππουπόλεως, Δυρραχίου, Βελεγράδων καὶ Ροδοπόλεως καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες Παν. Μητρίται Σηλυβρίας καὶ Ἀνέων, ἐν δὲ τῷ Σωλῆα οἱ ἐκ τῶν Συμβούλων Ἐντιμ. κ. κ. Ν. Φερμάνογλου, Β. Α. Μυστακίδης καὶ Ἰωάννης Παπαδόπουλος οἱ Ἐρίτιμοι Ἐφοροὶ τῆς Π. Μ. Γ. Σχολῆς, οἱ Ἑλλογιμώτατοι Καθηγηταὶ αὐτῆς καὶ ὁ ἄρχων Μ. Πρωτέκδικος κ. Γ. Παπαδόπουλος. Μετὰ τὴν θεῖαν καὶ ἱερὰν λειτουργίαν ἀνήλθον εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν Πατριαρχῶν ἔνθα οἱ Σεβ. Συνοδικοὶ Ἀρχιερεῖς καὶ οἱ παρεπιδημοῦντες Παν. Μητρίται ὑπέγραψαν κατὰ τὴν ἱεραρχικὴν τάξιν τὴν σχετικὴν Πράξιν.

Π. Μ. Γ. Σχολή.

Μεθ' ὃ προκειμένου νὰ ψαλῇ ἐν τῇ Π. Μ. Γ. Σχολῇ ὁ νενομισμένος ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων ἀγιασμός ἀνήλθον ἅπαντες οἱ ὡς ἄνω εἰς αὐτήν. Ἐν μέσῳ καὶ ἄλλου φιλομούσου ἀκροατηρίου προσελθόντων τοῦ Θεοφλεστάτου Ἐπισκόπου Εἰρηνουπόλεως κ. Φωτίου τοῦ ἐκ τῶν Συμβούλων Ἐντ. κ. Α. Καζανόβα, τοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ Ὁρους Σινᾶ Πανοσιολογ. Ἀρχιμ. κ. Νικοδήμου, τοῦ Ἀρχοντος Καποῦ Κιαχαγιά κ. Α. Οἰκιάδου καὶ τῶν λοιπῶν Τμηματάρχων τῆς Πατριαρχικῆς Αὐλῆς ἐψάλη οὗτος προεξάρχωντος τοῦ Σεβ. Προεδρεύοντος, ἐμβριθεστάτην δὲ λογοδοσίαν ἀνέγνωσεν ὁ Σχολάρχης Αἰδεσιμολ. Μέγας Κατηχητὴς κ. Α. Ζῶτος, ἥτις βαθεῖαν ἐποίησεν ἐντύπωσιν διὰ τε τὴν καλλιέπειαν καὶ τὰς ἀνακοινώσεις περὶ τῆς νέας διὰ τὴν κλασικὴν μόρφωσιν τάσεως

τῶν ἐπισήμων ἐκπαιδευτικῶν κύκλων τῆς Δύσεως ἰδίᾳ τῶν ἐν Γαλλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ. Ὁ Σεβ. Προεδρεύων ἐπεδαψίλευσεν ἐν κατακλείδι τὰς εὐχὰς καὶ εὐλογίας τῆς Μ. Ἐκκλησίας εἰς τε τοὺς ἀξιοτίμους Ἐφόρους πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῶν ἐν τῷ ἀγῶνι πρὸς ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν τῆς Σχολῆς καὶ τοὺς διδάσκοντας καὶ διδασκομένους ἐν αὐτῇ.

— Εἰς τὸ Μνημόσυνον τὸ τελεσθὲν ἐν τῷ ἱ. ναῷ τῆς Ἀγίας Τριάδος Σταυροδρομίου ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ ἀειμνήστου Εὐστρατιάδου παρέστη ἐκ μέρους τῆς Ἀγίας Συνόδου ὁ Ἀρχidiaκονεύων Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Καλλίνικος.

— Τοὺς ἄγοντας τὴν ἐπέτειον τοῦ ὀνόματος αὐτῶν τὸν ἐταῦθα παρεπιδημοῦντα Ρῶσσον Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Ἀλεουτίδων νήσων καὶ Β. Ἀμερικῆς κ. Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς Ἐριτίμους Α. Παντζίρην καὶ Μαυρογένην συνεχάρη ἡ Ἱ. Σύνοδος διὰ τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος Πανοσ. Ἀρχιμ. κ. Γερμανοῦ, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐγκρίτους ὁμογενεῖς διὰ τοῦ Τριτεύοντος κ. Αἰμιλιανοῦ.

— Τηλεγραφικῶς δὲ συνεχάρη ἡ Ἱ. Σύνοδος τοὺς ἄγοντας τὴν ἐπέτειον τοῦ ὀνόματος αὐτῶν Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπον Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ. Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς Σεβ. Μηλίτας Νικομηδείας κ. Ἀλέξανδρον καὶ Περγάμου κ. Ἀλέξανδρον.

— Ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Γερμανὸς Ἀρχιμ. τῆς Ἱ. Συνόδου ἐπεσκέφθη ἐπίσης τὸν Σοφολ. Ἀρχιρραβῖνον ἐν συνοδείᾳ τοῦ διερμηνέως τῶν Πατριαρχείων κ. Σπυρ. Κωνσταντινίδου καὶ συνεχάρη αὐτὸν ἐκ μέρους τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου ἐπὶ τῇ 1ῃ τοῦ ἔτους.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Πρακτικὰ καὶ ἀποφάσεις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πανορθοδόξου Συνεδρίου, (10 Μαΐου-8 Ἰουνίου 1923). Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἐξετυπώθη ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Τυπογραφείῳ Τόμος ἐκ σελ. 224 περιέχων τὰ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων καὶ τὰς ληφθείσας ἀποφάσεις τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου. Πᾶσα ἀνατύπωσις αὐτοῦ ἀπαγορεύεται. Ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησία» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀθηνῶν δημοσίευσις τῶν πρακτικῶν ἐκ τινος ἀνεπισήμου ὁλως σχεδίου ὁλως ιδιωτικῇ οὔσᾳ, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ καθ' ὅλα ἀκριβής.

Υπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΛΕΩΝ

Ἐν Κ)πόλει τῇ 22 7]βρίου 1923

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ὁ Μητροπολίτης Ρόδου ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ (Πρόεδρος)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, ἀντιπροσ. μέλος Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου

Ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ Ἀρχιγραμματεὺς
τῆς Ἱ. Συνόδου (Ταμίας)

Διδάκονος ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ (Γραμματεὺς)

Ἀρχισυντάκτης, Ἐπίσκοπος Σκοπέλου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ, ΝΑΟΙ, ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ, ΕΝΟΡΙΑΚΟΣ ΚΛΗΡΟΣ

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἀποψιλούμενον, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ Συνδιασκέψει τῆς Λωζάνης αποφασισθέντα, τῶν πολιτικῶν καὶ διοικητικῶν αὐτοῦ δικαιωμάτων, παραμένει ὡς θεσμὸς καθαρῶς θρησκευτικός. Ἀνεπτύξαμεν ἄλλοτε εἰς τὰς στήλας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως τὴν σημασίαν τῶν θρησκευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν καθηκόντων τοῦ Πατριαρχείου εἰς τὰ ὅποια ρητῶς περιορίζεται ὑπὸ τῆς εἰρημένης Συνδιασκέψεως. Φυσικὴ συνέπεια τῶν σκέψεων ἐκείνων τυγχάνει ὅτι οἱ Ναοὶ, ὁ κλῆρος καὶ αἱ ἐπιτροπαὶ τῶν ναῶν εἶναι μία ἀπὸ τὰς συγκεκριμένας ἐκφάνσεις τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ιδιότητος τοῦ Πατριαρχείου. Καὶ τὰ τρία ταῦτα εἶναι το-

σοῦτον ἀναποσπάστως συνδεδεμένα μετὰ τοῦ Πατριαρχείου ὥστε ἄνευ αὐτῶν τὸ Πατριαρχεῖον μένει μόνον ἀφρηρημένη ἔννοια ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντικειμενικῆς ὑποστάσεως, ἄνευ οὐδεμιᾶς κοινωνικῆς ἐνεργείας. Ἐὰν δὲ κατὰ τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῆς συνθήκης τῆς Λωζάνης (Διατάξεις περὶ Μειονοτήτων) πᾶν θρησκευτικὸν καθίδρυμα τυγχάνει ἐν Τουρκίᾳ τῆς προστασίας (protection) τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ μείζονα λόγον θὰ τύχη τῆς προστασίας ταύτης τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὰ ἐξ αὐτοῦ κανονικῶς ἐξαρτώμενα ἤτοι Κλῆρος, Ναοὶ καὶ ἐπιτροπαὶ τῶν Ναῶν.

Ὁ Κλῆρος ἀποσπώμενος τῶν μὴ θρησκευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ ἀσχολιῶν καὶ γενόμενος τρόπον τινὰ πνευματικώτερος καὶ κανονικώτερος θὰ καταστήσῃ στερεωτέρους τοὺς μετὰ τῆς ἀνωτάτης αὐτοῦ Ἀρχῆς, καθισταμένης ὡσαύτως καθαρῶς πνευματικῆς,

ὀργανικοὺς δεσμούς του. Τὸ Πατριαρχεῖον ἀφ' ἑτέρου θὰ μεριμνήσῃ συστηματικώτερον καὶ ἀποτελεσματικώτερον περὶ τῆς πνευματικῆς καὶ ὑλικῆς θέσεως τοῦ κλήρου συμφώνως καὶ πρὸς τὴν ἐν τῇ Συνδιασκέψει τῆς Λωζάνης ἀναγνωσθεῖσαν γραπτὴν δήλωσιν τοῦ Ριζᾶ Νουρῆ. Βέη

Τὴν αὐτὴν ὁδὸν χωροῦντες καὶ εἰς τὸ ἐπὶ τῶν ἱερῶν κανόνων στηριζόμενον σύστημα ἐπανερχόμενοι, καθ' ὃ ἔφορος καὶ διαχειριστὴς τῆς περιουσίας τῶν ναῶν εἶναι ὁ ἐπίσκοπος, θὰ διατάξωμεν τὰ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῶν ἱ. ναῶν κατὰ τρόπον τοιοῦτον ὥστε καὶ οἱ ἐν τῷ ναῷ ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ναοῦ νὰ τρέφονται καὶ τὰ τυχόν περισσεύματα τῶν ἐκκλησιῶν νὰ διατίθενται ὑπὲρ σχολῶν συμφωνοτέρων πρὸς τὴν θρησκευτικὴν καὶ κανονικὴν ἔννοιαν τοῦ ναοῦ.

Ἀκολουθοῦντες τὴν ἀρχαίαν συνήθειαν, συνιστομένην εἰς τὴν ἁρμονικὴν συνεργασίαν κλήρου καὶ λαοῦ, ἀνάγκη ὅπως ἐνισχύσωμεν καὶ τροποποιήσωμεν ἐπὶ τὸ κανονικώτερον τὸ ὑπάρχον σύστημα τῶν ἐνοριακῶν ἐπιτροπῶν τῶν ἱ. ναῶν. Πρὸς τοῦτο δέον ὅπως καθορισθῶσι σαφέστερον αἱ σχέσεις τῶν ἐπιτροπῶν τῶν ναῶν πρὸς τὸν ἐνοριακὸν κλήρον ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς τὸ Οἶκουμ. Πατριαρχεῖον ἀφ' ἑτέρου. Διὰ τοῦ καθορισμοῦ τούτου φρονοῦμεν ὅτι ὁ κλήρος συγκεντροῦται περισσότερον περὶ τὴν φυσικὴν αὐτοῦ Ἀρχὴν καὶ καθίσταται μᾶλλον ἀνενόχλητος καὶ ἐλεύθερος ἐν τῇ ἐξασκήσει τῶν πνευματικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

Ὁ χωρισμὸς τῶν κοσμικῶν ἀπὸ τῶν πνευματικῶν καθηκόντων τοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ κλήρου ἐν γένει θὰ φέρῃ ὡς ἄμεσον συνέπειαν τὴν κατανομήν τῆς ἐργασίας, τὴν ἐξειδίκευσιν τῶν ὑπηρεσιῶν, ἀπαραίτητον ὅρον πάσης προόδου,

Οἱ ἱεροὶ Κανόνες, ὡς πολλάκις ἐλέχθη καὶ ἐγράφη, παρέχουσι τὰς βάσεις τοιοῦτου Κανονισμοῦ καθορίζοντος τὰς σχέσεις Πατριαρχείου, Ναοῦ, Κλήρου καὶ Ἐπιτροπῶν. Ὡς πρὸς τὰς λεπτομερείας τοῦ σχεδίου τούτου, αὗται δύνανται νὰ καθορισθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ μακροῦ θρησκευτικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ παρελθόντος τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰς συγχρόνους κοινωνικὰς ἀντιλήψεις.

† Ὁ Σκοπέλου Γεννάδιος

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΕΝ Τῇ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΕΙ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ

Τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ ἄνω ζήτημα Πρακτικὰ τῆς συνεδρίας

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ κ. Βενιζέλος ἐπικαλεῖται τὴν δήλωσιν (τοῦ Ριζᾶ Νουρῆ βέη) διὰ νὰ ζητήσῃ ὅπως ἐπὶ τῇ βάσει ἐκείνης ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀποδεχθῇ τὴν

διατήρησιν (ἐν Κων]πόλει) τοῦ Πατριαρχείου, ἀλλὰ, κατὰ τὴν πρότασιν τοῦ λόρδου Κούρζων, Πατριαρχείου ἔχοντος μόνον πνευματικὰ καὶ ἐκκλησιαστικὰ δικαιώματα. Μία τοιαύτη τροπο-

ποίησις τῆς θέσεως τοῦ Πατριάρχου εἶναι ἀναμφιδόλως δυνατὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κανονικοῦ δικαίου. Ἀλλὰ πρὸς ἀποτροπὴν πάσης παρεξηγήσεως εἶναι ἀνάγκη νὰ δηλώσω ὅτι ὁ γάμος θεωρεῖται ὑπὸ τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὡς μυστήριον καὶ ὅτι ἐπομένως ὁ γάμος καὶ ἡ διάλυσις αὐτοῦ πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν.

Ἐξαιρουμένου τοῦ ζητήματος τούτου εἶναι δυνατόν νὰ ἀποψιλῶθωσι τὸ Πατριαρχεῖον,

(Μητροπολίται) καὶ οἱ ἐπίσκοποι αὐτοῦ τῶν λοιπῶν αὐτῶν ιδιοτήτων. Κατὰ τρόπον τοιοῦτον ἐνεργοῦσα ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις οὐδὲν ἄλλο πράττει παρὰ ἀφαιροῖ (ξαναπέρνει) δικαιώματα τὰ ὁποῖα ἄλλοτε ἡ ἰδίᾳ εἶχε παραχωρήσῃ, διότι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ προνόμια αὐτὰ διὰ τὰ ὁποῖα παραπονεῖται ἡ Κυβέρνησις, αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ ἐθεώρησεν ἐπικαίρον νὰ τὰ παραχωρήσῃ εἰς τὸ παρελθόν, αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ ἠθέλησε νὰ θεωρῇ τὸν Πατριάρχην ὡς πολιτικὸν ἀρχηγὸν τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους διὰ νὰ δύναται τοιουτοτρόπως νὰ ἀσκήσῃ τὴν ἐπιρροήν της ἐπὶ τοῦ ἔθνους ἐκείνου. Αἱ περιστάσεις καὶ αἱ ἀντιλήψεις μετεβλήθησαν. Ἡ Τουρκία ἐπιθυμεῖ νὰ καταργήσῃ πᾶσαν θεοκρατίαν. Ἀλλὰ καὶ ἐν ἡ περιπτώσει ἀκόμη δὲν εἶχον οὕτω τὰ πράγματα, ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις πάλιν θὰ ἐδέχετο ὅπως τὸ Πατριαρχεῖον ἀπογυμνούμενον ὅλων τῶν ἄλλων δικαιωμάτων του διατηρῇ μόνον τὰ ἐκκλησιαστικὰ καὶ πνευματικά του δικαιώματα. Πράγματι δὲ ἐκ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ἐξαρτᾶται τὸ νὰ θεωρῇ πλεόν τὸν Πατριάρχην ὡς ἀρχηγὸν τῶν Ρωμῶν

τὸ νὰ καταργήσῃ πᾶν ὅ,τι προσπορίζεται εἰς τὸν Πατριάρχην πολιτικὴν ἐξουσίαν, νὰ ἀρῇ π.δ.χ. τὰς διατάξεις τοῦ περὶ Βιλαετίων νόμου, καθ' ὅς αὐτοδικαίως ἦτο μέλος συμβουλίων τινῶν ἢ τὰς διατάξεις τοῦ ἐκλογικοῦ νόμου αἱ ὁποῖαι παρέχουσιν εἰς αὐτὸν τὸ δικαίωμα νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὸν καταρτισμὸν τῶν ἐκλογικῶν καταλόγων.

Καὶ ἔτι περισσότερον λέγω ὡς πρὸς τὰ ζητήματα τὰ ἔχοντα σχέσιν πρὸς τὴν προσωπικὴν καὶ οἰκογενειακὴν κατάστασιν εἶναι δυνατόν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κανονικοῦ δικαίου νὰ ἀπαγορευθῇ ἢ εἰς αὐτὰ ἀνάμιξις τοῦ Πατριαρχείου καὶ τῶν

ἀπ' αὐτοῦ ἐξαρτωμένων κληρικῶν. Μία μόνον ἐξαίρεσις πρέπει νὰ τηρηθῇ ἡ τῆς ἀποκλειστικῆς ἀρμοδιότητος τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀρχῶν ἐν τοῖς ζητήμασι τοῖς ἀφορῶσι τὸν γάμον.

Ἐάν, παρ' ὅλας τὰς σημαντικὰς ταύτας παραχωρήσεις, ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἐπέμεινεν εἰς τὴν πρωτὴν πρότασίν της (περὶ ἀπομακρύνσεως τοῦ Πατριαρχείου ἐκ τῆς Κων]πόλεως), ὅχι μόνον ἡ παγκόσμιος συνείδησις θὰ ἐπληγώνετο, ἀλλὰ καὶ ἡ υἱοθέτησις μιᾶς τοιαύτης προτάσεως θὰ ἦτο ~~κ~~ανονικῶς ἀδύνατος. Ὁ Πατριάρχης πράγματι τυγχάνει ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῆς Κων]πόλεως, τῆς νέας ταύτης Ρώμης, ἡ ὁποία, ἔνεκα τῆς κατὰ τὸν Δ' καὶ Ε' αἰῶνα ἀκμῆς αὐτῆς, ἀνηγέρθη, δι' ἀποφάσεως ὅλων τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ἐκκλησίας Ρώμης, εἰς Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Οὐδεὶς ἐν τῷ κόσμῳ δύναται νὰ χωρίσῃ τὰς δύο ταύτας ιδιότητας (τὴν τοῦ Οἴκουμ. Πατριάρχου καὶ τὴν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κων]πόλεως)· τοῦτο εἶναι τόσον σοβαρὸν ὥστε, ἐάν ὁ Πατριάρχης ἠναγκάζετο νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Κων]πόλιν, ἡ ὀρθόδοξος ἑλληνικὴ Κοινότης θὰ ἔχανε τὸν πνευματικὸν ἀρχηγὸν τῆς Ἐκκλησίας της· ἐάν κατὰ τύχην ἄλλος τις ἐλάμβανε τὸν τίτλον τοῦτον, οὗτος θὰ ἦτο σχισματικὸς καὶ ipso facto (δι' αὐτοῦ τούτου τοῦ πράγματος) καθηρημένος. Τοιουτοτρόπως θὰ ἦτο μάταιον νὰ ζητῇ τις νὰ δώσῃ ἐγγυήσεις εἰς τὰς μὴ μουσουλμανικὰς μειονότητας, ἐάν ταῦτο χρόνως ἐστέρει αὐτὰς τῆς αἰωνοβίου των ἐκκλησιαστικῆς ὁργανώσεως,

λαβεν ἐκ νέου τὴν ὑποχρέωσιν νὰ παράσχη τοιαύτας ἐγγυήσεις εἰς τὰς μὴ μουσουλμανικὰς κοινότητας. Μεταξὺ ἄλλων καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦτον ἐδέχθη ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις νὰ ἰκανοποιήσῃ τὴν Τουρκίαν συγκατατεθεῖσα εἰς τὴν ἐκκένωσιν τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης.

Ἡ Τουρκικὴ Ἀντιπροσωπεΐα δὲν δύναται νὰ ἀγνοῇ ὅτι ὁλόκληρος ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ζητεῖ τὴν ἐν Κων]πόλει διατήρησιν τοῦ ἀρχηγοῦ της. Ἐὰν ἡ Ρωσσία δὲν ἐκωλύετο ὑπὸ τοῦ ἐξαιρετικοῦ της πολιτεύματος τῆς συμμετοχῆς εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν ταύτην, αἱ ἀντιπροσωπεΐαι θὰ ἤκουον δι' αὐτῆς τὴν παράκλησιν πλεον τῶν ἑκατὸν ἑκατομμυρίων πιστῶν ἐπιμενονόντων ὅπως μὴ θιγῇ ὁ Πριμάτος τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Περισσότεροι τῶν 140 ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων ζητοῦσι λοιπὸν παρὰ τῆς Τουρκικῆς Ἀντιπροσωπεΐας

ὅπως μὴ προσβάλλῃ τὸν θεσμόν τοῦ Πατριαρχείου. Τὰ ὀρθόδοξα ἔθνη δὲν εἶναι μόνα ἐν τῇ αἰτήσει ταύτῃ· αἱ προσκαλοῦσαι Δυνάμεις κάμουν ἐπὶ τοῦ προκειμένου τὴν ἰδίαν ἐκκλήσιν ἣν καὶ τὰ ὀρθόδοξα κράτη καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἤκουσε τὴν ρητὴν δήλωσιν τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν τῆς Β. Ἀμερικῆς, ἡ ὁποία (Κυβέρνησις) παρὰ τὴν ἀπομάκρυνσίν της, ἐπέμενεν, κατὰ τὸν μᾶλλον ἐπείγοντα τρόπον, ὅπως τὸ Πατριαρχεῖον διατηρηθῇ ἐν Κων]πόλει. Δὲν εἶναι δυνατόν ἡ Τουρκικὴ Ἀντιπροσωπεΐα νὰ μείνῃ ἀναίσθητος εἰς τὴν ἐκκλήσιν τῆς μεγάλης ταύτης Δημοκρατίας τῆς ὁποίας ἡ συνείδησις πάντως θὰ ἐπλήσσετο ὑπὸ ἀποφύσεως ἐναντίας (πρὸς τὴν ἐκκλήσιν της).

(ἔπεται συνέχεια)

ΝΕΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΤΥΧΩΝΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΛΗΡΟΝ & ΤΟΝ ΛΑΟΝ

Ἐν τῇ «Ἐκκλησ. Ἀληθεία» (ἀρ. 29 ἐ. ἔ.) ἐδημοσιεύθη ἤδη ἡ ἐγκύκλιος, ἣν ἡ Α. Μ. ὁ Πατριάρχης Μόσχας καὶ πάσης Ρωσσίας κ. Τύχων ἀπηύθυνε πρὸς τὸ πλήρωμα τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας. ἅμα τῇ ἀπὸ τοῦ περιορισμοῦ ἀπαλλαγῇ αὐτοῦ.

Διὰ νέας ἐγκυκλίου ἐπιστολῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 15 παρελθόντος Ἰουλίου ὁ ἀγιώτατος Πατριάρχης Τύχων, διασαφηνίζων ὅτι ὡς ἐπιτροπὸν αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀπὸ τῆς διοικήσεως ἀποχώρησιν διώρισε τὸν Μητροπολίτην Ἱεροσλάβης Ἀγαθάγγελον καὶ ὅτι ἡ ἀναλαβούσα κατόπιν τὴν ἐξουσίαν Ἀνωτάτη Ἐκκλησιαστικὴ Διοίκησις οὐδαμῶς, ὡς αὕτη ἰσχυρίζετο, ἐβασίζετο ἐπὶ δεδομένης πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητος ἐκ μέρους αὐτοῦ, ἀναγγέλλει τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀνάληψιν τῶν Πρωθιεραρχικῶν αὐτοῦ καθηκόντων.

Ἡ νέα αὕτη ἐπιστολὴ τῆς Α. Μακαριότητος ἔχει ἐν μεταφράσει ὡς ἑξῆς:

* * *

Ἐλέω Θεοῦ ἡμεῖς, ταπεινὸς Τύχων, Πατριάρχης Μόσχας καὶ πάσης Ρωσσίας, πρὸς τοὺς πανιερωτάτους ἀρχιερεῖς, τοὺς

εὐλαβεστάτους ἱερεῖς, τοὺς τιμιωτάτους μοναχοὺς καὶ πάντα τὰ πιστὰ τέκνα τῆς Ὀρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, εἰρήνην καὶ εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ.

Ὑπὲρ τὸ ἔτος ἔνεκα περιστάσεων τοῖς πασι γνωστῶν ἠναγκάσθημεν ἵνα ἀπομακρυνθῶμεν ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ποιμαντορικῆς διακονίας καὶ δὲν ἦτο δυνατόν ἡμῖν νὰ ἱστάμεθα αὐτοπροσώπως παρὰ τὸ πηδάλιον τῆς διοικήσεως, ἵνα φιλάττωμεν τὰς καθηγιασμένας ὑπὸ τῶν αἰώνων παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας. Διὰ τοῦτο, εὐθύς ὡς ἐπῆλθον αἱ περιστάσεις αὗται, ἡμεῖς, ἐν ἀκριβεῖ συμφωνίᾳ πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῆς Συνόδου τῆς καθορισάσης τὴν τάξιν τῆς Πατριαρχικῆς διοικήσεως ἐν τῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ καὶ πρὸς τὴν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7 Νοεμβρίου 1920 ἀπόφασιν τῆς περὶ ἡμᾶς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐθεωρήσαμεν καλὸν νὰ μεταβιβάσωμεν πάσας τὰς εὐθύνas τῆς πνευ-

ματικῆς ἐξουσίας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἡμετέρας ἀπομακρύνσεως ἀπὸ τῶν πραγμάτων εἰς τὸν διορισθέντα ὑφ' ἡμῶν Ἐπίτροπον ἡμῶν Μηλίτην Ἰεροσλάβης Ἀγαθάγγελον, μετὰ τῆς ἐντολῆς ὅπως οὗτος συγκαλέσῃ δευτέραν τοπικὴν Σύνοδον τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας πρὸς σύσκεψιν περὶ τῆς ἀνωτάτης διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἐκκλησιαστικῶν ἀναγκῶν, εἰς ὃ, ὡς ἀνεκοινώθη ἡμῖν, δὲν ἀντέλεγε καὶ ἡ πολιτικὴ ἐξουσία. Ὁ Μητροπολίτης Ἀγαθάγγελος ἐξεδήλωσε τὴν συγκατάθεσιν αὐτοῦ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν. Ἀλλὰ δι' αἰτίας ἀνεξαρτήτους αὐτοῦ οὗτος δὲν ἠδυνήθη νὰ προβῇ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτοῦ. Ἐκ τούτου ἐπωφελήθησαν φιλόδοξοι καὶ αὐθαίρετοι ἄνθρωποι ἵνα εἰσέλθωσιν «εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων οὐχὶ διὰ τῶν θυρῶν, ἀλλ' ἀναβαίνοντες ἀλλοχόθεν» (Ἰωάν. 10, 1) καὶ ὑποκλέψωσι τὴν μὴ ἀνήκουσαν αὐτοῖς ἀνωτάτην ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν τῆς Ὁρθοδόξου Ρωσικῆς Ἐκκλησίας.

Τῇ 18 Μαΐου τοῦ παρελθόντος ἔτους πρὸς ἡμᾶς, εὐρισκομένους τότε ὑπὸ περιορισμὸν ἐν τῷ Μετοχίῳ τῆς Ἀγίας Τριάδος, ἐνεφανίσθησαν οἱ ἱερεῖς Ββεδένσκη, Βελκῶφ καὶ Καλινόβσκη (ὅστις πρό τινος ἀπέθετο τὸν ἱερατικὸν αὐτοῦ βαθμὸν) καὶ ὑπὸ τὴν πρόφασιν μερίμνης περὶ τοῦ καλοῦ τῆς Ἐκκλησίας ἐπέδωκαν ἡμῖν γραπτὴν δήλωσιν, ἐν ᾗ, παραπονούμενοι διότι συνεπεῖα τῶν δημιουργηθεισῶν περιστάσεων αἱ ἐκκλησιαστικαὶ ὑποθέσεις ἀκίνητοισι, παρεκάλουν ἡμᾶς νὰ ἐμπιστευθῶμεν αὐτοῖς τὸ Γραφεῖον ἡμῶν πρὸς τακτοποίησιν τῶν εἰσερχομένων ὑποθέσεων. Θεωρήσαντες τοῦτο ὠφέλιμον ὑπεχωρήσαμεν ταῖς ἀξιώσεις αὐτῶν καὶ ἐπεθέσαμεν ἐπὶ τῆς δηλώσεως αὐτῶν τὴν ἐξῆς σημείωσιν: «Ἀνατίθεται τοῖς κάτωθι ἐξονομαζομένοις προσώποις, τ. ἔ. τοῖς γράψαι τὴν δήλωσιν ἱερεῦσιν, ὅπως λάβωσι καὶ παραδώσωσιν εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Ἀγαθάγγελον μετὰ τὴν ἄφικιν αὐτοῦ εἰς Μόσχαν τὰς

ὑποθέσεις τῆς Συνόδου τῇ συμμετοχῇ τοῦ Γραμματέως Νούμερωφ». Δυνάμει τῆς σημειώσεως ταύτης εἰς αὐτοὺς ἀνετέθη μόνον νὰ παραλάβωσι καὶ νὰ παραδώσωσι τὰς ὑποθέσεις εἰς τὸν Μητροπολίτην Ἀγαθάγγελον, εὐθύς ὡς οὗτος ἔλθῃ εἰς Μόσχαν. Περὶ τοῦ τί ἔδει οὗτοι νὰ πράξωσι παραλαμβάνοντες τὰς ὑποθέσεις ἐν ᾗ περιπτώσῃ ὁ Μητροπολίτης Ἀγαθάγγελος δὲν θὰ ἤρχετο διόλου εἰς Μόσχαν οὐδὲν διετάχθη ὑφ' ἡμῶν, καθόσον οὐδὲ τὸ δυνατόν τοιαύτης τινὸς περιπτώσεως ἡμεῖς τότε νὰ προΐδωμεν ἠδυνάμεθα, δὲν ἦτο δὲ δυνατόν νὰ περιλαμβάνηται ἐν τῇ σημείώσει εὐλογία ἡμῶν ὅπως οὗτοι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀντικαταστήσωσι τὸν Μητροπολίτην, διότι τὰ δικαιώματα τὰ συνδεδεμένα μετὰ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐπισκόπου δὲν δύνανται νὰ μεταβιβάζωνται εἰς πρεσβυτέρους. Ἐν τούτοις τὴν σημείωσιν ἡμῶν ταύτην οὗτοι ἀνεκήρυξαν πρᾶξιν μεταβίβασεως εἰς αὐτοὺς τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐξουσίας καὶ συμφωνήσαντες μετὰ τῶν ἐπισκόπων Ἀντωνίνου καὶ Λεωνίδου ἐσχημάτισαν ἐξ ἑαυτῶν τὴν οὕτω καλουμένην Ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν Διοίκησιν. Ἵνα δὲ δικαιολογήσωσι τὴν αὐθαίρετον ταύτην ἐνέργειαν, οὗτοι οὐχὶ ἅπαξ καὶ ἐν τῷ τύπῳ καὶ ἐν δημοσίαις συναθροίσεσιν ἰσχυρίζοντο ὅτι προσέβησαν εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Πατριάρχου («Πράβδα» 21 Μαΐου 1922), ὅτι ἀποτελοῦσι μέλη τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Διοικήσεως «συμφώνως πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Ἀγιωτάτου Πατριάρχου Τύχωνος (Πρωθ. Ββεδένσκη Ἐπανάστασις καὶ Ἐκκλησία, σελ. 28) καὶ ὅτι «ἐδέξαντο ἐκ τῶν χειρῶν αὐτοῦ τοῦ Πατριάρχου τὴν ἀνωτάτην διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας («Ζῶσα Ἐκκλησία», ἀρ. 4-6, σελ. 9). Ἐν τῇ συναθροίσει τῆς 12 Ἰουνίου 1922 ἐπὶ τῇ προτάσει ἱερέως τινὸς ὅπως μηδεμίᾳ εἰσαχθῇ ἐκκλησιαστικῇ μεταρρυθμίσει ἄνευ τῆς εὐλογίας τοῦ Πατριάρχου, ὁ πρόεδρος τῆς συναθροίσεως ταύτης Ἐπίσκοπος Ἀντω-

νῖνος ἐδήλωσεν ὅτι «ἐπειδὴ ὁ Πατριάρχης Τύχων μετεβίβασε πλήρως τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ εἰς τὴν Ἀνωτάτην Ἑκκλησιαστικὴν Διοίκησιν, δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη ἡμῶν νὰ τρέχωμεν ὀπισθεν

αὐτοῦ, ἵνα λάβωμεν παρ' αὐτοῦ ὅ,τι πλέον οὗτος δὲν ἔχει («Ἰζβέστια» 16 Ἰουνίου 1922 ἀριθ. 132).

(ἔπεται τὸ τέλος)

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΖΗΤΗΜΑΤΟΣ

Ὁλος ὁ εὐρωπαϊκὸς Τύπος ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπὸ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν μελέτης τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος ἐξαίρει τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου καθ' ἣν τοῦτο οὐ μόνον ἀπεδέχθη τροποποιήσιν τοῦ Ἰουλιανοῦ ἡμερολογίου ἀλλὰ καὶ ἐδήλωσεν ὅτι δὲν θὰ ἔφερεν ἀντίστασιν τινα ἐὰν νέον ἡμερολόγιον ἐπροτείνετο παγκόσμιον ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ τοιοῦτον παρεδέχοντο ὅλαι αἱ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι. Ὁ αὐτὸς τύπος καθολικὸς καὶ προτεσταντικὸς ἐξαίρει τὸ γεγονός ὅτι κατ' ἀρχὴν συνεφώνησαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν τριῶν Ἐκκλησιῶν (Οἴκου. Πατριαρχείου κ. Αἰγινήτης, Ρωμ. Ἐκκλησίας αἰδεσ. πατὴρ Jean Franceschi καθηγ. τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ρώμης, αἰδ. Phillips γραμματεὺς τῆς βασιλικῆς ἀστρονομικῆς Ἑταιρίας τοῦ Λονδίνου) ὡς πρὸς τὸ δυνατόν καὶ ὠφέλιμον τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου. «Δυνάμεθα νὰ ἀναμένωμεν, λέγει ἡ παρισινὴ ἐφημερὶς Croix, μὲ πραγματικὸν ἐνδιαφέρον τὰ ἀποτελέσματα τῆς πρώτης ταύτης ἐπαφῆς τῶν ἀνωτάτων ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν μετὰ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν».

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν τριῶν Ἐκκλησιῶν ληφθεῖσα ἀπόφασις ἔχει οὕτω:

α) Ἀπὸ αὐστηρᾶς δογματικῆς ἀπόψεως ὅσον ἀφορᾷ τὸν πάγιον ἑορτασμὸν τοῦ Πάσχα καὶ ἄλλα γενικὰ ζητήματα ἡ διαρρύθμισις τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου δὲν προσκρούει εἰς ἀνυπερδλήτους δυσχερείας.

β) Κατὰ τὴν γνώμην ὅλων οὐδεμία μεταρρύθμισις τοῦ ἡμερολογίου καὶ κυρίως οὐδεμία ἀπόφασις σχετικὴ πρὸς τὸν πάγιον (ἀκίνητον) ἑορτασμὸν τοῦ Πάσχα εἶναι πρακτικῶς ἐπιθυμητὴ χωρὶς νὰ προϋποθέτῃ συμφωνίαν μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐνδιαφερομένων θρησκευτικῶν Ἀρχῶν.

γ) Αἱ τῶν ὑπαρχουσῶν παραδόσεων μεταβολαὶ τὰς ὁποίας συνεπάγεται πᾶσα μεταρρύθμισις τότε μόνον εἶναι δικαιολογήσιμοι καὶ ἀποδεκταὶ ὅταν σαφῶς ζητῇ αὐτὰς ἡ κοινὴ γνώμη πρὸς τὸν σκοπὸν βεβαίως βελτιώσεως τοῦ δημοσίου βίου καὶ τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων.

Ἡ παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἐθνῶν ἐπιτροπὴ τῶν συγκοινωνιῶν καὶ τῶν διαμετακομίσεων διώρισε ὑποεπιτροπὴν πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος ἀποτελουμένην ὑπὸ τῶν προειρημένων ἀντιπροσώπων τῶν Τριῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν κ.κ. Bigourdan διασήμεου ἀστρονόμου τῆς Γαλλίας καὶ τοῦ Booth προέδρου τοῦ διευθυνοῦς ἐμπορικοῦ ἐπιμελητηρίου.

† ὁ Σ. Γ.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΤΗΣ ΔΙΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΙΛΙΑΣ

Ἡ Ἑκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια οὐχὶ ἄποξ κατέστησε τοὺς ἀναγνώστας αὐτῆς ἐνημέρους τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Παγκοσμίου Συνδέσμου τῆς διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν προαγωγῆς διεθνoῦς φιλίας. Ἡ ἐκτελεστικὴ Ἐπιτροπεία τοῦ Συνδέσμου τούτου ἐπέτρεψεν ἐν Ζυρίχῃ

τὴν ἐκδοσιν τοῦ διεθνoῦς δελτίου, τοῦ ὁποίου ὁ πρῶτος ἀριθμὸς περιέχει λεπτομερεῖς πληροφορίας περὶ τῆς κατὰστάσεως τῶν Ἐκκλησιῶν Φιλανδίας καὶ Λιθουανίας. Ἡ δημοσίευσις τοῦ διεθνoῦς δελτίου γίνεται εἰς τρεῖς γλώσσας, γαλλικὴν, ἀγγλικὴν καὶ γερμανικὴν.

Τὰ ἀφορῶντα τὴν Φιλλανδικὴν καὶ Λουθηρανικὴν Ἐκκλησίαν συνετέθησαν καὶ ἀληγγέλησαν ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Jaakko Gummerus τῇ 24 Μαρτίου 1923. Ἡ γαλλικὴ μετάφρασις, τὴν ὁποίαν ἔχομεν ὑπ' ὄψιν, ὀφείλεται εἰς τὴν κ. Ἀνναν Σεξεκονόλ.

Ὁ εἰρημένος ἐπίσκοπος ὁμιλεῖ περὶ τῆς παρὰ τοῖς Φιλλανδοῖς διαδόσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ (XII αἰῶνα) καὶ περὶ τῆς διὰ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας ἐπικοινωνίας τῆς Φιλλανδίας μετὰ τῆς Ἀγγλίας, τῆς Σουηδίας καὶ τῆς λοιπῆς Εὐρώπης. Κατόπιν γίνεται μνεία περὶ τῆς εἰσχωρήσεως εἰς Φιλλανδίαν τῆς Λουθηρανικῆς μεταρρυθμίσεως ἰδίᾳ διὰ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ Μιχαήλ Ἀγρικόλα μαθητοῦ τοῦ Λουθήρου καὶ τοῦ Μελάγχθονος. Μετὰ ταῦτα ἀναπτύσσονται διὰ βραχέων ἡ εὐεργετικὴ ἀπὸ ἐκπαιδευτικῆς καὶ ἠθικῆς ἀπόψεως ἐπὶ τῶν Φιλλανδῶν ἐπίδρασις τῆς μεταρρυθμίσεως. Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΘ'. αἰῶνος ὁ ἐκ Σκωτίας Jhon Paterson ἵδρυσεν τὴν Φιλλανδικὴν βιβλικὴν ἐταιρίαν, διὰ τῆς ὁποίας «ἡ ἱερὰ βίβλος περιήλθεν εἰς τὰς χεῖρας τοῦ λαοῦ». Ἐντεῦθεν προήλθεν ἡ μεγάλη θρησκευτικὴ ἀφύπνισις, μνητὴς τῆς ὁποίας

ὑπῆρξεν «ὁ προφήτης τῆς ἐρήμου» Sparr Ruotsalainen· ἡ ἀφύπνισις αὕτη ἔφερε χαρακτηριστὰ εὐσεβιστικὸν (pietisme, ἐκηρύσσετο ἡ ἀνάγκη τῆς μετανοίας, ἡ συναισθησις τῆς ἁμαρτίας, ἡ πρὸ τοῦ Θεοῦ ταπεινώσις κλπ.). Βραδύτερον ἐνεφανίσθησαν ἐν Φιλλανδίᾳ αἱ αἱρέσεις τῶν Μεθοδιστῶν καὶ τῶν Βαπτιστῶν καὶ ἀπὸ 30 ἐτῶν ὑφίσταται καὶ ὁ λεγόμενος «Στρατὸς τῆς Σωτηρίας» (Salvation army). Καὶ ἄλλας μικρὰς αἱρέσεις ἀπάριθμεῖ ὁ συντάκτης τῆς ἐκθέσεως ἐπίσκοπος. Ἐρχόμενος εἰς τὴν διήγησιν τῆς συγχρόνου θρησκευτικῆς καταστάσεως τῶν Φιλλανδῶν σημειοῖ ὅτι μέγα μέρος τοῦ Φιλλανδικοῦ ἔθνους ἀπεσπάσθη καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας. «Ἡ Φιλλανδικὴ Ἐκκλησία, λέγει, δὲν κατενόησε πάντοτε ἐγκαίρως τὰς ἀπαιτήσεις τῆς καταστάσεως οὔτε ἠδυνήθη νὰ προσδώσῃ νέαν κατεύθυνσιν εἰς τὰς ἐνεργείας τῆς καὶ δὲν θὰ ἦτο δύσκολον νὰ σημειώσῃ τις ἐλλείψεις καὶ παραλείψεις δυναμένας νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν».

(ἔπεται συνέχεια)

† Ὁ Σ. Γ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ι. ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἀνεγνώσθη αἰτήσεις τοῦ Παν. Μηλίτου Χαλδίας κ. Βασιλείου ἐξ Ἀλεξανδρείας, δι' ἧς ὑποβάλλων παραιτήσιν ἀπὸ τῆς Μητροπόλεως Χαλδίας αἰτεῖται ὅπως δοθῇ αὐτῷ ἡ κανονικὴ ἀπόλυσις αὐτοῦ ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κων]πόλεως. Ἐν συναφείᾳ ἀνεγνώσθη καὶ τηλεγράφημα τοῦ Σεβ. Ἀρχ]που Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς κ. Ἀλεξάνδρου καταγγέλλοντος ὅτι ὁ Πανιερ. Μηλίτης Χαλδίας κ. Βασίλειος ἀφίκετο εἰς Ἀμερικὴν. Ληφθέντος ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ Παν. Μηλίτης Χαλδίας κ. Βασίλειος ἀνεχώρησεν εἰς Ἀμερικὴν ἄνευ προηγουμένης ἀδείας τῆς Ἐκκλησίας Συνδικῇ ἀποφάσει ἐτέθη εἰς ἀργίαν πάσης ἱεροπραξίας καὶ διετάχθη ὅπως ἀμέσως ἐπανέλθῃ εἰς Ἀθήνας, ἀπερρίφθη δὲ καὶ ἡ αἰτήσις αὐτοῦ περὶ παραιτήσεως καὶ ἀπολύσεως ὡς ὅλως παράτυπος.

— Ἀνεγνώσθη γράμμα τοῦ Μακαριωτ. Μητρ]λίτου Ἀθηνῶν κ. Χρυσοστόμου γνωρίζοντος ὅτι ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου θὰ ἀποφανθῇ ἡ ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Πρόκειται περὶ τῶν ἄλλων ἀποφάσεων τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου, διότι περὶ τῆς

διαρρυθμίσεως τοῦ Ἡμερολογίου προλαβόντως ἡ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἡ συνελθοῦσα κατὰ τὸν παρελθόντα Ἀπρίλιον διασκεφθεῖσα ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐδήλωσεν ὅτι θὰ ἀποδεχθῇ τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου.

— Ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ ἐν Βουκουρεστίῳ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ι. Σκριμπάν πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον τῆς Ἱ. Συνόδου ἐγνώσθη ὅτι ἐπειδὴ ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας ἀργεῖ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρι τῆς 1ης Ὀκτωβρίου καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν θὰ εἶναι δυνατόν πρὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης νὰ ἀποφανθῇ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου δὲν θὰ κατορθωθῇ τὸ νέον Ἐκκλησιαστικὸν Ἡμερολόγιον νὰ ἐφαρμοσθῇ ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου ἀλλ' ὅτι θὰ δεῖσῃ νὰ ἀναβληθῇ ἐπὶ ἓν ἔτος.

— Προτάσει τοῦ Σεβ. Μηλίτου Φιλιππουπόλεως κ. Βενιαμὶν ἐνεκρίθη ὅπως μετὰ τὸ πέρας τῆς ἀνατεθείσης τῇ Ἐλλογιμωτάτῳ κ. Δ. Αἰγινήτῃ Διευθυντῇ τοῦ Ἀστεροσκοπείου Ἀθηνῶν ἐντολῆς παρὰ τῇ Κοινωνίᾳ τῶν Ἐθνῶν περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ Ἡμερολογίου ἀπονεμηθῇ αὐτῷ, ἀνδρὶ δοκίμῳ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ, πολυτίμους δὲ παρασχόντι τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑ-

πηρεσίας, κατάλληλον ὀφφίκιον ὡς ὀφειλομένη αὐτῷ δικαία ἠθικὴ ἀμοιβή.

ΤΕΛΕΤΑΙ καὶ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Ἐπὶ τῇ τελέσει ἰδιωτικοῦ μνημοσύνου ἐλειτούργησε τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ὁ Σεβ. Μηλίτης Φιλίππουπόλεως κ. Βενιαμίν, τὸν δὲ θεῖον λόγον ἐκήρυξεν ὁ Μ. Ἱεροκλήρυς τοῦ Οἴκ. Θρόνου καὶ Κατηχητῆς Αἰδεσιμολ. κ. Στέφανος. Ἐν τῷ ἀγίῳ Βήματι παρίστατο ὁ Προεδρεύων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Σεβ. Μητρολίτης Καισαρείας κ. Νικόλαος.

Τὴν δὲ παρελθοῦσαν Παρασκευὴν ἑορτὴν τῶν Γενεθλίων τῆς Θεοτόκου ὁ Προεδρεύων τῆς Ἱ. Συνόδου ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ.

— Ὁ προεδρεύων τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Μητροπολίτης Καισαρείας κ. Νικόλαος συνοδευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀρχοντος Καποῦ Κεχατζᾶ κ. Ἀ. Οἰκιάδου ἐπεσκέφθη τὴν Α. Μ. τὸν Χαλίφην, τὸν ὅποιον καὶ συνεχάρη ἐκ μέρους τῆς Ἱ. Συνόδου ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῶν γενεθλίων Αὐτοῦ.

— Τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ὁ Σεβ. προεδρεύων ἐπεσκέφθη τὰ Ἐθνικὰ Φιλ. Καταστήματα ὡς Πρόεδρος αὐτῶν.

— Εἰς τὸ ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἀγ. Ἰωάννου τῶν Χίων ἐν Γαλατᾷ τελεσθὲν μνημόσυνον ὑπὲρ τῆς οἰκογενείας Σκυλίτση ἀπὸ μέρους τῆς Ἱ. Συνόδου παρέστη ὁ Ἀρχιδιακονεύων Πανος. Ἀρχιμ. κ. Καλλίνικος.

Τὸν ἑορτάσαντα τὴν ἐπέτειον τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν Παν. Μητρολίτην Μαρωνείας κ. Ἀνθιμον τηλεγραφικῶς συνεχάρη ἡ ἀγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος.

Ἡ ἀγία καὶ ἱερὰ Σύνοδος τηλεγραφικῶς ἐπίσης συνεχάρη καὶ τοὺς σήμερον ἄγοντας τὴν ἐπέτειον τοῦ ὀνόματος αὐτῶν Παν. Μητρολίτας Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Ἰωακείμ, Ἰμβρου κ. Ἰωακείμ, Καστορίας κ. Ἰωακείμ, Βελεγράδων κ. Ἰωακείμ καὶ Σερβίων καὶ Κοζάνης κ. Ἰωακείμ.

Τοὺς δὲ Σεβ. Μητρολίτας Κορυτσᾶς κ. Ἰωακείμ καὶ Αἴνου κ. Ἰωακείμ ἐπίσης σήμερον ἄγοντας τὴν ὀνομαστικὴν αὐτῶν ἑορτὴν ἐπεσκέφθη αὐτοπροσώπως ὁ Σεβ. Προεδρεύων,

* * *

Φιλόμεντος δωρεᾶ.— Ἀγγέλλεται ἐκ Ρόδου ὅτι ὁ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἐμπορευόμενος Μιχ. Καζούλλης ἐπισκεφθεὶς μετὰ πολυετῇ ἀπουσίᾳ τὴν γενέτειράν του Ρόδον καὶ πληροφορηθεὶς ὅτι τὰς Σχολὰς βαρύνει ἔλλειμα ἐξ 29.000 λιρετῶν, προσεφέρθη νὰ καλύψῃ αὐτὸ διὰ δωρεᾶς τῆς μητρὸς αὐτοῦ Βαλασσῆς Σ. Καζούλλης ἴσου ποσοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν Σχολῶν. Ἡ Ἐφορία τῶν Σχολῶν ἀνεκήρυξε τὴν κ. Βιλασσῇ Καζούλλῃ Εὐεργέτιδα τῶν Σχολῶν Ρόδου.

ΕΠΑΝΟΡΘΩΣΙΣ

Ἐν τῷ ὑπ' ἀριθμὸν 25 καὶ ἡμερομηνίαν 7 Ἰουλίου ἐ. ἔ. φύλλῳ τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας καὶ ἐν σελίδι 243 ἐδημοσιεύθη βιβλιογραφικὸν δελτίον, ἐν ᾧ γίνεται λόγος περὶ τοῦ ἔργου τοῦ αἰδεσιμωτάτου FRANK GAVIN καθηγητοῦ τῆς νέας διαθήκης ὑπὸ τὸν τίτλον «ἀπόψεις τινὲς τῆς συγχρόνου ὀρθοδόξου Ἑλληνικῆς σκέψεως». Λόγον ποιούμενοι περὶ τῶν ἑλληνορθοδόξων συγγραφέων, ἐφ' ὧν στηριζόμενος συνέγραψε τὸ βιβλίον τοῦ ὁ κ. GAVIN ἐλησμονήσαμεν νὰ σημειώσωμεν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐντιμολογ. Ἀρχοντος Μ. Πρωτεκδίκου κ. Γ. Παπαδοπούλου, τοῦ ὁποίου ρητῶς ἀναφέρει τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ Σύγχρονος Ἱεραρχία» σύγγραμμα.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΕΡΚΩΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

ΚΛΗΣΙΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 251

Ἐνώπιον τοῦ ἐν Θεραπείῳ ἐδρεύοντος Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Δέρκων καλεῖται ὅπως αὐτοπροσώπως ἢ διὰ πληρεξουσίου ἐμφανισθῇ κατὰ τὴν δικάσιμον τῆς Πέμπτης 20 Σεπτεμβρίου 1923 ὥρα 2 μ. μ. ὁ Ἀντώνιος Γιουρεβίτς, ὀρθόδοξος, διδάκτωρ τῆς ἱατρικῆς, ὑπήκοος Ρῶσος, τανῦν ἀγνώστου διαμονῆς, ὡς ἐναγόμενος ὑπὸ τῆς συζύγου του Ξένιας Α. Γιουρεβίτς, τὸ γένος Γεωργίου Μάρκοβιτς, ὀρθοδόξου, ἀνευ ἐπαγγέλματος, ὑπηκόου Ρωσίδος, ἐπὶ διαζεύξει. Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως του κατὰ τὴν ὥς ἄνω ἡμέραν, ὥραν καὶ τόπον δικασθῆσεται ἐρήμην.

Ἡ παροῦσα κλῆσις δημοσιευθήσεται δις κατὰ συνέχειαν εἰς τὰς ἐν Κων]πόλει ἐκδιδόμενας ἑφημερίδας «Ἑκκλ. Ἀλήθεια» καὶ «Presse du Soir».

Ἐν Θεραπείῳ τῇ 29 Αὐγούστου 1923.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.) † Ὁ Δέρκων Καλλένικος

Ὁ Γραμματεὺς

(ὑπογρ.) Ἀρχιμ. Λεόντιος

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον αὐθημερόν.

Ὁ Γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Λεόντιος

Υπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

Ἐν Κ)πόλει τῇ 29 7]βρίου 1923

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ὁ Μητροπολίτης Ρόδου ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ (Πρόεδρος)

Β. Α. ΜΥΣΤΑΚΙΔΗΣ, ἀντιπροσ. μέλος Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου

Ὁ Πρωτοσυγκελλεύων Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ Ἀρχιγραμματεὺς
τῆς Ἱ. Συνόδου (Ταμίας)

Διάκονος ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ (Γραμματεὺς)

Ἀρχισυντάκτης, Ἐπίσκοπος Σκοπέλου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

Η ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τὸ νέον ἐν Τουρκίᾳ πολιτειακὸν καθεστῶς καὶ ἰδιαίτερος ἡ ἀπογύμνωσις τοῦ Χαλιφάτου ἀπὸ τῆς κοσμικῆς του ἐξουσίας καὶ τινες δηλώσεις μελῶν τινῶν τῆς ἐν Λωζάνῃ Τουρκικῆς ἀντιπροσωπείας ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς τὸ νὰ σχηματισθῇ παρὰ τισιν ἡ πεποίθησις ὅτι ἐν Τουρκίᾳ ὑπάρχει χωρισμὸς Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας. Ἀλλην συνέπειαν τοῦ συμπεράσματός των τούτου ἐξάγουσιν, ἣτις εἶναι ἡ ἑξῆς:

Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις ἀγνοεῖ καὶ θὰ ἀγνοῇ τὸ Πατριαρχεῖον. Ἐν πρώτοις παρατηροῦμεν ὅτι ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη Κυβέρνησις δὲν ἀγνοεῖ καὶ δὲν θέλει καὶ δὲν ἡμπορεῖ μάλιστα νὰ ἀγνοῇ καὶ ἐν οἷονδήποτε Σωματεῖον ἢ μίαν οἰανδήποτε συντεχνίαν ἔστω καὶ τὴν ἀσημοτέραν. Καὶ διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀσύμφορον ταύτην ἄγνοιαν ἐθέσπισε νόμον περὶ σωματείων

καὶ συντεχνιῶν. Κατὰ μείζονα λοιπὸν λόγον δὲν θέλει νὰ ἀγνοῇ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον παραμεῖναν ἐνταῦθα κατόπιν ἀποφάσεως φερούσης διεθνῇ [χαρακτῆρα. Ἀλλὰ καὶ ὁ τοιοῦτος χαρακτῆρ τῆς ἐν Κων]πόλει παραμονῆς τοῦ Πατριαρχείου ἐὰν ἔλειπεν ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ἐκείνῃ δὲν θὰ ἡγνόει τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον· θᾶπτον ἢ βράδιον θὰ ἐκανόνιζε τὰς πρὸς τὸ Πατριαρχεῖον σχέσεις της ἐπὶ τῇ βάσει νομικῶν τινῶν διατάξεων. Ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου ὡς γνωστὸν τῷ 1905 συνετελέσθη ὁ χωρισμὸς Ἐκκλησίας καὶ πολιτείας αἱ ἐκκλησίαι ὑπῆχθησαν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν «συλλόγων λατρείας» (*Associations cultuelles*). Ἀλλ' ἐν Γαλλίᾳ μέχρι τοῦ ἔτους ἐκείνου ἡ Καθολικὴ (Χριστιανικὴ) θρησκεία ἦτο ἡ ἐπίσημος θρησκεία τοῦ Κράτους. Ἀπὸ τοῦ 1905 τὸ Κράτος ἐκηρύχθη

ἄθεον, *Etat sans Dieu*. Μ' ὄλον τοῦτο, ὡς ἤδη ἐσημειώσαμεν, ἡ Γαλλικὴ Κυβέρνησις δὲν ἡγνόμεναι καὶ δὲν ἀγνοεῖ τὴν Καθολικὴν Ἐκκλησίαν, ἐσχάτως ἀνασυνέδεσε μάλιστα καὶ διπλωματικὰς σχέσεις μετὰ τοῦ Πάπα ἀποστείλασα καὶ πρεσβευτὴν παρὰ τῇ Ἀγίᾳ Ἐδρᾷ.

Ἐν Τουρκίᾳ τὸ Χαλιφάτον ἀπεψιλώθη τῆς πολιτικῆς τοῦ ιδιότητος καὶ τὸ τοιοῦτον εἶναι ἐν μέγα βῆμα πρὸς ἀπολλαγὴν ἀπὸ τῆς θεοκρατίας. Ἡ Μουσουλμανικὴ ὁμῶς θρησκεία ἐξακολουθεῖ νὰ ὑφίσταται ὡς ἐπίσημος θρησκεία τοῦ Κράτους. Ἐκτὸς τούτου ἡ ἰσχὺς τοῦ Σεριάτ παραμένει ἀναλλοίωτος. Τούτων οὕτως ἐχόντων οἱ ὁμιλοῦντες περὶ χωρισμοῦ θρησκείας καὶ Κράτους δὲν ἐκφράζουσι τι τὸ πραγματικῶς ὑπάρχον. Ἐὰν ἐννοοῦσι τὸν χωρισμὸν τῆς χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ἰδιαιτέρως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀπὸ τῆς Τουρκικῆς πολιτείας καὶ τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές. Ἡ Χριστιανικὴ Ἐκκλησία οὐδέποτε ἦτο ἡνωμένη μετὰ τῆς Τουρκικῆς πολιτείας, ὅφ' ἦν ἔννοια ἡ ἔνωσις αὕτη ὑφίσταται ἐν Ἰσπανίᾳ, ἐν Ἑλλάδι καὶ ἄλλαχοῦ. Ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις συνεδέετο νομικῶς μετὰ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διὰ «μπερατίων» «αὐτοκρατορικῶν ἱρατέδων» «Χάτι-Σεριφίων» Ἐθν. Κανονισμῶν περιβεβλημένων κυβερνητικὸν κῦρος καὶ ἄλλων τοιούτων. Μεταξὺ Πατριαρχείου καὶ Τουρκικῆς Κυβερνήσεως ὑπῆρχε νεῖδός τι Κοινοῦ, συμφώνου, τὸ ὁποῖον ἀπέρρεεν ἐκ τῆς ἰδιαιτέρας καὶ θρησκευτικῶς ἀλλοτριᾶς ὑποστάσεως τῆς Τουρκικῆς Μουσουλμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ὁρθοδόξου Χριστιανικοῦ Πατριαρχείου.

Σήμερον συνεπεία τῆς ἀλλαγῆς τῶν συνθηκῶν τοῦ κοινωνικοῦ βίου τῶν ἐν Τουρκίᾳ χριστιανῶν, ἀλλαγῆς προελθούσης ἐξ ἄλλων γενικωτέρων ἐν τῷ κόσμῳ μεταβολῶν, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον στηρίζεται ἐπὶ βάσεων νέων ἢ καλλίτερά νὰ εἴπω ἐπανέρχεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀρχικὴν ὑψηλὴν θρησκευτικὴν καὶ ἠθικὴν ἀποστολὴν του. Ὡς

ἐκ τούτου μεταβάλλονται καὶ αἱ πρὸς τὴν Τουρκικὴν Κυβέρνησιν σχέσεις αὐτοῦ, τροποποιεῖται τρόπον τινὰ τὸ κοινοῦ ἀλλὰ δὲν καταργεῖται τελείως.

Τούτου ἔνεκα ἡ ἀνασύνδεσις τῶν μετὰ τῆς Τ. Κυβερνήσεως σχέσεων τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου παρουσιάζεται ὑπὸ τινα ἔποψιν ὡς ὀργανικὴ ἀνάγκη. Ἀφ' οὗ δὲ ἡ παρουσία αὐτοῦ ἐν Κων]πόλει ὡς ὑπεστηρίχθη καὶ ἐν τῇ Συνδιάσκεψει τῆς Λωζάνης εἶνε ἠθικῶς ὠφέλιμος διὰ τὸ κράτος οὐδεμία ἀμφιβολία ὑπάρχει ὅτι ἡ Τ. Κυβέρνησις πειθομένη ὅτι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον βαδίζει κατὰ γράμμα συμφώνως πρὸς τὰ ἐν Λωζάνῃ ἀπαφασισθέντα ἀμέριστον θὰ παράσχη εἰς αὐτὸ τὴν ἠθικὴν καὶ νομικὴν προστασίαν αὐτῆς.

Ἡ ἐλευθερία ἡ διὰ τῶν νέων ἀνδρῶν τῆς Τουρκίας εἰσαχθεῖσα εἰς τὴν χώραν ταύτην οὐδαμῶς εὐρίσκεται ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἐν λόγῳ προστασίαν ἀφοῦ τὸ τοιοῦτον συμβαίνει καὶ εἰς τὰ πλέον φιλελεύθερα Εὐρωπαϊκὰ Κράτη καὶ ὑπὸ τῆς συνθήκης τῆς Λωζάνης ἐμμέσως προβλέπεται.

Εἴμεθα πεπεισμένοι ὅτι, ὅσον οὐπω ἀνανεοῦμένων μετὰ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως τῶν σχέσεων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, θὰ πραγματοποιηθῶσι τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ γραφόμενα.

† Ὁ Σκοπέλου Γεννάδιος

ΓΝΩΜΑΙ

Παραδίδονται πολλάκις καὶ δίκαιοι εἰς χεῖρας ἀσεβῶν, οὐχ' ἵνα ἐκεῖνοι τιμηθῶσιν, ἀλλ' ἵνα οὗτοι δοκιμασθῶσι περιφροσύνως.

Ὁ μὲν γὰρ κακὸς τάχιστα ἂν καταγνοίῃ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ· ὁ ἀγαθὸς δὲ τοῦ κακοῦ ραδίως.

Μὴ γὰρ οὐκ ἐπιβλέπει τὴν στένωσιν ὁ θεός; ἔχει τὴν τροφὴν ἐν χερσὶ, καὶ ἀναβάλλεται τὴν δόσιν, ἵνα σοῦ δοκιμάσῃ τὸ βέβαιον.

(Βασιλείου τοῦ Μεγάλου)

ΤΟ ΖΗΤΗΜΑ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΥ ΕΝ ΤΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΕΙ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ

Τὰ σχετικὰ πρὸς τὸ ἄνω ζήτημα Πρακτικὰ τῆς συνεδρίας

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Ὁ κύριος Βενιζέλος ἐλπίζει ὅτι ἡ Τουρκικὴ Ἀντιπροσωπεία ἐνώπιον τῆς προτάσεως τοῦ Λόρδου Κούρζων, εἰς τὴν ὁποίαν τελείως προσχωρεῖ, δὲν θὰ ἐμμείνη ζητοῦσα τὴν ἐκ τῆς Κων]πόλεως ἀπομάκρυνσιν τοῦ τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων ἀποψιλουμένου Πατριαρχείου. Ἡ διατήρησις του ἄλλως τε εἶναι καὶ πρὸς ὄφελος αὐτῆς ταύτης τῆς Τουρκίας, διότι δὲν εἶναι ἄμμοιρον συμφέροντος διὰ τὴν Κων]πολιν τὸ νὰ διαμένῃ αὕτη ἔδρα τοῦ Ἀρχιεποῦ τῆς ὀρθοδόξου Ἑκκλησίας. Ἐν τέλει ἡ Ἑλληνικὴ ἀντιπροσωπεία δηλοῖ ὅτι εἶναι ἐτοιμὴ ὅπως, ἐν ἡ περιπτώσει ἡ Τουρκικὴ ἀντιπροσωπεία ἀποδεχθῇ τὴν πρότασιν τοῦ Λόρδου Κούρζων, ἐνεργήσῃ κατὰ τρόπον τοιοῦτον ὥστε νὰ διευκολύνῃ τὴν ἀποχώρησιν τοῦ νῦν Πατριάρχου.

Κατόπιν ἔπονται διάφορα σχετικὰ πρὸς τοὺς πολιτικοὺς αἰχμαλώτους (ὁμήρους) τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν κλπ.

Μετὰ ταῦτα ὁμιλεῖ ὁ Ἰσμετ πασᾶς. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τοῦ Πατριαρχείου ὁ Ἰσμετ πασᾶς λαμβάνει ἐνώπιον τῆς συνδιασκέψεως σημειώσιν τῶν δηλώσεων καὶ τῶν πανηγυρικῶν βεβαιώσεων, τὰς ὁποίας ἔδωκαν πρὸ ὀλίγου αἱ τε σύμμαχοι ἀντιπροσωπεῖαι καὶ ἡ ἑλληνικὴ, κατὰ τὰς ὁποίας τὸ Πατριαρχεῖον οὐδαμῶς θὰ ἀσχολῇται μὲ ὑποθέσεις πολιτικῆς καὶ διοικητικῆς φύσεως, καὶ θὰ περιορισθῇ εἰς τὸ πεδῖον τῶν καθαρῶς θρησκευτικῶν ὑποθέσεων.

Ὁ Ἰσμετ πασᾶς ἀπαντῶν εἰς δευτερευούσας τινὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Βενιζέλου παρατηρεῖ ὅτι τὰ δίκαια τῶν μειονοτήτων ἔκανο-

νίσθησαν διὰ σχετικῶν πρὸς αὐτὰ διατάξεων τοῦ μελετηθέντος ἤδη τμήματος τῆς Συνθήκης. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ τῆς Κ]πόλεως ἀπομάκρυνσιν τοῦ Πατριαρχείου, τὸ τοιοῦτον προὔταθῃ ὑπὸ τῶν Τούρκων ὅταν ἐπρόκειτο περὶ τῆς ἐκ τῆς ἀνταλλαγῆς ἐξαιρέσεως τῶν ἑλλήνων τῆς πόλεως ταύτης, ὁ Ἰσμετ πασᾶς διὰ νὰ δώσῃ μίαν μεγίστην ἀπόδειξιν τῶν συμβιβαστικῶν διαθέσεων τῆς ἥς προΐσταται ἀντιπροσωπείας ἀπολύει τὴν πρότασιν ταύτην (περὶ ἀπομακρύνσεως τοῦ Πατριαρχείου) ὑφ' οὓς ὅρους εἶπε πρὸ ὀλίγου καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τῶν διαβεβαιώσεων, ὧν ἔλαβεν ἥδη σημειώσιν.

Ὡς πρὸς τὴν δήλωσιν διὰ τῆς ὁποίας ὁ Πασᾶς ἐπέρανε τὴν ἐκθεσιν του, λέγει ὁ Λόρδος Κούρζων ὅτι εἶναι πολὺ εὐτυχὴς παρατηρῶν τὸ πνεῦμα ὑφ' ὃ ἐδέχθη ὁ πρόεδρος τῆς ἀντιπροσωπείας τὰς προταθείσας προτάσεις του. Εἶναι βέβαιος ὅτι ἡ ἐπιτροπὴ πληροφορήθη μετὰ τῆς μεγαλητέρας ἱκανοποιήσεως ὅτι ἡ Τουρκικὴ ἀντιπροσωπεία ἀποσύρει τὴν σχετικὴν πρὸς τὴν ἐκ τῆς Κων]πόλεως ἀπομάκρυνσιν τοῦ Πατριάρχου πρότασιν της. Εἶναι πεπεισμένος ὅτι ὅχι μόνον θὰ γίνῃ μετὰ χαρᾶς δεκτὴ ἐκ μέρους τῆς συνδιασκέψεως ἀλλὰ καὶ ὅτι θὰ προξενήσῃ λίαν σημαντικὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸν κόσμον καὶ ὅτι θὰ διευκολύνῃ τὸ ἔργον ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἡ Συνδιάσκεψις ἀφιερῶι τὰς προσπάθειάς της.

Ὁ κ. Βενιζέλος εἶναι βέβαιος ὅτι μετὰ τὸν διακανονισμόν ζητήματος τόσοσιν σπουδαίου ὅσον τὸ πατριαρχικόν, ἡ ὑποεπιτροπὴ δὲν θὰ δοκιμάσῃ πλέον οὐδεμίαν δυσκολίαν πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ συνόλου τῶν ἐργασιῶν της.

ΝΕΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΤΥΧΩΝΟΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΛΗΡΟΝ & ΤΟΝ ΛΑΟΝ

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Νῦν πανηγυρικῶς καὶ εἰς ἐπήκοον πάντων

ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ τούτου ἄμβωνος βεβαιοῦμεν διὰ πᾶσαι αὗται αἱ τόσοσιν κατηγορηματικαὶ δηλώ-

σεις αὐτῶν περὶ συμφωνίας μεθ' ἡμῶν καὶ μεταβιβάσεως ὑφ' ἡμῶν τῶν δικαιωμάτων καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ Πατριάρχου τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας εἰς τὴν Ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν Διοίκησιν τὴν ἀποτελεσθεῖσαν ἐκ τῶν ἐπισκόπων Ἀντωνίνου καὶ Λεωνίδου καὶ τῶν ἱερέων Ββεδένσκη, Κρασνίτσκη, Καλίνοβσκη καὶ Βελκῶφ, εἶνε ἀπλῶς ψεῦδος καὶ ἀπάτη, καὶ οἱ τὰ ἀπαριθμηθέντα πρόσωπα κατέλαβον τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐξουσίαν δι' ἄρπαγῆς, αὐθαρέτως καὶ ἄνευ οἰασομένης κατὰ τὰ θέσμια τῆς ἡμετέρας Ἐκκλησίας νομίμου ἐξουσιοδοτήσεως.

Κατὰ τῶν τοιούτων ἡ Ἁγία Ἐκκλησία ὀρίζει αὐστηρὰ ἐπιτίμια. Κατὰ τὸν 16ον κανόνα τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου, ὁ ἐπίσκοπος ὁ ἐκκλίνας ἀπὸ τῆς νενομισμένης τάξεως καὶ αὐτοβούλως εἰσπηδήσας εἰς ξένην ἐπαρχίαν καὶ ἐὰν εἴη παρεκλήθη πρὸς τοῦτο ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ καθαιρεῖται τοῦ βαθμοῦ αὐτοῦ διὰ τὸ ἁμάρτημα τῆς παραβάσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν νόμων. Τὰ πρόσωπα δὲ τὰ ἰδρύσαντα τὴν αὐτόκλητον Ἀνωτάτην Ἐκκλησιαστικὴν Διοίκησιν ἐπεβάρυναν τὴν θέσιν αὐτῶν προσέτι διὰ τῆς χειροτονίας ἐπισκόπων εἰς τὰς μὴ νομίμως ἀρπαγείσας ἐπαρχίας, διότι οὕτως ἐτέθησαν ὑπὸ τὴν ποινὴν τοῦ 35ου κανόνος τῶν ἁγ. Ἀποστόλων, ὅστις ἀπειλεῖ διὰ στέρησεως τοῦ βαθμοῦ τόσον τοὺς χειροτονοῦντας ἐν ξένῃ ἐπαρχίᾳ, ὅσον καὶ τοὺς χειροτονουμένους ὑπ' αὐτῶν.

Καὶ πῶς δὲ ἐχρήσαντο οὗτοι τῇ παρανόμως καταληφθείσῃ ὑπ' αὐτῶν ἐκκλησιαστικῇ ἐξουσίᾳ; Οὗτοι μετεχειρίσθησαν αὐτὴν οὐχὶ πρὸς οἰκοδομὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλ' ὅπως ἐνσπείρουν ἐν αὐτῇ τὰ σπέρματα ὀλεθρίου σχίσματος, ὅπως στέρησωσι τῶν ἐδρῶν αὐτῶν τοὺς ὀρθοδόξους ἐπισκόπους τοὺς μείναντας πιστοὺς τῷ ἑαυτῶν καθήκοντι καὶ ἀρνηθέντας νὰ ὑποταχθῶσιν αὐτοῖς, ὅπως καταδιώξωσι τοὺς εὐλαβεστάτους ἱερεῖς, οἵτινες συμφώνως πρὸς τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς κανόνας δὲν ὑπετάγησαν αὐτοῖς, ὅπως ἐγκαθιδρύσωσι πανταχοῦ τὴν

οὕτω καλουμένην Ζῶσαν Ἐκκλησίαν τὴν περιφρονοῦσαν τὸ κῦρος τῆς Οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας καὶ τείνουσαν εἰς τὴν χαλάρωσιν τῆς ἀναγκαίας ἐκκλησιαστικῆς πειθαρχίας, ὅπως κατορθώσωσι τὸν θρίαμβον τῆς ἑαυτῶν μερίδος καὶ βιαίως, μὴ λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν τὴν συνολικὴν ψῆφον πάντων τῶν πιστευόντων, πραγματοποιήσωσιν ἐν τῷ βίῳ τοὺς πόθους αὐτῆς.

Διὰ πάντων τούτων οὗτοι ἀπεχώρισαν ἑαυτοὺς ἀπὸ τοῦ ἐνὸς σώματος τῆς οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐστέρησαν ἑαυτοὺς τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ τῆς παραμενούσης μόνον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ. Τούτου δὲ ἕνεκα καὶ πᾶσαι αἱ διαταγαὶ τῆς μὴ ἐχούσης κανονικὴν διαδοχὴν καὶ παρονόμου ἐξουσίας τῆς διοικήσεως τὴν Ἐκκλησίαν κατὰ τὴν ἀπουσίαν ἡμῶν εἶνε ἄκυροι καὶ ἀνυπόστατοι, καὶ πᾶσαι αἱ πράξεις καὶ τὰ μυστήρια τὰ τελούμενα ὑπὸ τῶν ἐκπεσόντων ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἐπισκόπων καὶ ἱερέων εἰσὶν ἄνευ χάριτος καὶ δὲν ἔχουσιν ἰσχὺν, οἱ ἐκ τῶν πιστευόντων δὲ συμμετέχοντες σὺν αὐτοῖς ἐν τῇ προσευχῇ καὶ τοῖς μυστηρίοις οὐ μόνον ἁγιασμὸν δὲν λαμβάνουσιν, ἀλλ' ὑπόκεινται καὶ εἰς κατάκρισιν διὰ τὴν συμμετοχὴν ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτῶν.

Ἰσχυρῶς ἐσπαράσσετο ἡ καρδίᾳ ἡμῶν, ὅτε μέχρις ἡμῶν ἔφθανον αἱ συγκεχυμέναι εἰδήσεις περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀνωμαλιῶν, τῶν ἀνσφυσισῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μετὰ τὴν ἀπομάκρυνσιν ἡμῶν, περὶ τῆς ἐμφανίσεως καὶ τῆς πάλης τῶν κομμάτων, περὶ τοῦ πνεύματος τῆς κακίας καὶ τῆς διαιρέσεως ἐκεῖ ὅπου ἔπρεπε νὰ πνέῃ τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀδελφικῆς ἐνότητος. Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς ἐν τῷ κελλίῳ ἡμῶν προσευχῆς ἡμεῖς δι' οὐδενὸς ἄλλου μέσου ἠδυνάμεθα νὰ συνεργήσωμεν εἰς τὴν εἰρήνευσιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τὴν ἄρσιν ἐν αὐτῇ τῆς ὀλεθρίας ἔριδος, μέχρις οὗ ἐλάβομεν τὴν ἐλευθερίαν.

Νῦν δὲ ἐξελθόντες ἐκ τῶν τοίχων τοῦ περιορισμοῦ καὶ λαβόντες γνῶσιν λεπτομερῶς τῆς

θέσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων ἐκ νέου ἀναλαμβάνομεν τὰ πρωθιεραρχικά ἡμῶν δικαιώματα τὰ προσωρινῶς μεταβιβασθέντα ὑφ' ἡμῶν τῷ ἐπιτρόπῳ ἡμῶν Μητροπολίτῃ Ἀγαθαγγέλῳ καὶ προβαίνομεν εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ποιμαντορικῶν ἡμῶν καθηκόντων, δεόμενοι θερμῶς τοῦ Δεσπότης τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὅπως δώσῃ ἡμῖν δύναμιν καὶ σύνεσιν πρὸς διευθέτησιν τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ καὶ ἀποκατάστασιν ἐν αὐτῇ τοῦ πνεύματος τῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ταπεινότητος. Συγχρόνως προσκαλοῦμεν πάντας τοὺς ἐπισκόπους, τοὺς ἱερεῖς καὶ τὰ πιστὰ τέκνα τῆς Ἐκκλησίας, οἵτινες ἐν ἐπιγνώσει τοῦ ἑαυτῶν καθήκοντος ἀνδρείως ἔστησαν ὑπὲρ τῆς θεόθεν καθωρισμένης τάξεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, καὶ παρακαλοῦμεν αὐτοὺς ὅπως παράσχωσιν ἡμῖν ἀντίληψιν ἐν τῷ ἔργῳ τῆς εἰρηνεύσεως τῆς Ἐκκλησίας διὰ τῶν συμβουλῶν καὶ τῶν κόπων αὐτῶν, πρὸ πάντων δὲ διὰ τῶν πρὸς τὸν τῶν

πάντων Δημιουργὸν καὶ Προνοητὴν Θεὸν προσευχῶν αὐτῶν. Τοὺς δὲ ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως, ἐν γνώσει ἢ ἐν ἀγνοίᾳ σαλευθέντας ἐν τῷ παρόντι αἰῶνι τῆς πονηρίας καὶ διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς παρανόμου ἐξουσίας ἐκπεσόντας ἀπὸ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἐνότητος καὶ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ, παρακαλοῦμεν ἵνα ἀναγνωρίσωσι τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν, ἀποκαθάρσωσιν ἑαυτοὺς διὰ τῆς μετανοίας καὶ ἐπιστρέψωσιν εἰς τὸν σώζοντα κόλπον τῆς Μιᾶς Οἰκουμενικῆς Ἐκκλησίας.

Ἡ εὐλογία τοῦ Κυρίου εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν, πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν Ἁγίων Πατέρων ἡμῶν Πέτρου, Ἀλεξίου, Ἰωάν, Φιλίππου, Ἐρμογένους, Ἱεραρχῶν Μόσχας καὶ θαυματουργῶν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων τῆς Ρωσικῆς γῆς τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων. Ἀμήν.

Μόσχα, Μονὴ τοῦ Δὸν, 15 Ἰουλίου 1923.

(ὑπ.) Ταπεινὸς **ΤΥΧΩΝ**

Πατριάρχης Μόσχας καὶ πάσης Ρωσσίας

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΙΛΙΑΣ

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Κατόπιν ἀναφέρει περὶ τῆς ὑπάρξεως δύο ἐθνοτήτων ἐν Φιλλανδίᾳ Φιλλανδικῆς καὶ Σουηδικῆς. Αἱ δύο ἐθνότητες ἐνώνονται διὰ τῆς μιᾶς λουθηρανικῆς Ἐκκλησίας*. Μετὰ ταῦτα ἀπαριθμεῖ ὁ ἀγορητὴς τὰ αἷτια, διὰ τὰ ὁποῖα δὲν δύναται ἡ Φιλλανδικὴ Ἐκκλησία νὰ ἐνεργήσῃ τοῦλάχιστον ἐπὶ τοῦ παρόντος τελεσφόρως πρὸς λύσιν τῶν μεγάλων κοινωνικῶν προβλημάτων.

Τὰ αἷτια ταῦτα εἶναι τὰ ἐξῆς:

α) Ἡ ἀπομεμονωμένη γεωγραφικὴ θέσις τῆς Φιλλανδίας καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἀπορρέουσα διὰ τὴν μεγάλην μάζαν τοῦ λαοῦ ἄγνοια τῶν λοιπῶν

Ἐκκλησιῶν, θρησκευτικῶν κοινοτήτων καὶ ἐθνῶν. Ἡ φιλία προϋποθέτει ἀμοιβαίαν γνωριμίαν. Ἐὰν αἱ λοιπαὶ χριστιανικαὶ Ἐκκλησίαι συνάψωσι σχέσεις μετὰ τῆς εὐαγγελικῆς φιλλανδικῆς Ἐκκλησίας τὸ τοιοῦτον θὰ συντελέσῃ εἰς τὸ νὰ καταλάβῃ ἡ τελευταία αὕτη σημαντικώτεραν θέσιν μεταξὺ τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν.

β) Τὸ δεύτερον πρόσκομμα κατὰ τὸν φιλλανδὸν ἐπίσκοπον, συνίσταται εἰς τοῦτο ὅτι ἡ φιλλανδικὴ Ἐκκλησία ὥς ἐκ τοῦ λουθηρανικοῦ χαρακτήρος της ἀποβλέπει μᾶλλον εἰς τὴν ἐσωτερικὴν παρά εἰς τὴν ἐξωτερικὴν ἐνέργειαν. Ἀρμμένει εἰς τὴν σαφήνειαν τῶν ἀρχῶν, εἰς τὴν θεολογικὴν μελέτην τῶν προβλημάτων, εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς διδασκαλίας.

(*) Οὐδεὶς λόγος γίνεται καὶ περὶ τῶν ὀρθοδόξων Φιλλανδῶν διότι οὗτοι συμποσοῦνται εἰς 40 χιλ. (Σ.Σ.Α.)

Ὁ τοιοῦτος χαρακτήρ τοῦ λουθηρανισμοῦ κατὰ τὸν εἰρημένον ἐπίσκοπον κωλύει τὴν μετὰ τῶν λοιπῶν χριστιανικῶν Ἑκκλησιῶν συνεργασίαν ἅτε προαπαιτῶν ὡς ὄρον ἀπαραίτητον βαθείαν δογματικὴν συνεννόησιν. Φρονεῖ ὅτι καὶ τὸ ἐμπόδιον αὐτὸ δὲν εἶναι ἀνυπέρβλητον.

γ) Ἡ τρίτη καὶ τελευταία δυσχέρεια ἔγκειται ἐν τῇ παρούσῃ καταστάσει τοῦ κόσμου. Ὁμιλοῦσι περὶ εἰρήνης, ἐν ᾧ τὰ βαθεῖα αἷτια τῶν ἐρίδων αὐξάνουσι. «Εἶναι δύσκολον εἰς τὴν ἐποχὴν μας ἀφ' ἑνὸς νὰ εἴπῃ τις τὴν ἀλήθειαν

καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ τὴν ἀκούσῃ. Ἡ κατάστασις αὕτη ἐμβάλλει πολλοὺς εἰς σκέψεις ἀπαισιοδόξους. Τὸ ἔργον ἡμῶν ἐν τούτοις πρέπει νὰ προαχθῇ «ἐὰν ἀναγνωρίζοντες τὰς δυσκολίας ἐργαζώμεθα καὶ προσευχώμεθα μετὰ πίστεως, ἐὰν ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ἀγάπη διατελῶσιν ἀχωρίστως ἡνωμέναι».

Τὰ τῆς Λεττονικῆς Ἑκκλησίας ἐξετέθησαν ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου τῆς Εὐαγγελικῆς Ἑκκλησίας K. Irbe.

(ἔπεται συνέχεια)

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ ΕΝ ΕΛΒΕΤΙΑ

Σήμερον ἀκόμη χρησιμοποιοῦν εἰς τὴν Εὐρώπην δύο ἡμερολόγια, τὸ εἰσαχθὲν ὑπὸ τοῦ Ἰουλίου Καίσαρος καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Πάπα Γρηγορίου τοῦ ΙΓ' τοῦ πρώτου ὑστεροῦντος τοῦ δευτέρου κατὰ 13 ἡμέρας. Εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ διαπιστώσωμεν συμφώνως καὶ πρὸς τοῖς στορικὸν Λεξικὸν τῆς Ἑλβετίας ὅτι τὰ ἡμερολόγια ταῦτα προῦκάλεσαν συγκρούσεις καὶ ἔριδας εἰς τὰ καντόνια τῆς ἀρχαίας Ὁμοσπονδίας. Τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ τὴν 25 Φεβρουαρίου 1582. Τὰ καθολικὰ Καντόνια ἀπεφάσισαν εἰς τὸ Βάδεν τὴν 19ην Νοεμβρίου 1583 νὰ υἱοθετήσουν τὸ νέον ἡμερολόγιον ἐξαλείφοντα κατὰ τὸ 1584 τὰς ἡμέρας μεταξὺ τῆς 12ης καὶ 21ης Ἰανουαρίου. Ἡ μεταρρύθμισις τοῦ ἡμερολογίου συνετελέσθη κατὰ τὸν ἐπόμενον μῆνα Ἰούνιον. Τὸ πλεῖστον τῶν Προτεσταντικῶν Καντονίων καὶ τῶν σιγμῶν αὐτῶν δὲν ἀπεδεχθησαν τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον παρὰ κατὰ τὸ ἔτος 1701, τὸ ὁποῖον ἤρχισεν ἐφαρμοζόμενον τὴν 12 Ἰανουαρίου 1701. Ταῦτα ἠκολούθησεν τῷ 1721 ἡ πόλις τοῦ Σαίμ Γκάλλ καὶ τὰ Προτεσταντικὰ τμήματα τοῦ Τόγκεμπουργ τοῦ Γκλάρη καὶ τοῦ Ἀππεντσελ. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἀπεδέχθη τὴν ἡμερολογικὴν μεταρρύθμισιν ἤδη κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα ἀλλὰ προέκνυεν ἐντεῦθεν μία τοιαύτη

σύγκρουσις ὥστε οἱ Προτεστάνται ἐξουσιοδοτήθησαν νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ ἀρχαῖον ἡμερολόγιον. Εἰς τὰς Γκριζόνας (Grisons) τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον εἰσέδυσεν ἤδη ἀπὸ τοῦ 18ου αἰῶνος ἀλλ' ἡ χρῆσις του δὲν ὑπῆρξε γενικὴ παρὰ κατὰ τὸ 1811. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως τὸ ἡμερολόγιον τῆς Δημοκρατίας δὲν ἐτέθη ἐπισήμως ἐν ἰσχύϊ εἰμὴ εἰς τὰς χώρας τὰς κατεχομένας ὑπὸ τῆς Γαλλίας. Ἡ Ἑλβετικὴ Δημοκρατία κατήργησε τὴν 26ην Ἰουνίου 1798 τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον καὶ διέταξε τὴν γενικὴν χρῆσιν τοῦ Γρηγοριανοῦ, μεθ' οὗ θὰ ἡνοῦτο τὸ Γαλλικὸν ἡμερολόγιον, τὸ τελευταῖον τοῦτο δὲν ὑπερίσχυσεν. Ἐν τοῖς τοῖς εἰς τὰ ἡμερολόγια τὰ μέχρι τοῦ ἔτους 1805 ἐκδοθέντα εὐρίσκομεν καὶ τὰ δύο ἡμερολόγια παραπλεύρως Ἡ υἱοθέτησις τοῦ Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου ὑπὸ τῶν Καθολικῶν κατὰ τὸ 1584 προῦκάλεσε μίαν διάστασιν αὐτῶν πρὸς τοὺς Προτεστάντας ὅσον ἀφορᾷ τὰ τότε κοινὰ δικαστήρια. Ὁ καθορισμὸς τῶν ἡμερῶν τῶν ἐορτῶν καὶ τῆς ἀγορᾶς ὑπῆρξε τὸ ἀντικείμενον πολλῶν συζητήσεων, καθ' ἃς οἱ Προτεστάνται καὶ οἱ Καθολικοὶ σφόδρα ἐξηρεθισμένοι ἤρχοντο ἀντιμέτωποι ἀλλήλων. Ἐμφύλιος πόλεμος κατωρθώθη νὰ ἀποτραπῇ χάρις εἰς τὴν μισολάβησιν τῶν οὐδετέρων καντονίων καὶ τοῦ Γάλλου πρε-

σβευτοῦ Φλερί. Μία δικαστικὴ ἀπόφασις ἐπεμβαίνει ἐν τῷ μεταξὺ τὴν 24 Φεβρουαρίου 1585 εἰς τὰ μικτὰ ἀπὸ ἀπόψεως θρησκευτικῆς ὁμολογίας δικαστήρια. Τὸ νέον ἡμερολόγιον ἔπρεπε νὰ ἐφορμοσθῇ. Εἰς τὰ προτεσταντικὰ δικαστήρια τὸ ἀρχαῖον ἐπεκράτει. Ἡ Δίαίτα ἔδει νὰ συγκαλῆται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον. Ὁ Φλερί εὗρισκε τοὺς Καθολικοὺς καὶ τοὺς Προτεστάντας πολὺ σκληροὺς καὶ ἀμεταπίστους ἐν τῇ ἐμμονῇ εἰς τοὺς ἰσχυρισμούς των. Σήμερον τὰ ζητήματα ταῦτα μᾶς φαίνονται ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀ-

ναφέρωμεν εἰς τὸν νοῦν μας ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ὑπῆρχε πλήρης ἀντίδρασις τοῦ Καθολικισμοῦ· οἱ Μεταρρυθμισταὶ ἠννόουν ἀναμφιβόλως τὴν μαθηματικὴν ἀνάγκην τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ ἡμερολογίου ἀλλὰ δὲν ἠδύναντο νὰ συγκατατεθῶσι διότι ὁ νεωτερισμὸς προήρχετο ἐκ τῆς Ρώμης, ἣτις διωργάνου μὲ ὑπομονὴν τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τῆς μεταρρυθμίσεως καὶ προὔκαλει τὴν ἐπέμβασιν τῶν μεγάλων ξένων καθολικῶν δυνάμεων εἰς τὰς ἐσωτερικάς μας ὑποθέσεις.

(ἐξ Ἑλβετικῆς ἐφημερίδος)

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΕΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΙ

Ἡ ἐγκατάστασις τῶν Ἀγγλῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἔθεσεν εἰς κίνησιν ὄχι μόνον τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ τοὺς σιωνιστάς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἱστορικοὺς καὶ ἀρχαιολόγους. Τὸ ἔργον τοῦ Ἀγγλοῦ Charles Warren (1860) συνεχίζεται καὶ συμπληροῦται σήμερον ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ S. Macalister καὶ ὑπὸ τοῦ βοηθοῦ του Garrow Duman.

Τὴν ἐργασίαν τῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἀνασκαφῶν ἀνέλαβε τὸ διὰ τὰς ἐρεῦνας τῆς Παλαιστίνης προωρισμένον Ταμεῖον ἐν συνεταρισμῷ μετὰ τοῦ «Daily Telegraph». Αἱ ἀνασκαφαὶ γίνονται κυρίως εἰς τὴν κορυφὴν «Ὁφελ» (=φρούριον), περὶ τὴν ἀρχαίαν Ἱερουσαλήμ. Ὅτε ὁ ρηθεὶς C. Warren ἀνεκάλυψεν ὑπόγειον σήραγγα (tunnel) τὸ τοιοῦτον ἐθεωρήθη τότε μοναδικόν. Σήμερον ἀνακαλύπτονται πολλοὶ τοιαῦται σήραγγες προϋποθέτουσαι πολιτισμὸν χρόνων παρωχημένων.

Ἡ Ἱερουσαλήμ γνωστὴ ἄλλοτε ὑπὸ τὸ ὄνομα Οὐρουσαλέμ ἦτο ἥδη 2500 ἔτη π. Χ., ἐπὶ τῶν

ἡμερῶν τοῦ γνωστοῦ Τουτανκάμεν, πόλις ὀχυρά. Πρὸ τινων ἐτῶν ἀνεκαλύφθησαν πλάκες ἐξ ἀργίλου ἔχουσαι γράμματα γωνιοειδῆ. Τὰ γράμματα ταῦτα ἐγράφησαν ὑπὸ τοῦ Ἀβδ-Χίμπα διοικητοῦ τῆς Ἱερουσαλήμ ὑπαγομένου ὑπὸ τὸν κυριάρχην τῆς Παλαιστίνης Φαραὼ τῆς Αἰγύπτου Ἀμενχότεπ τὸν Δον τὸν ἐπωνυμούμενον αἰρετικόν.

Αἱ σημεριναὶ ἀνασκαφαὶ παρουσιάζουσιν ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον ἀπὸ ἀπόψεως τῆς ἱστορικῆς ἀκριθείας τῆς Π. Διαθήκης. Οὕτω ἡ ὑπὸ τὸν Ἰωάβ κατάληψις τῆς Ἱερουσαλήμ διασαφηνίζεται διὰ τῆς ἀνευρέσεως ἐνδὸς ὑδραγωγείου (tsinnor). Σπουδαιότεραν ἱστορικὴν σημασίαν κέκτηται ἡ λεγομένη «Ἀκρα» φρούριον, τὸ ὁποῖον ἤκμαζεν ἐπὶ τῆς ἑλληνο-συριακῆς ἐποχῆς (τῶν Ἀντιόχων) Ἡ Ἀκρα αὕτη εὗρίσκετο ἐπὶ τῆς κορυφῆς «Ὁφελ» οὐχὶ μακρὰν τοῦ νοτίου τείχους τοῦ Χαράμ.

† Ο Σ. Γ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ι. ΣΥΝΟΔΟΣ

Τῷ Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Μιχαὴλ Κωνσταντινίδῃ ἐπὶ σχετικῇ αἰτήσῃ αὐτοῦ ἐχορηγήθη τὸ ἀπὸ τοῦ Οἴκου. Θρόνου ἀπολυτήριον αὐτοῦ ἵνα καταταχθῇ

εἰς τὰς τάξεις τοῦ κλήρου τῆς Ἑκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

— Προτάσει τῆς Ἐφορείας τῆς Ἱ. Θεολ. Σχολῆς καὶ ἐγκρίσει τῆς Ἀγ. καὶ Ἱ. Συνόδου κατηργήθη προγυμνασιακὴ τάξις ἐξαιρετικῶς διὰ τὸ ἀρξάμενον

σχολικὸν ἔτος μὴ προσελθόντων μαθητῶν ἔχοντων πλήρη τὰ ἐφόδια διὰ τὴν Βαν Γυμνασιακὴν τάξιν.

— Ὁ Παν. Μητροπολίτης Μηθύμνης κ. Διονύσιος ὑποβάλλει αἴτησιν τοῦ ἐκ τῶν ἱερέων τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ Κωνσταντίνου Ἀδαμαντοπούλου ἐξαιτουμένου ὅπως ἐπιτραπῇ αὐτῷ ἡ σύναψις Βου γάμου. Ἡ αἴτησις δεν ἐλήφθη ἐπὶ τοῦ παρόντος ὑπ' ὅψιν διότι ἡ κατ' ἀρχὴν ὑπὸ τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου ληφθεῖσα σχετικὴ ἀπόφασις δὲν ἔλαβεν εἰσέτι μορφὴν ὁριστικὴν, καθ' ὅσον δὲν ἐλήφθησαν εἰσέτι αἱ ἀναμενόμεναι σχετικαὶ ἀπαντήσεις τῶν Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἑκκλησιῶν.

— Ὑπεβλήθη ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς σχέδιον καταστατικοῦ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὑπὸ τὴν νέαν μορφὴν αὐτοῦ ὡς καθαρῶς ὁρησκευτικοῦ καὶ Ἑκκλησιαστικοῦ Κέντρου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν Λωζάνῃ ἀποφασισθέντων. Τὸ σχέδιον διενεμήθη τοῖς Σεβ. Συνοδικοῖς πρὸς μελέτην.

Κίνησις Ἀρχιερέων.

Τῷ ἐν Ἀθήναις νοσηλευμένῳ Παν. Μητρολίτῃ Ἰμβρου κ. Ἰωακείμ ἐχορηγήθη κατόπιν αἰτήσεως αὐτοῦ δίμηνος παράταξις τῆς ἀδείας πρὸς περίθαλψιν τῆς κλονισθείσης υγείας αὐτοῦ.

— Ἐχορηγήθη τῷ Παν. Μηλίτῃ Κάσου καὶ Καρπάθου κ. Γερμανῷ ἄδεια μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς Βιέννην πρὸς περίθαλψιν τῆς υγείας αὐτοῦ καθὼς καὶ τῷ Παν. Μητροπολίτῃ Ἐλευθερουπόλεως κ. Κωνσταντίνῳ ἄδεια μεταβάσεως αὐτοῦ εἰς Ἀθήνας δι' ἰδιωτικὴν αὐτοῦ ὑπόθεσιν.

ΤΕΛΕΤΑΙ καὶ ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Ὁ Προεδρεύων τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Μητρολίτης Καΐσερη κ. Νικόλαος ἐχοροσιτάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ πατριαρχικῷ ναῷ κατὰ τε τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν καὶ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην ἑορτὴν τῆς Παγκοσμίου Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς ὡς ἄνω χοροστασίας τὸν θεῖον λόγον ἐκήρυξεν ὁ Μ. Ἱεροκῆρυξ τοῦ Οἴκουμ. Θρόνου καὶ Κατηχητῆς Αἰδεσιμολ. κ. Στέφανος.

— Τὸν ἄγοντα τὴν ἐπέτειον τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ Ἀρχοντα Μέγαν Λογοθέτην Σταυράκην Ἀριστάρχην Βένην ἐπεσκέφθη αὐτοπροσώπως ὁ Προεδρεύων τῆς Ἱ. Συνόδου Σεβ. Μητρολίτης Καΐσερη κ. Νικόλαος. Τοὺς δὲ λοιποὺς ἐγκρίτους ὁμογενεῖς συνεχάρη ἡ Α. Σεβ. διὰ τοῦ Τριτεύοντος κ. Αἰμιλιανοῦ.

— Εἰς τὴν ἐν Γαλατῇ τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν γενομένην κηδεῖαν τοῦ ἀειμνήστου Παναγῆ Ραφτοπούλου παρέστη ἐκ μέρους τοῦ Πατριαρχείου ὁ Τριτεύων κ. Αἰμιλιανὸς εἰς δὲ τὴν κατὰ τὴν αὐτὴν ἐν Ταταούλοις γενομένην κηδεῖαν τοῦ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα κλητῆρος ἐργασθέντος ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Χρήστου Παναγιωτίδου ὁ πατριαρχικὸς Διάκονος κ. Γερμανός.

Εἰς τὴν κηδεῖαν τοῦ τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην ἀποβιώσαντος καὶ αὐθιμερὸν κηδευθέντος ἱερέως Ἀλεξάνδρου ἐφημερίου τοῦ ἱεροῦ Ἀγιάσματος Μεφᾶ ἐντολῇ τοῦ Προεδρεύοντος παρέστη ὁ πατριαρχικὸς Διάκονος κ. Γερμανός.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Πρακτικὰ καὶ ἀποφάσεις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πανορθοδόξου Συνεδρίου, (10 Μαΐου-8 Ἰουνίου 1923). Ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἐξετυπώθη ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Τυπογραφείῳ Τόμος ἐκ σελ. 224 περιέχων τὰ πρακτικὰ τῶν συζητήσεων καὶ τὰς ληφθεῖσας ἀποφάσεις τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου. Πᾶσα ἀνατύπωσις αὐτοῦ ἀπαγορεύεται. Ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ περιοδικοῦ «Ἑκκλησία» τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀθηνῶν δημοσίευσις τῶν πρακτικῶν ἐκ τινος ἀνεπισήμου ὅλως σχεδίου ὅλως ἰδιωτικὴ οὖσα, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ καθ' ὅλα ἀκριβής.

Συνδρομὴ ἐτησίᾳ προκαταβαλλομένη

λίραι τουρκ. 2 1/2.

Ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. 55.

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς «Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»

PHANAR

Constantinople.

Ὑπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΛΕΩΝ

اگلیسیائی کی لیتیا

سر محرر پیسقوپوس سقوپلو ینادیوس

صاحب امتیازی روم پطریقخانہ سی
مدیر مسئولی مانوئل یدہوون

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

ΕΤΟΣ ΜΓ'.
ΑΡΙΘ. 38

Ἐν Κ)πόλει τῇ 6 8|βρίου 1923

ΑΛΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

Ἀρχισυντάκτης, Ἐπίσκοπος Σκοπέλου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΣ

Οὐχὶ ἅπαξ ἀνεγράφη εἰς ἡμερήσια φύλλα ὁ δῆθεν χωρισμὸς τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τῆς Κοινότητος ἢ τῆς Κοινότητος ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας. Τὸν χωρισμὸν αὐτὸν, ὡς οἴκοθεν ἐννοεῖται, ἀντιλαμβάνονται διάφορον τοῦ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας περὶ τοῦ ὁποίου ἐγράψαμεν ἀρκετὰ εἰς τὸ προηγούμενον φυλλάδιον τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἀληθείας καὶ εἰς ἄλλα προγενέστερα.

Ὁ χωρισμὸς Ἐκκλησίας καὶ Κοινότητος εἶναι ἐντελῶς ἀκατανόητος. Ἡ Ἐκκλησία ἀποτελεῖται ἐκ ποιμένων καὶ ποιμενομένων, ἐκ κλήρου καὶ λαοῦ (Κλήμης Θεοφ. Ἰγνάτιος). Αἱ μειονότητες ὡς ὀρθῶς παρετήρησε καὶ ἀρθρογράφος ἐσπερινῆς ἐφημερίδος δὲν χαρακτηρίζονται εἰς τὰς περὶ μειονοτήτων διατάξεις

(ἄρθ. 37-44) διὰ γλωσσικῶν, φυλετικῶν ἢ ἐθν. γνωρισμάτων ἀλλ' ἀπλῶς διὰ θρησκευτικῶν. Τὶ ἄλλο σημαίνει ἡ φράσις «αἱ μὴ Μουσουλμανικαὶ μειονότητες;» Ἡ Ὀρθόδοξος Χριστιανικὴ θρησκεία εἶναι ἡ θρησκεία μεγάλης Μειονότητος παραμενούσης ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ τοῖς περιχώροις μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν. Ὀρθόδοξος δὲ θρησκεία δὲν δύναται νὰ νοηθῇ ἄνευ Ἐκκλησίας. Δι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸν λόγον αἱ σχέσεις Ὀρθόδοξου Κοινότητος καὶ Ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας ἢ Πατριαρχείου δὲν εἶναι ἀπλῶς ἐξωτερικαὶ ἀλλ' ἐσωτερικαὶ καὶ θεμελιώδεις. Ἡ Ὀρθόδοξος Ρωμαϊκὴ Κοινότης ἐν Τουρκίᾳ ὡς μὴ Μουσουλμανικὴ θὰ κανονίσῃ τὰ τοῦ προσωπικοῦ καὶ οἰκογενειακοῦ θεσμοῦ της ὡς διαλαμβάνει τὸ 42ον ἄρθρον τῶν περὶ μειονοτήτων διατάξεων συμφώνως πρὸς τὰ ἔθιμά της. Τὰ ἔθι-

μά της ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι κατὰ τὸ πλεῖστον καθαρῶς θρησκευτικὰ ἢ ἐκκλησιαστικὰ τῶν ὁποίων θεματοφύλαξ ἐπὶ μακροὺς αἰῶνας ὑπῆρξε καὶ ὑπάρχει ἡ Ἐκκλησία.

Τὸ 42ον ἄρθρον δὲν καθορίζει τὰ θέματα τοῦ προσωπικοῦ ἢ οἰκογενειακοῦ θεσμοῦ. Λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν ἀφ' εἰδὸς μὲν τὰς προηγηθείσας συνθήκας τῶν Μειονοτήτων (ἄρθ. 10 τῆς περὶ μειονοτήτων συνθήκης τῆς Γιουγκοσλαβίας 1919 ἄρθ. 14 τῆς περὶ τῶν αὐτῶν Συνθήκης τῆς Ἑλλάδος καὶ 2 ἄρθ. τῆς περὶ Ἀλβανίας σχετικῆς Συνθήκης 2 Ὀκτωβρίου 1921) ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ 16ον ἄρθρον τοῦ Βου Κεφαλαίου τῆς δικαστικῆς συμβάσεως ἣν συνῆψεν ἡ Τουρκία μετὰ τῶν Συμμάχων περὶ ἀλλοδαπῶν (*régime des Etrangers*) δυνάμεθα νὰ καθορίσωμεν τὰ θέματα ταῦτα.

Τὸ 2ον ἄρθρον τῆς συνθήκης τῆς Ἀλβανίας μεταχειρίζεται τὸν εὐρυτέρας ἐννοίας ὅρον» *les questions de droit de famille et de statut personnel* (τὰ ζητήματα τοῦ Οἰκογενειακοῦ δικαίου καὶ τοῦ προσωπικοῦ θεσμοῦ). Τὸν ὅρον τοῦτον τὸ ἀγγλικὸν ἰδίᾳ κείμενον ἐθεώρει ταυτόσημον πρὸς τὸ ἄρθρον τῆς συνθήκης τῆς Γιουγκοσλαβίας ὁπόθεν εἶναι εἰλημμένον κατὰ γράμμα τὸ 42 ἄρθρον τοῦ περὶ μειονοτήτων Κεφαλαίου τῆς συνθήκης τῆς Λωζάνης.

Λαμβάνοντες ὡς ὁδηγὸν τὸν ὅρον τοῦτον ἐρμηνεύομεν αὐτὸν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁρισμοῦ, τὸν ὁποῖον δίδει ἡ νομικὴ ἐπιστήμη περὶ τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου. Τὸ οἰκογενειακὸν δίκαιον κατὰ τὸν ὁρισμὸν τοῦτον ἀπαρτίζουσι ὁ γάμος, ἡ πατρικὴ ἐξουσία καὶ ἡ συγγένεια. Τῆς πατρικῆς ἐξουσίας προέκτασις τεχνητῶς διαμορφωθείτα ὑπὸ τοῦ δικαίου τυγχάνουσι ἡ ἐπιτροπεία καὶ ἡ κηδεμονία.

Τὰ θέματα ταῦτα τοῦ προσωπικοῦ θεσμοῦ καὶ δὴ τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου καθορίζονται λεπτομερέστερον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὡς ἄνω γενικοῦ ὁρισμοῦ διὰ τοῦ μνημονευθέντος 16ου ἄρθρου τῆς δικαστικῆς συμβάσεως τῶν ξένων.

Τὸ ἄρθρον ἔχει οὕτω :

« Προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ θεσμοῦ δ. λ. δ. περὶ ὧν τῶν ζητημάτων τὰ ὁποῖα ἀφορῶσι τὸν γάμον καὶ τὴν συζυγικὴν κοινωνίαν (*communauté conjugale*) τὸ διαζύγιον, τὸν τοπικὸν χωρισμὸν (*séparation de corps*) τὴν προῖκα, τὴν πατρότητα, τὴν υἱότητα, τὴν υἱοθεσίαν, τὴν ἱκανότητα τῶν προσώπων, τὴν ἐνηλικίωσιν, τὴν ἐπιτροπείαν, τὴν κηδεμονίαν, τὴν ἀπαγόρευσιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα τῆς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομίας καὶ ἐν γένει τὸ Οἰκογενειακὸν δίκαιον...»

Δὲν μνημονεύονται τὰ τῆς μνηστείας, τῆς διατροφῆς εἴτε μετὰξύ συζύγων εἴτε μετὰξύ ἀνιόντων πρὸς κατόντας καὶ τὰν ἀπάλιν τὰ περὶ παραμονῆς καὶ ἀνατροφῆς ἀνηλίκων τέκνων. Ἡ παράλειψις αὕτη ὀφείλεται εἰς τὴν προσθήκην τοῦ γενικοῦ ὅρου «καὶ ἐν γένει τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου».

Ἐκ τῶν θεμάτων τούτων ποῖα ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς ἢ ἐν μέρει εἰς τὴν Κοινότητα ἢ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Παλχεῖον θὰ ἀποφασίσῃ ἡ ὑπὸ τοῦ 42 ἄρθρου προβλεπόμενη σύστασις τῆς μικτῆς Ἐπιτροπῆς. Εἰς τὴν Κοινότητα ἀποκλειστικῶς ἀνήκουσι τὰ τοῦ 40 ἄρθρου. ἢτοι ἡ διοικητικὴ ὁργάνωσις τῶν Κοινοτήτων ἢ περιλαμβάνουσι κυρίως τὴν φιλανθρωπίαν καὶ τὴν ἐκπαίδευσιν.

Ἡ σχέσις λοιπὸν Ἐκκλησίας καὶ κοινότητος θὰ καθορισθῇ σαφέστερον ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ 42 ἄρθρου.

Ὁ γάμος εἶναι, ὡς γνωστὸν, κατὰ τὴν ὀρθόδοξον ἀντίληψιν μυστήριον. Διὰ τῆς εὐλογίας λοιπὸν τῆς ἐκκλησίας θὰ λαμβάνῃ ὑπόστασιν τὸ σπουδαιότερον μέρος τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου. Ἰδού διὰ τί κυρίως ἐλέγομεν ὅτι δὲν πρέπει νὰ γίνεται παρ' ἡμῖν λόγος περὶ χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Κοινότητος.

† Ὁ Σκοπέλου Γεννάδιος

ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑ ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΦΙΛΙΑΣ

—φ—

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Ἡ εἰκὼν τῆς Λεττονίας τὴν ὁποίαν μᾶς παρουσιάζει ὁ ἐπίσκοπος Ibre εἶναι πολὺ ζοφερὰ. Ὁ γενικὸς πόλεμος καὶ ἰδιαιτέρως ὁ μεταξὺ Ρωσσίας καὶ Γερμανίας κατέστησε περισσότερον τοῦ ἡμίσεως τῆς χώρας πολεμικὸν θέατρον. Οἱ ἄρρενες μεταξὺ 20 καὶ 30 ἐτῶν ἡλαττώθησαν κατὰ 60 οἷο οἱ δὲ παῖδες κατὰ 34 οἷο. Ὁ ὁλικὸς πληθυσμὸς τῶν κατοίκων ἐκ 2 1)2 ἑκατομμυρίων κατῆλθεν εἰς τὰ 2 περίπου ἑκατομμύρια. Ἐξ αὐτῶν 57 1)2 οἷο εἶναι Λουθηρανοὶ, 23 1)2 καθολικοὶ, 13 οἷο ὀρθόδοξοι, 3)4 οἷο βαπτισταί, 1)3 οἷο ἄλλοι χριστιανοὶ καὶ 5 οἷο Ἰουδαῖοι.

Ὁ ρήτωρ ἀφηγεῖται διὰ μακρῶν τοὺς ἐναντίον τῶν προτεσταντῶν ἀγῶνας τῶν Καθολικῶν, ἀγῶνας ὑποστηρικθέντας καὶ παρ' αὐτῆς τῆς γουλιῆς τῆς Λεττονικῆς Δημοκρατίας καίτοι ἡ πλειοψηφία τῶν κατοίκων, ὥς ἤδη ἐσημειώθη, εἶναι Λουθηρανικὴ. Ἀναφέρει ἀπαλλοτριώσεις Λουθηρανικῶν ἐκκλησιῶν γενομένας ἐν Ρίγα καὶ τὴν προνομιούχον θέσιν ἣν κατώρθωσε νὰ ἀποκτήσῃ ἐν Λεττονίᾳ ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ τούτου τοῦ Λεττονικοῦ Κοινοβουλίου. Λόγον ποιούμενος περὶ τῶν ὀρθοδόξων ἐξαίρει τὰ ὑψηλὰ ἀνθρωπιστικὰ αὐτῶν αἰσθήματα, τὴν εὐρύτητα τῶν θρησκευτικῶν τῶν ἀντιλήψεων καὶ τὴν ἐν ἀδελφικῇ ἀγάπῃ συνεργασίαν τῆς ὀρθοδόξου ἐν Λεττονίᾳ Ἐκκλησίας μετὰ τῆς αὐτόθι Λουθηρανικῆς.

Ὅμιλῶν περὶ τῆς θρησκευτικῆς ἀδιαφορίας ἢ καὶ ἀθρησκείας μεγάλης μερίδος τοῦ Λεττονικοῦ λαοῦ ἀποδίδει ταύτας κυρίως εἰς τὴν νέαν ὑλιστικὴν κοσμοθεωρίαν (*Weltanschauung*) τὴν προερχομένην ἐκ τῆς Ρωσσίας καὶ τῆς δυτικῆς Εὐρώπης. Πρὸς καταπολέμεισιν τῶν τάσεων τούτων καὶ διατήρησιν τῆς Λεττονικῆς μορφώσεως ἀθίκτου οἱ λουθηρανοὶ λεττονικῆς καὶ γερμανικῆς καταγωγῆς συνέστησαν ἰσχυρὸν σύνδεσμον. Ἡ τε ἠθικὴ ἐξύψωσις τῆς Λετ-

τονίας καὶ ἡ ὑλικὴ εὐημερία, προσθέτει ὁ ἐπίσκοπος, θὰ κατορθωθῇ διὰ τῆς ἐνώσεως ὅλων τῶν καλῶν πολιτῶν ἐν τῷ εἰρηνευτικῷ καὶ οἰκοδομικῷ ἔργῳ.

«Ὀλίγον κατ' ὀλίγον οἱ Λεττονοὶ εἰς οἰανδῆποτε θρησκευτικὴν ὁμολογίαν ἢ κόμμα καὶ ἀννήκωσιν ἀντιλαμβάνονται τοῦτο. Εἶναι ἰδιαιτέρως παρήγορον τὸ νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἡ ἰδέα αὕτη ἐμπνέει τὴν νεολαίαν ἢ ὁποία οὐδένα ἄλλον θερμότερον πόθον τρέφει ἀπὸ τοῦ νὰ ἐργασθῇ διὰ τὸ καλὸν τῆς χώρας τῆς. Ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐργασίας ταύτης τυγχάνει ἐξησφαλίσμενη καὶ ἡ ἀληθὴς εἰρήνη θὰ ἐγκαινισθῇ ἐὰν ὁ Κύριος ἐργάζεται μεθ' ἡμῶν. Ἡ Ἐκκλησία ἔχει καθῆκον νὰ ὑποστηρίξῃ τοὺς βαδίζοντας πρὸς τὰ πρόσω καὶ τείνοντας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον. Πρὸς τούτοις οἱ φίλοι τῆς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ δώσωσι τὸ καλὸν παράδειγμα. Πεισιμένοι περὶ τῶν ἀληθειῶν τούτων οἱ ἀποτελοῦντες μέλη τῶν διαφόρων θρησκευτικῶν ὁμολογιῶν τῆς Λεττονίας ἐσχημάτισαν μίαν ἐπιτροπὴν (Comité) τῆς «Παγκοσμίου Ἐνώσεως τῆς διὰ τῶν Ἐκκλησιῶν διεθνοῦς Φιλίας». Τὰ φυλλάδια διανέμονται κατὰ χιλιάδας ἀντιτύπων καὶ ἀναγινώσκονται μετ' ἐνδιαφέροντος. Ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι ὁργανώσεις ἐν Λεττονίᾳ τῶν ὁποίων σκοπὸς εἶναι τὸ νὰ προάγῃ τὴν ἀμοιβαίαν συνεννόησιν καὶ τὴν φιλίαν καὶ εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκουσι καθηγηταὶ τῶν Πανεπιστημίων καὶ πολιτικοὶ ἄνδρες. Σύνδεσμοι καθηγητῶν, καλλιτεχνῶν, ἐφημεριδογράφων, ἐμπόρων διατελοῦσιν εἰς σχέσεις μετὰ παρομοίων ὁργανώσεων ἄλλων χωρῶν.

Παρ' ὅλας τὰς συμφορὰς τὰς ὁποίας ὑπέστημεν καὶ παρ' ὅλους τοὺς δυσμενεῖς ὁρους ὑφ' οὓς εὕρισκόμεθα ἐλπίζομεν ὅτι τῇ βοήθειᾳ τοῦ Θεοῦ θὰ κατορθώσωμεν νὰ ὑπερνικήσωμεν τὰς ἐσωτερικὰς δυσχερείας καὶ ὅτι εἰς τὸ μέλλον οἱ ἀπὸ Δυσμῶν καὶ Ἀνατολῶν γείτονές μας θὰ ἔρχονται νὰ μᾶς ἐπισκέπτονται οὐχὶ ὥς κατὰρα ἀλλ' ὥς εὐλογία.»

Η ΚΛΗΡΙΚΗ ΚΟΜΗ

Συνεχίζοντες τὴν δημοσίευσιν ἐκλεκτῶν τεμαχίων, συνωδὰ τῇ ὑποσχέσει ἡμῶν ἣν ἐδώσαμεν ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 24 φύλλῳ τῆς «Ἑκκλησ. Ἀληθείας», ἐκ τοῦ ἔργου τοῦ Αἰδεσιμολογ. Πρωτοπρεσβυτέρου τῆς ἐν Μάντισσας Ἑλληνικῆς Κοινότητος κ. Κ. Καλλινίκου «ὁ Χριστιανικὸς Ναὸς καὶ τὰ ἐν αὐτῷ» παραθέτομεν κατωτέρω τὸ περὶ τῆς κληρικῆς κόμης.

* * *

Πρὸς τὴν κόμην καὶ τὸν πώγωνα διάφοροι διαφοροτρόπως κατὰ καιροὺς διαφόρους προσεφέρθησαν. Οὕτως, ἐὰν ἀκούσωμεν τὸν Ἡρόδοτον οἱ μὲν ἀρχαῖοι Βαβυλώνιοι «κομῶντες τὸς κεφαλὰς μίτρητι ἀναδέονται» οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἱερεῖς ἅπαν τοῦναντίον οὐ μόνον τὴν κεφαλὴν, ἀλλὰ καὶ πᾶν τὸ σῶμα ἀνὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν ἐξύριζον, ἵνα καθαροὶ μυσαρῶν ζῴφίων θεραπεύωσι τοὺς Θεοὺς· οἱ δὲ Ἀράβιοι περιεξύριζον περιτροχαλα τοὺς κροτάφους κατ' ἀπομίμησιν τοῦ Θεοῦ των Διονύσου. Περὶ δὲ τῶν ἡμετέρων προγόνων εἶνε γνωστὸν ὅτι ἔτρεφον βαθυτάτην κόμην χαίροντες νὰ προσωνυμῶνται (καρηκομῶντες). Περιεῖπον δὲ μέχρι τῶν χρόνων τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου ἀνδροπρεπῶς καὶ τὸν πώγωνα τὸν ὅποιον ὁ Μουσώνιος λέγε «σύμβολον γεγονέναι τοῦ ἄρρενος ὥσπερ ἀλεκτρυόσι λόφον καὶ λέοντι χαίτην». Καίτοι δ' ὁ ξυρὸς ἤρξατο τιθέμενος εἰς χρῆσιν ἀπὸ τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου καὶ ἐντεῦθεν μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων ἐν τούτοις πολλοὶ ἐξ αὐτῶν καὶ δὴ οἱ φιλόσοφοι διετήρουν τὴν γενειάδα πυκνὴν διὰ τὸ ἀρχαιοπρεπέστερον καὶ σοβαρώτερον.

Ὁ φιλοσκόμμων Λουκιανὸς μᾶς ἀφῆκεν ἀμυγήτους περιγραφὰς λασίων φιλοσοφικῶν πωγῶνων ἀληθινῶν κινναβρῶν πέντε μνᾶς ζυγίζουσῶν ἃς ἔσυρον βρενθυόμενοι οἱ τῶν ἡμερῶν του ψευδοφιλόσοφοι. Ὁ Αὐτοκράτωρ Ἰουλιανὸς καθὼς τοὺς κλασικοὺς χρόνους τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ ὀνειρώττων ἔτρεφε διὰ τὸ ἐλληνοπρεπέστερον πώγωνα ὑπὲρ οὗ καὶ τὸν «Μι-

σopώγωνα» ἔγραψεν. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς Ἑβραίους ὧν τοὺς ἐξωτερικοὺς τύπους ἐν εὐρείᾳ κλίμακι ἀντέγραψε ὁ ἀνατολικὸς Χριστιανισμὸς, οὕτοι οὕτε τοὺς ἐν χρῶ ἐξυρηνμένους Αἰγυπτίους ἐμιμήθησαν, οὕτε τοὺς καρηκομῶντας Ἀχαιοὺς. Καὶ δὲν ἐμιμήθησαν μὲν τοὺς Αἰγυπτίους, διότι διετήρουν τὸν πώγονά των· δὲν ἐμιμήθησαν τοὺς Ἀχαιοὺς διότι περιέκειρον κατὰ κανόνα τὴν κόμην. Ἐν Λευϊτικῷ κα' 5 (καὶ ιθ', 27) ἀναγράφεται ρητὴ ἡ διάταξις πρὸς τοὺς ἱερεῖς ἵνα μὴ τὴν ὄψιν τοῦ πώγοντος ξυρήσωνται. Ἐν Β' Βασιλ. ι'. 4, ὁ Ἀννὼν διὰ νὰ ἐμπαίξῃ καὶ ἀτιμάσῃ τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Δαβίδ «ἐξύρισε τοὺς πώγωνας αὐτῶν». Παρὰ Ἱερεμία λβ', 25 πάντα τὰ ἀλλόφυλα καὶ ἀσεβῆ ἔθνη εἰς ἃ μέλλει νὰ προσφερθῇ τὸ ποτήριον τοῦ ἀκράτου οἴνου τῆς ὀργῆς τοῦ Κυρίου χαρακτηρίζονται διὰ γενικῆς φράσεως «πᾶν περικεκαρμένον κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ» τ. ἐ. ἐξυρηνμένον τὸν πώγωνα αὐτοῦ. Ἐνῶ δ' ἀφ' ἐνὸς οἱ Ἑβραῖοι ἀπαναίνονται τὸ ξύρισμα καὶ ψαλίδισμα τῆς γενειάδος ἀφ' ἐγέρου ὁμως κόπτουσι τὰ περιττὰ τῆς κόμης ὡς δηλοῦται τὸ μὲν ἀπὸ τῆς παρὰ Ἱεζεκιήλ μδ', 20 διατάξεως ἣν ἀμέσως ὁψόμεθα καὶ ἣτις εἶχεν ἰσχὺν γενικὴν, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς περὶ Ναζιραίων διατάξεως ἧς τὸ ὅλως ἐξαιρετικὸν καὶ ιδιόρρυθμον προὔπενόει τὸν παρ' Ἱεζεκιήλ κανόνα.

Διότι ἀληθῶς ἡ εὐχὴ ἥτοι τάξιμον τοῦ ναζιραίου ἦτο μία ἀπὸ τῆς γενικῆς συνηθείας προσκαιρος παρέκκλισις. Ὁ ναζιραῖος ὑπέσχετο ἵνα ἀγιάσῃ ἑαυτὸν τῷ Κυρίῳ ἀγνισθῇ ἀπὸ οἴνου καὶ πνευματωδῶν ποτῶν καὶ ἀπόσχη πάσης ἐπαφῆς ἀκαθάρτου· ὡς σημεῖον δὲ τῆς τοιαύτης καθιερώσεως τοῦ ἄφηνεν αὐξανομένην τὴν κόμην του, δι' ἧς ἀνωμολογεῖτο ἰδιοκτησίᾳ Θεοῦ καθ' οἶον τρόπον ὁ ἀρχιερεὺς ὑπέγραψεν ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ πετάλου τοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του «ἀγίασμα Κυρίου». Πλὴν ἡ συμβολικὴ αὕτη πράξις τῆς μὴ ἀποκάρσεως τῆς κόμης δὲν

ἦτο τι ἰσόβιον. Ἰσα ἴσα ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀφιέρωσε τὸ σῶμα του ὅλον εἰς τὸν Θεόν καὶ ἐπειδὴ δὲν δύναται ὁλόκληρον ἐπὶ τοῦ βωμοῦ νὰ τὸ ὀλοκαυτώσῃ θὰ κόψῃ τὴν κόμην τὴν μέρος ἀποτελοῦσαν τοῦ σώματος καὶ θὰ ρίψῃ αὐτὴν ἐπὶ τῶν φλογῶν τοῦ βωμοῦ καθάπερ οἱ Ἕλληνες ἐφηβοὶ τὴν (θησηϊδὰ) εἰς τὸν Ἀπόλλωνα ἐθυσίαζον ἐν ᾗ ἀπέλειπον τὴν παιδικὴν ἡλικίαν.

Ἀνὴρ ἢ γυνὴ (ἐντέλλονται οἱ Ἀριθμοὶ) ὅς ἂν μεγάλως εὕξηται εὐχὴν ἀφαγνίσασθαι ἀγνείαν Κυρίῳ ἀπὸ οἴνου σύκερα ἀγνισθήσεται..... Ξυρὸν οὐκ ἐπελεύσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι ὅσας ἡῦξαστο Κυρίῳ ἅγιος ἔσται τρέφων κόμην τρίχα κεφαλῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς Κυρίῳ.... ἢ δ' ἂν ἡμέρα πληρώσῃ ἡμέρας κεφαλὴν αὐτοῦ.... ξυρήσεται ὁ ἡνυγμένος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ καὶ ἐπιθήσει τὰς τρίχας ἐπὶ τὸ πῦρ. (3)

Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐτέλεσε τὴν εὐχὴν αὐτοῦ καὶ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν Κεγχρεαῖς. «εἶχε γὰρ εὐχὴν» (4). Παρομοίως δὲ δέον νὰ ἐννοηθῇ καὶ τὸ τοῦ Σαμψὼν ἢ τοῦ Σαμουὴλ ἢ τῶν παρ' Ἀμὼς Προφητῶν Ναζιράτων (5) ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ὁποίων λέγεται ὅτι δὲν ἀνέβη σίδηρος. Ὁ ἰσόβιος αὐτῶν ἁγιασμός ἦτο μία διηνεκὴς ἀνανέωσις τῆς εὐχῆς συναυξανόμενη μετὰ τῆς ἐκάστοτε αὐξανομένης καὶ πάλιν κοπτομένης κόμης. Ἀλλως θὰ ἀντέκειτο κατὰ τῆς ρητῆς διατάξεως τῶν ἀριθμῶν «Τὸ ἰσόβιον Ναζιράτων καὶ αὐτοῦ ἀκόμη τοῦ Σαμψὼν-ἔγραφε τις εἰδικῶς ἐνδιατρίψις ἐπὶ τοῦ θέματος-δὲν ὑποθέτει ὅτι ὁ Σαμψὼν ἔφερε τὴν αὐτὴν κόμην ἄκοπον μέχρι τοῦ θανάτου του ἀλλὰ πολλῶ μᾶλλον ὅτι ἔκοπτεν αὐτὴν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν προσφέρων αὐτὴν ἐκάστοτε ἀνάθημα τῷ Κυρίῳ» (6).

Ἀπὸ τῶν Ἑβραϊκῶν συνηθειῶν κατερχόμενοι εἰς τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν τοῦτο ἔχομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι οὐδὲν αὐθεντικὸν γινώσκουμεν περὶ τῆς μορφῆς Του, αἱ ἐξεικονίσεις τῆς ὁποίας ἦσαν πάντοτε ἰδεώδεις καὶ κατὰ συνθήκην, ὡς ἀλλαχοῦ διελάβομεν. Τὰ περὶ Ναζιράτου τοῦ Σωτῆρος λεγόμενα δὲν φαίνονται ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἐρεύνης ὅλως ὀδιόσειστα. Ἦτο μὲν ὁ Κύριος ἅγιος ἀλλ' ἡ ἀγιότης Αὐτοῦ καὶ γῆν καὶ οὐρανοὺς ὑπερβαίνουσα δὲν ἦτο ἀγιότης Ναζιραίου. Ἄν ὁ Ἰ. Χριστὸς ἦτο Ναζιραῖος κατὰ τὸν τύπον τοῦ Σαμψὼν τοῦ Σαμουὴλ καὶ τοῦ Βαπτιστοῦ δὲν ἔπρεπε νὰ μεταβάλλῃ τὸ ὕδωρ ἐν Κινᾷ εἰς οἶνον νὰ τρώγῃ μετὰ τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν καὶ νὰ ἄπτεται τῆς σοροῦ τῶν νεανίσκων ἢ τῶν Λεπρῶν. Μὴ ὦν δὲ Ναζιραῖος κατὰ τὰ ἄνω ἀμφίβολον ἂν ἐτρεφετὴν κόμην ναζιραϊκῶ τῷ τρόπῳ. Κίτι πλεόν. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος ἐν Α'. Κορ. κεφ. ια'. κατακρίνει αὐστηρότατα τοὺς κομῶντας ἄνδρας προβάλλων πρὸ αὐτῶν ὡς κανόνα ὑπ' αὐτῆς τῆς φύσεως διδασκόμενον καὶ μὴ ἐπιδεχόμενον συζήτησιν ὅτι ἡ μὲν μακρὰ κόμη ἀνήκει εἰς τὴν γυναῖκα εἰς ἣν καὶ ἐδόθη ὑπὸ Θεοῦ ὡς περιβόλαιον καὶ ὡς σημεῖον τῆς ἀπὸ τοῦ ἀνδρὸς ἐξαρτήσεως τῆς ὁ δὲ ἀνὴρ κομῶν ἀτιμάζει καὶ καταισχύνει ἑαυτὸν. «ἢ οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις διδάσκει ἡμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν ἂν κομᾷ ἀτιμία αὐτῷ ἔστι γυνὴ δὲ ἂν κομᾷ δόξα αὐτῇ ἔστι»; Θὰ ἐξεφράζετο ἄρά γε μὲ τοιοῦτον αὐστηρὸν καὶ ἄκαμπτον τρόπον ὁ ἀπόσ. ἂν ὁ Κύριός του ὦν ἐγνώρισεν ἐξ ἀποκαλύψεως ἔφερεν μακρὰν κόμην; Ἐγὼ ἀμβιβάλλω.

Αἱ ἐν ταῖς ἀποστολικαῖς διαταγαῖς συστάσεις αἱ τὴν κόμην ἀφορῶσαι εἶναι ὁμοίως τῇ τοῦ Παύλου αὐστηραὶ καίτοι περὶ λεπτομερείας πλειοτέρας διατρίβουσιν καὶ προὔποντο οὗσι συνεχιζόμενον τὸ αὐτὸ ρεῖθρον.

Καὶ ἐντέλλονται λοιπόν:

(3) Ἀριθ. στ. 1-21

(4) Πραξ. ιη'. 18.

(5) Ἀμὼς β'. 11-12

(6)

(ἔπεται συνέχεια)

Ο ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

Οἱ Λονδίνιοι Καιροὶ ἀναγράφουν ὑπὸ ἡμερομ. 22 Σεπτεμβρίου τὴν νέαν ἐκκλησιαστικὴν ὀργάνωσιν τῆς ὀρθοδόξου Ἑσθονικῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν θεωροῦσιν ὡς συνέπειαν τῆς ἐν Κ]πόλει ἐπισκέψεως τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἑσθονίας. Ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ αὐτοκεφάλου, ἐν ᾧ ὡς γνωστὸν πρόκειται περὶ αὐτονομιακοῦ ἐκκλησιαστικοῦ καθεστῶτος.

— Ἐξακολουθεῖ ὁ περὶ τῆς παγκοσμίου μεταρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου θόρυβος. Κατὰ τὰ φύλλα τῆς Λωζάνης (Gazette de Lausanne) ὁ κ. Αἰγινότης προσκληθεὶς εἰς τὴν ἐν Λωζάννῃ ἐλλανικὴν ἐκκλησίαν ὡμίλησε μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν περὶ τῆς προσφάτου μεταρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ἐννοεῖ τὴν σχεδιασθεῖσαν μεταβολὴν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου.

— Ἡ περὶ τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων συζήτησις ἐν τῷ παγκοσμίῳ τύπῳ ἐξακολουθεῖ. Ἡ Γαλλικὴ ἐφημερὶς «La Marche de France» ἀναφέρει καὶ τοὺς ἐξῆς λόγους τοῦ Πάπα σχετικοὺς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ ζήτημα. «Τὸ νὰ ζητῇ ἡ Γαλλία νὰ διαδραματίσῃ προέχον πρόσωπον εἰς τοὺς

θεσμοὺς καὶ τὰς διατάξεις τὰς προωρισμένας νὰ ἐξασφαλίσωσι τὰ δικαιώματα τοῦ Καθολικισμοῦ ἐπὶ τῶν Ἀγίων Τόπων τῆς Παλαιστίνης, τὸ τοιοῦτον τυγχάνει ἀξίωσις βασιζομένη ἐπὶ τοῦ δικαίου ἐπὶ τῶν παρασχεθεισῶν ὑπηρεσιῶν, ἐπὶ τῆς παραδόσεως τῶν αἰώνων. Αἱ Γαλλοτουρκικαὶ Διομολογήσεις τοῦ 1535, τοῦ 1581, τοῦ 1604, τοῦ 1673, τοῦ 1740, τὸ 62 ἄρθρον τῆς Βερολινείου Συνθήκης τοῦ 1873, αἱ ἀπὸ τῶν ἐτῶν 1888, 1898, 1905, 1917 χρονολογούμεναι ἀποφάσεις τῆς Ἀγίας Ἐδρας καθιέρωσαν εἰς τὰ κείμενά των προνόμιον ἐνυπάρχον ἤδη εἰς τὰ πράγματα, εἰς τὰ γεγονότα, εἰς τὰς καρδίας κλπ.». Ἐκ πολλῶν σημείων καταφαίνεται ὁ μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας ἀνταγωνισμὸς ἐν τῷ ζητήματι τῶν ἱερῶν προσκυνημάτων τῆς Παλαιστίνης καὶ ἡ διὰ τὴν τύχην τῶν τόπων τούτων διαρκὴς ἀνησυχία τοῦ Βατικανοῦ. Πολὺ σπανίως ἀναγινώσκομεν εἰς τὰ εὐρωπαϊκὰ φύλλα καὶ τὸ ὄνομα «ὀρθόδοξος» ἀναφορικῶς τῶν πράγματι ἰδιοκτησιῶν τούτων τῆς Ὁρθοδοξίας.

† Ο Σ. Γ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἐπὶ τῇ ἐπελθούσῃ ἐν τοῖς καθ' ἡμᾶς Πατριαρχικοῖς πράγμασι μεταβολῇ ἐξεδόθη τὴν παρελθούσαν Τρίτην, 2 τρέχοντος μηνός, ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱ. Συνόδου σχετικὸν ἀνακοινωθὲν, ἀπελύθησαν ἁρμοδίως καὶ σχετικαὶ ἐγκύκλιοι ἀγγελτικαὶ τῆς χρείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου καὶ ἀπεστάλησαν ὅπου δεῖ σχετικὰ τηλεγραφήματα. Κατωτέρω δημοσιεύομεν πάντα ταῦτα.

* * *

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἐν τῇ σημερινῇ συνοδικῇ συνεδρίᾳ ἐκηρύχθη ὁ Οἰκουμενικὸς Θρόνος ἐν χρείᾳ, μετὰ δὲ τὴν ἀποχώρησιν τῶν ἐκ τῶν Σεβ. Συνοδικῶν Μητροπολιτῶν Ρόδου Ἀποστόλου, Φιλippουπόλεως Βενιαμίν, Κορυτσᾶς Ἰωακείμ, Βάρνης Νικοδήμου, Δυρραχίου Ἰακώβου καὶ

Βελεγράδων Ἰωακείμ, ἅτε τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν εὕρισκομένων ἐκτὸς τοῦ κράτους καὶ τὴν οἰκειοθελῇ παραίτησιν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Καισαρείας Νικολάου ἀπὸ τε τῆς προεδρίας τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τῆς συνοδικότητος, ἀνετέθη ἢ μὲν προεδρεία τῶν συνοδικῶν συνεδριάσεων τῷ πρώτῳ τῇ τάξει Σεβ. Μητροπολίτῃ Κυζίκου κ. Καλλινίκῳ, ἢ δὲ διεύθυνσις τῆς ὅλης ὑπηρεσίας τῶν Πατριαρχείων τῷ σεβ. Μητροπολίτῃ Ροδουπόλεως κ. Κυρίλλῳ καὶ δι' ἐγκυκλίου τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας διετάχθη τὸ μνημόσυνον τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἀκολουθίαις.

Ἐν τοῖς Παλχείοις τῇ 2 Ὀκτωβρίου 1923
Ἐκ τοῦ Γραφείου τῆς Ἱ. Συνόδου.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Α΄.) Τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας διὰ τὴν Ἀρχιεπισκοπὴν καὶ β΄.) τῆς ἐνδημούσης Συνόδου πρὸς τὰς Μητροπόλεις. Παρόμοιοι πρὸς τὴν δευτέραν ταύτην ἐστάλησαν εἰς τὰς ἐξαρχίας Πάτμου καὶ Μετσόβου καὶ τὰς Πατριαρχικὰς καὶ Σταυροπηγιακὰς Μονὰς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἐντελλομένως νὰ μνημονεύσιν ἐν ταῖς ἱεροτελεστίαις τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου.

Α΄.

Πρὸς τοὺς Θεοφιλεστάτους ἀρχιερατικῶς προϊδταμένους, τοὺς Ὀσιωτάτους ἱερατικῶς προϊδταμένους τῶν ἰ. ἐκκλησιῶν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Αὕξ. Ἀριθ. 1022.

Ἐν τῇ σημερινῇ συνεδρίᾳ τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, κηρυχθέντος ἐν χηρείᾳ τοῦ Ἀγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ καὶ Ἀποστολικοῦ

Ἀριθ.

Πρωτ. 4810
Διεκπ. 2688

Β΄.

Πανιερώτατε Μητροπολίτα κ.τ.λ..

Ἀπὸ τῆς προχθὲς Τρίτης, β' ἀρξαμένου μηνὸς Ὀκτωβρίου, κηρυχθέντος ἐν χηρείᾳ τοῦ Ἀγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου διατῆς ὀριστικῆς ἀποχωρήσεως τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Κυρίου Μελετίου, τὴν διακυβέρνησιν τῶν τῆς Ἑκκλησίας πραγμάτων ἀνέλαβε κατὰ τὴν τάξιν τῶν Ἱερῶν Κανόνων, καθ' ἣν ἀποκλειστικῶς τὸν τεύθεν, συνφδὰ τῇ νέᾳ τοῦ Πατριαρχείου καταστάσει, μέλλουσι διέπεσθαι τὰ καθ' ἡμᾶς, ἡ ἐνδημοῦσα ἐν τῇ Βασιλευούσῃ Ἱερᾷ τῶν Ἀρχιερέων Σύνοδος, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν ἐνταῦθα εὐρισκομένων καὶ τῶν πλησιοχώρων Πανιερωτάτων Μητροπολιτῶν τοῦ Θρόνου. Τοῦτο καὶ τῇ ὑμετέρᾳ Πανιερότητι, ἐξ ἀποφάσεως, γνωρίζοντες τό γε νῦν διὰ τῆς παρούσης Ἐγκυκλίου καὶ ὑπομιμνήσκοντες ὅτι ἐν ταῖς ἱεροτελεστίαις ὀφείλει μνημονεύειν «πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων», κατὰ τὴν κανονικὴν τάξιν, μέχρι τῆς ἐκλογῆς νέου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, εὐχόμεθα τὰ κράτιστα παρὰ Θεοῦ, παρ' οὗ καὶ τὰ ἔτη τῆς ὑμετέρας Πανιερότητος εἴησαν ὡς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ εὐφρόσυνα.

α.γκγ'. Ὀκτωβρίου δ'.

Ὁ Προεδρεύων

τῆς ἐν τῇ Βασιλευούσῃ ἐνδημούσης Συνόδου
† Ὁ Κυζίκου ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ
ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

2 Ὀκτωβρίου.

Ἅγιον Ὄρος.— Καρυαί.

Πατριάρχην Μελέτιον

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ σημερινῇ αὐτῆς συνεδρίᾳ ἐκήρυξε τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον κηρύοντα.

Ὁ Προεδρεύων
Καίσαρείας Νικόλαος

2 Ὀκτωβρίου

Πρὸς τὸν Εξοχώτατον Ἐπίτροπον τῆς Δικαιοσύνης τῆς Μεγάλης Ἐθνοσυνελεύσεως τῆς Τουρκίας.

Εἰς Ἀγκυραν

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐν τῇ σημερινῇ αὐτῆς συνεδρίᾳ τῆς 2 τρέχοντος μηνὸς Ὀκτωβρίου ἐκήρυξε τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον Κωνσταντινου-

πόλεως ὀριστικῶς χηρεύοντα. Ἀνακοινούμενοι τοῦτο τῇ Ὑμετέρᾳ Ἐξοχότητι ἐπιδηλοῦμεν ὅτι συμφώνως πρὸς τοὺς ἱεροὺς κανόνας τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν θὰ προπαρασκευάσωμεν τὰ τῆς ἐκλογῆς νέου Πατριάρχου.

Ὁ Προδρεύων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Καισαρείας **Νικόλαος**

1. ΣΥΝΟΔΟΣ

Προχθὲς Πέμπτην συνελθοῦσα ἡ ἐνδημοῦσα Σύνοδος ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ α' τῇ τάξει Σεβ. Μητροπολίτου Κυζίκου κ. Καλλινίκου ἀπεφάσισε τὴν ἰδρυσιν πατριαρχικῆς ἀντιπροσωπείας ἐν τῇ ἔδρᾳ τῆς σεβαστῆς Κυβερνήσεως τῆς Μ. Ἐθνοσυνελεύσεως τῆς Τουρκίας καὶ διώρισε γενικὸν πληρεξούσιον καὶ ἀντιπρόσωπον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου παρὰ τῇ ἐν Ἀγκύρᾳ σεβ. Κυβερνήσει τὸν Αἰδεσιμώτατον Οἰκονόμον Π' Εὐθύμιον, ὅπως ἐξ ὀνόματος τοῦ Πατριαρχείου ἐπικοινωνῇ μετ' αὐτῆς καὶ διεκπεραιοῖ πᾶσαν καθόλου ὑπόθεσιν ἀνατιθεμένην αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Πατριαρχείου.

— Παραιτηθέντος ἀπὸ τῆς Μ. Πρωτοσυγκελλίας τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου κ. Γερμανοῦ καὶ τοῦ διαδεχθέντος αὐτὸν Πανιερ. Μητροπολίτου Ἀννέων κ. Θωμᾶ, λόγῳ τῶν ἀσχολιῶν αὐτῶν, συνδικτῇ ἀποφάσει τὰ καθήκοντα Πρωτοσυγκελλεύοντος ἀνετέθησαν τῷ Σεβ. Μητροπολίτῃ πρ. Καισαρείας κ. Ἀμβροσίῳ.

— Ἐνεκρίθη ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ κ. Σταμ. Χατζοπούλου εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ ὡς Α' Γραμματέως τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου καὶ ὁ περιορισμὸς τοῦ κ. Δ. Φύτου εἰς τὰ καθήκοντα αὐτοῦ ὡς Α' Γραμματέως τοῦ Τουρκικοῦ Γραφείου.

— Κατηρτίσθη Οἰκονομικὴ Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητρολίτων Ροδοπόλεως κ. Κυρίλλου ὡς προέδρου, τοῦ Σεβ. Μητρολίτου Ἀνέων κ. Θωμᾶ καὶ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Γερμανοῦ ὡς μελῶν.

— Διὰ τὴν ἀνάγκην τῆς διεκπεραιώσεως τῆς τρεχούσης ὑπηρεσίας ἀνετέθησαν τὰ προεδρικὰ καθήκοντα τῆς διευθυνούσης τὴν «Ἐκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν» ἐπιτροπῆς τῷ Σεβ. Μητρολίτῃ Κυζίκου κ. Καλλινίκῳ, τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου τῶν Πατριαρχείων τῷ Σεβ. Μητρολίτῃ Ἀνέων κ. Θωμᾶ, τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Πατριαρχικοῦ Ναοῦ τῷ Σεβασμ. Μητρολίτῃ Σηλυβρίας κ. Εὐγενίῳ, καὶ τὰ καθήκοντα ἐφοροταμίου τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῷ Σεβ. Μητρολίτῃ Αἰνίου κ. Ἰωακείμ καὶ μέλους τῆς Ἐφορείας τῆς αὐτῆς Σχολῆς τῷ Σεβ. Μητρολίτῃ Σηλυβρίας κ. Εὐγενίῳ.

* * *

ΠΡΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΝ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

— Κατηρτίθη Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Σηλυβρίας κ. Εὐγενίου, Ροδοπόλεως κ. Κυρίλλου καὶ Ἀνέων κ. Θωμᾶ καὶ τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ Πατριαρχικοῦ ἀντιπροσώπου Αἰδес. Οἰκονόμου κ. Εὐθυμίου, ἡτις συμμετέσχε τῆς ὑποδοχῆς τοῦ σήμερον ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ στρατηγοῦ Σουκρῇ Ναηλῇ πασᾶ εἰσελθόντος εἰς Κωνσταντινούπολιν Τουρκικοῦ στρατοῦ.

Κατὰ τὴν ὑποδοχὴν ταύτην, ἡτις ἔλαβε χώραν τὸ πρῶτον ἐν Σιρκετζῇ παρὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν πάντες οἱ ἐπίσημοι διπλωματικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ καὶ οἱ θρησκευτικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν διαφόρων θρησκευμάτων κατηυθύνθησαν δι' αὐτοκινήτων εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν στρατιωτικῶν ἐνθα συνεχάρησαν τὸν Ἐξοχ. στρατηγὸν καὶ προσεφώνησεν ἐξ ὀνόματος τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου ὁ Σεβ. Μητρολίτης Ροδουπόλεως κ. Κίριλλος.

Ἡ Α. Ἐξοχότης λίαν συγκεκινημένη ἀπήντησεν εἰς τὴν προσφώνησιν καὶ εὐχαριστοῦσα διεβεβαίωσεν ὅτι τοῦντεῦθεν τὰ δύο στοιχεῖα Τουρκικὸν καὶ Ρωμαϊκὸν ἐν ὁμονοίᾳ καὶ ἀγάπῃ θὰ συμβιώσωσι.

Συνεπεία τῆς ὡς ἄνω ὑποδοχῆς ἀργοῦν καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Σχολεῖα δι' ὃ ἀπελύθη ἡ κάτωθι ἐγκύκλιος.

Πρὸς τὰς ἐντίμους Ἐφορείας καὶ τὰς ἐλλογίμους Διευθύνσεις τῶν ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ Κωνσταντινουπόλεως Σχολῶν τῆς πρώτης καὶ τῆς μέσης ἐκπαιδεύσεως.

Ἀριθ. | Πρωτ. 4795
| Διεκπ. 2676

Φέρεται εἰς γνῶσιν τῶν σχολικῶν ἀρχῶν ὅτι ἀποφάσει τῆς Ἐκπαιδευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ τοῦ Στρατοῦ εἰς Κωνσταντινούπολιν ἀργοῦσιν αἱ σχολαὶ τῆς πρώτης καὶ τῆς μέσης παιδεύσεως τὴν Παρασκευὴν, Σάββατον καὶ Δευτέραν, 5, 6 καὶ 8 τρέχοντος μηνός.

Διατελοῦμεν δὲ μετ' εὐχῶν.

Ἐν τοῖς Παλχείοις, τῇ 3 Ὀκτωβρίου 1923.

Ὁ Πρωτοσυγκελλεύων

† Ὁ Ἀννέων **ΘΩΜΑΣ**

Υπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΛΕΩΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

الكنيسة القبطية

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

† Ο Σκοπέλου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τῇ 13ῃ Ὀκτωβρίου 1922

صاحب امتیازی روم پطریقخانه سی

مدیر مسئولی مانوئل یدہون

سر محرر پیسکوپوس سقوپلو ینادیوس

ΕΤΟΣ ΜΓ'
ΑΡΙΘ. 39

Ο ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΘΡΟΝΟΣ ΕΝ ΧΗΡΕΙΑ

Διὰ τῆς δημοσιεύσεως σχετικῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἡμῶν φύλλῳ ἐγνώσθη ἡ ἐπελ-
θοῦσα κατ' αὐτὰς ἐν τοῖς Πατριαρχείοις μεταβολὴ τῶν πραγμάτων ἀρξαμένη διὰ τῆς κηρύ-
ξεως τῆς χηρείας τοῦ Θρόνου. Τὸ τελευταῖον τοῦτο σημεῖον συζητούμενον ἀπὸ πολλοῦ ἀπὸ
μέρους τῆς Διοικήσεως Ἐκκλησίας ἐφέρετο ἤδη πρὸς τὴν ὀριστικὴν καὶ ὑπὸ τῶν περιστάσε-
ων ἐνδεδειγμένην λύσιν, ὠρισμένως δὲ θὰ ἀπεφασίζετο κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς β'. τρέχον-
τος μηνός. Θὰ ἦτο ὁμολογουμένως εὐχάριστον ἐὰν οὐδὲ ἄνωθεν ἐφαίνετο σχετιζομένη
ἡ ὥς ἄνω ἀπόφασιν πρὸς γεγονότα καὶ παράγοντας ὅλως ἀλλοτρίους εἰς τὸν περίβολον τῶν
Πατριαρχείων, πλὴν καὶ ἡ παρουσία αὐτῶν κατ' οὐδὲν ἀπολύτως ἐπηρέασε τὴν μεγάλην
τοῦλάχιστον πλειοψηφίαν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἥδη πολὺ ἐνωρὶς προκαταρξαμένης τῆς τε-
λειωτικῆς σχετικῆς συζητήσεως καὶ πολὺ πρὸ τῶν γεγονότων κλινούσης ἥδη πρὸς τὴν λη-
φθεῖσαν ἀπόφασιν περὶ χηρείας τοῦ Θρόνου. Ὁ ἀναγνώστης κατωτέρω εὕρησει ἀνακοινω-
θὲν τοῦ Γραφείου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δύο ἔγγραφα τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὡς καὶ ἐπι-
σήμους Αὐτῆς δηλώσεις ἐνώπιον τῶν Δύο Σωμάτων. Ἡ δημοσίευσίς πάντων τούτων σκοπεῖ
νὰ παράσχῃ εἰς τὸν ἀμερόληπτον ἀναγνώστην πλήρη καὶ σαφῇ γνώσιν τῶν καθέκαστα, ὥστε
νὰ δύναται νὰ δικαιολογῇ καὶ τὴν ἀνάγκην καὶ τὸ ἐπίκαιρον καὶ τὸ κανονικὸν τῆς ληφθεί-
σης ἀποφάσεως περὶ χηρείας τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου.

* * *

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Τὸ ζήτημα περὶ τῆς ἀνάγκης καὶ τοῦ χρόνου τῆς κηρύξεως τῆς χηρείας τοῦ Οἰκουμε-
νικοῦ Θρόνου διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ὀριστικῆς παραιτήσεως τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, ἀπα-
σχολῶσαν τὴν Ἀγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον ἐν ἐπανειλημμέναις συνεδριάσεσι καὶ δὴ ἐκτάκτοις

(26 καὶ 28 Σεπτεμβρίου) ἀνεβλήθη κατὰ πλειοψηφίαν ὅπως συζητηθῇ εἰς τὴν προσεχῇ συνεδρίαν τῆς 2 τρέχ. μηνὸς Ὀκτωβρίου καὶ ληφθῇ ἡ δέουσα ἐπ' αὐτοῦ ἀπόφασις, τῆς μειοψηφίας ἀποφανθείσης κατὰ τὰς ὡς ἄνω δύο συνεδρίας ὑπὲρ τῆς ἀμέσου λύσεως τοῦ ζητήματος διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς παραιτήσεως τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς β'. ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἔχουσα ὑπ' ὄψει ὅσα σχετικὰ περὶ παραιτήσεως Αὐτῆς ἀνέπτυξεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπὶ Δύο Σωμάτων κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 10 Ἰουλίου ἐ. ἔ. καὶ τὰς ἐπὶ συνεδρίας τῆς β'. Ὀκτωβρίου γενομένας δηλώσεις ἀπὸ μέρους τοῦ Σεβ. Μηλίτου Δυρραχίου κ. Ἰακώβου, καθ' ἃς ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐν ἐπιστολῇ Αὐτῆς πρὸς αὐτὸν ἀπὸ 13 παρελθόντος Σεπτεμβρίου ἔγραφεν ὅτι: ὁκτὼ περίπου ἡμέρας πρὸ τῆς λήξεως (10 Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ.) τῆς τριμήνου ἀναρρωτικῆς ἀδείας θὰ ταχυδρομίση τὴν παραίτησιν Αὐτῆς, μετὰ καὶ τῆς ἐπισημειώσεως ὅπως τὸ περιεχόμενον τῆς ἐν λόγῳ ἐπιστολῆς ἀνακοινωθῇ καὶ εἰς τοὺς ἀρμοδίους, ἐπελήφθη τῆς συζητήσεως τοῦ Πατριαρχικοῦ ζητήματος. Παρ' ὅλην δὲ τὴν ἐν τῷ μεταξὺ ἐμφάνισιν τοῦ Παπᾶ Εὐθύμη καὶ τῶν σὺν αὐτῷ καὶ ἀσχέτως ὅλως πρὸς τὰς προβληθείσας ὑπ' αὐτοῦ ἀξιώσεις περὶ ἀμέσου παύσεως τοῦ Πατριάρχου, ἡ Ἱ. Σύνοδος κρίνουσα καὶ διασκεφθεῖσα ὅλως κατ' ἰδίαν καὶ ὑπὸ τὴν τακτικὴν προεδρίαν τοῦ πρώτου τῇ τάξει Σεβ. Μηλίτου Καισαρείας κ. Νικολάου ἀπεφάσισε κατὰ πλειοψηφίαν (Καισαρείας, Κυζίκου, Νικαίας, Χαλκηδόνος, Νεοκαισαρείας, Φιλιππουπόλεως, Κορυθαῖς, Βάρνης, Βελεγράδων καὶ Ροδοπόλεως) ὅπως γένηται ἀποδεκτὴ ἡ ὀριστικὴ παραίτησις τῆς Α. Θ. Παναγιότητος καὶ κηρυχθῇ ὁ Θρόνος ἐν χηρείᾳ, μειοψηφούντων τῶν Μητροπολιτῶν Ρόδου καὶ Δυρραχίου.

Συνεχίζουσα δὲ τὴν διάσκεψιν αὐτῆς ἡ Ἱερὰ Σύνοδος καὶ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ὅτι κατόπιν καὶ τῶν ἐν Λωζάνῃ σχετικῶς ἀποφασισθέντων, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὡς κέντρον καθαρῶς πνευματικὸν καὶ ἐκκλησιαστικὸν μέλλει τοῦ λοιποῦ διέπεσθαι ὑπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ ὅτι ὁ ὑπὸ τῶν Ἑθνικῶν Κανονισμῶν προβλεπόμενος κατὰ τὴν χηρείαν τοῦ Θρόνου θεσμὸς τοῦ Τοποτηρητοῦ δὲν ἔρρωται κανονικῶς, ἐνέκρινεν ὅπως ὁ πρῶτος τῇ τάξει τῶν Σεβ. Συνοδικῶν, δηλ. ὁ Μηλίτης Καισαρείας, προεδρεύῃ τῶν συνοδικῶν συνεδριάσεων καὶ διεκπεραιοῖ καὶ τὴν καθόλου ὑπηρεσίαν τῶν Πατριαρχείων.

Μετὰ τὰς ὡς ἄνω ἀποφάσεις ἐκηρύχθη τὸ πέρας τῆς συνεδρίας, τὸ σχετικὸν δὲ ἐν προχείρῳ κρατηθὲν πρακτικὸν ἐμονογραφήθη ὑπὸ πάντων ἀνεξαιρέτως τῶν Σεβ. Συνοδικῶν.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 11 Ὀκτωβρίου 1923.

Ὁ Ἀρχιεπισκοπάρχης τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

† Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ

* * *

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΓΡΑΜΜΑ

† ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΕΛΕΩ. ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ, ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ

Τῇ περὶ Ἡμᾶς Ἀγίᾳ καὶ Ἱ. Συνόδῳ

Ἐξ ἀποφάσεως κοινῆς μακρὰν τῆς Κωνσταντινουπόλεως σήμερον ἐπὶ τριμήνῳ ἀναρρωτικῇ ἀδείᾳ ἀπερχόμενοι μεταβιβάζομεν διὰ τοῦ παρόντος Πατριαρχικοῦ Γράμματος ἐπὶ τὸ

Σῶμα τῆς Ἀγίας Συνόδου πάσας τὰς εὐθύνας τοῦ τε Ἀρχιεπισκοπικοῦ καὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀξιώματος.

Ἐπικαλούμενοι δ' ἐφ' ὧμας ἀρωγὸν τὴν χάριν τοῦ Κυρίου, διατελοῦμεν.
αἰκγ'. Ἰουλίου ι'.

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΜΕΛΕΤΙΟΣ

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

† ΜΕΛΕΤΙΟΣ ἐλέω Θεοῦ κ.τ.λ.

Παντὶ τῷ πληρώματι τῆς Ἐκκλησίας χάρις καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ Πατρὸς διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν.

Κεκληκότες ὑπὸ τὸ βάρος τῶν καθηκότων τῆς Πατριαρχικῆς διακονίας καὶ ἀσθενείας σωματικῇ ἔτι μᾶλλον ἀπὸ τῶν γεγονότων τῆς 1ης Ἰουνίου συσχεθέντες, ἀπερχόμεθα πρὸς καιρὸν ἢ καὶ διὰ παντός, εἰς τὸ Ἀγιώνυμον Ὅρος πρὸς ἀνάπαυσιν σώματος καὶ ψυχῆς, αἱ δὲ εὐθύναι τοῦ τε Ἀρχιεπισκοπικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ ἀξιώματος θὰ ἐνασκῶνται ἀπὸ σήμερον ὑπὸ τῆς Ἀγίας Συνόδου.

Γνωρίζομεν ὅτι ὁ χωρισμὸς οὗτος προξενεῖ ὀδύνην εἰς τὸ ποίμνιον, ὡς παντοτεινὸς δικαίως ὑπ' αὐτοῦ ἐκλαμβανόμενος. Ἐκτιμῶμεν κατ' ἀξίαν τὸ αἶσθημα τοῦτο τὸ μαρτυροῦν τὸν χάριτι θεία μεταξὺ ποιμένος καὶ ποιμνίου ὑφιστάμενον στερεὸν τῆς ἐν νῶ ἀγάπης σύνδεσμον. Ὡς ἀκούσωμεν ὅμως καὶ τὸν Μακάριον Παῦλον λέγοντα «ἐν σοφίᾳ περιπατεῖτε». Διότι, ὅταν γνωρίζωμεν ὅτι ἡ περὶ ἀπομακρύνσεως τοῦ Πατριαρχείου ἀπὸ τῆς ἑδρας αὐτοῦ ἀξιώσεις ἀπεσφύρη ἐπὶ ὅροις, εἰς τῶν ὁποίων εἶναι τοῦ νῦν Πατριάρχου ἡ ἀποχώρησις, δὲν θὰ ἐπράττομεν ἔργον συνέσεως, ἐὰν παρεγνωρίζωμεν τὴν σημασίαν τῆς ἀξιώσεως ταύτης, κατὰ τὴν ἐπιδιώξιν τῆς ἀποκαταστάσεως σχέσεων ὁμαλῶν μετὰ τῆς κυβερνήσεως.

Διὰ τοῦτο καὶ συνιστῶμεν πατρικῶς παντὶ τῷ κλήρῳ καὶ τῷ λαῷ ὅπως ἀποθέμενοι τὴν ἐπὶ τῷ χωρισμῷ ἀθυμίαν, πληρώσωσι τὰς μὲν διανοίας αὐτῶν διὰ τῆς ιδέας ὅτι ὑπεράνω τῶν προσώπων τῶν ἐφημέρων ἴσταται ὁ θεσμὸς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου πάντες ἔχομεν καθήκοντα αὐτοθυσίας, τὰς δὲ καρδίας διὰ τῆς ἐλπίδος ὅτι ἡ ἀποχώρησις ἡμῶν θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τῶν μεταξὺ Πατριαρχείου καὶ Κυβερνήσεως καλῶν σχέσεων.

Θεωροῦμεν ἐπ' ἀνάγκης νὰ ὑπομνήσωμεν πᾶσιν ὡς κατ' ἐξοχὴν χρησίμοις διὰ τὴν περὶ τῆς πειθαρχίας λόγους τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «τείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε, αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες, ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι καὶ μὴ στενάζοντες». Πειθόμενοι δὲ καὶ ὑπείκοντες εἰς τὰς ἐφ' ὧμας τεταγμένας ἐκκλησιαστικὰς ἀρχάς, ἐπιδιώκετε τὴν εἰρήνην πρὸς ἀλλήλους καὶ εἰς πάντας. Ὁ δὲ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν.

10 Ἰουλίου 1923

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ἐν Χριστῷ εὐχέτης.

ἈΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΔΥΟ ΣΩΜΑΤΩΝ

(συνεδρία 10 Ἰουλίου 1921)

Κατὰ τὴν ὡς ἄνω συνεδρίαν ἡ Α. Θ. Παναγιότης δικαιολογοῦσα τὴν ἀνάγκην τῆς αὐθημερὸν ἀναχωρήσεως Αὐτῆς δι' ἅγιον Ὅρος καὶ ἀπευθύνουσα τὸν τελευταῖον, ὡς εἶπε, χαιρετισμὸν αὐτῆς πρὸς τὰ μέλη τῶν Δύο Σωμάτων σὺν ἄλλοις εἶπε καὶ τὰ ἑξῆς:

* * *

«Ἀπὸ σήμερον πᾶσαι αἱ εὐθύναι τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ ἀξιώματος μεταβιβάζονται παρ' ἡμῶν πλήρως εἰς τὸ Σῶμα τῆς Ἀγίας Συνόδου. Αὕτη εἶναι ἐλευθέρα νὰ ἀσκῇ αὐτὸς, καθ' ὃν τρόπον, διασκεπτομένη μετὰ τὴν ἀναχώρησιν ἡμῶν, θὰ ἐθεώρει κατάλληλον. Πᾶσαν ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν θὰ ἐλάβανε νομίμως, θεωροῦμεν νόμιμον καὶ κανονικὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀπόφασιν. Δὲν θέτομεν οὐδένα περιορισμὸν εἰς τὸν τρόπον τῆς ἐνασχέσεως τῆς μεταβιβαζομένης ἐξουσίας, διότι τρέφομεν τὴν ἄκραν ἐλπίδα ὅτι ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη θὰ ἐπικρατῇ ἐν τῇ λήψει τῶν ἀποφάσεων, ὅπως ἐγίνετο μέχρι τῆς σήμερον. Τὸ ἔντιμον Συμβούλιον, ἐφόσον δὲν καθορισθῇ σαφῶς ἡ θέσις τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ νέᾳ καταστάσει τῶν πραγμάτων ἐκ συνεννοήσεως μετὰ τῆς Κυβερνήσεως τῆς χώρας, παραμένει πάντοτε ἐν τῇ θέσει του, ὑφ' ἣν ἔννοιαν καθωρίσθη τοῦτο ἐσχάτως ἐν τοῖς Δυσὶ Σώμασιν, ὅτι δηλ. παραμένει ὡς σῶμα μέχρι τοῦ καταρτισμοῦ τῆς νέας κοινοτικῆς ἀρχῆς συμφώνως πρὸς τὰς περὶ μειονοτήτων διατάξεις, πρὸς τὴν ὁποίαν ἀρχὴν νὰ μεταβιβάσῃ τὴν μέχρι τοῦδε ὑπ' αὐτοῦ, συμφώνως πρὸς τοὺς ἐθνικοὺς Κανονισμοὺς, ἐνασκουμένην δικαιοδοσίαν.

Ἐν τῇ ἀπολυθείσῃ ἐγκυκλίῳ μου πρὸς τὸ εὐσεβὲς πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας κατ' ἐπανάληψιν λέγω ὅτι δικαίως ὁ Λαὸς ἐκλαμβάνει τὴν ἀναχώρησίν μου ὡς παντοτεινήν. Τοιαύτην ἐκλαμβάνω αὐτὴν ἐγώ. Μόνον δὲ ὡς

ἐκ θαύματος θὰ ἦτο δυνατόν νὰ συναντηθῶμεν καὶ πάλιν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ. Ἡ ἀναχώρησις τοῦ Πατριάρχου ὑπὸ τὸν ἐξευρεθέντα τύπον δὲν ἔχει σκοπὸν κυρίως τὴν ἐπαναφορὰν αὐτοῦ, ἀλλὰ τὴν σωτηρίαν τοῦ Πατριαρχικοῦ θεσμοῦ. Διὰ τοῦτο καὶ δηλῶ ἐν τῇ ἐγκυκλίῳ μου ὅτι ὑπεράνω τῶν ἐφημέρων προσώπων ἵσταται ὁ θεσμὸς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὑπὲρ οὗ πάντες ἔχομεν καθῆκον αὐτοθυσίας. Διὰ τοῦτο τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν—καὶ εὐχομαι τοῦτο νὰ γίνῃ ἐκ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Δύο Σωμάτων, πάντως ὅμως κατ' ἀπόφασιν ὁμόθυμον τῆς Ἀγίας Συνόδου—τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν νομισθῇ ὅτι ἐπέστη ὁ καιρὸς τὴν ἐνάρξεως ἐκλογικῶν ἐνεργειῶν πρὸς πληρῶσιν τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ καὶ Πατριαρχικοῦ θρόνου, ὀφείλετε νὰ γνωρίζητε ὅτι εἰμαι σύμφωνος μαζί σας εἴτε προβῆτε μόνοι, χωρὶς νὰ μὲ ἐρωτήσητε, εἴτε μοὶ κάμῃτε τὸ φιλοφρόνημα—ἐὰν θέλητε—διὰ νὰ σᾶς στείλω τὴν παραίτησιν. Τόσον κατηγορηματικῶς ἐκφράζομαι.

Εἶπον «κατ' ἀπόφασιν ὁμόθυμον τῆς Ἀγίας Συνόδου», διότι εὐχομαι νὰ λαμβάνητε ἀποφάσεις ἐπὶ τῶν σοβαρῶν ζητημάτων οὐχὶ κατὰ τὴν συνήθη μέθοδον τῆς πλειοψηφίας. Ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ προσεπαυοῦμεν πάντοτε νὰ λαμβάνωνται ἀποφάσεις ἐπὶ σοβαρῶν ζητημάτων ὁμοφώνως. Ἡδυνάμεθα βεβαίως νὰ λύωμεν τὰ ζητήματα ταῦτα κατὰ πλειοψηφίαν, ἀπεφεύγομεν ὅμως τοῦτο μὴ θέλοντες ν' ἀκουσθῇ ὅτι σοβαραὶ ἀποφάσεις ἐλαμβάνοντο κατὰ πλειοψηφίαν. Ἐὰν ἡ ἀπόφασις ληφθῇ ὁμοφώνως ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου εἰμαι τότε σύμφωνος μὲ αὐτήν. Ἀλλ' ἐὰν εἰσχωρήσῃ διαίρεσις λέγω ὅτι καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης εἰμαι παρητημένος, ἀλλ' ἡ εὐθύνη τότε δὲν θ'

ἀνήκη εἰς ἐμέ, Διότι δὲν θὰ θελήσω, καθ' ἣν στιγμήν επικρατήσουν ἀντιλήψεις διαιρέσεως νὰ νομίζουν ὅτι ἔχουν μαζί των καὶ τὸν Πατριάρχην. Θὰ παραιτηθῶ τότε ὀριστικῶς. Ἐπαναλαμβάνων λέγω ὅτι ἐὰν μοὶ εἴπητε ὅτι τὰ πράγματα ἐξωμαλύνθησαν καὶ χρειάζεται ἡ παραιτησις δηλῶ ἀπὸ τοῦδε ὅτι τὴν ἔχετε, ἀλλὰ καὶ

ἐὰν διαιρεθῇτε πάλιν θὰ τὴν ἔχητε, ἵνα μὴ φανῇ ὅτι ἡγοῦμαι μερίδος τινός.»

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον αὐτοῦ

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου

† Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ

Ἡ ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ ΣΥΝΟΔΟΣ

Α'.

(ΠΡΟ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ)

Ἡ σύστασις τῶν Συνόδων ἀνάγει τὴν ἀρχὴν αὐτῆς εἰς τὴν ἐν ταῖς πράξεσι τῶν Ἀποστόλων ἀναφερομένην συνέλευσιν τῶν Ἀποστόλων ἥτοι ἀποστολικὴν Σύνοδον. Ἡ ἀποστολικὴ Σύνοδος προὔκλήθη ἐκ λόγων τοὺς ὁποίους ἐδημιούργησαν ὠρισμέναι καιρικαὶ περιστάσεις, ἐμπίπτουσαι ἐκκλησιαστικαὶ ἢ δογματικαὶ ἀντιλογίαι, ὡς λέγει γενικῶς ὁ ΑΖ' ἀποστ. Κανών. Δὲν εἶχον καθορίσῃ οἱ Ἀπόστολοι σύστημα διαρκοῦς ἀποστολικῆς Συνόδου. Τὸ τοιοῦτον ἄλλως τε δὲν ἦτο τότε καὶ δυνατόν. Διαρκὴ σύνοδον δὲν ἐγκαθιδρύουσι καὶ οἱ διάφοροι κανόνες ὡς ὁ ΑΖ' Ἀποστολικὸς ΣΤ' Συν. II' Ζ' Συνόδου στ' καὶ ἄλλοι. Ἡ Σύνοδος τὴν ὁποίαν συνιστῶσιν οἱ Κανόνες οὗτοι εἶναι σύνοδος περιοδική. «Τὰ μεγάλα τῶν σκευμάτων οὐκ ἔστιν ἄλλως, ὡς λέγει ὁ Εὐσέβιος ἐν τῷ βίῳ τοῦ Κωνσταντίνου, ἢ διὰ Συνόδου κατορθώσασθαι». Τὰ σκέμματα ταῦτα, δ.λ.δ αἱ μεγάλαι συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις εἶχον ὡς ἀφορμὴν διάφορα ζητήματα ἢ ὡς λέγει ὁ στ' Κανὼν τῆς Ζ' Οἰκουμ. Συνόδου «**πράγματα κανονικά καὶ πράγματα εὐαγγελικά**». Τὰ κανονικὰ ἀφορῶσι τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας, τὴν δίκην τῶν ἀνωτέρων κληρικῶν, τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἀρχιερέων, τὴν μετάθεσιν αὐτῶν, τὴν οἰκονομικὴν ζωὴν τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἄλλα. Τὰ Εὐαγγελικά εἶναι τὰ σήμερον δογματικὰ λεγόμενα ζητήματα.

Ἐκάστη ἐπαρχία εἶχε τοὺς Ἐπισκόπους αὐτῆς οἵτινες μετὰ τοῦ «πρώτου» (Ἀποστ. Καν. ΑΔ') ἦτοι τοῦ Μητροπολίτου ἀπειτέλουν τὴν τῆς ἐπαρ-

χίας σύνοδον συγκαλουμένην ἅπαξ ἢ δις τοῦ ἔτους (βλ. Β Καν. τῆς Ζ' Συνόδου. Πρὸς Μίλας ἱστορ. Ἑκκλ. Δικαίου σελ. 444 κ. ἐ.).

Ἐκτὸς τῆς ἐπαρχιακῆς Συνόδου ὑπῆρχον καὶ αἱ τῶν μεγάλων περιφερειῶν δ.λ.δ. τῶν διοικήσεων Σύνοδοι ὀνομασθεῖσαι βραδύτερον «**Πατριαρχικαὶ Σύνοδοι**». Ἀπὸ τῆς Δ' Οἰκουμ. Συνόδου (Καν. ΚΗ') ἀρχεταὶ κυρίως ὁ καθορισμὸς τῶν μητροπολιτικῶν περιφερειῶν τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου. Τὰ θέματα Ἀσίας, Πόντου καὶ Θράκης ἦσαν κατ' ἀρχὰς ἡ ἐκκλησιαστικὴ περιφέρεια, ἢ ὡς λέγομεν σήμερον, τὸ κλίμα τοῦ Οἴκ. Θρόνου. Βραδύτερον προσετέθησαν καὶ αἱ ἐπαρχίαι τοῦ Ἰλλυρικοῦ.

Ὁ Βαλσαμὼν (XII αἰῶν) σχολιάζων τὸν Ἰον Κανόνα τῆς ΣΤ' Συνόδου καθορίζει ποῖοι Μητροπολίται καὶ Ἀρχιεπίσκοποι ἦσαν ὑποχρεωμένοι ἅπαξ τοῦ ἔτους νὰ συνέρχωνται παρὰ τῷ Πατριάρχῃ Κων]πόλεως πρὸς καταρτισμὸν τῆς **περιοδικῆς** πατριαρχικῆς Συνόδου. «Σημείωσαι, λέγει, ἀπὸ ταύτης τῆς νεαρᾶς τὴν αἰτίαν δι' ἣν λέγονται ἐπαρχιωταὶ τοῦ Πατριάρχου (τοὺς παρ' αὐτοῦ μὲν χειροτονουμένους μὴ ἔχοντας δὲ δικαίωμα ἄλλους ἐπισκόπους χειροτονεῖν) Κωνσταντινουπόλεως, ὁ Δέρκου, ὁ Μεσσίνης, ὁ Παρίου, ὁ Ἀπρου καὶ ἄλλοι τινὲς **Ἀρχιεπίσκοποι καὶ Μητροπολῖται** μὴ ἔχοντες ἐπισκόπους· οὗτοι γὰρ ἀναγκάζονται καὶ μένοι παρὰ τῷ Πατριάρχῃ συνέρχεσθαι(1)».

(1) Σύνταγμα Κανόνων Ράλλη καὶ Ποτλῆ τόμος Β. σελὶς 326.

Κατὰ τὸν Ἰούλιον τοῦ 1315 παρὰ τῷ Πατριαρχῇ Ἰωάννῃ συνέρχονται περὶ τοὺς 21 Μητροπολίται καὶ Ἀρχιεπίσκοποι (Ἡρακλείας, Σάρδεων, Νικομηδείας, Ἀγαθοπόλεως, Μονεμβασίας, Ποντοηρακλείας, Προύσης, Περγάμου, Σερρών, Π. Πατρῶν, Φιλίππων, Χριστουπόλεως, Δυρραχίου, Μιτυλήνης, Μηθύμνης, Διδυμοτείχου, καὶ οἱ Ἀρχιεπίσκοποι Βιζύης, Κίου, Παρέλλης, Βρύσεως καὶ Μελιτουπόλεως) οἱ «τὸν τῆς ἱερᾶς Συνόδου συμπληροῦντες θειότατον σύλλογον». Συνῆλθον διὰ τὸ σκεψθῶσι περὶ τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως (κανονικὰ πράγματα) τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας². Κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον

τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἀπαντῶμεν καὶ τοὺς Μητροπολίτας Χαλκηδόνος, Νικαίας καὶ ἄλλους τὸ ὅλον 25(3). Τὸν Μάρτιον τοῦ 1324 ἐν τῇ συγκροτηθείσῃ Συνόδῳ παρίστανται καὶ ἀρχιερεῖς Μητροπόλεων ἢ Ἀρχιεπισκοπῶν τὰς ὁποίας ὀνομασί, ὡς ἤδη ἐσημειώθη, ἀναφέρει ὁ Βαλσαμών, ὡς λ.χ. ὁ Ἀπρου, ὁ Δέρκου καὶ ἄλλοι⁴. Κατὰ τὴν Σύνοδον ταύτην παρίσταντο καὶ «θεοφιλέστατοι δεσποτικοὶ ἄρχοντες». Ἐπρόκειτο περὶ ζητήματος ὑπαγομένου εἰς τὸ οἰκογενειακὸν δίκαιον.

† Ὁ Σκοπέλου Γεννάδιος

(2) Acta. Miklosich Müller A, σ. 4, 5, 6.

(3) Αὐτόθι Α. σελ. 14.

(4) Αὐτόθι Α. σελ. 98.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

I. ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἐφοδιασθεὶς διὰ καταλλήλων γραμμάτων ἀνεχώρησεν εἰς Ἀγκυραν ὁ Πατριαρχικὸς αὐτόθι ἀντιπρόσωπος Αἰδес. Οἰκονόμος κ. Εὐθύμιος ἀφοῦ προηγουμένως προέβη εἰς προφορικὴν καὶ γραπτὴν δήλωσιν περὶ διαλύσεως τῆς αὐτοτιτολοφορηθείσης «Τουρκορθοδόξου Ἐκκλησίας».

— Ἐνεκρίθη ὅπως πάσας τὰς πρὸς τὰς Τραπεζας ἐπιταγὰς καὶ πάντα τὰ σχετικὰ πρὸς αὐτὰς ἔγγραφα ὑπογράφωσιν ὁ Σεβ. Προεδρεύων τῆς Ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ Ἀρχιγραμματεὺς αὐτῆς καὶ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Λογιστηρίου, αἱ δὲ ἐπιταγαὶ ἐκδίδονται εἰς διαταγὴν τοῦ Ταμίου τῶν Πατριαρχείων καὶ ὅπως τὰ πρὸς τὸ Ταμεῖον τῶν Πατριαρχείων—ὡς θὰ ὀνομάζεται τοῦ λοιποῦ ἀντὶ τῆς μέχρι τοῦδε ὀνομασίας αὐτοῦ «Ἐθνικὸν Ταμεῖον»—ἐντάλματα ὑπογράφονται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Προεδρεύοντος καὶ τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἐνδημούσης Ἱ. Συνόδου καὶ θεωρῶνται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Λογιστηρίου.

— Ἡ Ἐνδημοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν αἴην μετὰ πολλῆς εὐλαβείας συντεταγμένην αἵτησιν τοῦ Δαμιανοῦ Δαμιανίδου δι' ἧς ὁμολογεῖ μετὰ ψυχικῆς ὁδύνης καὶ σνιγριβῆς καρδίας τὸ κατὰ τὴν 1ην Ἰουνίου διαπραχθὲν ὑπ' αὐτοῦ ἁμάρτημα καὶ ἐπικαλεῖται τὴν ἐπιείκειαν καὶ τὸ ἔλεος τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας μετὰ δακρύων ζητῶν ὅπως συγχωρηθῇ καὶ γένηται δεκτὸς εἰς τὸν περίβολον αὐτῆς ὡς τέκνον πιστὸν καὶ

ἀφωσιωμένον, πεισθεῖσα ὅτι ἡ μεταμέλεια αὐτοῦ καὶ ἡ συντριβὴ εἶναι εἰλικρινῆς ἤρε ἀπ' αὐτοῦ τὴν ποινὴν τοῦ ἀφορισμοῦ καὶ ἀπήλλαξεν αὐτὸν ὁλοτελῶς τοῦ ἀπ' αὐτῆς δεσμοῦ, ἐνέκρινεν νὰ ἐκδοθῇ συγχωρητήριον γράμμα, ὅπερ τὴν αὔριον Κυριακὴν θέλει ἀναγνωσθῇ εἰς τοὺς ἱεροὺς ναοὺς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς. Ἀποφάσει δὲ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου προσήλθεν εἰτα οὗτος κατ' ἰδίαν παρὰ τῷ Σεβασμιωτάτῳ προεδρεύοντι ἐν τῷ Πατριαρχικῷ παρεκκλησίῳ καὶ ἀνεγνώσθη ἐπ' αὐτοῦ ἡ νενομισμένη συγχωρητικὴ εὐχή.

— Τοποτηρητῆς τῆς ἐπαρχίας Μετρῶν διωρίσθη ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Μυρέων κ. Φιλόθεος.

— Ἀνεγνώσθη ἀπαντητικὸν τηλεγράφημα τοῦ ἑξοχ. Προέδρου τῶν Ἐπιτρόπων Φετχῇ Βέη ἀπευθυνόμενον πρὸς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ροδοπόλεως κ. Κυριλλον ἀναφερόμενον εἰς τὴν χρεῖαν τοῦ Θρόνου. Ἐπειδὴ τὸ τηλεγράφημα τοῦτο ἀπευθύνεται πρὸς τὸν ἐν λόγῳ Μητροπολίτην ὡς πρὸς Τοποτηρητὴν τῶν Πατριαρχείων μετὰ σχετικὴν συζήτησιν ἐπὶ Συνόδου ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ροδοπόλεως ἐδήλωσεν ὅτι εἰς τὸ τηλεγράφημα αὐτοῦ δὲν ὑπογράφεται Τοποτηρητῆς ἀλλ' ἀπλῶς ὡς Μητροπολίτης Ροδοπόλεως. Ἡ Ἐνδημοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος ἔλαβε σημείωσιν τῆς δηλώσεως ταύτης.

— Ἀνεγνώσθη τηλεγράφημα τῆς Α. Θ. Παν. τοῦ πρ. Πατριάρχου Κων]πόλεως κ. Μελετίου τὸ ὁποῖον κα-

τωτέρω δημοσιεύομεν. Ἐνεκρίθη ὅπως δημοσιευθῶσι πάντα τὰ σχετικὰ ἐκ τῶν πρακτικῶν τῶν τελευταίων συνεδριάσεων καὶ ἀποσταλῇ σχετικὴ ἔκθεσις περιέχουσα καὶ ἀπόσπασμα τῆς τακτικῆς συνεδρίας τῆς Ἱ. Συνόδου καθ' ἣν ἐκηρύχθη ἐν χρεΐα ὁ Οἶκ. Θρόνος.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Θεσσαλονίκη 8 Οκτωβρίου 1923

Μητροπολίτην Καισαρείας Νικόλαον

Κων]πολιν

Ὁδύνῃ πολλῇ συνεχόμεθα διὰ νέον κατὰ Πατριαρχείων πραξικόπημα. Ἐκφράζοντες θερμὴν συμπάθειαν πρὸς δοκιμασθέντας ἀδελφούς θεωροῦμεν ἄκυρον πᾶσαν πρᾶξιν μὴ προερχομένην ἐκ τῆς Συνόδου, ὅπως αὕτη ἦτο κατηρητισμένη πρὸ τοῦ πραξικοπήματος.

Κύριος σώζοι Ἐκκλησίαν αὐτοῦ

Πατριάρχης ΜΕΛΕΤΙΟΣ

— Ἐκηρύχθη κατηρηγμένον τὸ Δ.Ε.Μ. Συμβούλιον ἔγκριθέντος ὅπως διὰ καταλλήλων γραμμάτων ἀνακοινωθῇ ἐπισήμως ἡ ἀπόφασις εἰς τὰ ἔντιμα Λοϊκὰ Μέλη αὐτοῦ ἐκφραζομένης αὐτοῖς τῆς ἐκκλησιαστικῆς εὐαρεσκείας.

— Ἐνεκρίθη ἡ ἀπόλυσις ἐγκυκλίου πρὸς τὰς Κοινότητας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς καὶ τὰς ἐπαρχίας Χαλκηδόνας, Δέρκων καὶ Ἰμβρου, δι' ἧς χειραφετούμεναι ἤδη θὰ κληθῶσιν ὅπως κατὰ τακτὴν ἡμέραν ἀποστείλωσιν ἀντιπροσώπους εἰς τὰ ἐν Γαλατᾷ Γραφεῖα τῶν Ἐθνικῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων πρὸς καταρτισμὸν προσωρινοῦ Συμβουλίου, ὅπερ θὰ ἀναλάβῃ τὴν διαχείρισιν καὶ διοίκησιν τῶν Κοινοτικῶν πραγμάτων.

— Κατηρτίσθη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Κυζίκου κ. Καλλινίκου, Προύσης κ. Κωνσταντίνου καὶ Αἴνου κ. Ἰωακείμ καὶ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. κ. Γερμανοῦ πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος τῆς γενικῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν Πατριαρχικῶν ὑπαλλήλων.

— Ἐνεκρίθη ὅπως ἡ παραλαβὴ τῶν ἐγγράφων τοῦ Δ.Ε.Μ. Συμβουλίου γένηται διὰ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Πατριαρχείων.

— Ἀπεφασίσθη ὅπως ἐν τῷ διαμερίσματι τοῦ τέως Δ.Ε.Μ. Συμβουλίου ἐγκατασταθῇ τὸ Πνευματικὸν Δικαστήριον τῶν Πατριαρχείων καὶ ἡ Πατριαρχικὴ Κ. Ἐκκλησιαστικὴ Ἐπιτροπὴ.

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ ναῷ ὁ προεδρεύων τῆς Ἐνδημούσης Συνόδου Σεβ. Μητροπολίτης Κυζίκου κ. Καλλίνικος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Ἡ πρώτη ἀπόφασις τοῦ νέου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σέρβου Ὑπουργοῦ ὑπῆρξεν ἡ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀπόδοσις πάντων τῶν ὑπὸ τῶν κατὰ καιροὺς Σερβικῶν Κυβερνήσεων κατειλημμένων ἐκκλησιαστικῶν κτημάτων πρὸ ἱδρυσιν εἰδικοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπεξηγηθῇ, ὅτι τὰ ἀποδοθέντα κτήματα ταῦτα δὲν εἶναι μοναστηριακά, ἀλλ' «ἐκκλησιαστικά», καθ' ὅτι τὰ καθαρῶς μοναστηριακά κτήματα ἡ Σερβικὴ Πολιτεία θεωρεῖ ἀνέκαθεν ἱερὰ, ἄθικτα καὶ ἀπαραβίαστα.

— Τῇ 16 Σεπτεμβρ. συνήλθεν ἡ Σερβικὴ Ἱεραρχία, καὶ, σὺν ἄλλοις, ἐμελέτησε καὶ τὸν νέον Καταστατικὸν Νόμον τῆς Ὀρθοδόξου Σερβικῆς Ἐκκλησίας, βάσιν ἔχοντα τὴν εἰς τὴν ἐλευθερίαν χειραφέτησιν τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ τῆς Πολιτείας. Μεταξὺ τῶν συζητηθέντων ἐν τῇ Συνόδῳ ταύτῃ τῆς Σερβικῆς Ἱεραρχίας θεμάτων ἦσαν καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ ἐν Κων]πόλει συγκληθέντος Πανορθοδόξου Συνεδρίου. Ἐν σχέσει πρὸς ταύτας σύσσωμος ὁ Σερβικὸς ὀρθόδ. Κλῆρος ἀπαιτεῖ τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν τοῦ νέου ἡμερολογίου καὶ τὸν β'. γάμον τῶν ἐν χρεΐα κληρικῶν.

— Ὁ Σεβ. Ἀρχίδος κ. Νικόλαος μετέβη εἰς Πράγαν τῆς Τσεχοσλοβακίας, ἔνθεν προσεκλήθη ὅπως ὁμιλήσῃ ἐν τῇ περὶ παγκοσμίου εἰρήνης διασκέψει.

— Ἡ Ἱ. Σύνοδος μετὰ τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτῆς τῇ 13. Αὐγ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΣΙΑΣ

Κατὰ τοὺς «Καιροὺς» τοῦ Λονδίνου ὁ Πατριάρχης Τύχων κατόπιν συσκέψεως μετὰ 15 ἐπισκόπων γενομένης ἐν τῷ Μοναστηρίῳ τοῦ Δὸν ἀνήγγειλεν ὅτι ἡ Ρωσικὴ Ἐκκλησία δέχεται τὰς περὶ ἡμερολογίου ἀποφάσεις τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Πανορθοδόξου Συνεδρίου καὶ ὅτι τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον θὰ τεθῇ ἐν ἰσχύϊ τῇ 1η Ὀκτωβρίου.

(Ὡς γνωστὸν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νέου ἡμερολογίου θὰ ἀναβληθῇ σημ. Σ. Ε. Α.).

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΕΡΚΩΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 20 καὶ ἡμερομηνίαν 20 Σεπτεμβρίου ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης μεταξὺ τῆς Ξενίας Ι. Γιούρεβιτς κατὰ Ἀντωνίου Γιούρεβιτς.

Δ ε ῥ ῆ ρ α

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 201 καὶ 207 τῶν Πατρ. Δικονομικῶν ὁδηγιῶν. Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεί.

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 16)29 Αὐγούστου 1923 ἀγωγὴν ἐπὶ διαζεύξει τῆς Ξενίας Λ. Γιούρεβιτς, τὸ γένος Γεωργίου Μάρκοβιτς κατὰ Ἀντωνίου Γιούρεβιτς. ὡς νόμιμον καὶ βάσιμον.

Διατάσσει τὴν παρὰ τῇ μητρὶ παραμονὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τῆς ἀνηλίκου Εἰρήνης μέχρι τῆς ἐνηλικιωσεώς της.

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων γάμον διαλελυμένον ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου, δημοσιευμένου δις τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης διὰ τῶν ἐφημερίδων «Προόδου», καὶ «Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας».

Καὶ ἐπιτίθησι ἐξ ἡμισείας τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων καὶ τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἀνιόντα εἰς γρόσια προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος ὡς καὶ τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβήν.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη ἐν τῇ ἐν Θεραπείαις Ι. Μητροπόλει Δέρκων αὐθημερόν.

Ὁ Πρόεδρος

2

(ὑπογρ.) † ὁ Δέρκων Καλλίνικος

Ὁ γραμματεὺν

(ὑπογρ.) Ἀρχιμ. Λεόντιος

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐν τῇ ἐν Θεραπείαις ἱερᾷ Μητροπόλει Δέρκων αὐθημερόν

Ὁ γραμματεὺν

Ἀρχιμ. Λεόντιος

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς «Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας»

PIHANAR

Constantinople.

Υπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

ΚΛΗΣΙΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 4649

Ἡ Βαρβάρα Θεοδώρου Τοραμανίδου, τὸ γένος Μιχαὴλ Βασιντερίδου, χριστιανὴ ὀρθόδοξος, ὑπήκοος ὁθωμανὶς κάτοικος Φερίκιοι, νῦν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον τρίτην καὶ ὥραν 2 μ. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα μιᾶς ἡμερῶν (ἀριθ. 31) ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δ' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τῆς ἐαυτῆς συζύγου Θεοδώρου Ἀντωνίου Τοραμανίδου, χριστιανοῦ ὀρθοδόξου ὑπηκόου ὁθωμανοῦ, κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως (Πέραν Ἀϊναλῆ Τσεσμέ, ἀριθ. 9) τὸ ἐπάγγελμα μαγείρου, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ'αὐτῆς ἀγωγὴ ἐκδικασθήσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα κλήσις δημοσιευθήσεται δις κατὰ συνέχειαν εἰς τὰς ἐν Κων]πόλει ἐκδιδόμενας ἐφημερίδας «Ἑκκλ. Ἀλήθεια» καὶ «Πρωΐα».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1923.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.) ὁ Κορυτσᾶς Ἰωάννημ

2

ὁ Α'. Γραμματεὺς

(ὑπογρ.) Π. Ν. Κεσίσογλους

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον αὐθημερόν

ὁ Α' Γραμματεὺς

Π. Ν. Κεσίσογλους

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ διευθύνουσα τὴν «Ἑκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν» ἐπιτροπὴ παρακαλεῖ τοὺς ἀξιότιμους συνδρομητὰς, ὅσοι ἔχουσιν ἐκκρεμεῖς λογαριασμοὺς ἵνα σπεύσωσιν εἰς διακανόνισιν τούτων γνωρίζοντες ἅμα αὐτῇ πᾶσαν τυχὸν συμβαίνουσαν περὶ τὴν ἀποστολὴν καὶ παραλαβὴν τοῦ φύλλου ἀταξίαν ἐν περιπτώσει δὲ ἀλλαγῆς κατοικίας φροντίζωσιν ἵνα δηλώσῃ τοῦτο ἐγκαίρως πρὸς ἀποφυγὴν ἀταξίας καὶ πρόληψιν οὕτω παραπόνων ἀδίκων.

Ἐκ τοῦ Γραφείου

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ

الكنيسة السيائية البتية

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΤΟΣ ΜΓ'.
ΑΡΙΘ. 40

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

+ 'Ο Σκοπέλου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τῇ 20ῃ Ὀκτωβρίου 1923

صاحب امتیازی روم پطریقخانه سی

مدیر مسئولی مانوئل یدہون

سر محرر پیسقویوس سقویلو ینادیوس

Η ΠΕΡΙ ΤΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΝ ΣΥΝΟΔΟΣ

Β'.

(ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΛΩΣΙΝ)

Οἱ Ἐθνικοὶ κανονισμοὶ ἐν τῷ περὶ καταρτισμοῦ τῆς Ἱ. Συνόδου κεφαλαίῳ ὁμιλοῦσι περὶ δώδεκα Ἀρχιερέων ὡς μελῶν (Συνοδικῶν) διαρκούσης διοικητικῆς συνόδου τοῦ κλίματος τοῦ Οἴκου. Θρόνου. Εἰς ἕκαστον ἐρευνήτην γεννᾶται ἡ ἐξῆς ἀπορία· ποῦ στηριζομένη ἡ συντακτικὴ τῶν Ἐθν. κανονισμῶν συνέλευσις ὥρισεν εἰς 12 τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν τῆς πατριαρχικῆς Συνόδου;

Βεβαίως 12 ἦσαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Κυρίου καὶ ὁ 12 κανὼν τῆς ἐν Καρθαγένῃ Συνόδου (ἔτος 419) διαλαμβάνει τὰ ἀκόλουθα· «Κατὰ τὰ ὁρισθέντα ἐκ τῶν παλαιῶν συνόδων ἵνα ἐὰν ἐπίσκοπος ἐν τινὶ ἐγκλήματι περιπέσῃ καὶ γένηται πολλὴ ἀνάγκη, τοῦ μὴ δύνασθαι πολλοὺς συνελθεῖν διὰ τὸ μὴ ἀπομεῖναι αὐτὸν ἐν τῷ ἐγκλήματι, ἀπὸ δώδεκα ἐπισκόπων ἀκουσθῇ». Ἡ ἐθνοσυνέλευσις τῷ 1858-60 πρὸς καθορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τῆς συνόδου εἶχεν ὑπ' ὄψιν προσηγηθεῖσαν συνήθειαν. Κατὰ τὸ 1793

καὶ 1794 εἶχεν ἐπικρατήσῃ τὸ δωδεκάριθμον ἐν τῇ πατριαρχικῇ Συνόδῳ. (1) Ἡ προσημειωθεῖσα συνέλευσις ἐσκόπει νὰ μεταρρυθμίσῃ τὸ συνοδικὸν σύστημα οὐχὶ ὡς πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν μελῶν ἀλλ' ὡς πρὸς τὸν τρόπον τοῦ καταρτισμοῦ τῆς Συνόδου Ἀλλ' ὡς εἶναι γνωστὸν πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν Ἐθν. κανονισμῶν τὴν περὶ τὸν Πατριάρχην Σύνοδον ἀπετέλουν οἱ «ἐγκριτοὶ» λεγόμενοι Ἀρχιερεῖς οἱ ἐπικαλούμενοι καὶ γέροντες (ἐντεῦθεν ὁ Γεροντισμός). Ἀλλως τε ἡ παραδοχὴ δωδεκάδος Ἀρχιερέων ὡς συνοδικῶν διηκολύνετο καὶ ὑπὸ τοῦ πολυαριθμοῦ τῶν εἰς τὸν Οἶκ. Θρόνον ὑπαγομένων Μητροπολιτῶν.

(1) Ὁ τέως Καθηγητὴς τῆς Θ. Σχολῆς Χάλκης κ. Β. Στεφανίδης ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ Ν. Ποιμένι τῷ 1919 τεῦχος 1 σελ. 42-50 καὶ 2 σελ. 99-124 σοβαρὰν μελέτην περὶ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τῶν Συνόδων τοῦ Πατριαρχείου. Μονογραφίαι περὶ τῶν Συνόδων ἐξέδωκαν ὁ γνωστὸς Zhishman (Die Synoden) καὶ ὁ Hefele Konzilien Geselichte.

Τὰ μέλη ὅμως τῆς Πατριαρχικῆς Συνόδου δὲν ἦσαν 12 καθ' ὅλους τοὺς μετὰ τὴν ἄλωσιν χρόνους, οὔτε τὸ Πατριαρχεῖον ἐκυβερνᾶτο πάντοτε διὰ διαρκοῦς ἐνδημούσης Συνόδου ἐχούσης διοικητικὴν ἐξουσίαν καὶ περιοριζούσης τὴν ἀπολυταρχίαν τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ Πατριάρχου.

Εἰς τὸ χρυσόβουλλον τοῦ Ἡγεμόνος (Αὐθέντου) τῆς Μολδοβλαχίας Ἰωάννου Βασιλείου, ἐκδοθὲν τῷ 1642, ἀναγινώσκομεν μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἐξῆς(1) «δεύτερον θέλω καὶ ζητῶ ἄβουλα τῶν ἄνωθεν Μηλιτῶν ὁ Π. Πατριάρχης ἡμῶν καὶ Δεσπότης νὰ τελειώνη οὐδέν. Μὲ ὅμοιον τρόπον θέλω καὶ ἀπὸ τὴν Ἀρχιερωσύνην σας οἱ πανιερώτατοι Μητροπολίται ἄνευ γνώμης καὶ εἰδήσεως καὶ βουλῆς τοῦ Παναγιωτάτου νὰ μὴν τελειώνετε οὐδεμίαν ἀπόφασιν εἰς τὰ τῆς κοιότητος πράγματα..... Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶναι μπορετὸν (κατορθωτὸν) οἱ πάντες εἰς τὸ παρὸν νὰ εὐρίσκωνται θέλω ἐξάπαντος ἀπαραιτήτως καὶ προφάσεως τινος δῖχα νὰ εὐρίσκωνται τέσσαρες ἐξ αὐτῶν ἢ διὰ τὴν τύχην ἐξ ἀνάγκης ἔλλειψις τρεῖς τὸ ὀλιγώτερον».

Εἰς τὸ υπόμνημα τοῦ ἀπὸ Ἡρακλείας (ἔτος 1668) Πατριάρχου Μεθοδίου (κάδιξ Κριτίου Π. Ἀρχιεποφυλακίου σ. 610) ἀναγινώσκομεν τὰ ἐξῆς: «πάντες ἡμεῖς οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει τῶν νῦν ἐπιδημοῦντες Ἀρχιερεῖς».

Εἰς τὸ υπόμνημα τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἀπὸ Λαρίσης Διονυσίου (1671) ἀπαντῶμεν τὰς ἐξῆς φράσεις δηλωτικὰς τῆς περὶ τὸν Πατριάρχην ἐνδημούσης Συνόδου: «ἡμεῖς οἱ καθευρεθέντες ἐν Κωνσταντινουπόλει συναδελφοὶ Ἀρχιερεῖς». (Αὐτόθι σελ. 426).

Εἰς τὸ υπόμνημα τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκλογῆς τοῦ Ἱεροσολύμων Παρθενίου μνημονεύεται ὅτι ἡ «ἐν τῷ οἰκουμενικῷ Θρόνῳ

ἱερὰ Σύνοδος» εἶναι οἱ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐνδημοῦντες συναδελφοὶ Ἀρχιερεῖς». (Αὐτόθι σελ. 698 πρβλ. καὶ Κώδικα Κυπρίου σ. 30, 33, 36). Κατὰ τὸ 1694 ἐκλεγέντος ἐν Ἀδριανουπόλει τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Καλλινίκου τοῦ Ἀκαρνάνος ἐξεδόθη Συνοδικὸς Τόμος διὰ τοῦ ὁποίου καθωρίζετο ὅπως ἡ ὑπὸ τὸν Πατριάρχην διοικοῦσα Σύνοδος περιλαμβάνη ἀρχιερεῖς «ἐμπρέψαντας φρονήσει τε καὶ πείρᾳ πραγμάτων καὶ λόγου δυνάμει προὔχοντες» τοιοῦτοι δὲ ἐξελέγησαν τότε τρεῖς. Ἐκλογαὶ δὲ Μητροπολιτῶν ἐγένοντο ὑπὸ Συνόδου συνισταμένης ἐκ τεσσάρων Ἀρχιερέων. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ Πατριάρχου εἰς συνοδικὸν γράμμα ἀφορῶν τὴν ἀνασύστασιν τῆς πατριαρχικῆς τοῦ Γένους Σχολῆς ἀναφέρονται ὑπογεγραμμένοι 16 Ἀρχιερεῖς ἐν οἷς καὶ ὁ ἐπίσκοπος Ραιδεστοῦ καὶ ὁ πρόφην Λακεδαιμονίας. Μεταξὺ τῶν Μητροπολιτῶν ἀπαντῶμεν καὶ τοὺς Μητροπολίτας Ἐφέσου, Ἡρακλείας, Κυζίκου, Νικομηδείας, Χαλκηδόνος, Βιζύης καὶ ἄλλους. Ὅλοι οἱ Ἀρχιερεῖς οὗτοι ἦσαν οἱ ἀποτελοῦντες τὴν «ἱερὰν ὁμάδα καὶ θεοσύλλεκτον ὁμήγυριν συναδελφῶν Ἀρχιερέων». (Βλ. Ὑψηλάντου τὰ μετὰ τὴν Ἀλωσιν σελ. 205 κ. ἐ. Ὁ ἴδιος ὁμιλῶν περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ πατριάρχου Ἱερεμίου τοῦ Βου λέγει ὅτι ἐξέλεξαν αὐτὸν καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει τυχόντες Ἀρχιερεῖς). Ἡ σύνοδος αὕτη τῶν Ἀρχιερέων οὔσα περιοδικὴ ὠνομάζετο καὶ «τοπικὴ» κατὰ τοὺς πρώτους μετὰ τὴν Ἀλωσιν χρόνους. Ἐπὶ τοῦ Σωφρονίου τοῦ Βου ἐν ἔτει 1775 ἐξεδόθη αὐτοκρατορικὸς ἱσαδὲς διατάσσων, ὡς λέγει ὁ αὐτὸς Ὑψηλάντης (σελ. 547) «νὰ μὴν συνεδριάζουν εἰς τὴν πόλιν πλείονες τῶν 8 Μητροπολιτῶν». Ἐπὶ τῆς πατριαρχείας Σαμουὴλ τοῦ Χαντζερῆ «ἀνταμώσας ὁ πατριάρχης μὲ τοὺς Ἀρχιερεῖς τὸν Ἐπίτροπον (Βεζύρη) Μουσούνουλου Μεχμέτ πασᾶν ἤκουσε «τὸ διὰ τί κάθηνται τόσοι πολλοὶ Ἀρχιερεῖς εἰς τὴν Πόλιν; ποῖα εἶναι ἡ ἐπιστάσια τους;..... ὁ πατριάρχης ἀπεκρίθη,

(1) Καλλινίκου Δελεκάνη »Πατριαρχικὰ ἔγγραφα» τόμ. Γ'. σελ. 298 πρβλ. Β. Στεφανίδου μν. μελέτην σελ. 205.

ὅτι ἀναγκαία διὰ τὰ χρέη τοῦ Κοινοῦ καὶ διὰ τὴν ἐνέργειαν, ἥτοι ἱερώς τῆς πίστεώς μας, ἀλλ' ἤκουσε τὸ «δι' αὐτὸ φθάνουν μαζὺ μὲ ἐσένα πέντε ἢ ἕξ καὶ ὄχι τόσο πολλοὶ» (σελὶς 403). Ἐπὶ πατριάρχου Θεοδοσίου (1773) «οἱ ἀριθμούμενοι διὰ τὸν παγεμὸν Ἀρχιερεῖς» ἦσαν 20 (Αὐτόθι σελ. 499). Οἰκοθεν ἐννοεῖται ὅτι διάφοροι εἶναι αἱ Σύνοδοι ἐκεῖναι αἱ ὁποῖαι συνήρχοντο διὰ γενικὰ ζητήματα τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας. Τοιαύτη λ. χ. ἦτο ἡ ἐπὶ τοποτηρητείας Μελετίου τοῦ Πηγᾶ τῷ 1593 συνελθούσα ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδος. Τοιούτου εἶδους Σύνοδοι μετὰ τὴν Ἀλωσιν συνεκροτήθησαν περὶ τὰς πεντήκοντα (Βλέπε Ἑκκλ. Ἀλήθειαν ἐ. ἔτους σ. 145). Κατὰ τὰς πρώτας δεκαετηρίδας τῆς μετὰ τὴν Ἀλωσιν ἐποχῆς ὑποθέσεις τρεχούσης ὑπηρεσίας διεξήγοντο ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Πατριάρχην ὁφφικιάλων κληρικῶν. Βραδύτερον ἐμφανίζεται ἡ ἰσχὺς τῶν πλησιοχώρων Μητροπολιτῶν, οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον εἰς τὴν ἐκλογὴν Πατριάρχου ἐλάμβανον μέρος ἀλλὰ πολλάκις καὶ εἰς τὴν διακυβέρνησιν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐκ διαφορῶν ἐγγράφων τοῦ ΙΗ' αἰῶνος δημοσιευομένων ἐν τῇ συλλογῇ *Mansi* ἐξάγεται ὅτι κατὰ τὸ β' ἡμῖς τοῦ αἰῶνος ἐκείνου ὁ ἀριθμὸς τῶν Συνοδικῶν ἦτο συνήθως δέκα. Βραδύτερον ἐπὶ Πατριάρχου Νεοφύτου τοῦ β', ὡς ἤδη ἐσημειώσαμεν ἀπαντῶμεν τὸ δωδεκάριθμον. Ἀπὸ κανονικῆς ἀπόψεως δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ ὅτι τὸ 12ριθμὸν τυγχάνει στοιχεῖον ἀπαραίτητον πρὸς καταρτισμὸν διοικούσης συνόδου. Ὁ προμνησθεὶς κανὼν τῆς ἐν Καρθαγένη Συνόδου ἀφορᾷ δικαστικὴν δικαιοδοσίαν καὶ ἐνέργειαν τῆς Συνόδου ἀφοῦ πρόκειται μάλιστα περὶ ἐγκληματικῶν πράξεων τοῦ ἐπισκόπου(1). Εἰς τοιαύτας δικαστικὰς πράξεις ἡ ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας μαρτυρεῖ καὶ κανόνες βεβαιοῦσιν ὅτι καὶ ἐὰν Ἐπαρχία τις δὲν εἶχε τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν ἐπισκόπων πρὸς ἐκδίκασιν σοβαροῦ ἐγκλήματος ἐπισκόπου προσεκάλει ἐπισκόπους τῶν

πλησιοχώρων ἐπαρχιῶν. Ἄλλως τε μὴ λησμονῶμεν ὅτι ἡ Ρωστικὴ Διοικ. Σύνοδος ἐπὶ τσαρικοῦ καθεστῶτος ἦτο ἐπταμελής ἡ δὲ τῆς Ἑλλάδος καὶ σήμερον εἶναι πενταμελής.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καταχωρηθέντων ἀποσπασμάτων τοῦ χρυσοβούλου τοῦ Αὐθέντου Ι. Βασιλείου ἐκ τοῦ συνοδικοῦ τόμου τοῦ ἐπὶ Καλλίνικου τοῦ β' ἐκδοθέντος καὶ ἐκ τῶν διαφορῶν ὑπομνημάτων πατριαρχ. ἐκλογῆς καταφαίνεται ὅτι ἡ περὶ τὸν Πατριάρχην σύνοδος δὲν ἦτο διαρκής, ἀκαθόριστος δὲ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκαστοτε συνερχομένων μετὰ τοῦ Πατριάρχου ἀρχιερέων. Μέχρι δὲ τοῦ 1763, ἐποχῆς καθ' ἣν τὰ τρία τμήματα τῆς πατριαρχικῆς σφραγίδος ἐκράτουν τρεῖς ἐγκριτοὶ Ἀρχιερεῖς, ἡ σύνοδος δὲν εἶχε μεγάλην δύναμιν ὥς στερουμένη πολλὰς ἀνεξαρτησίας ἐν ταῖς ἐνεργείαις αὐτῆς(2). Ἀπὸ τοῦ δευτέρου ἡμίσεως τοῦ ΙΗ' αἰῶνος ἀρχεῖται προσκίτσα ἰδιαιτέραν βαρύτητα ἡ συμμετοχὴ τῆς πατριαρχικῆς συνόδου ἐν τῇ διοικήσει τῶν Ἑκκλησιαστικῶν καὶ Ἐθνικῶν ἡμῶν πραγμάτων.

Ὁ κατὰ τὸ σημερινὸν σχέδιον τοῦ Καταστατικοῦ τῶν Πατριαρχείων σχηματισμὸς τῆς Συνόδου ἔχει μεγάλην ὁμοιότητα καὶ πρὸς τὸν ὑπὸ τοῦ Βαλαμῶνος περιγραφόμενον τρόπον ταῦ καταρτισμοῦ τῆς Πατριαρχικῆς Συνόδου καὶ πρὸς τὰ μετὰ τὴν Ἀλωσιν μέχρι τῆς συντάξεως τῶν Ἐθνικῶν Κανονισμῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἰσχύοντα. Διὰ τὰς πατριαρχικὰς συνόδους καὶ δὴ τὰς ἐκλογικὰς τοῦ ΙΖ' αἰῶνος συχνὰ ἀπαντῶμεν παρὰ τῷ Ὑψηλάντῃ τὴν φράσιν «οἱ παρευρεθέντες Ἀρχιερεῖς» καὶ ἄλλας ὁμοίας. (τὰ μετὰ τὴν Ἀλωσιν σελ. 122, 130, 132, καὶ ἄ.) Αὐτὸς περίπου εἶναι ὁ τύπος τῆς ἐνδημούσης Συνόδου ὁ καὶ σήμερον χρησιμοποιούμενος ἐν τοῖς Πατριαρχείοις.

† ὁ Σκοπέλου Πεννάδιος

(2) Ὁφείλομεν νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ὁσάκις Ἀρχιερεῖς τινες ἦσαν ἰσχυροὶ ὥς ἔχοντες ἰδίᾳ δυνατοὺς κοσμικοὺς προστάτας, ἤγον καὶ ἔφερον τοὺς Πατριάρχας κατὰ τὸ δοκοῦν αὐτοῖς. Τὸ δὲ σύστημα τῶν ἐγκρίτων Ἀρχιερέων, τῶν Γερόντων, ὁ δ. λ. δ. ὁ Γερωντισμὸς ἀνεπτύχθη πολὺ ἐνωρίτερον τῆς πατριαρχικῆς Σαμουήλ.

(1) Βλέπε τὴν ἀνάγκην τῆς παρουσίας 12 Ἀρχιερέων ἐπὶ ἐγκληματικῶν πράξεων καὶ ἐν *Acta Patriarchatus Miklosiche A* σελ. 451.

Ἡ ΠΕΡΙ ΕΚΛΟΓΗΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΗΛΙΤΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥΣ ΤΟΥ ΟΙΚ. ΘΡΟΝΟΥ

Συμφώνως πρὸς τὴν προχθὲς ληφθεῖσαν ἀπόφασιν τῆς ἱερᾶς Ἐνδημούσης Συνόδου συνετάχθη καὶ ἀπεστάλη εἰς τοὺς Μητροπολίτας καὶ Ἀρχιεπισκόπους τοῦ κλίματος τοῦ Οἴκου. Πατριαρχείου ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη καὶ εἰς τὸν τρόπον καὶ τὸν χρόνον τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Οἴκ. Πατριάρχου ἀναφερομένη συνεδικὴ ἐγκύκλιος.

* * *

Ἀριθ. | Πρωτ. 4992
| Διεκπ. 2782

Πανιερώτατε Μητροπολίτα (ἢ Ἀρχιεπίσκοπε) κ.τ.λ.π.

Ἐν συναφείᾳ πρὸς τὴν ἀπὸ δ'. Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ. καὶ ὑπ' ἀριθμ. 4810 Συνοδικὴν Ἐγκύκλιον περὶ χηρείας τοῦ Ἀγιωτάτου Πατριαρχικοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, ἀνακοινούμεθα ὅτι ἡ διεξαγωγή τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Πατριάρχου, συνωδὰ τῇ νέα καταστάσει τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡς καθαρῶς πνευματικοῦ καὶ ἐκκλησιαστικοῦ κέντρου, ἀπεφασίσθη καὶ ὠρίσθη ὡς ἑξῆς:

1) Τῆς ἐκλογῆς συμμετέχουσι πάντες οἱ ἀμέσως τῷ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ ὑποκείμενοι καὶ ἐν τῷ Συνταγματικῷ ἀναγραφόμενοι ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίται καὶ Ἀρχιεπίσκοποι τοῦ Θρόνου.

2) Πάντες οὗτοι ἀνεξαιρέτως ὀφείλουσιν ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς παρούσης ἀποστεῖλαι τὸ σύνηθες δελτίον, περιέχον τὸ ὄνομα τοῦ κατὰ τὴν γνώμην αὐτῶν ἀταλλήλου ὑποψηφίου, περικλειόμενον δὲ ἐν ἐνσφραγίστῳ φακέλλῳ, φέροντι τὴν ἐπιγραφὴν «περιέχει τὸ δελτίον» καὶ διαβιβαζομένῳ ἐγκλείστως ἐν ἐπιστολῇ ἀπευθυνομένῃ πρὸς τὸν Προεδρεύοντα τῆς Ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συνόδου Πανιερώτατον Μητροπολίτην Κυζικίου κ. Καλλίνικον.

3) Ὑποψήφιοι διὰ τὸν Οἰκουμενικὸν Θρόνον δύνανται τεθῆναι ἀποκλειστικῶς ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίται καὶ Ἀρχιεπίσκοποι τοῦ Θρόνου, ἔχοντες ἐπταετὴ εὐδόκιμον ποιμαντορίαν.

4) Τὰ δελτία ἀνοίγονται τὴν 41ην ἡμέραν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς παρούσης Ἐγκυκλίου ἐν συνεδρίᾳ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀπάντων τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐνδημούντων Μητροπολιτῶν, ἧτις καὶ καταρτίζει δελτίον ἐκ τριῶν προσώπων, φερόντων τὰ ἀπαιτούμενα προσόντα.

5) Ἐκ τῶν τριῶν τούτων ὑποψηφίων ἐκλέγεται ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῶν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐνδημούντων Μητροπολιτῶν, κατερχομένων εἰς τὸν Πατριαρχικὸν Ναόν, μετὰ τὴν νενομισμένην ἱεροτελεστείαν διὰ κανονικῶν ψήφων ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

Ὅθεν προτρέπεται καὶ ἡ ὑμετέρα Πανιερότης, ἐξ ἀποφάσεως, ὅπως ἔχουσα ὑπ' ὄψει τὰ ἀνωτέρω, ἐγκαίρως ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας προθυμηθῇ ἀποστεῖλαι καὶ αὕτη τὸ δελτίον αὐτῆς διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς ἐκλογῆς.

Εἰεν δὲ τὰ ἔτη αὐτῆς ὡς πλεῖστα, ὑγιεινὰ καὶ σωτήρια.

α. κγ'. Ὀκτωβρίου ιη'.

Ὁ Προεδρεύων τῆς Ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συνόδου

† ΚΥΖΙΚΟΥ ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸς ἀδελφός.

ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ

Αἱ περὶ Μειονοτήτων διατάξεις τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάννης παρέχουσιν εἰς τὰς ἐν Τουρκίᾳ μὴ μουσουλμανικὰς κοινότητας τὸ δικαίωμα τῆς ἀνεξαρτήτου διοργανώσεως αὐτῶν. (Ἄρθ. 40) Τὰ φιλανθρωπικὰ καὶ σχολικὰ καθιδρύματα καὶ ἐν γένει ἡ διοίκησις τῶν κοινοτικῶν πραγμάτων ἀνήκουσιν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν μειονοτήτων.

Τῆς συνθήκης ἐπικυρωθείσης ipso facto διελύθη τὸ τέως Δ. Ε. Μ. Συμβούλιον. Ἡ Ἐνδημοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος κηδομένη τῶν συμφερόντων τῶν Χριστιανῶν ἀπεφάσισε νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ταχύτεραν διοικητικὴν ὀργάνωσιν τῶν Κοινοτήτων ἀπολύσασα πρὸς τοῦτο τὴν ἐξῆς ἐγκύκλιον.

* * *

Ἀριθ. | Πρωτ. 4994
| Διεκπ. 2783

Θεοφιλέστατοι ἀρχιερατικῶς Προϊστάμενοι, πανοσιώτατοι ἱερατικῶς Προϊστάμενοι, Ἐντιμότατοι Ἐφοροεπίτροποι καὶ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ.

Ἡ Ἐνδημοῦσα Ἱερὰ Σύνοδος, ἐπιθυμοῦσα νὰ μεταβιβάσῃ, συμφώνως πρὸς τὴν Συνθήκην τῆς Λωζάννης, τὰ δικαιώματα καὶ καθήκοντα τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις ὑφισταμένου τέως Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου εἰς τὴν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὀρθόδοξον ὁμογενῇ μειονότητα, ἐθεάρῃσε καλὸν ὅπως προσκαλέσῃ ἐπὶ τούτῳ ἀντιπροσώπους τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῶν παρακειμένων ἐπαρχιῶν Χαλκηδόνος καὶ Δέρκων, ἅπαντας τούρκους ὑπηκόους.

Ἡ ἐκλογή τῶν ἀντιπροσώπων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἐπαφίεται εἰς τὰς ἐνορίας, ἐκλεγομένων τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῶν εἴτε δι' ἐκλογῆς τῶν ἐνοριτῶν συνερχομένων τὴν μεταπροσεχῇ Κυριακὴν 28 τρέχοντος μηνὸς τελειωτικῶς, εἴτε δι' ἐκλογῆς ὑπὸ τῶν κοινοτικῶν σωματείων (Ἐπιτροπῶν καὶ Ἐφοριῶν), συνερχομένων κατὰ τὴν ὥς ἄνω ἡμερομηνίαν. Κατὰ τὴν γνώμην δὲ τῆς Ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συνόδου οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Κωνσταντινουπόλεως πρέπει νὰ ᾧσιν 28, συμφώνως πρὸς τὴν ἄλλοτε γινομένην ἐκλογὴν τοσοῦτου ἀριθμοῦ ἀντιπροσώπων διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν μελῶν τοῦ Δ. Ε. Μικτοῦ Συμβουλίου.

Οἱ ἐν λόγῳ 28 ἀντιπρόσωποι τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς μετὰ καὶ τῶν 5 ἀντιπροσώπων τῆς ἐπαρχίας Χαλκηδόνος καὶ τῶν 4 τῆς ἐπαρχίας Δέρκων θέλουσι συνέλθῃ τὴν ἐπομένην Κυριακὴν 4 Νοεμβρίου ἐ. ἔ. περὶ ὥραν 2 μ. μ. ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν Ἐ. Φ. Καταστημάτων (Γαλατᾶ Μέγα Ἐθνικὸν Χάνιον). Πρὸ δὲ τῆς ἐνάρξεως τῆς συσκέψεως αὐτῶν προσερχόμενος ὁ Σεβασμιώτατος Προεδρεύων τῆς Ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συνόδου θέλει διαβιβάσῃ ἀπλῶς τὰς εὐχὰς τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας πρὸς ἀπρόσκοπτον νέαν διαρρύθμισιν τῶν τῆς ὁμογενοῦς ὀρθοδόξου μειονότητος πραγμάτων, μεθ' ὃ θὰ ἀποχωρήσῃ ἐπαφίεις εἰς τοὺς ἀντιπροσώπους τὴν ἐκλογὴν Προέδρου καὶ πᾶσαν ἄλλην περαιτέρω σκέψιν καὶ ἐνέργειαν, πάντοτε κοινωφελῇ καὶ νομοταγῇ.

Ταῦτα ἐξ ἀποφάσεως ἀνακοινούμενοι πᾶσιν ὑμῖν, διὰ τὰ περαιτέρω, ἐπικαλούμεθα ἐπὶ πάντας τὴν χάριν τοῦ Κυρίου.

α. κγ'. Ὀκτωβρίου ιη'.

Ὁ Προεδρεύων τῆς Ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συνόδου
† ΚΥΖΙΚΟΥ ΚΑΛΑΙΝΙΚΟΣ

ἈΡΣΙΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΥ Δ. ΔΑΜΙΑΝΙΔΟΥ ΑΦΟΡΙΣΜΟΥ

Ἡ Ἐκκλησία Ἱερὰ Σύνοδος λαβοῦσα ὑπ' ὧν αἴτησιν τοῦ κ. Δ. Δαμιανίδου περὶ ἄρσεως τοῦ κατ' αὐτοῦ ἀφορισμοῦ ἀπεφάσισεν ὥπως παραχωρήσῃ αὐτῷ τὴν αἰτηθεῖσαν συγγνώμην. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐξέδωκε καὶ τὸ κάτωθι γράμμα, ὅπερ ἀνεγνώσθη τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν εἰς ὅλους τοὺς ἱεροὺς ναοὺς τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

Ἀριθμ. Πρωτ. 4852

Τοὺς εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἔλεος προσφεύγοντας καὶ ἐν συντριβῇ καρδίας τὴν ἄφρῃν ἐξαιτουμένους τῶν παραπτωμάτων αὐτῶν καὶ τῶν ἐπιβαρυνόντων αὐτοὺς δι' αὐτὰ δεσμῶν εὐμενῶς τε προσδέχεται ἡ Ἐκκλησία καὶ παραμυθεῖ καὶ τὴν ἰατρειάν φιλοστόργως ἐπάγει, τὴν συγχώρησιν αὐτοῖς καὶ τὴν λύσιν, κατὰ τὴν δοθεῖσαν αὐτῇ ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν, τῇ χάριτι τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοποιοῦ Πνεύματος ἐπιδαψιλεύουσα.

Ἐπειδὴ τοίνυν καὶ ὁ ἐκ τῶν ἐνοριτῶν τῆς Κοινότητος Γαλατᾶ Δαμιανὸς Σ. Δαμιανίδης προεξῆρξε μὲν καὶ ἐμπράκτως συνεβάλετο εἰς τὴν ἀσεβῆ κατὰ τοῦ Πατριαρχείου καὶ τοῦ τότε Παναγιωτάτου Οἴκου. Πατριάρχου κυρίου Μελετίου ἐπίθεσιν τῆς πρώτης Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους καὶ ἐγένετο οὕτως ἔνοχος τῆς μεγάλης ταύτης κατὰ τῆς Ἐκκλησίας ἐπιβουλῆς, διὰ τοῦτο δ' ὑπεβλήθη εἰς τὴν ποινὴν τοῦ ἀφορισμοῦ, νῦν ὅμως οὗτος εἰς ἑαυτὸν τῇ χάριτι τοῦ Θεοῦ ἐλθὼν καὶ τὸ μέγα ἐννοήσας ἀδίκημα μετεμελήθη τε εἰλικρινῶς ἐπ' αὐτῷ καὶ δι' αἰτήσεως ὑπὸ ἡμερομηνίαν 7 τρέχοντος μηνός Ὀκτωβρίου μετὰ ψυχικῆς ὀδύνης τὸ ἁμάρτημα αὐτοῦ ὁμολογήσας ἐπεκαλέσατο τὴν ἐπιείκειαν καὶ τὸ ἔλεος τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, ἡμεῖς οἱ τὴν Ἱερὰν Ἐκκλησίαν συγκροτοῦντες Σύνοδον καὶ τὴν διακυβέρνησιν τῆς Ἐκκλησίας διαχειριζόμενοι κανονικῶς ἐν τῷ παρόντι Ἀρχιερεῖς, τὴν εἰλικρινῆ ταύτην μεταμέλειαν αὐτοῦ ὑπ' ὧν λαβόντες καὶ φιλοστόργως πρὸς αὐτὸν διὰ τοῦτο διατεθέντες, ἔγνωμεν ἄραι ἀπ' αὐτοῦ, κατὰ τὴν δεδομένην ἡμῖν ἐξουσίαν τοῦ δεσμεῖν καὶ λύειν, τὴν ἐπιβαρύνουσαν αὐτὸν ποινὴν τοῦ ἀφορισμοῦ καὶ ἀπαλλάξαι αὐτὸν ὁλοτελῶς τοῦ ἀπ' αὐτῆς ἐν τε τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι δεσμοῦ.

Συγχρόνως τῇ αὐτῇ φιλοστόργῳ διαθέσει χρώμενοι καὶ πρὸς πάντας τοὺς λοιποὺς τοὺς ὅπως ποιῇ εἴτε λόγοις, εἴτε ἐνεργείᾳ καὶ πράξει συμπράκτορας καὶ ἐργάτας γενομένους μετ' αὐτοῦ τῆς διαπραχθείσης ἐπιθέσεως καὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν διὰ τοῦτο καὶ αὐτοὺς δεσμὸν τοῦ ἀναθέματος ἐνώπιον τοῦ καρδιογνώστου Θεοῦ καὶ τῆς ἑαυτῶν συνειδήσεως ὑπαγομένους καὶ διατελοῦντας, ἀορίστως δὲ καὶ ἀνωνύμως ἐν τῷ ἐκδιδομένῳ ἀφοριστικῷ ἐγγράφῳ ἀναφερομένους, ἔγνωμεν λῦσαι καὶ ἄραι καὶ ἀπ' αὐτῶν τὸν δεσμὸν τῆς ἀράς καὶ τοῦ ἀφορισμοῦ.

Ἐφ' ᾧ καὶ γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος Συγχωρητικοῦ ἡμῶν Γράμματος καὶ ἀποφαινόμενοι, κηρύττομεν λελυμένον ἐξ ὁλοκλήρου τῇ χάριτι καὶ δυνάμει τοῦ Παναγίου καὶ Ζωοποιοῦ Πνεύματος ἀπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Δαμιανοῦ Σ. Δαμιανίδου καὶ πάντων τῶν σὺν αὐτῷ ἀνωνύμως τιμωρηθέντων τὸν ἐπιβεβλημένον αὐτοῖς διὰ τοῦ ὑπὸ ἡμερομηνίαν 5. Ἰουνίου ἐνεστῶτος ἔτους Πατριαρχικοῦ καὶ Συνοδικοῦ Γράμματος ἀφορισμὸν καὶ δεόμεθα τῆς ἀνεικαστοῦ φιλανθρωπίας τοῦ παιδεύοντος καὶ πάλιν ἱωμένου Θεοῦ ὅπως οὗτοι ὑπάρχωσιν ἐφεξῆς συγκεχωρημένοι παρὰ τῆς Ἀγίας καὶ Ὁμοουσίου Τριάδος διὰ τὸ ὅπως ποτὲ διαπραχθὲν ὑπ' αὐτῶν ὡς ἄνω ἁμάρτημα καὶ ἐλεύθεροι καὶ ἀπηλλαγμένοι τοῦ ἐπιβληθέντος

αὐτοῖς δι' αὐτὸ δεσμοῦ τοῦ ἀφορισμοῦ, ἡλεημένοι τε παρὰ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας, ὥστε καὶ οἱ λοιποὶ εὐσεβεῖς χριστιανοί, πρεσβεῖαι καὶ ἰκεσῖαι τῆς Πανυπερευλογημένης Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ Ἁγίου Ἐνδόξου Προφήτου Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου, τῶν Ἁγίων Ἐνδόξων καὶ Πανευφύμων Ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ἀμήν.

Ἐνεκρίθη καὶ ἀπεφασίσθη συνοδικῶς τῇ ἐνάτῃ μεσοῦντος μηνὸς Ὀκτωβρίου ἡμέρᾳ τῆς ἐβδομάδος Τρίτῃ, τοῦ χιλιοστοῦ ἑννεακοσιοστοῦ εἰκοστοῦ τρίτου σωτηρίου ἔτους.

† Ὁ Κυζίκου Καλλίνικος
† Ὁ Δέρκων Καλλίνικος
† Ὁ Αἰνου Ἰωακείμ

† Ὁ Νικαίας Βασίλειος
† Ὁ Προύσης Κωνσταντῖνος
† Ὁ Σηλυβρίας Εὐγένιος
† Ὁ Ἀνέων Θωμᾶς

† Ὁ Χαλκηδόνος Γρηγόριος
† Ὁ Νεοκαισαρείας Ἀγαθάγγελος
† Ὁ Ροδοπόλεως Κύριλλος

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

I. ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἐνεκρίθη ὅπως ἀπολυθῇ ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ Μητροπολίτας καὶ τοὺς Ἀρχιεπισκόπους τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου τοὺς ἐν τῷ Συνταγματικῷ ἀναγραφομένους, καλουμένους ὅπως ἐντὸς ἑσσεράκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐγκυκλίου ἀποστείλωσιν εἰς τὰ Πατριαρχεῖα ἐνσφράγιστα τὰ ψηφοδέλτια αὐτῶν διὰ τὴν ἐκλογὴν Πατριάρχου. Ἡ ἐγκύκλιος δημοσιεύεται ἐν ἄλλῃ στήλῃ.

— Εἰς ἀντικατάστασιν τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Ρόδου κ. Ἀποστόλου καὶ Δυρραχίου κ. Ἰακώβου διορίζονται μέλη, τῆς ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητρίτου Γέροντος ἁγίου Νικαίας κ. Βασιλείου ἐργαζομένης Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῶν Ἁγίων Τόπων, οἱ Σεβ. Μητρίται Νεοκαισαρείας κ. Ἀγαθάγγελος καὶ Αἰνου κ. Ἰωακείμ.

Ἐνεκρίθη ὅπως διὰ τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ἐγγράφων χρησιμοποιῆται σφραγὶς φέρουσα τὸν τύπον «Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ὁ Προεδρεύων τῆς Ἐνδημούσης Ἱερᾶς Συνόδου Μητροπολίτης Κυζίκου Καλλίνικος».

— Καταργηθέντος τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἐνεκρίθη ὅπως ἀντὶ τῆς ἐν χρήσει ἐν ταῖς συμβολαιογραφικαῖς πράξεσι σφραγίδος τοῦ Γραφείου τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου ἐπανέλθῃ ἡ πρώτη σφραγὶς φέρουσα τὸν τύπον «Συμβολαιογραφεῖον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου».

— Προκειμένου περὶ τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ Λαϊκοῦ Συμβουλίου οὐχὶ ὀρθῶς ἀνεγράφη ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ὅτι θέλουσι κληθῇ ἀντιπρόσωποι καὶ ἐκ τῶν νήσων Ἰμβρου καὶ Τενέδου.

Περὶ αὐτῶν ἐνεκρίθη ὅπως ἐξαιρεθῶσιν ὡς ἀπολαύουσαι κατὰ τὴν Συνθήκην εὐρείας ἐσωτερικῆς αὐτονομίας.

Ληφθέντος ὑπ' ὅψιν ὅτι ἡ κατὰ Ἰούνιον ε. ε. ἐκλεγείσα νέα Κ. Ἐφορεία Γαλατᾶ δὲν ἀνέλαβε τὰ καθήκοντα αὐτῆς καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου ἐπῆρχετο σύγχυσις καὶ ζημία εἰς τὰ αὐτόθι Κοινοτικά πράγματα ἐθεωρήθη λήξασα ἡ ἀποστολὴ αὐτῆς καὶ ἐνεκρίθη ὅπως ἡ διοίκησις τῆς Κοινότητος ἐπανέλθῃ εἰς τὰ πρόσωπα, ἅτινα ἀπειτέλουν τὰς Κοινοτικὰς ἀρχὰς πρὸ τῶν ἐξ ὁφικίου διορισθέντων, ἀποσυρομένων τῶν ξένης ὑπηκοότητος προσώπων.

— Ἀνεγνώσθη τηλεγράφημα τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀντιοχείας κ. Γρηγορίου ζητοῦντος ὅπως πᾶσαι αἱ ἀποφάσεις τοῦ Πανορθόδοξου Συνεδρίου παραπεμφθῶσιν εἰς τὴν μέλλουσαν νὰ συγκληθῇ Οἰκουμενικὴν Σύνοδον. Ποίαν τινὰ ἀναβολὴν διὰ τὸ αὐτὸ ζήτημα διὰ γράμματος αὐτοῦ ζητεῖ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Κύριλλος.

— Ὁ ἐν Μόσχᾳ Πατριαρχικὸς ἀντιπρόσωπος Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Ἰακώβος ὑποβάλλων δι' ἐκθέσεως ὅτι ἐσηματίσθη παρὰ τοῖς ἐκεῖ ἀνωτέροις κύκλοις ἡ πεποίθησις ὅτι τὸ μόνον μέσον, δι' οὗ δύναται νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ συχία καὶ τάξις ἐν τῇ Ρωσικῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι νὰ μεταβῇ εἰς Ρωσσίαν ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης, καὶ ὅτι ἀνετέθη αὐτῷ νὰ πληροφορηθῇ καταλλήλως ἐὰν δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ σχέδιον τοῦτο, αἰτεῖται σχετικὰς ὁδηγίας. Ἐνεκρίθη ὅπως δηλωθῇ διὰ γράμματος τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ὅτι χρεύοντος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου οὐδεμία δύναται ἐπὶ τοῦ παρόντος νὰ γένηται σκέψις ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ ζητήματος.

— Ὁ Πρόεδρος τῆς συμβουλευτικῆς καὶ τεχνικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν συγκοινωνιῶν καὶ τῆς διαμετακομίσεως κ. Φερναντές Μεδίνα διαβιβάζει διὰ γράμματος τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς Ἐπιτροπῆς διὰ τὴν συν-

δρομήν, ἣν τὸ Πατριαρχεῖον ἐδέχθη νὰ συνεισφέρει εἰς τὸ περὶ μεταρρυθμίσεως τοῦ ἡμερολογίου ἔργον αὐτῆς διορίσαν ἀντιπρόσωπον αὐτοῦ τὸν διαπρεπῆ καθηγητὴν κ. Δ. Αἰγινήτην, ἐκφράζει τὴν χαρὰν ἐπὶ τῷ ὅτι ἡ Ἐπιτροπὴ ἠδυνήθη νὰ καταλήξῃ εἰς προσωρινὰ συμπεράσματα, ἅτινα ἔτυχον τῆς προσωπικῆς ἐγκρίσεως τοῦ Πατριαρχικοῦ ἀντιπροσώπου, καὶ δηλοῖ ὅτι θὰ ἀποστείλῃ εἰς τὸ Πατριαρχεῖον τὰ Πρακτικὰ τῶν συνεδριῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

— Ἡ Δ. Ἐντιμολογιότης ὁ Ἄρχων Μέγας Νομοφύλαξ τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κ. Δραγομήρος Δημητρέσκου καθηγητῆς τῆς Θεολογίας ἐν τῷ ἐν Βουκουρεστίῳ Πανεπιστημίῳ διελθὼν τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην διὰ τῆς ἡμετέρας πόλεως ἐπεσκέφθη ὅπως ἰδιωτικῶς ἐν συνοδείᾳ τοῦ Ἀρχιλογιστοῦ τοῦ αὐτόθι ἐκκλησιαστικοῦ τσμείου, τὸν Προεδρεύοντα τῆς Ἐνδημιούσης Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου Σεβασμ. Μητρολίτην Κυζίκου κ. Καλλίνικον γενόμενος δεκτὸς ἐν τῷ ἐπισήμῳ πατριαρχικῷ γραφείῳ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ διαλείμματος τῆς Συνοδικῆς Συνεδρίας, ὅτε κατέστη δυνατόν νὰ συνομιλήσῃ καὶ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀγίων Συνοδικῶν Ἀρχιερέων.

Ἡ Α. Ἐντιμολογιότης προερχόμενος ἐκ Βουκουρεστίου ἀνεχώρησεν αὐθημερὸν εἰς Ἀθήνας.

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΕΡΚΩΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Διατακτικὸν τῆς ὑπ' αὐτῆς. ἀριθ. 20 καὶ ἡμερομηνίαν 20 Σεπτεμβρίου ἀποφάσεως τοῦ Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ τῆς περὶ διαζεύξεως ἐρήμην δίκης μεταξὺ τῆς Ξενίας Ι. Γιούρεβιτς κατὰ Ἀντωνίου Γιούρεβιτς.

Διὰ τὰ ὅσα

Ἰδὼν καὶ τὰ ἄρθρα 77, 201 καὶ 207 τῶν Πατρ. Δικονομικῶν ὁδηγιῶν. Δικάζον ἐρήμην τοῦ ἐναγομένου καὶ ἀποφασίζον παμψηφεύς.

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 16,29 Αὐγούστου 1923 ἀγωγὴν ἐπὶ διαζεύξει τῆς Ξενίας Α. Γιούρεβιτς, τὸ γένος Γεωργίου Μάρκοβιτς κατὰ Ἀντωνίου Γιούρεβιτς. ὡς νόμιμον καὶ βάσιμον.

Διατάσσει τὴν παρὰ τῇ μητρὶ παραμονὴν καὶ ἐκπαίδευσιν τῆς ἀνηλίκου Εἰρήνης μέχρι τῆς ἐνηλικιωσεώς της.

Κηρύττει τὸν μεταξὺ τῶν διαδίκων γάμον διαλυμένον ἕξ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐναγομένου, δημοσιευμένου δις τοῦ διατακτικοῦ τῆς παρούσης διὰ τῶν ἐφημερίδων «Προόδου», καὶ «Ἐκκλ. Ἀληθείας». Καὶ ἐπιτίθησι ἐξ ἡμισείας τὰ δικαστικὰ ἔξοδα καὶ τέλη τῶν πρακτικῶν καὶ δικογράφων καὶ τῆς πα-

ρούσης ἀποφάσεως ἀνιόντα εἰς γρόσια προκαταβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ ἐπισπεύδοντος ὡς καὶ τὴν δικηγορικὴν ἀμοιβήν.

Ἐγρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἀπηγγέλθη ἐν τῇ ἐν Θεραπείῳ Ἱ. Μητροπόλει Δέρκων αὐθημερὸν.

Ὁ Πρόεδρος

1

(ὑπογρ.) † ὁ Δέρκων Καλλίνικος

Ὁ γραμματεὺς

(ὑπογρ.) Ἀρχιμ. Λεόντιος

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον ἐν τῇ ἐν Θεραπείῳ Ἱερᾷ Μητροπόλει Δέρκων αὐθημερὸν

Ὁ γραμματεὺς

Ἀρχιμ. Λεόντιος

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

ΚΛΗΣΙΣ

Ἀριθ. Πρωτ. 4649

Ἡ Βαρβάρα Θεοδώρου Τοραμανίδου, τὸ γένος Μιχαὴλ Βασιντερίδου, χριστιανὴ ὁρθόδοξος, ὑπὴκοος ὁθωμανὶς κάτοικος Φερίκιοι, ἡν δὲ ἀγνώστου διαμονῆς, καλεῖται ὅπως τὴν πρώτην δικάσιμον τρίτην καὶ ὥραν 2 μ. μ. μετὰ παρέλευσιν τριάκοντα μιᾶς ἡμερῶν (ἀριθ. 31) ἀπὸ τῆς πρώτης δημοσιεύσεως τῆς παρούσης κλήσεως, ἐμφανισθῇ εἴτε αὐτοπροσώπως, εἴτε δ' ἀντιπροσώπου νομίμως διωρισμένου πρὸ τοῦ ἐν τοῖς Πατριαρχείοις Πνευματικοῦ Δικαστηρίου ὡς ἐναγομένη ὑπὸ τῆς ἑαυτῆς συζύγου Θεοδώρου Ἀντωνίου Τοραμανίδου, χριστιανοῦ ὁρθοδόξου ὑπηκόου ὁθωμανοῦ, κατοίκου Κωνσταντινουπόλεως (Πέραν Ἀϊναλῆ Τσεσμέ, ἀριθ. 9) τὸ ἐπάγγελμα μαγείρου, ἐπὶ διαζεύξει. Ἄλλως ἢ κατ'αὐτῆς ἀγωγὴ ἐκδικασθῆσεται ἐρήμην αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα κλήσις δημοσιευθήσεται δις κατὰ συνέχειαν εἰς τὰς ἐν Κων]πόλει ἐκδιδομένας ἐφημερίδας «Ἐκκλ. Ἀλήθεια» καὶ «Πρωτῶν».

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ 28 Σεπτεμβρίου 1923.

Ὁ Πρόεδρος

(ὑπογρ.) ὁ Κερυτσαῖς Ἰωαννῆμ

1

ὁ Α'. Γραμματεὺς

(ὑπογρ.) Π. Ν. Κεσίσογλους

Ὅτι ἀκριβὲς ἀντίγραφον αὐθημερὸν

ὁ Α' Γραμματεὺς

Π. Ν. Κεσίσογλους

Ὑπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΑΔΗΘΕΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΤΟΣ ΜΓ'.
ΑΡΙΘ. 41

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

+ 'Ο Σκοπέλου ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ

Τῇ 27ῃ Ὀκτωβρίου 1923

صاحب امتیازی روم پطریقخانه سی
مدیر مسئولی مانوئل یدہؤن

سر محرر پیسقوپوس سقوپلو ینادیوس

Η ΕΚΛΟΓΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜ. ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

Α'.

(ΠΡΟ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ)

Ἡ ἐμφάνισις τῶν Πατριαρχῶν—γνωστῶν τὸ πρῶτον ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἐξάρχων διοικήσεως—καὶ ἰδιαιτέρως τοῦ οἰκουμενικοῦ δὲν χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς ὑπάρξεως τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ὡς ἦτο δὲ ἐπόμενον ἅμα τῇ δημιοργίᾳ τῶν πατριαρχικῶν ἐν Κων]πόλει θεσμῶν, ἀπὸ τῆς Β' καὶ δὴ ἀπὸ τῆς Δ' Οἰκουμ. Συνόδου καὶ ἐξῆς, ὡς τύπος ἐκλογῆς τοῦ Οἰκ. Πατριάρχου ἐλήφθη ὁ ὑπὸ τῶν κανόνων ὀριζόμενος τρόπος τῆς ἐκλογῆς τῶν Μητροπολιτῶν(1). Ὁ Βαλσαμῶν ἐρμηνεύων τὸν σι' κανόνα τῆς ἐν Σαρδικῇ Συνόδου λέγει· «τοῦ ιγ' κανόνος τῆς ἐν Λαοδικείᾳ Συνόδου κελεύοντος τὰς ψήφους τῶν ἐπισκόπων γίνεσθαι μὴ παρὰ τοῦ πλήθους τῶν πόλεων ἀλλὰ παρὰ τῶν Ἀρχιερέων... ἐὰν μέλλῃ προβῆναι ψῆφος Μητροπολίτου, οὐ

γενήσεται παρὰ μόνον τῶν ἐπαρχιωτῶν ἐπισκόπων, ἀλλὰ χρὴ μετακαλεῖσθαι καὶ ἑτέρους ἐπισκόπους πλησιοχώρους πάντως διὰ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Μητροπολίτου»(2).

Ὡς φαίνεται καὶ ἐκ τῆς ἐρμηνείας τοῦ Βαλσαμῶνος ἡ διάταξις περὶ ἐκλογῆς Μητροπολίτου ἔχει ὡς βάσιν τὸν τέταρτον κανόνα τῆς Α' Οἰκ. Συνόδου. Κατὰ τὸν κανόνα τοῦτον ὀρίζοντα τὸν τρόπον τῆς ἐκλογῆς ἐπισκόπου «προσῆκει ἐπίσκοπον μάλιστα μὲν ὑπὸ πάντων (τῶν ἐπισκόπων) καθίστασθαι· εἰ δὲ δυσχερὲς εἴη τὸ τοιοῦτο ἢ διὰ κατεπείγουσαν ἀνάγκην, ἢ διὰ μῆκος ὁδοῦ, ἐξ ἅπαντος τρεῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένους, συψήφων γενομένων καὶ τῶν ἀπόντων, καὶ συντεθειμένων διὰ γραμμάτων τότε τὴν χειροτονίαν (=ἐκλογὴν) ποιῆσθαι». (πρβλ. καὶ ιθ' κανόνα τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου· «διὰ γραμμάτων ὁμοψήφους γενέσθαι.... μετὰ

(1) Μίλας Ἱστορ. Ἐκκλ. Δικαίου, ἔκδ. Μαρασλῇ, σελ. 459-60. Γεδεὼν Πατριαρχικοὶ Πίνακες σελ. 19.

(2) Σύνταγμα Ράλλη καὶ Ποτλῆ Γ. σελ. 241,

τῆς τῶν πλειόνων ἤτοι παρουσίας ἢ ψήφου). Καθὼς δὲ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν μητροπολιτῶν ἀπλητεῖτο ἡ συμμετοχὴ καὶ σύμπραξις καὶ τῶν πλησιοχώρων ἐπισκόπων, τοιοῦτοτρόπως καὶ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἐξάρχου τῆς Διοικήσεως ἤτοι τοῦ Πατριάρχου ἀπλητεῖτο καὶ κατὰ μείζονα μάλιστα λόγον, διὰ τὸ μείζον τοῦ πατριαρχικοῦ καὶ δὴ τοῦ Οἴκου. Πατριαρχικοῦ ἀξιώματος, ἡ συμμετοχὴ πλησιοχώρων Μητροπολιτῶν καὶ Ἀρχιεπισκόπων. Ἡ συμμετοχὴ Ἀρχιεπισκόπων ἀποδεικνύεται διὰ τοῦ πρὸ τῆς Ἀλώσεως τρόπου τοῦ καταρτισμοῦ τῆς περὶ τὸν Οἶκου. Πατριαρχὴν Συνόδου περὶ τοῦ ὁποῖου ἐγράψαμεν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 39 φυλλάδ. τῆς Ἑκκλησ. Ἀληθείας.

Εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν Ἀρχιερέων γενικῶς κατὰ τοὺς πρώτους τοῦ χριστιανισμοῦ χρόνους ἐλάμβανε μέρος καὶ ὁ λαός. Ὁ περὶ τὰ τέλη τῆς πρώτης μ. Χ. ἑκατονταετηρίδος ἀκμάσας Κλήμης ὁ ἐπίσκοπος Ρώμης εἰς τὴν Α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολὴν του (42, 44) γράφει «ἐπίσκοποι καθίστανται ὑπὸ τῶν ἐπισκόπων **συνευδοκούσης καὶ τῆς Ἑκκλησίας ἀπάσης**». Ἑκκλησία εἶναι ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαός. Ὁ κατὰ τὸ 258 μαρτυρήσας ἱερὸς Κυπριανὸς ἀναφέρει ὅτι εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπισκόπων τόσον ὅσον καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν λοιπῶν κληρικῶν ἐλάμβανον μέρος καὶ «οἱ φρονιμώτεροι τῶν λαϊκῶν» (ἐπιστολὴ 5 καὶ 70). Εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας ὅμως δὲν ἐφηρμόζετο τὸ μέτρον τοῦτο τῆς συμμετοχῆς τῶν συνετωτέρων λαϊκῶν εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν πνευματικῶν

πατέρων. Καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἀφρικῇ πολλάκις συμμετεῖχεν εἰς τὴν ἐκλογὴν καὶ ὁ λαὸς ἄνευ διακρίσεων(3). Αἱ ὀλίγον πρὸ τῆς Α' Οἴκου. Συνόδου συνταχθεῖσαι διαταγαὶ τῶν Ἀποστόλων ἐν τῷ Δ' κεφαλαίῳ τοῦ Ηουβιβλίου καθορίζουσιν τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπισκόπων ὁμιλοῦσι περὶ συμμετοχῆς παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ πρεσβυτερίου. «Ὁ λαὸς ἅμα τῷ πρεσβυτερίῳ καὶ τοῖς παροῦσιν ἐπισκόποις **συνευδοκεῖτω**». «Ὁ δὲ πρόκριτος τῶν λοιπῶν (ἐπισκόπων) προσερωτάτω εἰ **μαρτυρεῖται** (ὁ ὑποψήφιος ἐπίσκοπος) ὑπὸ πάντων ἄξιος εἶναι». Ἐν τῇ συμμετοχῇ ταύτῃ τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπισκόπων δὲν ἐτηρεῖτο πάντοτε ἡ προσήκουσα τάξις καὶ εὐπρέπεια. Οὔτε ἐλεγκράται ἡ σύνεσις τῶν φρονιμωτέρων λαϊκῶν στοιχείων ὥς πολλάκις συνέβαιnen ἐπὶ Κυπριανοῦ ἐν Ἀφρικῇ. Πολλαχοῦ ὑπερίσχυεν ὁ ὄχλος· ἐπειδὴ δὲ διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ μετετρέπη εἰς ὀχλοκρατίαν ἢ ἐν Λαοδικείᾳ τῷ 343 συνελθοῦσα Σύνοδος κατήργησε (Καν. ΙΓ') τὴν συνήθειαν ταύτην περιορίσασα τὸ δικαίωμα τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπισκόπων εἰς μόνην τὴν Ἱεραρχίαν. Πρέπει ὅμως νὰ διακριθῇ ἡ κυρίως ἐκλογὴ, τὸ θρησκευτικὸν τρόπον τινα μέρος, ἀπὸ τὴν «συνευδοκίαν» ἢ «συμμαρτυρίαν» καὶ ἐπιδοκιμασίαν τοῦ λαοῦ. Τὸ πρῶτον ἦτο ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τῶν ἐπισκόπων· ἡ ἐπιδοκιμασία ἢ συμμαρτυρία τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐπισκόπου ἦτο εἰδός τι ἐμμέσου συμμετοχῆς εἰς αὐτήν. Ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ ὁ λαὸς συμμετεῖχε τῆς ἐκλογῆς τῶν ἐπισκόπων διὰ τῶν προκρίτων(4) αὐτοῦ ἀντιπροσώπων συμφώνως πρὸς τὴν ἐπὶ Κυπριανοῦ ἐπικρατοῦσαν πρᾶξιν τῆς Ἑκκλησίας, ἂν καὶ

(3) Ἐν τῇ 68 ἐπιστολῇ του ὁ Κυπριανὸς λέγει: «episcopi ejusdem provinciae proximi convenient (=συνέρχονται οἱ πλησιέστεροι ἐπίσκοποι τῆς ἰδίας ἐπαρχίας) et episcopus deligatur plebe praesente, quae singulorum vitam plenissime novit et unius cujusque actum de ejus conversatione perspexit» (=ἐπίσκοπος ἐκλέγεται παρόντος καὶ τοῦ λαοῦ ὁ ὁποῖος ἔχει πλήρη γνῶσιν τοῦ βίου ἐνὸς ἐκάστου καὶ **μαρτυρεῖ περὶ ὅλων τῶν πράξεων αὐτοῦ**). (Περὶ Μίλας ἔργον μνημ. σελ. 500-501.

(4) «Θεσπίζομεν ὁσάκις χρεῖα γένηται ἐπίσκοπον χειροτονηθῆναι συνίεναι τοὺς κληρικοὺς καὶ τοὺς **πρώτους τῆς πόλεως**, ἧς μέλλει ἐπίσκοπος χειροτονεῖσθαι, καὶ προκειμένων τῶν ἁγίων Εὐαγγελίων ἐπὶ τρισὶ προσώποις ψηφίσματα ποιεῖν κλπ.» (Νεαρὰ Ἰουστινιανοῦ ρηγ'. Βασιλικά Γ. Α. 8 Περὶ ἡμέτερον ἔργον «μεταβολαί...» σελ. 59 κ. ε.).

ὁ ἴδιος Κυπριανὸς, ὡς ἐν ὑποσημειώσει ἀναφέρομεν, εἰς ἄλλα συγγράμματά του ὁμιλεῖ περὶ συμμετοχῆς ἀπλῶς τοῦ λαοῦ (*plebis*).

Ἡ κατὰ διάφορον τύπον ἐπανελθοῦσα συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἐπισκόπων τυγχάνει λοιπὸν τροποποιήσις τοῦ κανόνος τῆς ἐν Λαοδικαίᾳ Συνόδου προελθοῦσα ἐκ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας.

Ἡ τοιαύτη μεταβολὴ ἐπέδρασε καὶ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου. Γερμανὸς ὁ Α΄ ἐξελέγη Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης τῷ 713 ἢ μᾶλλον μετετέθη ἐκ τῆς μητροπόλεως Κυζίκου εἰς τὸν Οἶκ. Θρόνον «ψήφῳ καὶ δοκιμασίᾳ τῶν θεοσεβειστίων προεσβυτέρων καὶ διακόνων, καὶ παντὸς τοῦ εἰαγοῦς κλήρου καὶ τῆς ἱερᾶς συγκλήτου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τῆς θεοφυλάκτου ταύτης καὶ βασιλίδος πόλεως· καὶ περαιτέρω «ἡ μετάθεσις ἐγένετο ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ἀποκρισιαρίων καὶ λοιπῶν ἱερέων καὶ ἐπισκόπων». Τῷ 784 ὅτε ἡ Αὐτοκράτειρα Εἰρήνη ἐξήτει τὸν κατάλληλον διὰ πατριαρχεῖαν ἄνδρα ἀπετάθη πρὸς τὸν λαόν· ὁ λαὸς προτείνει τὸν Ταράσιον· ἡ βασίλισσα ἀπαντᾷ «καὶ ἡμεῖς αὐτὸν ψηφίζομεθα· ἀλλ' ἀπειθεῖ· καὶ εἰπάτω δι' ἣν αἰτίαν οὐ δέχεται τὴν ψήφον τῆς βασιλείας καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ» (6). Ὁ διάδοχος τοῦ Ταρασίου (806) Νικηφόρος προχειρίζεται «ψήφῳ παντὸς τοῦ λαοῦ καὶ τῶν ἱερέων, πρὸς δὲ καὶ τῶν βασιλέων» (7). Ἐπὶ Ἰσακίου τοῦ Κομνηνοῦ προχειρίζεται (ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος) Πατριάρχης (τῷ 1052) Κωνσταντῖνος ὁ Λειχούδης, πρότερον ψήφου προβάσεως ἐπ' αὐτῷ παρὰ τῶν Μητροπολιτῶν καὶ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ παντός» (8). Κατὰ τὸ ἔτος 1354 ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πατριάρχου Φιλοθέου, ὡς ἀναφέρεται ἀργότερον ἐν τῇ πράξει τῆς ἄρσεως τῆς κατ' αὐτοῦ καθαιρέ-

σεως (ἔτος 1364), ἡ ἐκλογὴ αὐτοῦ ἐγένετο «κατὰ τὰς τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων ἀκριβεῖς παρατηρήσεις καὶ παραδόσεις ἐκλεγέντος (αὐτοῦ) ὑπὸ τριάκοντα καὶ ταῦτα ἁρχιερέων ὁμονοουσάντων ἀπάντων καὶ μηδενὸς ἀντεπόντος» (9). Κατὰ τὴν ἐκλογὴν ταύτην δὲν γίνεται μνεία καὶ τοῦ λαοῦ. Ἄλλως τε ὡς καὶ ἄνωτέρω ἐσημειώσαμεν ἡ συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ ἦτο μᾶλλον μαρτυρία τῆς αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ μέλλοντος προαχθῆναι εἰς τὸ πατριαρχικὸν ἀξίωμα. Ἦτο πρῶξις τῆς ὁμοίας κᾶτως πρὸς τὸ σημερινὸν «ἄξιος» τὸ ὁποῖον ἐκφωνεῖ ὁ λαὸς, ἂν καὶ ἡ γνάμη τοῦ λαοῦ κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἐλαμβάνετο πρὸ τῆς πράξεως τῆς χειροτονίας τοῦ ὑποψηφίου. Ἐπὶ Πατριάρχου Ματθαίου τοῦ Α' (ἔτ. 1400) ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκλογῆς τοῦ Μητροπολίτου Ἀγχιάλου Ἰσιδώρου ὁ ἐν λόγῳ Πατριάρχης γράφων πρὸς τὸν λαὸν τῆς ἐπαρχίας Ἀγχιάλου καθορίζει τὴν συμμετοχὴν τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Ἀρχιερέως τῶν «ὡς μαρτυρίαν» τοῦ κυρίως ἐκλογικοῦ δικαιώματος ἐπιφυλασσομένου καὶ κατὰ τὸν ρηθέντα Πατριάρχην «τῇ Συνόδῳ τῶν Ἀρχιερέων» (10). Ἐπειδὴ δὲ ὡς ἤδη ἐσημειώσαμεν ὑπάρχει ἀναλογία τις μεταξὺ ἐκλογῆς Μητροπολίτου καὶ Πατριάρχου τὴν συμμετοχὴν τοῦ λαοῦ καὶ εἰς τὴν ἐκλογὴν Πατριάρχου δεόν νὰ ἐκλάβωμεν ὡς μαρτυρίαν. Ἀλλὰ καὶ ὡς μαρτυρία ἡ συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ δὲν ἐτηρεῖτο πάντοτε.

Ὁ Συμεὼν ὁ Θεσσαλονίκης ἀκμάσας κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς 14^{ης} ἑκατονταετηρίδος περιγράφει ὡς ἐξῆς τὴν ἐκλογὴν Πατριάρχου· «Πατριάρχου πρὸς Θεὸν μεταστάντος οὐδεὶς τῶν Ἀρχιερέων τῇ μεγάλῃ ὁλως Ἐκκλησίᾳ παραβάλλει (=προσέρχεται) ἵνα μὴ ὡς ἐπιβάτης λογισθῇ τοῦ βασιλέως δὲ ὡς ἐνδίκου τῆς Ἐκκ^ς προτροπὴν ἄνωθεν ἔχοντος τῶν ἁγίων, Σύνοδον ἱερὰν τοῦτο»

(5) Θεοφάνης ἔκδ. Βόννης, σελ. 589-90.

(6) Θεοφάνης αὐτόθι σελ. 709.

(7) Θεοφάνης ἔκδ. Βόννης, σελ. 747.

(8) Γ. Κεδρηνός, τόμ. Β' σ. 644, ἔκδ. Βόννης.

(9) Acta Patriarcho¹

(10) Acta Pa¹

Ἀρχιερέων, αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς τοὺς πλησιοχώρους προσκαλεῖται διὰ προσταγμάτων Ἀρχιερεῖς... καὶ συναχθέντων αὐτῶν... μόνον τοῦ χαρτοφύλακος αὐτοῖς συμπαρόντος καὶ ὡς ἔθος αἱ ψῆφοι ἐν τρισὶ προσώποις γίνονται»¹¹.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξάγονται τὰ ἀκόλουθα συμπεράσματα σχετικὰ πρὸς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Οἴκου. Πατριάρχου διὰ τοὺς πρὸ τῆς Ἀλώσεως χρόνους.

α) Ὡς βάσις ἐτηρήθη πάντοτε ὁ Δος κανὼν τῆς ἐν Νικαίᾳ πρώτης Συνόδου. Παρ' ὅλας τὰς ἐπεμβάσεις εἴτε ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ εἴτε ἐκ μέρους τῶν Αὐτοκρατόρων διετέλει ἰσχύον τὸ ἀξίωμα τοῦ Βαλσαμῶνος «τὸν ἐπίσκοπον καθιστῶ ἢ ψῆφος καὶ ἢ ἐπιλογὴ τῶν Ἀρχιερέων»¹².

β) Ἡ συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ Πατριάρχου κατὰ τὴν βυζαντικὴν περίοδον ἐστηρίχθη μὲν ἐπὶ τῆς πράξεως τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ὑπέστη ὅμως διαφόρους τροποποιήσεις, συμφώνως πρὸς τὰς τότε σχέσεις τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὴν βασιλείαν. Εἰς χρόνους πλησιεστέρους πρὸς τὴν Ἀλωσιν ἢ συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἐκλογὴν Πατριάρχου εἶχεν ἐκλείψει. Τὴν θέσιν τοῦ λαοῦ ἐπὶ τοῦ προκειμένου κατέλαβον οἱ βασιλεῖς. Περισσότερον χρόνον διετηρήθη ἡ συμμετοχὴ τοῦ λαοῦ εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν κατὰ τόπους Ἀρχιερέων.

γ) Ἡ ἐπέμβασις—πολλάκις ὅλως αὐθαίρετος—τῶν βασιλέων εἰς τὸν διορισμὸν τοῦ Πατριάρχου δὲν ἦτο ὁ κανὼν, ἀλλ' ἡ ἐξαίρεσις τοῦ κανόνος. Εἶναι γνωστὸν πῶς προεχειρίσθη ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Ε' (εἰκονομάχου Πατριάρχης ὁ Συλαίου Κωνσταντίνος. Ἀνελθὼν ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τοῦ ἁμβωνος (ἐν τῷ ναῷ τῶν Βλαχερνῶν) καὶ κρατήσας τὸν ὑποψήφιον ἀπὸ τῆς χειρὸς ἐφώνησε μεγάλη

τῇ φωνῇ «Κωνσταντίνου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου πολλὰ τὰ ἔτη». Αἱ ἐπεμβάσεις τῶν Αὐτοκρατόρων ἐλάμβανον χώραν ἰδίως ὅταν οἱ κληρικοὶ ἤριζον πρὸς ἀλλήλους. Ἡ κατὰ τὸν Ι' αἰῶνα ἐκδοθεῖσα Νεαρά Νικηφόρου τοῦ Φωκᾶ, καθ' ἣν παρείχετο τῷ Αὐτοκράτορι τὸ δικαίωμα τοῦ προτείνειν τοὺς Ἀρχιερεῖς, εἶχεν ὡς ἀφορμὴν τὴν μεταξὺ Συνόδου καὶ Πατριάρχου ἔριδα. Εἶδομεν ὅμως πῶς ἐγένετο ἡ ἐκλογὴ τοῦ Πατριάρχου Φιλοθέου καὶ ἡ τοῦ Ἀγχιάλου Ἰσιδώρου. Ἐν ὁμαλαῖς περιστάσεσιν ἡ ἐπέμβασις τοῦ βασιλέως ἦτο εἰδὸς τι παρακλητικῆς εἰσηγήσεως εἰς τὴν Σύνοδον.

δ) Ἡ πρᾶξις τῆς ἐκλογῆς τοῦ Πατριάρχου διακρίνεται τῆς μεταθέσεως. Ὅσακις πρόκειται περὶ ἐκλογῆς Πατριάρχου ἐκ λαϊκῶν ἢ μοναχῶν ἢ ἱερέων αἱ διατυπώσεις εἶναι διάφοροι ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἐτηροῦντο ἐν ἡ περιπτώσει ὡς Πατριάρχης προήγετο Μητροπολίτης τις. Ἡ προαναφερθεῖσα ἐκλογὴ τοῦ Κυζίκου Γερμανοῦ ἀναφέρεται ἀπλῶς ὡς μετάθεσις. «Τοῦ μεταθεσίμου τὸ ὑποτεταγμένον ἐκπεφώνηται». Σημειοῦμεν δὲ ἐν παρόδῳ ὅτι πρὸ τῆς Ἀλώσεως πλεῖστοι πατριάρχαι προεχειρίσθησαν ἐκ μοναχῶν ἢ ἐξ εὐγενῶν λαϊκῶν εἴτε ἐκ κληρικῶν τῆς πατριαρχικῆς αὐλῆς.

ε) Οὐδεὶς σαφῆς καὶ ὠρισμένος κανονισμὸς ἐκλογῆς Πατριάρχου συνετάχθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποῖου θὰ ἡδύνατο νὰ διεξάγῃται κατὰ μακρὰν ἢ μικρὰν χρονικὴν περίοδον ἀπαράλλακτος ἢ πατριαρχικὴ ἐκλογὴ. Ἡ κανονικὴ βάσις, ὡς ἤδη ἀνεφέραμεν, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐτηρεῖτο· αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐκλογῆς ὑπέκειντο εἰς μεταβολάς.

Περαίνοντες τὸ πρῶτον μέρος τῆς μελέτης ἡμῶν θεωροῦμεν ἐπὶ καιρὸν νὰ πορατηρήσωμεν ὅτι κατὰ τοὺς πρὸ τῆς Ἀλώσεως χρόνους δὲν ἦτο καθωρισμένος καὶ ὁ χρόνος τῆς χηρείας τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου. Οὕτω π.χ. κατὰ τὸ 1321 μετὰ τὴν πατριαρχεῖαν Γερασίμου τοῦ Α' ὁ πατριαρχικὸς θρόνος ἔμεινε κενὸς ἐπὶ μῆνας τριάκοντα. Ἄλλοτε ἐπληροῦτο ἐντὸς μηνῶν ἢ ἐβδομάδων ἢ καὶ ἡμερῶν τινῶν.

(11) Συμεὼν Θεσσαλονίκης. Περὶ τῶν ἱερῶν χειροτονιῶν. Migne τόμ. 150, σελ. 440.

(12) Βαλσαμῶνος Σχόλια εἰς τὸν ΙΓ' τῆς ἐν Καραθγένῃ Συνόδου. Σύνταγμα Ράλλη καὶ Ποτλῆ τόμ. Γ' σελ. 327.

ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ ΕΝ ΤΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΕΙ ΤΗΣ ΛΩΖΑΝΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΥΠΟΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Εἰς προηγούμενα φύλλα τῆς «Ἑκκλ. Ἀληθείας» ἐδημοσιεύσαμεν τὰ πρακτικὰ τῆς κατὰ τὴν 20^η Ἰανουαρ. 1923 συγκροτηθείσης γενικῆς συνεδρίας τῆς Συνδιασκέψεως (Ἑκ. Ἀλήθεια ἀριθ. 33 καὶ ἑ.). Ἡ συνεδρία ἐκείνη κατέστη ἀναγκαία συνεπεία τῆς ἀποτυχίας τῆς ὑπὸ τὸν κ. Μοντάνια ὑποεπιστροφῆς. Ἡ ἀποτυχία αὕτη προῆλθεν ἐκ τῆς ἀπαιτήσεως τῆς Τουρκικῆς ἀντιπροσωπείας περὶ τῆς ἐκ τῆς Κων]πόλεως ἀπομακρύνσεως τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου. Ὁ Πρόεδρος τῆς ὑποεπιτροπῆς ὑπέβαλεν ἐκθεσιν εἰς τὸν Πρόεδρον τῆς Συνδιασκέψεως Λόρδον Κούρζων διὰ τῆς ὁποίας ἐδικαιολόγει τὴν ἀποτυχίαν τοῦ ἔργου τῆς αὐτῆς ὑποεπιτροπῆς. Ἡ πέτρα τοῦ σκανδάλου ἦτο, ὡς ἐσημειώθη, τὸ πατριαρχικὸν ζήτημα. Χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς Ἑκκλ. Ἀληθείας δημοσιεύομεν καὶ τὴν ἐκθεσιν ἐκείνην ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ αὐτοῦ ἐπισήμου κειμένου τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας.

* * *

Ἡ Βρεταννικὴ ἀντιπροσωπεία ἀπ' ἀρχῆς ἀντετάχθη κατὰ τοῦ τοιούτου μέτρου (τῆς ἐκ τῆς Κων]πόλεως ἀπομακρύνσεως τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου), διότι ὑπεστήριζεν ὅτι ὁ αἰωνόβιος οὗτος ὀθωμανικὸς θεσμὸς (ἐντὸς τοῦ ὀθωμανικοῦ Κράτους ὑπάρχων καὶ ὑπ' αὐτοῦ ἀναγνωριζόμενος) ἦτο τὸ σύμβολον τῆς ὀρθοδόξου θρησκείας καὶ ὅτι ἡ ἐκ τῆς Κων]πόλεως ἀπομάκρυνσις τοῦ Οἴκουμ. Πατριαρχείου θὰ προσέβαλε τὰ θρησκευτικὰ αἰσθήματα ὅχι μόνον τῶν ὀρθοδόξων ἀλλ' ὁλοκλήρου τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου, καὶ ὅτι ἡ ἀπομάκρυνσις αὕτη θὰ παρήγαγε πολὺ δυσάρεστον ἐντύπωσιν ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἀλλαχοῦ.

Ἡ Γαλλικὴ ἀντιπροσωπεία ὑπεστήριζε τὴν αὐτὴν ἄποψιν προσθέτουσα καὶ τοῦτο ὅτι τοῦ Πατριάρχου ὄντος συγχρόνως καὶ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Κων]πόλεως, δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀφεθῇ ἡ ὀρθόδοξος Κοινότης ἄνευ πνευματικοῦ ἀρχηγοῦ.

Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 16 Δεκεμβρίου (1922) ἡ τουρκικὴ ἀντιπροσωπεία παρουσίασεν εἰς τὴν ὑποεπιτροπὴν γραπτὴν δήλωσιν διὰ τῆς ὁποίας ὑπεστήριζεν ὅτι ἡ Κυβέρνησις τῆς Μεγάλης Ἐθνοσυνελεύσεως ἔχει κατὰ νῦν νὰ παραχωρήσῃ εἰς τὰς ἐν Τουρκίᾳ διαμενούσας μειονότητας τὰ αὐτὰ δικαιώματα ἅτινα ἐδόθησαν εἰς τὰ συνεπεία τοῦ μεγάλου πολέμου μεγεθυθέντα ἢ συσταθέντα κράτη, προσέθετε δὲ ὅτι ἡ Κυβερνήσις τῆς ὡς ἐκ τοῦ χωρισμοῦ χαλιφάτου καὶ πολιτείας καὶ τῆς ἐγκαθιδρύσεως τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος κατήργησε τὰ εἰς τὰς ἐν Τουρκίᾳ μὴ μουσουλμανικὰς Κοινότητας παραχωρηθέντα προνόμια. Αἱ μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν φιλανθρωπικῶν, σχολικῶν καὶ ἀγαθοεργῶν καθιδρυμάτων τῶν μειονοτήτων σχέσεις θὰ διεξάγωνται τοῦ λοιποῦ κατ' εὐθείαν (ἄνευ μεσάζοντος)· ὁ δὲ κλήρος καὶ ὁ ἱεραρχικῶς ἀρχηγός του θὰ ἀσχολῶνται μὲ ὑποθέσεις καθαρῶς πνευματικὰς. Τὸ πατριαρχεῖον τὸ ὁποῖον (ἔγραφεν ἡ Τουρκικὴ ἀντιπροσωπεία) ἦτο πάντοτε πολιτικὸν ὄργανον, ἔδει νὰ μεταφερθῇ ἐξωτῶν ὁρίων τῆς Τουρκίας καθότι καταργηθέντων τῶν πολιτικῶν του προνομίων καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων ὀργανικῶν θεσμῶν ἀπώλεσε πάντα λόγον τῆς ὑπάρξεώς του.

(ἔπεται συνέχεια)

Η ΚΑΤΑΠΤΩΣΙΣ ΤΟΥ ΗΘΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΟΣ ΚΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

Ὁ γάλλος Mario Meunier εἰς ἓν μικρόν του ἄρθρον ἐξήτασε πρό δύο ἐτῶν τὰ αἷτια τῆς πολιτικῆς καταστροφῆς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐρεῦνης ταύτης διέφερε τὰς ἐπὶ τοῦ προκειμένου γνώμας τοῦ στρατηγοῦ Lyautey καὶ τοῦ θερμοῦ ἐραστοῦ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς παιδείας κ. Herriot.

Κατὰ μὲν τὸν πρῶτον ἡ Ἑλλάς κατεστράφη διότι διετέλει ὑπὸ τὸ κράτος ὀλεθρίων πολιτικῶν θεσμῶν· κατὰ δὲ τὸν δεύτερον τὸ μοιραῖον ἐπῆλθε διότι οἱ στρατηγοὶ τῆς Ἑλλάδος δὲν ᾔσαν καλοὶ. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ὁ κ. Herriot εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς γνώμης του ταύτης εἶχε κυρίως ὑπ' ὄψιν τοὺς στρατηγούς τοὺς στρατηγήσαντας κατὰ τὴν εἰς Σικελίαν ἐκστρατείαν καὶ μάλιστα τὸν ἀνακληθέντα ἀρχηγὸν αὐτῆς Ἀλκιβιάδην. Εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ παρασυρθῇ τις τοῦλάχιστον πρὸς στιγμὴν ἀπὸ τὴν περιγραφὴν τὴν ὁποίαν μᾶς δίδει ὁ Θουκυδίδης περὶ τῆς ἐν Σικελίᾳ πανωλεθρίας. «Κατὰ πάντα γὰρ πάντως νικηθέντες καὶ οὐδὲν ὀλίγον εἰς οὐδὲν κακοπαθήσαντες πανωλεθρία δὴ τὸ λεγόμενον».

Ἀναγινώσκων τις τὰς γραμμὰς ταύτας κατακυριεύεται ὑπὸ τοιούτων ἐντυπώσεων ὥστε δὲν ἔχει πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν εἰκόνα ἀπλῶς τῆς ἀπωλείας μιᾶς νήσου, ἀλλὰ τὸ φάσμα τῆς πανωλεθρίας ὀλοκλήρου φυλῆς· καὶ ἐπειδὴ πρόκειται ἐν τῇ περιγραφῇ τῆς πανωλεθρίας περὶ στρατιωτικοῦ ἀτυχήματος εἶναι πολὺ φυσικὸν νὰ νομίζῃ τις προχείρως ὡς κυρίους παράγοντας τοῦ μεγάλου κακοῦ τοὺς στρατηγούς ἢ γενικώτερον ὅπως λέγομεν σήμερον τοὺς στρατιωτικούς.

Τι δὲ φρονεῖ αὐτὸς ὁ κ. Meunier ὡς πρὸς τὰ αἷτια τῆς καταστροφῆς τῆς Ἑλλάδος τοῦ Περικλέους καὶ τοῦ Δημοσθένους; Κατ' αὐτὸν καταστροφεῖς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὑπῆρξαν οἱ σοφισταὶ καὶ οἱ δημαγωγοί. Ἡ Ἀθηναϊκὴ Δημοκρατία ἔχασεν ὅλην τὴν δύναμιν εὐθύς ὡς ἡ πολιτικὴ κατέκλυσε τὴν ἀγορὰν, ὁ δὲ λαὸς ἀπώλεσε τὴν καλὴν ἀγωγὴν του εὐθύς ὡς κακοὶ ὀ-

δηγοὶ ἐκολάκευον τὴν ὀρεξίν του, διέστρεψαν τὴν συνείδησίν του καὶ ὑπέσκαψαν τὰς βάσεις τῶν πεποιθήσεών του, τῶν ἠθῶν του καὶ τῶν παραδόσεών του. Ὡστε κατὰ τὸν Μ. Meunier οἱ διαφθείροντες τὸν χαρακτῆρα τοῦ λαοῦ, οἱ ἀπατῶντες αὐτὸν δημαγωγοὶ καὶ δημοδόποι ταγοὶ εἶναι οἱ κύριοι συντελεσταὶ τῆς ἐθνικῆς καὶ πολιτικῆς αὐτοῦ καταστροφῆς. Καὶ μὲ πόνον ψυχῆς προσέθεσεν ὁ ἐν λόγῳ Γάλλος τὰ ἐξῆς «ἡ γενεὰ τῶν διαφθορέων τοῦ λαοῦ εἶναι αἰώνιος».

Ὅταν τὰ ἔθνη καταληφθῶσιν ἀπὸ ἐξασθένει-
σιν χαρακτῆρος, ἀπὸ ἠθικὸν μαρasmus καὶ τὰ ἄριστα τῶν πολιτικῶν συστημάτων καὶ οἱ τελειότεροι νόμοι εἶναι ἀνωφελεῖς ἐάν μὴ καὶ ἐπιδλαβεῖς. Ὅταν φθάσουν τὰ ἔθνη εἰς μίαν τοιαύτην ἠθικὴν χρεωκοπίαν, τῆς ὁποίας ἀπὸ ἐθνικῆς καὶ πολιτικῆς ἀπόψεως αἱ συνέπειαι εἶναι ὀλεθριώ-
ταται, ἐάν τύχη νὰ εἶνε προηγμένα εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς τέχνας ἴσως μία μόνη παρηγορία ὑπολείπεται εἰς αὐτὰ, ἡ παρηγορία τῆς μορφώσε-
ως, ἡ φιλοσοφία ἐπὶ τῆς θλίψεως καὶ τῆς καταστροφῆς, φιλοσοφία παράγουσα τεχνητὴν εὐχαρίστησιν καὶ χαράν. «Ἴσχυον, γράφει ὁ μακαρίτης Παπαρρηγόπουλος (τόμ. β' σ. 297), ἐν Σπάρτῃ ἔτι (ἀρχαί τοῦ Γ' π. Χ. αἰῶνος) οἱ ἀρχαῖοι νόμοι καὶ τύποι τοῦ λυκουργείου πολιτεύματος, ἀλλὰ τὸ ἀρχαῖον πνεῦμα εἶχε παντελῶς ἐκλείψει, θρασυτάτη δ' ἐπεκράτει κακοήθεια. Ὁ κατ' ἐπιφάνειαν τηρούμενος ἔτι νόμος τοῦ Λυκούργου κατήντησε καθαρὸν ψεῦδος ἡ δὲ ἠθικὴ ἐξαχρείω-
σις ἀπέβη τόσῳ μᾶλλον δεινὴ ὅσῳ καὶ ἥδη καὶ ἄλλοτε οὐδὲν ἵχνος ὑπῆρχεν ἐνταῦθα ἐπιστήμης καὶ τέχνης αἵτινες τοσοῦτον παραμυθοῦσι τὰ πολιτικῶς παρακμάσαντα ἔθνη». Τὴν παραμυθίαν ταύτην εἶχον οἱ Ἀθηναῖοι οἱ ἀναδείξαντες μεγάλους ποιητὰς καὶ ρήτορας καὶ φιλοσόφους καὶ τοσοῦτον καταπεσόντες ἠθικῶς ὥστε νὰ χαιρετοῦν ὡς Θεὸν τὸν Δημήτριον τὸν Σωτῆρα καὶ νὰ ἀνεγείρουν εἰς τὸν ἀθλιώτατον Δημήτριον τὸν Φαληρέα τριακοσίους ἐξήκοντας ἀνδριάντας.

Τὴν παρηγορίαν αὐτὴν διετήρουν καὶ οἱ Ἰταλοὶ οἱ διηρημένοι καὶ ἠθικῶς κατεστραμμένοι Ἰταλοὶ τῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἰδιαίτερος οἱ Ἰταλοὶ τοῦ Μιχαὴλ Ἀγγέλου.

Ἡ εἰκὼν «Νύξ» τοῦ δαιμονίου Ἰταλοῦ καλλιτέχνου ἐκφράζει τὴν οἰκτρὴν ἠθικὴν καὶ πολιτικὴν κατάστασιν τῆς πατρίδος του· «ἐρεθίζου, ἔγραφε, νὰ ἦμαι ἀναίσθητος πέτρα διὰ νὰ μὴ ἀκούω, νὰ μὴ βλέπω τὸ ἠθικὸν καὶ πολιτικὸν βάρβαρον εἰς τὸ ὁποῖον κυλίσεται ἡ πατρίς».

Ἡ παρηγορία ὅμως αὕτη δὲν εἶναι σωτηρία. Ἡ πνευματικὴ ἀνάπτυξις ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ χαρακτῆρος, ἐφ' ὅσον δὲν μορφώνει τὴν ψυχὴν, δὲν δύναται νὰ προλάβῃ τὰς μεγάλας καταστροφὰς τῶν Ἑθνῶν. Ὁ ἱστορικὸς Πολύβιος τὴν ἀκμὴν καὶ τὸ μεγαλεῖον τῶν Ρωμαίων ἀπέδιδε κυρίως εἰς τὴν καλὴν νομοθεσίαν καὶ τὴν ἀρτίαν στρατιωτικὴν ὀργάνωσιν τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους. Ἀλλ' οὔτε οἱ νόμοι οὔτε αἱ διατάξεις περὶ τοῦ στρατιωτικοῦ συστήματος ἀποφέρουν μεγάλα ἀποτελέσματα ἐὰν ἐκεῖνοι διὰ τοὺς ὁποίους προορίζονται ὅλα αὐτὰ στεροῦνται πάσης οἰασδῆποτε ἠθικῆς δυνάμεως. Ἡ ἠθικὴ δύναμις εἶναι ἡ πράγματι θαυματουργὸς δύναμις. Ἡ ἐποχὴ μας ἀπὸ ἀπόψεως πολιτικῶν, στρατιωτικῶν, ἐκπαιδευτικῶν καὶ οἰκονομικῶν συστημάτων ὑπεριτερεῖ πᾶσαν ἄλλαν ἐποχὴν. Ἰδίως τρομερὰ καὶ δαιμόνια εἶναι τὰ σημερινὰ φονικὰ μέσα τοῦ πολέμου. Ποῖος θὰ χειρισθῇ τὰ μέσα αὐτὰ ὅταν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, εἰς τοὺς στρατιώτας, δὲν ὑπελείφθῃ καμμία ὁρεξίς καθότι ἔχασαν τὰς κινητηρίους ψυχικὰς δυνάμεις, τὰ αἰσθήματα τῆς φιλοπατρίας καὶ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ἰδεώδη διὰ τὰ ὁποῖα ἀξίζει κανεὶς πράγματι νὰ θυσιάσῃ

τὴν ζωὴν του; Ἐὰν διὰ τῆς ὑλικῆς δυνάμεως, ἐὰν διὰ τοῦ θριάμβου τῶν ὅπλων ἐξησφαλίζετο ἡ ἐσωτερικὴ ἡσυχία τῶν Ἑθνῶν καὶ ἐν γένει ἡ εὐημερία τῶν ὁ μέγας πόλεμος ὁ χρησιμοποιήσας μέσα ὑλικά ἰλλυγιάδους ὄγκου θὰ ἔλυσεν τὸ ζήτημα τοῦτο διὰ τοὺς μεγάλους νικητὰς. Δυστυχῶς τὴν ἐπαύριον τῆς νίκης ἐνεφανίσθησαν σπέρματα ποικίλης καταστροφῆς καὶ εἰς αὐτὰ τὰ νικηφόρα Ἑθνη. Μελαγχολία κατέλαβε ὅχι μόνον τοὺς δημιουργοὺς τοῦ πολέμου, τοὺς πολιτικοὺς, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ὄργανα αὐτοῦ, τοὺς ἀπλοὺς μαχητὰς τοὺς ὁποίους ἐπὶ τι διάστημα μετεχειρίσθησαν ὡς ἀψύχους ἀριθμοὺς. Οἱ ἀψυχοὶ ὅμως αὐτοὶ συνέρχονται καὶ ἐμψυχώνονται, ἀνησυχοῦν, ταρασσονται. Καὶ εἶναι καιρὸς νὰ ἐνθυμηθοῦν οἱ ἄρχοντες τῶν Ἑθνῶν οἱ ὁδηγοὶ τῶν λαῶν τοὺς λόγους τοῦ μεγάλου φιλοσόφου Φίχτε ἀφ' ὁθριάμβου τῶν ὅπλων καὶ τῶν βραχιόνων εἶναι πρόσκαιρος τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς καλῆς ἠθικῆς ἀγωγῆς εἶναι μόνιμα καὶ διαρκῆ» Τρέφομεν τὴν πεποίθησιν ὅτι οὐδὲν ἔθνος θὰ μεγαλουργήσῃ καὶ οὐδὲν τῇ ἀληθείᾳ ἐμεγαλουργήσῃ χωρὶς ἰσχυρὰ ἠθικὰ κεφάλαια.

Κατὰ τὴν μᾶλλον πεζὴν ἐποχὴν τοῦ συμφέροντος καὶ τῶν παθῶν ἀποδεικνύεται ἀπαραίτητος ἡ ἀκριβοὺς πολιτεία, «ἡ εὐαγγελικὴ ἀγωγή καὶ ἡ φιλοσοφία» ὡς ἔλεγεν ὁ θεῖος Χρυσόστομος. Περιττὸν καὶ πάρεργον νομίζομεν, ὡς ἔλεγε καὶ ὁ θεῖος Πατὴρ, τὴν ἠθικὴν εὐρωστίαν τῶν ἀνθρώπων καὶ πρὸ πάντων τῶν νέων». Παραμελοῦν τὰ ἔθνη τὸ ἔργον τοῦτο· καὶ αὐτὴ ἡ ἀμέλεια «πάντα ἀπώλεσε καὶ διέφθειρε».

† Ὁ Σκοπέλου Γεννάδιος

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ι. ΣΥΝΟΔΟΣ

Εἰσηγητὴς πρὸς ἀκρόασιν μαρτύρων ἐπὶ τῶν ληξιαρχικῶν ὑποθέσεων διωρίσθη ὁ Σεβ. Μητρολίτης Νεοκαισαρείας κ. Ἀγαθάγγελος.

— Ἀντὶ τοῦ Σεβ. Μητρολίτου Ροδοπόλεως κ. Κυρίλλου παραιτηθέντος λόγῳ τῶν πολλῶν αὐτοῦ ἀσχολιῶν, πρόεδρος τῆς ἐπὶ τοῦ Σκενοφυλακίου τῶν Πατριαρχείων Ἐπιτροπῆς διωρίσθη ὁ Σεβ. Μητρολίτης Σηλυβρίας κ. Εὐγένιος.

— Μέλη τῆς ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Σεβ. Μητρολίτου Σηλυβρίας Ἐπιτροπῆς τοῦ Πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ διωρίσθησαν ὁ Ἀρχidiaκονεύων Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Καλλίνικος, ὁ Πανοσιολ. Μ. Ἀρχιμ. κ. Σωφρόνιος καὶ οἱ κ. Νικ. Μπελαλίδης, Ἐλ. Περιπατόπουλος καὶ Περ. Τερλιξίδης.

— Ἐνεκρίθη ὅπως ἀπομακρυνθῇ τοῦ Πατριαρχικοῦ περιβόλου τὸ ἀναφορογραφεῖον ἀφιμένης ἐλευθέρας τῆς ἀναφορογραφίας, παραπέμπη δὲ ἐκάστοτε

τὸν ἐνδιαφερόμενον πρὸς σύνταξιν τοῦ ἐγγράφου αὐτοῦ ἡ Μεγ. Πρωτοσυγκελλία εἰς ὠρισμένον ὑπάλληλον τῶν Πατριαρχείων ἐπὶ τιμήματι 30 γροσίων, ὧν τὰ 20 ἀνήκουσιν εἰς τὸ Ταμεῖον τῶν Πατριαρχείων τὰ δὲ 10 εἰς τὸν συντάσσοντα ὑπάλληλον.

— Ἐπὶ σχετικαῖς αἰτήσεις ἐνεκρίθη ἡ μεταφορὰ τῆς ἱ. εἰκόνης τῆς Παναγίας Φανερωμένης, ἵνα ἐκτεθῇ εἰς προσκύνησιν ἀνὰ τέσσαρας ἑβδομάδας εἰς ἑκατέραν τῶν Κοινοτήτων Γαλιτᾶ καὶ Σταυροδρομίου, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως μηδεμία γένηται λιτανεία μήτε περὶ τοὺς ἱεροὺς Νεοὺς μήτε κατὰ τὴν μεταφορὰν τῆς ἱ. Ἐκκλησίας ἀπὸ τοῦ ἐνὸς Ναοῦ εἰς τὸν ἕτερον, μήτε διαφήμισις διὰ τῶν ἐφημερίδων ἢ δι' ἐκδόσεως σχετικῶν ἐντύπων προγραμμάτων.

— Ανατίθεται εἰς Ἐπιτροπὴν ἐκ τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος Σεβ. Μητρολίτου πρ. Καισαρείας κ. Ἀμβροσίου, τοῦ Ἀρχidiaκονεύοντος Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Καλλινίκου, τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Πατριαρχικοῦ Πρωτοκόλλου κ. Ι. Σταυρίδου ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Σεβ. Μητρολίτου Ροδοπόλεως κ. Κυρίλλου ὅπως μελετήσῃ τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τῶν διὰ τὰς ἀδείας γάμων τελῶν καὶ ὑποβάλη σχετικὴν ἐκθεσιν εἰς τὴν Ἐνδημοῦσαν Ἱερὰν Σύνοδον.

— Ἀνασχηματισθεῖσα ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῶν Ἀρχιερατικῶν περιουσιῶν κατηρτίσθη ἐκ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Προύσης κ. Κωνσταντίνου ὡς προέδρου, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀνέων κ. Θωμᾶ καὶ τοῦ Ἀρχιεραγματέως τῆς Ἱ. Συνόδου Πανοσιολ. Ἀρχιμ. κ. Γερμανοῦ ὡς μελῶν, μετὰ γραμματέως τοῦ κ. Ἰωαννίδου λογιστοῦ τῶν Πατριαρχείων.

— Μέλη τῆς Ἐφορείας τοῦ ἐν Πριγκήπῳ Ὁρφανοτροφείου ἀρρένων καὶ τῆς ἐν Χάλκῃ Στέγης θηλέων διωρίσθησαν εἰς ἀντικατάστασιν τῶν παραιτηθέντων μελῶν αὐτῆς κ.κ. Κ. Μαυρομάτη, Κ. Καίρη, Τ. Σαμαθράκη, Δ. Σταύρακα καὶ Ν. Ἀπέργη οἱ κ.κ. Ἱ. Ἰορδανίδης, Ἱ. Περβάνογλους, Γ. Μόσχος, Δ. Πεστίλλας καὶ Ζ. Κάλφογλους.

— Τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ ὁ προεδρεύων τῆς Ἐνδημούσης Ἱ. Συνόδου Σεβ. Μητροπολίτης Κυζίκου κ. Καλλίνικος, τὸν δὲ θεῖον λόγον ἐκήρυξεν ὁ Μ. Ἱεροκέρυξ τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου κ. Στέφανος.

Διὰ πᾶσαν αἴτησιν ἀπευθυντέον εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Ἑκκλησιαστικῆς Ἀληθείας.

PHANAR

Constantinople.

Ἑπεύθυνος Μ. Ι. ΓΕΔΕΩΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΣΙΑΣ

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῆς Ἐκκλ. Ἀληθείας εἴχομεν γράψῃ περὶ παραδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ Πατριάρχου Τύχωνος καὶ τῶν προσκειμένων αὐτῷ ἐπισκόπων τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ νέου ἡμερολογίου συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς πρὸς τοῦτο ἀποφάσεις τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου. Ἡ πληροφορία ἐκείνη, ὡς ἐγράφομεν εἶναι τοῦ Λονδινείου Χρόνου. Λεπτομερείας περὶ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τῶν Τυχωνικῶν ἀναγινώσκομεν καὶ εἰς τὸ «Ρούλ» (πηδάλιον), ρωσικὴν ἐφημερίδα ἐκδιδομένην ἐν Βερολίνῳ. Ἡ περὶ ἡμερολογίου ἀπόφασις ἐλήφθη τῇ 24 παρελθόντος Σεπτεμβρίου καὶ ἀνεκοινώθη δι' ἐγκυκλίου πρὸς τὸν κλῆρον καὶ τὸν λαὸν μετὰ τῆς συστάσεως ὅπως μὴ σκανδαλιθῶσιν αἱ συνεδρήσεις, καθότι ἡ μεταβολὴ αὕτη δὲν ἀνατρέπει οὔτε δόγματα οὔτε κανόνας.

Ὡς πρὸς τὸν ἑορτασμὸν τοῦ Πάσχα ἀπεφασίσθη ὡσαύτως νὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Πανορθοδόξου Συνεδρίου. Εἶναι δὲ γνωστὸν ὅτι καὶ οἱ ἀντίθετοι τοῦ Τύχωνος, οἱ τῆς ζώσης Ἐκκλησίας, ἐδέχθησαν τὸ Γρηγοριανὸν ἡμερολόγιον ἤδη ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου.

Ἐκ τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος μαρθάνομεν ὅτι ἡ θέσις τῶν Τυχωνικῶν βελτιοῦται πρὸς ζημίαν τῶν ὁπαδῶν τῆς ζώσης Ἐκκλησίας. Πλείστοι ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Σοβιετικῆς Κυβερνήσεως ἀνεγνώρισαν ἀτομικῶς ὡς κανονικὸν θρησκευτικὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ρωσικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τὸν Τύχωνα. Ὁ Πατριάρχης Τύχων περιποιοῦμενος τὰς Σοβιετικὰς Ἀρχὰς ἐτοιχοκόλλησεν ἄνωθεν τῆς εἰσόδου τοῦ δωματίου του δῆλωσιν, καθ' ἣν οὐδεὶς ἀντεπανοστατικὸς ἢ ἀντισοβιετικὸς γίνεται δεκτὸς παρ' αὐτῷ· διέταξε δὲ καὶ ὅλους τοὺς ὑπ' αὐτὸν τοῦ κληρικοῦ νὰ δέωνται ἐν τοῖς ἱεροῖς ναοῖς ὑπὲρ τῶν Σοβιετικῶν Ἀρχῶν.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἡ διευθύνουσα τὴν «Ἑκκλησιαστικὴν Ἀλήθειαν» ἐπιτροπὴ παρακαλεῖ τοὺς ἀξιότιμους συνδρομητὰς, ὅσοι ἔχουσιν ἐκκρεμεῖς λογαριασμοὺς ἵνα σπεύδωσιν εἰς διακανόνισιν τούτων γνωρίζοντες ἅμα αὐτῇ πᾶσαν τυχόν συμβαίνουσαν περὶ τὴν ἀποστολὴν καὶ παραλαβὴν τοῦ φύλλου ἀταξίαν· ἐν περιπτώσει δὲ ἀλλαγῆς κατοικίας ὁρῶντιζωσιν ἵνα δηλώσῃ τοῦτο ἐγκαίρως πρὸς ἀποφυγὴν ἀταξίας καὶ πρόληψιν οὕτω παραπόνων ἀδίκων.

Ἐκ τοῦ Γραφείου